

༡༡། རྒྱུད་ལྷེ་ལྷི་ལི་རྣམ་པར་གཞན་པ་
རྒྱལ་པར་བཤད་པ་
བཞུགས་སོ། །

ཚཱ་པ་སོ། མཁས་ལྷན་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་།
མེད་ལྷེ་ས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོ་འི་ཚཱ་ལྷི་གཤང་།

༡༡། །རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་འོ་རྒྱལ་བ་ར་གཞན་བ་
རྒྱལ་བ་ར་བཞད་བ་
བཞུགས་སོ། །

ཨཱ་བ་སོ། མཁས་གྲུབ་དག་ལོགས་དཔལ་བཟང་།

མེད་ལྷུ་ས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཨཱ་སྤྱིག་ཁང་།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་མང་།

SJRB-0052

བཟ་ཤིས་ལྷན་པོའི་ཤིང་པར་ལ་གཞི་བཙུལ་བ་ཡིན།
སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྤྲིག་ཁང་གིས་ལྷན་སྤྲིག་བྱས།
སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་རྩོམ་སྤྲིག་ཁང་གིས་འབྲུལ་དེབ་ཏུ་བཏོགས།
སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འབྲུལ་སྤྲིལ་བྱས།
༡༠༡༥ ལོའི་རྒྱ་བརྒྱད་པར་གསར་དུ་རྩོམ་སྤྲིག་བྱས།
༡༠༡༠ ལོའི་རྒྱ་བརྒྱད་པར་བསྐྱར་སྤྲིག་བྱས།

སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཏུ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་ཏུ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

གཤམ་བསྐྱར་དང་བཏོགས་སྤྲིག་པ། སྤྲེལ་བཟང་ཐར་འདོད།

དེབ་འདིའི་པར་སྤྲེལ་གྱི་བདག་དབང་སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོར་ཡོད།

དཀར་ཆག

མཛད་པ་པོ་རྩོད།	iv
ཞུ་སྤྲིན་པའི་གསལ་བཤད།	x
རྒྱུད་མྱེ་སྤྱིའི་ནམ་བུ་བཞག་པ་རྒྱས་བཤད་པ་བཞག་སོ།	
པར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་བཤད་པ།	༡
གསང་སྤྲུག་ཐེག་པའི་ལུགས་བཤད་པ།	༥
སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྤྱིར་པོའི་ལུགས་བཤད་པ།	༨
ལྷ་མེད་ལུགས་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཚུལ་བཤད་པ།	༡༡
ཐེག་པ་པོར་འོག་གི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཚུལ་བཤད་པ།	༡༩
བཀའ་བསྟུ་རིམ་པ་གསུམ་དང་སྟེ་བ་བྱེས་ཚུལ།	༡༡
བཀའ་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་བྱུང་ཚུལ།	༡༩
རིག་པའི་གནས་ལཱའི་རོ་པོ་རགས་ཅམ་བཤད་པ།	༡༥
བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དགོངས་འབྲེལ་བསྟན་བཅོས།	༩༡
བཀའ་བར་པ་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་དགོངས་འབྲེལ།	༩༩
བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་པ་རྣམ་བཤ་བྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་དགོངས་འབྲེལ།	༡༠
སྤྲུག་གི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཚུལ།	༡༡
བྱ་རྒྱུད་གྱི་ནམ་གཞག་བཤད་པ།	༡༡
བྱ་རྒྱུད་གྱི་དབང་བསྐྱར་དང་སྟོན་པ་གཟུང་བའི་ནམ་གཞག་.....	༨༨

ལམ་ལ་སློབ་པའི་ཀླུ་གཞན།	༡༥
བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བཤད་པ།	༡༦
མདུན་བསྐྱེད་བསྐྱབས་ནས་མཆོད་པ་སོགས་བྱ་བ།	༧༦
བརྟེན་པ་ལྟ་སྤྱོད་བྲངས་ཏེ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ།	༧༩
ཐུག་བྱ་བསྟན་པ།	༧༧
མཆོད་བསྐྱེད་བྱ་བ།	༡༠༠
བཤགས་པ་སོགས་བྱ་བ།	༡༠༩
ཆོད་མེད་བཞི་བསྐྱོམ་པ།	༡༠༩
བཟླས་བརྟེན་བྱ་ཚུལ།	༡༠༥
བསྟེན་པ་ལས་སུ་རུང་ནས་དངོས་བྱུང་སྐྱབ་ཚུལ།	༡༡༣
སྟོན་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀླུ་གཞན་བཤད་པ།	༡༡༩
ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་ཚུལ།	༡༡༦
དམ་ཆོག་ལ་གནས་ནས་སྟོན་དུ་བསྟེན་པ་རི་ལྟར་བྱ་བ།	༡༡༦
མཆོན་བཅས་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ།	༡༡༧
ནང་གི་ཡན་ལག་བཞིའི་བཟླས་བརྟེན།	༡༡༩
མཆོན་མེད་རྣལ་འབྱོར་བཤད་པ།	༡༡༩
བསྟེན་པ་ལས་སུ་རུང་ནས་དངོས་བྱུང་སྐྱབ་ཚུལ།	༡༡༧
རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ཀླུ་གཞན་བཤད་པ།	༡༡༧
རྣལ་འབྱོར་སྐྱོར་མེད་ཀྱི་ཀླུ་གཞན་བཤད་པ།	༡༡༦

གང་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ།	༡༩༡
གང་གིས་དབང་བསྐྱར་བའི་དོན་རྒྱུ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད།	༡༩༧
དེས་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་སློབ་མ་ལ་རི་ལྟར་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚུལ།	༡༩༩
སྟོན་བཤད་པ།	༡༩༩
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བའི་ཆོ་ག་དོས་བསྟན་པ།	༡༩༠
རི་ལྟར་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་བཤད་པ།	༡༩༧
པར་བྱས་སྟོན་ཆོག།	༡༩༩

མཛད་པ་པོ་འོ་སྟོན།

མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་མཆོག་ནི། གྲི་ལོ་ ༡༣༥༥ ལོར་གཙང་ལ་སྟོན་ཚུ་ལོག་ཏུ་
འབྱུངས། བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དང་། བསོད་ནམས་བཟ་ཤིས་གཉིས་ཀྱང་འདི་ཉིད་དང་ཡབ་
ཡུམ་གཅིག་པའི་སྐུ་མཆེད་ཡིན།

༡༣༩༡ ལོ་དགྲུང་གངས་བདུན་གྱི་སྐབས་མཁས་གྲུབ་སེང་གེ་རྒྱལ་མཆོན་ལས་དགེ་ཚུ་ལ་
གྱི་སྟོན་པ་བཞེས་པའི་མཆོན་ལ་སྦྲར་གྱི་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་
བ་བསྐྱན་པས། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གྲགས་པ་བྱུང་།

རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ལས་ཆད་མ་དང་། མངོན་པ་གོང་ལོག །དབུ་པར་འདུལ་བ་བཅས་
གསན་ནས་སྦྱངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད། དཔལ་ས་སྐུ་བའི་ལམ་འབྲས་པ་ཡི་ཤེས་དཔལ་དང་།
བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན། བཀ་ཆེན་ན་བཟའ་བ་གསུམ་ལས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྟོར་གང་
མང་གསན།

དགྲུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་པ་ ༡༤༠༠ ལོར་པོ་དོང་པཌ་ཆེན་འཛིགས་མེད་གྲགས་པས་རིགས་
གཉིར་དགག་པའི་གཞུང་བཙུངས་ཏེ་དམ་བཅའ་མཛད་པར་རྗེ་འདི་ཉིད་གཙང་ངམ་རིང་དུ་ཐེབས་
ཏེ་ཚོད་སློང་མཛད། སྐབས་དེར་བཀྲ་པ་བཟླ་བ་གྲིས་པའི་ཆོག་རྣམས་གཞིར་བཟུང་སྟེ་དགྲུང་ལོ་
ཉིར་དགྲུ་པ་ ༡༤༡༣ ལོར་ཉང་སྟོན་ལྷང་ར་དཔལ་འབར་གྱི་དགོན་པར་བཞུགས་སྐབས་ཆད་མ་སྟེ་
བདུན་ཡིད་ཀྱི་ཐུན་སེལ་མཛད་པར་གྲགས། པོ་དོང་པཌ་ཆེན་གྱིས་མཁས་གྲུབ་རྗེ་ལ་བསྟོན་པ་
བྱང་བ་རྣམ་པར་ཅིན་པ་ཞེས་པ་མཛད་པར་གྲགས།

དགྲུང་ལོ་བཅོ་བརྒྱད་པར་འཇམ་དབྱངས་སྐུ་སེང་གི་བསྟོན་པ་མཆོན་དཔེས་རབ་རྒྱན་པ་
བཙུངས། དགྲུང་ལོ་ཉིར་གཅིག་པ་ ༡༤༠༥ ལོར་རེད་མདའ་བ་གཞོན་བུ་སྟོ་གྲོས་ལས་བསྐྱེན་པར་

རྫོགས།

དགྲུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་པ་ ༡༩༠༡ ལོར་དབུས་སུ་ཕེབས་ཏེ་རྫོ་བཟང་གྲགས་པ་སེ་ར་ཚོས་
སྤངས་སུ་བཞུགས་པ་དང་མཛུལ་ཞིང་། དེ་མ་ཐག་དཔལ་རྫོ་རྩེ་འཛིགས་བྱེད་གྱི་དབང་དང་འཇམ་
དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཅའི་རྩེས་གནང་སྦྲལ་བ་དང་། དེ་ནས་བཟུང་རྩེ་རྒྱ་མ་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་མ་
གཤེགས་བར་དུ་རྩེས་སུ་བཟུང་སྟེ། མདོ་སྤགས་གྱི་ཆོས་སྤྱི་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདམས་
པ་ཡོངས་རྫོགས་གནང་ཞིང་། དེ་དག་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་སུ་མཛད་པའི་སོགས་འདོན་གྱི་
ཆེད་དུ་དམ་བཅའ་བཅུ་ཞེས་པ་མཛད་ནས་དེ་ལས་ནམ་ཡང་འདའ་བ་མེད་པར་སྤྱི་ཆེ་མཐའ་འཁྲོལ་
བ་གནང་།

གཞན་ཡང་རྩེའི་དངོས་སྟོན་། རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྩེ་དང་། འདུལ་འཛིན་པ། འཇམ་དཀར་གྱི་
རྫོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་སོགས་ལས་ཀྱང་མདོ་སྤགས་གྱི་ཆོས་ཚུལ་མང་དུ་ཞུས། གཙང་
ཉང་སྟོད་དུ་ཕེབས་ནས། ལི་ཡུལ་ལྷང་ར་ལ་གདན་ས་མཛད་པས་ལྷང་ར་ཆོས་མཛད་ཅེས་གྲགས།
རྒྱལ་ཅེ་སྟེ་པ་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་པས་མཐུན་ཤེན་སྦྲུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་ཅེ་དཔལ་འཁོར་
ཆོས་སྟེ་དགོན་ཕྱག་བཏབ་ནས་འཆད་མཉན་སྟེལ། གཞན་ཡང་། འོར་བུ་དགའ་ལྡན་དང་། བྲང་མོ་
ཆེ་བ། ལེགས་གྲུབ་པ། ཤར་ཆེན་པ། ཞི་གནས་པ། གསེར་ཁང་གོང་ལོག་གཉིས། ལྷ་ཁང་པ་
སོགས་ཆོས་སྟེ་དུ་མ་ཕྱག་བཏབ། དབུས་གཙང་ཁུལ་གྱི་སྟེ་སྟོན་འཛིན་པ་མང་པོས་རྩེ་འདིའི་
ཞབས་ལ་བཀུགས་ཏེ་མདོ་སྤགས་གྱི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་ཆེར་ཞུས། དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྟེའི་མཐུན་ཐོག་
དང་པོ་མཛད།

སྟེ་པ་རབ་བརྟན་ཅེ་བས་དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྟེར་སྦྲུང་ཡང་གདན་དྲངས་ཀྱང་མ་བྱོན་པར་རི་
བོ་མདང་ཅན་དུ་བྱོན་ནས་ཐུགས་དམ་ཉམས་བཞེས་དང་སྟོན་མ་མང་པོར་མདོ་སྤགས་གྱི་གཞུང་
ལུགས་དུ་མའི་བཀའ་ཁྲིད་དང་། གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་ལེགས་བཤད་དུ་མ་གསར་
ཅོམ་གནང་།

དགྲུང་ལོ་ཞེ་བདུན་པ་ ༡༩༣༡ ལོར་རྒྱལ་ཚབ་ཆོས་རྩེ་གནས་རྫིང་དུ་བཀའ་ཆོས་གསུང་

ནས་བཞུགས་པ་དང་མངལ་སྐབས་ཆེ་སྒྲ་མའི་གསེར་ཁྱིལ་མེབས་དགོས་ཀྱི་ཞལ་ཏ་གནང་བ་ལྟར་
དགའ་ལྗན་གྱི་ཁྱིལ་མེབས། ཁྱིལ་བས་གསུམ་པ་ཡིན། དབང་ལུང་མན་དག་རྒྱ་ཆེར་སྤུལ། དགའ་
ལྗན་དུ་བྱ་ཆར་བཞི་བཞུགས་ནས་འཆད་ཉན་གྱི་སྒོལ་བཏོད། དུས་བྱིས་ཤར་བྱང་གཉིས་སུ་ཐིམ།
དགའ་ལྗན་རང་དུ་རྒྱན་བཞུགས་མཛད་ནས་ཆེའི་བཞེད་སྒོལ་མ་ཉམས་པར་བསྐྱངས་པས་སྒོལ་མ་
གྲགས་ཅན་མང་དུ་བྱུང། རྒྱ་མའི་དདུལ་གདུང་གི་དབྱ་ཐོག་ཏུ་གསེར་ཟངས་ཀྱི་རྒྱ་མིབས་ཐོག་
མར་འབྱུགས་པར་མཛད།

རྒྱ་ཆོང་ཁ་པ་ཞི་བར་གཤེགས་རྒྱུ་ལུགས་བྲག་གདུངས་པས་གསོལ་བ་ཡང་ཡང་བཏབ་
པ་ལས་དག་པའི་གཞིགས་སྤང་བྱུང་སྟེ་གསུང་གིས་དབྱགས་དབྱུང་བ་ཡང་ཐེངས་ལྔ་བྱུང་བ་དེ་ལ་
རྒྱ་ཆེ་གཞིགས་པ་ལྔ་ལྗན་དུ་གྲགས། རྒྱ་མའི་ནང་སྤྲས་ཀྱི་ཐུ་ལོ་གཅིག་ཤུར་བགྲངས།

འདྲིའི་སྒོལ་མ་ལ་དགའ་ལྗན་ཁྱིལ་ཐོག་བཞི་པ་ཞུ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཆན། ལྔ་པ་སྒོ་གྲོས་
ཆོས་སྒྲིང་། དུག་པ་གཙུང་པོ་བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན། རྒྱ་ཆེ་ཤིང་མེད་པའི་ལོ་མཁས་ཆེན་
བསོད་ནམས་མཆོག་གྲུབ། ཀུན་མཁྱེན་འཕགས་པ་འོད། ལྷན་སྤྲུལ་སྒོ་གྲོས་རྒྱལ་མཆན། ཞང་
ཁུང་ཆོས་དབང་གྲགས་པ། ཆོས་རྒྱུ་ལྔ་པ་ལ་སོགས་མང་དུ་བྱུང།

དགའ་ལྗན་གྱི་ཁྱིལ་བརྒྱུད་བསྐྱངས་ཏེ་མཐར་དགྲུང་མོང་བཞི་པ་ ༡༩༣༡ ལོར་དགའ་ལྗན་
དུ་ཞི་བར་གཤེགས་པའི་གདུང་ཉན་དདུལ་གྱི་མཆོད་སྤོང་ཆེའི་གསེར་སྤོང་ཆེན་མོའི་གཡོན་
ཕྱོགས་ཀྱི་དང་པོར་བཞུགས།

མེར་རྒྱུན་པ་དང་། བཤུ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མ། དུག་གཡལ་བསྒོ་བཟང་བསྟན་པ། དག་
བཤེས་སྒོ་བཟང་སྟན་གྲགས་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྒྱ་ཆེ་ཤིང་མེད་པའི་ལོ་མཁས་ཆེན་སྤྱི་ལོ་
མ་ཉི་བསོད་ནམས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོ་ནས་ཉི་བར་བཟུང་ད་ལྟའི་བཤུ་ཆེན་རྒྱུང་སྤྱི་དེན་པོ་ཆེ་དག་
འདུན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་བར་རིམ་པར་བྱོན་ཅིང་། གསུང་ཚུལ་ལ། བར་བྱིན་རྟོགས་དགའི་སྤང་བ་
དང་། འདུལ་བ་ཐུབ་བསྟན་བྱེད་ཅིང་། ཆད་མའི་རྟོག་ཆེན་རིགས་པའི་རྒྱ་མཆོ། དབྱ་མ་སྤོང་ཐུབ།
བསྐྱེད་རིམ་དངོས་ཐུབ་རྒྱ་མཆོ། དུས་འཁོར་རྟོག་ཆེན་དེ་ཉིད་སྤང་བ་སོགས་པོད་ཆེན་བཏུ་

གཉིས་ཙམ་བཞུགས།

མཁས་བྱུང་ཆེའི་དམ་བཅའ་བཅུ་ནི།

༡༽ གང་ཆེ་གཞན་གྱི་སེམས་ངེས་པར་བསྐྱེད་དགོས་པ་དང་། ཆེས་ངོ་མཚར་བ་ལ་སོགས་
པའི་ཆོས་ལྡན་གྱི་དམིགས་བསལ་རེ་རེ་ཙམ་མ་གཏོགས་པའི་སྐབས་གང་དུ་ཡང་། དམག་དང་
ཆོས་རྒྱུ་རྒྱལ་པོའི་གཏམ་ལ་སོགས་པ་འདུ་འཛིའི་གཏམ་གྱི་སྒྲིབ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བགྱི་བ་ནི་
དམ་བཅའ་བ་དང་པོ་འོ།

༢༽ ཀུན་སྒོང་སྒྲོན་ཆགས་པ་འཕམ། ལུང་དུ་མ་བསྟན་པ་རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པའི་སེམས་
གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ཉིད་གྱི་ཉེས་པ་སེལ་བའི་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཆེད་དུ་པན་པར་འདོད་པ་
འབའ་ཞིག་གིས་བརྗོད་རིགས་པའི་ཆོག་གིས་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་པ། རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་
གང་ཟག་དམིགས་གྱིས་བསལ་བའི་མིང་གིས་སྟོས་ཏེ། དེའི་སྒོ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་པ་མོ་ཙམ་ཡང་
ཆོག་ཏུ་བརྗོད་པ་མི་བགྱི་བ་ནི། དམ་བཅའ་བ་གཉིས་པོ།

༣༽ གལ་ཏེ་རང་ལ་སེམས་རྒྱུད་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་འཁྲུག་པའི་ཉེས་པ་མི་འདྲེན་ཞིང་།
གཞན་ལ་ཐབས་དེས་ངེས་པར་པན་ཞིང་ཡིད་ཆེས་པའི་སྐབས་མ་གཏོགས་པ་རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་
དད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། དེ་ལས་གཞན་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལུལ་དུ་བྱས་པ་འདྲ་རུང་སྟེ། ལུ་བ་
མའི་ཆོག་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་སྒྲིབ་པ་མི་བགྱིད་པ་ནི། དམ་བཅའ་བ་གསུམ་པོ།

༤༽ གང་གི་ཆེ་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་བློ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག་སྟེ་ངེས་པར་བརྟག་
དགོས་པའི་གནས་ལ་སེམས་པ་མ་གཏོགས་པ། གཉེན་བཤེས་དང་རྟེན་བཀུར་འདུ་འཛི་ཆགས་
སྤང་སོགས་གྱི་གནས་ལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པ་དང་འདྲེས་པའི་སེམས་གྱིས་བརྟག་པར་མི་
བགྱི་བ་ནི། དམ་བཅའ་བ་བཞི་པོ།

༥༽ གང་གི་ཆེ་ནད་དང་ལམ་ལ་སོགས་པ་ཏ་ཅང་དུ་བ་པའི་སྐབས་མ་གཏོགས་པར་དགེ་
པའི་སྒྲིབ་པའི་སྐབས་གང་གི་ཆེ་ཡང་། ཉལ་བ་དང་། འཁྲེས་པ་དང་། བྲེ་མའི་གཏམ་དང་། བཟའ་
བརྟུང་ཏ་ཅང་བསྟེན་པ་སོགས་གྱིས་ཆོས་ལྡན་གྱི་དགོས་པ་མེད་ཅིང་ལེ་ལོ་སྒྲུབ་པ་མཐོང་བཞིན་དུ་

འཕྲོ་མི་གཙོད་ཅིང་། དང་དུ་ལེན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བྱ་བ་ནི། དམ་བཅའ་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །

༤༽ བདག་ལ་རྩལ་དེ་བདོག་ཅིང་དེ་གང་ཟག་དེ་ཉིད་ལ་བྱིན་ན་བདག་གི་དགོ་བའི་བྱ་བ་
ནམས་པའི་རྒྱུ་དང་། འཕེལ་བའི་གོགས་སུ་འགྱུར་བའམ། དུལ་དེ་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བར་ངེས་
པའམ་ཆོས་ལྡན་གཞན་དང་། དུལ་གཞན་ལ་བསྐྱོས་ཟེན་པ་མ་གཏོགས་གང་ཡང་རུང་བས་ཡོ་
བྱད་བཟང་རན་ཅི་འདྲ་ཞིག་སྒོར་ཡང་སེར་སྤྱིའི་སྒྲོས་མི་སྟེར་བ་སྤངས་ཏེ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་དགའ་བའི་
སེམས་ཀྱིས་བྱིན་ནས་རྩོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྐྱོ་བ་ནི། དམ་བཅའ་བ་བྱུག་པའོ། །

༥༽ གང་གི་ཆེ་བདག་གམ་གཉེན་བཤེས་ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་གཡོག་སོགས་གང་ཡང་རུང་
བ་ལ་སྤུ་ཡང་རུང་བས་ཅི་ཡང་རུང་བའི་གནོད་པ་དང་། མི་སྟོན་པ་བརྗོད་པ་དང་། མཚང་འབྲུ་བ་
དང་། སློག་གཙོད་པའི་བར་དུ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་དང་པོ་ཁོང་འབྲུག་པ་དང་། རྩལ་སྤུ་འཁོར་དུ་
འཛིན་པ། དུས་དག་གི་ནམས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་མོ་ཡན་ཆད་འབད་པས་འགོག་ཅིང་། ཅུང་ཟད་ཀྱང་
དང་དུ་མི་ལེན་པ་ལ་ཅི་ནས་ཀྱང་དེ་ཉིད་ལ་ལན་དུ་དངོས་བརྒྱུད་གང་ཡང་རུང་བའི་སྒྲོ་ནས་མན་
གདགས་པའི་སྒྲོ་བ་སྤྱེད་ཅིང་སྒྲོན་ལམ་གདབ་པ་ནི། དམ་བཅའ་བ་བདུན་པའོ། །

༦༽ བདག་ཉིད་ཀྱིས་དབང་ཁྲིད་ལུང་མན་དག་བསྟན་པ། མདོ་རྒྱུད་སོགས་བཤད་པ། བདུན་
ཆོགས་རབ་གནས་སྤྱིན་སྟེག་ནམས་ཀྱི་ཡོན་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་ཏེ་གཞན་ཀྱིས་བྱིན་པ།
འབྲལ་དུ་ལོངས་སྤྱོད་ལ་ཉེ་བའི་སྟ་གོན་བྱས་པ། བཅེམས་ཤིང་དུ་བས་པའི་ཆོས་གོས་དང་།
གཡོས་སུ་བྱས་སམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་གཡོས་སུ་བྱེད་པར་ཆས་པ་ལྟ་བུའི་ཟས་གོས་མ་གཏོགས་པ།
ཡོ་བྱད་ཆེ་ཆུང་གང་བྱུང་ཡང་། བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་བདག་གིར་མི་འཛིན་ཅིང་། བསོད་
ནམས་གསོག་པའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་ལ་གཏོང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྤྱིན་པ་ཆོག་བཞི་བ་གཅིག་ཡན་
ཆད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཟེན་པར་བྱ་བ་ནི། དམ་བཅའ་བ་བརྒྱད་པའོ། །

༧༽ བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་ལ་བསམས་པའི་སྒྲོས་གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་ལོག་པར་རྟོག་པ་
འགོག་པའི་ཡན་ལག་མ་གཏོགས་པར། བཤེས་གཉེན་སུ་ལ་ཡང་མི་བསྐྱགས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་
སྤྲོ་ཞིང་། ཡོན་ཏན་སྒྲོག་པ་སྤྱར་ལེན་པ་དང་། གང་ཟག་མཆོག་དམན་སུ་ལའང་། ལུན་སུམ་ཆོགས་

པའི་ནམ་པ་ཆེ་ཆུང་ཅི་འདུག་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱང་པར་ཆོས་དང་མ་ཐུན་པ་ཅི་འདུག་པ་མཐོང་
ངམ་ཐོས་པ་ན་ཡིད་ལ་བྱུག་རྒྱ་ཆུང་ཟད་མི་སྐྱེད་ཅིང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྤྱིང་ནས་དགའ་བའི་ཆོ་སྦྱོང་བ་
ནི། དམ་བཅའ་བ་དགྲ་བཤོ། །

༡༠༥ དམ་བཅའ་བ་བཅུ་པ་ནི། བླ་དང་ཆོས་རྒྱན་སོགས་དྲག་པོས་གཙུག་པ་ས་གཞན་
དབང་དུ་གྱུར་པས་སྐྱབ་པར་མི་ཁྱས་པའི་སྐྱབས་བྱུང་ན་མ་གཏོགས་པར། ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་
ཉིན་ཞག་རེའི་ནང་དུ་དགེ་སྦྱོར་བཅུ་པོ་ཆག་མེད་དུ་བསྒྱི་བ་སྟེ། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་
ག་ཉུང་དུས་ཐུན་དུག་ཏུ་ལེན་ཞིང་། བྱང་པར་སྤོ་སྟོན་སེམས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྟོན་པ་རང་
གིས་ཐྱང་བའི་ཆོ་ག་རྒྱས་པ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་སྦྱོང་བའི་དམིགས་རྣམ་དངོས་གཞི་ཐུན་
བཞིའམ་གསུམ་དུ་ལེན་པར་བསྟོམས་ནས་སྦྱོང་ལམ་ཐམས་ཅད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཅིས་ཟེན་པའི་དྲན་
ཤེས་རྒྱ་ཡན་དུ་མ་ཞོར་བར་ནར་མར་བསྟེན་པ་ལ་འབད་པ། འཁོར་བའི་སྤང་ཤས་ཟེལ་གྱིས་
གཞོན་པའི་གཉེན་པོར། སྦྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་གི་དམིགས་རྣམ་གཙོ་བོ་གང་སྐྱབས་དང་འཆོམ་པར་
ཐུན་གསུམ་མམ་བཞེར་བསྟོམས་ནས་སྤྲ་མ་ལྟར་དྲན་ཤེས་བསྟེན་པ། སྤྲ་གས་ཐྱ་མེད་ཀྱི་དགྲིལ་
འཁོར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐུན་བཞིའི་རྣལ་འབྱོར་རྣམས་སོ། །

༡༠༦།༠༡།༡༦ ལ་སེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩམ་སྤྲིག་པས་སྤྲིགས་བཏུས་བྲས།

ཞུ་སྤྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཕྱོད་ས་སུ་སྟོན་བྱོན་མཁས་པའི་དབང་བོ་དག་གི་བཀའ་བློན་ལས། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་གི་ཉིང་བཅུད་དང་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ལོར་དུ་གྱུར་པའི་གསུང་རབ་གྱི་སྤྲེགས་བམ་ཁྱི་སྤྲེག་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་སྟོང་ནའང་། དུས་རབས་ཀྱི་འཕེལ་འགྱུར་དང་འགྲོགས་པའི་མིའི་ཉེས་སྟོང་གྱི་དབང་གིས་རྩ་ཆའི་གསུང་རབ་མང་པོ་ཞིག་རྩ་བརྒྱུག་དུ་བྱིན་ཟེན་བ་དང་། ལྷག་འཕྲོས་གང་མང་ཞིག་རྩ་བརྒྱུག་དུ་འགྲོ་ཉིང་ཡོད་པར་བརྟེན་དུས་རབས་འདིའི་བོད་མི་ཞིག་ལ་མཆོན་ན་རྩ་ཆེ་བའི་གསུང་རབ་དེ་དག་གཅེས་ཉར་བྱེད་རྒྱུར་བཙོན་དགོས་པ་ནི་དུས་ལ་བབ་པའི་ལས་འགན་བརྒྱུག་དུ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ངེས། དེ་བས་འདི་ག་མེར་བྲེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚཱ་སྤྲིག་ཁང་ནས་ཀྱང་རྩ་ཆའི་གསུང་རབ་དེ་དག་ཉར་ཆགས་དང་སྤྱང་སྟོང་གྱི་ཆེད་དུ་ཚཱ་སྤྲིག་གི་ལས་ཀ་འདི་གཉེར་བཞིན་ཡོད།

དེར་རབས་ཀྱི་འབྲུལ་ལས་སྐབས་བདེ་དུ་བྱིན་པ་དང་བསྐྱེད་ནས་གསར་དུ་ཚཱ་སྤྲིག་བྲས་པའི་དེབ་དང་འབྲུལ་དེབ་གང་མང་ཞིག་བྲབ་བཅུལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དགའ་འོས་པ་ལྟ་བུར་སྒྲུང་མོད། སྤྱིར་གསུང་རབ་དཔར་བསྐྱེད་དང་ཞུ་སྤྲིག་གི་སྐབས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཙོས་ནོར་ཤོར་ནའང་ཆབས་ཆེ་བའི་སྟོན་ཆ་འབྱུང་སྲིད་པས་བསྐྱེད་དང་བཟོ་བཙོས་མེད་པར་སོར་འཛོག་གིས་བདག་ཉར་བྱ་རྒྱ་ཅི་ནས་ཀྱང་གཤེད་ཆེ་ཞིང་། གཤེད་ཉེ་ནོར་བར་ངེས་པའི་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་བཙོས་དགོས་བྱུང་ནའང་ཁ་གསལ་གྱི་མཆན་ཡིག་འགོད་རྒྱ་ཏུ་ཅད་གཤེད་ཆེ་བ་ཡིན།

འདི་ག་ཚཱ་སྤྲིག་ཁང་ལ་མཆོན་ན། པར་གཞི་ཆད་ལྷན་ཞིག་མ་བྱིར་བཟུང་ནས་དེའི་ཡིག་འགྲོས་སོར་བཞག་གིས་ཚཱ་སྤྲིག་གི་དུ་རྒྱ་རྩ་དོན་དུ་འཛིན་བཞིན་ཡོད་ལ། དེའི་པར་གཞི་མི་འདྲ་བ་གཞན་ཡང་ལག་སོན་བྱུང་ན་པར་གཞི་གཞན་དག་ལའང་གང་ཅུས་ཤིག་སྤུར་བཞིན་ཡོད།

མ་ཕྱིར་ཡིག་འོར་མངོན་གསལ་ཅན་བྱུང་ན་བཙུག་ཏེ་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད་ལ། མ་ཕྱི་དང་བར་གཞི་སོ་སོར་ལྷག་ཆད་བྱུང་བ་དང་། ཡི་གེ་མི་འདྲ་བ་བྱུང་བ་སོགས་ལ་མཐའ་མཆན་བཀོད་དེ་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

ཙམ་སྒྲིག་ཁང་འདི་ནས་ཙམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་དེབ་ཚོགས་སྐབས་ངེས་དགོས་པ་འགའ་ཞིག་ངོ་སྟོན་ཅུང་ཙམ་ཞུ་ན། གཞུང་གི་དཔྱད་སྲུ་རྟགས་[]འདིའི་ནང་དུ་བཅུག་པ་ནི་མ་ཕྱིའི་ནང་གི་འོག་མཆན་དང་དཔྱད་སྲུ་མཆན་ཡིན། ཡང་གཞུང་དཔྱད་སྲུ་རྟགས་ “ འདི་བཀོད་ཡོད་ན་དེ་ནི་དོ་སྣང་བྱ་དགོས་པའི་ཡི་གེ་འཕྲིན་ཆོག་ཅིག་གི་མདུན་དུ་བཀོད་ཡོད་ལ། དེའི་རྗེས་སུ་མཆན་གྲངས་ཀྱི་ཨང་ཡིག་བཀོད་ཡོད་པས་མཆན་གྲངས་དེ་དང་མཐུན་པའི་མཐའི་མཆན་ཡིག་ཏུ་གསལ་བཤད་ཅིག་བྱས་ཡོད་པ་ཡིན། ཡང་བརྟེན་སྟོང་གི་བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱི་དབང་གིས་ཐ་སྙད་དང་ཐད་སྟོར་སྙད་སོགས་མི་འདྲ་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་ན་མཆན་གྱིས་གསལ་བཤད་ཐེངས་གཅིག་བྱས་པས་ཆོག་པར་བྱས་ཏེ་རྗེས་མ་རྒྱུས་ལ་མདུན་དུ་རྟགས་ “ འདི་བཀོད་པ་ཙམ་ལས་རེ་རེ་བཞིན་མཆན་བྲིས་མེད།

མཐའ་མཆན་ཚོགས་སྐབས་དེབ་དེ་དབེ་བསྐྱར་བྱས་ཡོད་ཆེ་དེའི་མ་ཕྱིར་བཟུང་བའི་བར་གཞི་ལ་**མ་ཕྱི**ཞེས་དང་། བར་གཞི་གཞན་དག་ལ་སྟེ་དགེ་བར་མ་དང་། བཟ་ཤིས་སྒྲན་པོ། ཞོལ། སྒྱ་འབྲུམ། ཁྲ་བྱང་བར་མ་ནམས། **སྟེ། བཟ། ཞོལ། སྒྱ། ཁྲ།** སོགས་ཀྱིས་མཆོན་པར་བྱས་ཡོད། མཐའ་མཆན་གྱི་ཁོད་དུ་རྟགས་ཅན་ ***བསྐྱབས** ལྟ་བུ་བྱུང་ན་མ་ཕྱིའི་ཡིག་འོར་ཞིག་ཞུ་སྒྲིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བསྐྱར་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས་ལ། ཡང་རྟགས་ *** འདིས་**ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱི་ཆོག་མཆོན་པའི་སྐབས་ཀྱང་ཡོད། ཡང་རྟགས་ཅན་ **-བསྐྱབས** ལྟ་བུ་བྱུང་ཆེ་བསྐྱབས་ཆད་པ་དང་། **+བསྐྱབས** ལྟ་བུ་བྱུང་ན་བསྐྱབས་ལྷག་མ་བྱུང་བའི་དོན་དུ་གོ་དགོས།

དཔེར་ན། མཐའ་མཆན་དུ། **མ་ཕྱི། ༥༩ན་༥༧། བསྐྱབ** ***བསྐྱབས** **སྟེ། ༡༠༩ན་༦༧། ཁྲ། ༡༡༠བ་༩༧། བསྐྱབས** ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཆེ་དེ་དག་གི་དོན་ནི། **མ་ཕྱི**འི་ཤོག་གྲངས་**༥༩མདུན་**ངོས། ཡིག་གྲངས་**༥༧། བསྐྱབ**ཅེས་བྲིས་ཡོད་པ་མཆོན་ཞིང་། ***བསྐྱབས** ནི་མ་ཕྱིའི་

ཡིག་འོར་བསྐབ་དེ་ཉིད་ཞུ་སྒྲིག་པས་བསྐྱབས་སུ་བཅོས་ཡོད་པ་མཆོན་བྱེད་དུ་གོ་དགོས། ཡང་
གཞུང་དེའི་ཐད་ཀྱི་སྐྱེ་འབྱུང་པར་མའི་ཐྱེབ་གངས་**༡༠** **༣** **མདུན་དོས།** ཡིག་བྱེད་**༤** **པ་ན།** **ཟླ་བྲང་**
པར་མའི་ཐྱེབ་གངས་༡༡༠ **རྒྱ་བོད་དོས།** ཡིག་བྱེད་**༣** **པ་ན།** **བསྐྱབས་**ཞེས་བཀོད་འདུག་ཅེས་གོ་
དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན།

ཞུ་སྒྲིག་པའི་ཤེས་ཚད་དང་དོ་སྣང་གིས་མ་འདང་བར་འབྱུལ་དེབ་ཏུ་འོར་འཁྲུལ་ཤོར་བ་
སོགས་གཟིགས་ཆེ་ཀུན་པན་གྱི་ལས་གཞི་འདིར་རྒྱ་བསྐྱོར་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་ཆེད་དུ་མཐུན་ལྷན་
རྒྱལ་ས་ནས་འདི་གའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་དུ་ཁ་གསལ་གྱི་དོ་སྟོན་དང་ལམ་སྟོན་གནང་བའི་རེ་བསྐུལ་ཞུ་
རྒྱ་དང་། འདི་ནས་ཀྱང་གང་མགྲོགས་ངང་པར་གཞིར་བསྐྱར་ཞིབ་དང་ལེགས་སྒྲིག་ཞུས་ཏེ་སྤུས་
ཀ་ཇེ་ལེགས་སུ་གཏོང་ངེས་ཡིན།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་ནས།

བྱི་ལོ་༢༠༢༠་ལྷ་མོ་ཆེས་༡༥་ལ།

༢༡། །རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་ལོ་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ བཞུགས་སོ། །

༢༡། །ན་མོ་གུ་རུ་རྒྱཅུ་ཡངས་མཁུན་པའི་སྤྱན་ལྡན་པས། །རབ་འབྱམས་ཤེས་
བྱའི་གནས་ཀྱན་གཟིགས། །རབ་མང་ལེགས་བཤད་ཚུ་གཏེར་ཅན། །རབ་མཆོག་སྒྲ་
མའི་ཞབས་ལ་འདུད། །དེ་ཡི་ལེགས་བཤད་གཞུང་རྒྱུ། །གཤམ་བྱའི་སྤྱིང་དུ་བབས་
པ་ལས། །བདག་སྒོ་སྤྱི་ཅེ་མོ་ཡིས། །སྤངས་པའི་ཚུ་ཐེགས་བརྗེད་སོར་གྱི། །

དེ་ལ་ཐེག་པ་གོང་འོག་གི་ལུགས་ཐ་དད་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་རྣམས་ལས།
སྤྱན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཚུ་ལ་གྱི་རྣམ་པར་
བཞག་པ་ལ། །ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་གྱི་ལུགས་ལ་རང་རེའི་སྤྱན་པ་འདི་སྤྱན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཤུག་སྤྱབ་པ་ཆེན་པོའི་དྲུང་དྲུང་རྒྱུ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། །ཆོགས་གྱི་
ལམ་ལ་ཞུགས་ཤིང་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་གསོག་པའི་མགོ་
བརྩམས་སོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་གཙུག་ཏེར་ཅན་འཛིག་རྟེན་དུ་
བྱོན་པའི་བར་གྱིས་གངས་མེད་དང་པོ་རྫོགས་སོ། །དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
མར་མེ་མཛད་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་བར་གྱིས་གཉིས་པ་རྫོགས་སོ། །དེ་ནས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམ་པར་གཟིགས་འཛིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་བར་གྱིས་གསུམ་པ་
རྫོགས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་སྤྱི་རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་ཏུ་འཁྲུངས་པའི་

བར་བསྐྱལ་བ་བརྒྱུ་མཆོད་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཙམ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་
རྒྱུར་ཆོག་གས་བསགས་པར་འདོད་དེ། །རྣམ་གཟེགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་
གཙུག་ཁྱངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་བྱུང་། །དང་པོ་ལྷ་ཀྱ་ལུབ་བ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

དེ་ལ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོག་གས་བསགས་པ་དང་། སྔོན་ལ་བདུད་བདུལ་
བའི་བར་ནི་བྱང་སེམས་སོ་སྟེ་ཆོག་གས་ལམ་བ་མཆོད་ཉིད་པར་འདོད་དོ། །དགྲུང་ལོ་
སུམ་ཅུ་ཙམ་ལ་དེ་བྱིད་ཆེ་ཐ་ཆུང་སྐར་མ་ས་གས་ཉ་པའི་ཆེས་བཙུའི་སྔོན་ལ་
བདུད་བདུལ། གྲུང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ། སྔོར་ལམ་མཐོང་ལམ་སྟོན་ལམ་
རྣམས་མངོན་དུ་བྱས། ཐོ་རངས་སྐྱེ་རངས་དང་པོ་འཆར་བ་ཙམ་ན། མི་སྟོབ་ལམ་
མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །དེ་ནས་ཞག་བཞི་བཅུ་ཞེ་
དགྲུ་འདས་ནས་ལྷ་ར་ཏ་སིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་རོ། །དེ་ནི་བདེན་པ་བཞིའི་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཡིན་ལ། ཆོས་འཁོར་དེ་ལས་གཞན་བསྐྱོར་བར་མི་འདོད་དེ། ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་བཀའ་མི་འདོད་དོ། །དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་བ་ལ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་
ཏེ་མར་མེ་ཤི་བ་བཞིན་དུ་རིག་པ་རྒྱན་ཆད་དུ་སོང་བར་འདོད་དོ། །ལམ་གྱི་སྐབས་
སུ་ས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་མི་འདོད། འབྲས་བུའི་སྐབས་སུ་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱེ་
མི་འདོད། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་དང་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས་ལས་མཆོག་གི་སྤྱལ་སྟེའི་ཐ་སྙད་ཀྱང་
མི་འདོད་དོ། །བྱེ་བྲག་སྐྱེ་བས་རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་ལུས་དེ་སོ་སྟེའི་ལུས་ཡིན་པས།
ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་
ཡང་ལུས་དེའི་རྒྱན་མ་བརྗེས་པར་སྤྱག་བསྐྱལ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་པས། གཟུགས་སྐྱེ་
སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །མདོ་སྤེལ་ས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལ་ངན་

སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་ཕྱུང་བའི་མཆམས་མེད་མི་སྲིད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱིས་
དགག་པ་བྱེད་གསུང་རོ། །

༼པར་བྱིན་ཐེག་པའི་ལུགས་བཤད་པ།༽

༺ ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། གསང་སྤྲགས་གཉིས་ལས། པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ལུགས་ནི། ཆོགས་སྦྱོར་གྱི་རིང་ལ་གངས་མེད་དང་པོ་རྫོགས་
སོ། །ས་དང་པོ་ནས་བདུན་པའི་བར་གྱིས་གཉིས་པ་རྫོགས། ས་བརྒྱད་པ་དགུ་པ་
བཅུ་པ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་གངས་མེད་གསུམ་པ་རྫོགས་ཏེ། སྲིད་པ་ཐ་མ་བའི་ཆེ་འོག་
མིན་སྤྲུག་པོ་བཀོད་པར་བྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་
པོའི་དབང་བསྐྱར་ནས། ས་བཅུ་པ་རྫོགས་མཆམས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་
ཤེས་ཞེས་ཀྱང་བྲ། རོ་རྩེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་དེ་འཛིན་ཞེས་ཀྱང་བྲ། རྩེ་རྒྱད་ལ་སྦྱེས་པའི་
རྒྱད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྦྱ་དང་ལོངས་སྦྱོང་རྫོགས་པའི་སྦྱ་གཉིས་བརྟེས་ཏེ།
མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ལོངས་སྦྱོང་རྫོགས་པའི་སྦྱ་དེ་ནི་གནས་
ངེས་པ་འོག་མིན་ཁོ་ན་ལས་གཞན་དུ་གཤེགས་མི་སྲིད། ཆོས་ངེས་པ་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་ཆོས་ཁོ་ན་ལས་ཐེག་དམན་གྱི་ཆོས་གསུང་བ་མི་སྲིད། རྣམ་པ་ངེས་པ་མཆོན་
དཔེས་བརྒྱན་པའི་སྦྱའི་རྣམ་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད། འཁོར་ངེས་པ་ས་
བཅུའི་བྱང་སེམས་ལས་སོ་སྦྱེ་སོགས་ཀྱི་འཁོར་མི་སྲིད། དུས་ངེས་པ་འཁོར་བ་མ་
གྱི་བར་དུ་ཐུང་ན་ལས་བརྒྱ་ཚུ་ལ་མི་སྟོན་པ་སྟེ། ངེས་པ་ལྷ་ལྡན་ནོ། །འོག་མིན་དེ་གང་
ན་ཡོད་ཅེ་ན། ལྷའི་གནས་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནི་གཅོང་མའི་གནས་ཀྱི་འོག་མིན་
ཏེ། དེའི་མོང་ན་འོག་མིན་སྤྲུག་པོ་བཀོད་པ་ཞེས་བྲ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ཡོད་

དེ། མདོ་ལས། གཙང་མའི་གནས་དག་སྤངས་པ་ན། འོག་མིན་གནས་ནི་ཉམས་
དགའ་བ། །ཡང་དག་རྫོགས་སངས་དེར་སངས་རྒྱས། །སྤྱལ་བ་པོ་གཅིག་འདིར་
འཆང་རྒྱ། །ཞེས་སོ། །

མོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱོད་འོག་མིན་དུ་བཞུགས་ནས། སྤྱལ་བའི་སྤྱུ་མིའི་
ཡུལ་དུ་མཇད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མི་མཇད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་ཁམས་འདི་ལ་གླིང་བཞི་པའི་འཛིག་རྟེན་ཀྱི་
ཁམས་ཀྱི་བ་སྤག་བརྒྱ་ཡོད་པའི་འཛམ་བུའི་གླིང་གྱེ་བ་སྤག་བརྒྱར། རྒྱལ་བ་ཤུག་
ཐུབ་པའི་མཇད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱེ་བ་སྤག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ནོ། །དེ་ཡང་
དགའ་ལྷན་ཀྱི་གནས་ནས་འཕོ་བ་གྱེ་བ་སྤག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་
ཡབ་རྒྱལ་བོ་ཟས་གཙང་མ་གྱེ་བ་སྤག་བརྒྱ་དང་། ཡུལ་སྤྱོད་མ་ལྷ་མཇེས་གྱེ་བ་སྤག་
བརྒྱའི་སྤས་རྒྱལ་བུ་དོན་གྲུབ་སྤྱོད་བལྟམས་པའི་ཚུལ་གྱེ་བ་སྤག་བརྒྱ་དུས་ཅིག་ཅར་
དུ་སྟོན་ནོ། །

དེ་བཞིན་དུ་གཞོན་ནུ་རོལ་ཅིང་མཇད་པ་དང་། བཅུན་མོའི་འཁོར་གྱིས་རོལ་
བ་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། དགའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་དུ་
གཤེགས་པ་དང་། བདུད་འདུལ་བ་དང་། མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་
དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་གྱེ་བ་སྤག་
བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ཏེ། ཞིང་འདིར་ལྷ་ངན་ལས་བསྐྱུ་བའི་ཚུལ་གྱེ་བ་སྤག་བརྒྱ་
སྟོན་པ་དང་། ཞིང་གཞན་དུ་ ལ་ལར་སྤྱོད་བལྟམས་པ་དང་། ལ་ལར་འཆང་རྒྱ་བ་དང་།
ལ་ལར་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱེ་བ་སྤག་བརྒྱ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟོན་ཏེ།

དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་མ་གྱི་བར་དུ་སྟོན་ནོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱད་མ་
མ་ལས། སྤྲུག་ས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཛིག་ཉེན་མཁྱེན། །འཛིག་ཉེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་
ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ལས་མ་གཡོས་པར། །སྒྲུ་ལ་བའི་རང་བཞིན་སྣ་ཆོག་གས་ཀྱིས། །སྒྲེ་བ་
མངོན་པར་སྒྲེ་བ་དང་། །དགའ་ལྡན་ནས་ནི་འཕོ་བ་དང་། །སྒྲུ་མས་སུ་འབྱུག་དང་
བལྟམས་པ་དང་། །བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། །བཅུན་མོའི་འཁོར་དགུས་
རོལ་བ་དང་། །དེས་འབྱུང་དཀའ་བ་སྟོད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སྣང་པོར་གཤེགས་པ་
དང་། །བདུད་སྡེ་འཛོམས་དང་རྫོགས་པར་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །སྒྲུ་
རན་འདས་པར་གཤེགས་མཛད་རྣམས། །ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། །སྲིད་པ་
རི་སྲིད་གནས་པར་སྟོན། །ཞེས་སོ། །

༼གསང་སྤྲུག་ས་ཐེག་པའི་ལུགས་བཤད་པ།༽

གསང་སྤྲུག་ས་ཀྱི་ལུགས་ལ། བྱ་སྟོད་གཉིས་ལ་པ་རོལ་དུ་བྱིན་པའི་ལུགས་ཀྱི་
འཆང་རྒྱ་རྩ་ལས་ལོགས་པ་མེད་པས། ཡོ་ག་དང་མ་མེད་ཀྱི་ལུགས་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི་ཅ་རྒྱད་དེ་ཉིད་བསྐྱས་པ་དང་། བཤད་རྒྱད་དོ་རྗེ་ཅེ་མོ་གཉིས་ལས་
གསུངས་ཤིང་། དེ་དག་གི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་སྟོབ་དཔོན་ཤུག་བཤེས་གཉེན་
དང་། སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་། ཀུན་དགའ་སྣང་པོ་གསུམ་ལ་ཡོ་ག་ལ་མཁས་
པའི་མི་གསུམ་ཞེས་འཕགས་ལུ་ལ་དུ་གྲགས་སོ། །སྟོབ་དཔོན་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་
ལུགས་ལ། རང་རེའི་སྟོན་པ་བཙུག་ལྡན་འདས་འདི་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་སྤྲས་སུ་
འབྱུངས་ནས། རྒྱ་པོ་ནི་རྩ་ནིའི་འགྲམ་དུ་དཀའ་བ་སྟོད་པའི་བར། ས་བཅུ་པའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཆན་ཉིད་པར་འདོད་ལ། དེར་ལོ་དུག་དུ་དཀའ་བ་སྟོད་པ་ན།

བསམ་གཏན་བཞི་བ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་རབ་
མཐའ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། མི་གཡོ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ཞེས་ཀྱང་བྱ། མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་ཉིང་རེ་
འཛིན་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ་ལ་སྟོམས་པ་ཞུགས་སོ། །

དེའི་ཆེ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས། སེ་གོལ་གྱི་སྤྲུམ་
ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ལས་བསྐྱངས་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཉིང་རེ་འཛིན་འདི་ཙམ་གྱིས་མངོན་
པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་མི་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། འོ་ན་རྗེ་ལྷ་ར་
བགྱི། ཞེས་གསོལ་བས་འོག་མིན་དུ་ཁྲིད་དེ། དེ་ཡང་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་དེ་ཚུ་བོ་ནི་
རྩ་ནིའི་འགྲམ་དེ་ཉིད་དུ་བཞག་ནས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དོན་ཐམས་ཅད་བྱུབ་
པའི་ཡིད་གྱི་ལུས་དེ་འོག་མིན་དུ་བྱོན་པ་ལ། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་གོས་གྱི་དབང་སྟེ། ཅོད་བན་གྱི་དབང་བསྐྱར་ནས་དེའི་རྗེས་ལ། མངོན་པར་
བྱང་ཚུབ་པ་ལྷ་རིམ་ཅན་སྟོམ་དུ་བཅུག་སྟེ། མངོན་བྱང་ལྷ་རྫོགས་པའི་མཐའ་
ལོངས་སྟོང་རྫོགས་པའི་སྐྱ་རྣམ་པར་སྤྱང་མཛད་ཆེན་པོར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
སངས་རྒྱས་སོ། །

སངས་རྒྱས་ནས་ཆོ་འབྲུལ་རྣམ་པ་བཞི་མཛད་དེ། དེ་རབ་ཀྱི་ཅེ་མོར་བྱོན་ནས་
ཡོ་གའི་རྒྱད་རྣམས་གསུངས། དེ་ནས་མི་ལུལ་དུ་བྱོན་ནས་ཚུ་བོ་ནི་རྩ་ནིའི་འགྲམ་
དུ་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་ལུས་དེ་ལ་སྤྲར་ཞུགས་ཏེ་བཞེངས་ནས། བདུད་འདུལ་བ་དང་།
མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསྟན་པར་
བཞེད་དོ། །

མངོན་བྱང་ལ་མྱོན་ལྷན་མྱོན་པའི་ནམ་འབྲུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མངོན་
བྱང་ལྷ་དང་། རྗེས་འཇུག་གཏུལ་བའི་ཉམས་ལེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་མངོན་བྱང་
ལྷའོ། །དེ་ཡང་ཕྱོགས་བརྒྱའི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབང་
དོན་ཐམས་ཅད་བྱལ་བ་ལ་ཅད་པན་གྱི་དབང་བསྐྱར་པའི་རྗེས་ལ། ཅིན་ལྷ་ཉི་ཤེ་རྩི་ཀླ་
རོ་མེ། ཞེས་པའི་ལྷགས་གྱི་དོན་སྟོན་དུ་བརྟག་སྟེ། དེས་གྲང་བསྟོམས་པས་མཉམ་
གཞག་ཏུ་རང་གི་སེམས་གྱི་ཚས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བརྟུན་ལ་རང་བཞིན་ནམ་དག་

མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་
ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་རང་གི་སྤྱིང་གར་རྒྱ་བའི་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་རྣམ་པར་
མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ངོ་། །དེས་ནི་མེ་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་མི་བསྐྱེད་པའི་ངོ་བོ་
བརྟེན་ཤིང་། མངོན་བྱང་འདིའི་མིང་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པ་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྗེས་འབྲུག་གཤུག་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྦྱར་ན། ཅི་ཉྩ་བྱ་ཉི་
བེ་རྩྭ་ཀླ་རོ་མི། ཞེས་བརྗོད་ནས་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་བཅུ་བྲག་
རང་བཞིན་རྣམ་དག་མཆོན་པའི་ལྡུ་ལི་བཅུ་བྲག་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། རང་གི་
སྤྱིང་ཁར་རྒྱ་བའི་དགྱིལ་ལའོར་གྱི་རྣམ་པར་བསྟོམ་མོ། །

དེའི་རྗེས་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དོན་ཐམས་ཅད་བྱལ་བ་ལ། ཨོ་བོ་རྩི་ཅི་ཉྩ་ལྟ་བུ་ད་ལྟ་མི། ཞེས་པའི་སྒྲགས་ཀྱི་
དོན་བསྟོམ་དུ་བཅུག་སྟེ། དེས་ཀྱང་བསྟོམས་པས་མཉམ་གཞག་ཏུ་རང་གི་སེམས་
ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོ་བྱར་བྱི་བྲལ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་
རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོ་བྱར་བྱི་བྲལ་དེ་ཉིད་རང་གི་སྤྱིང་ཁར་རྒྱ་
བའི་དགྱིལ་ལའོར་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ངོ་། །དེས་
ནི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་རིན་འབྱུང་གི་ངོ་བོ་བརྟེན་ཤིང་། མངོན་བྱང་དེའི་མིང་
ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
རྗེས་འབྲུག་གཤུག་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྦྱར་ན། ཨོ་བོ་རྩི་ཅི་ཉྩ་ལྟ་བུ་ད་ལྟ་
མི། ཞེས་བརྗོད་ནས། རང་གི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་སྟོ་བྱར་བྱི་བྲལ་དེ་
མཆོན་པའི་ལྡུ་ལི་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས། རང་གི་སྤྱིང་ཁར་རྒྱ་བའི་དགྱིལ་ལའོར་

ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྣམ་པར་བསྟོམ་མོ། །དེའི་རྗེས་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས། ཉེའུ་བཟླ། ཞེས་པའི་སྤྲལས་ཀྱི་དོན་བསྟོམ་དུ་བཅུག་ནས་བསྟོམས་པས།
སྤར་གྱི་བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱན་ཏུ་བཟང་པོ་དེ་ཉིད་རང་གི་སྦྱིང་ཁར་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་
ལའོར་གྱི་སྦྱང་དུ་རྫོ་རྗེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལུ་བ་ཀྱེན་དུ་འགྲེང་བའི་རྣམ་པར་མངོན་སུམ་དུ་
མཐོང་ངོ། །དེས་ནི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོ་བརྟེན་ཤིང་།
མངོན་བྱང་དེའི་མིང་ནི་བརྟན་པའི་རྫོ་རྗེ་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
རྗེས་འཇུག་གཤུལ་བྱའི་ཉམས་ལན་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྦྱར་ན། ཉེའུ་བཟླ། ཞེས་བརྫོད་
ནས་རང་གི་སྦྱིང་ཁར་རྫོ་རྗེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལུ་བ་བསྟོམ་མོ། །

འདིར་དང་པོའི་རྫོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བའི་དོན་བརྫོད་པར་བྱ་སྟེ། དང་པོ་ནི་ཐོག་མིའི་
དོན་ཡིན་ལ། ཐོག་མའི་དོན་ཡང་སྤར་སངས་མ་རྒྱས་པ་གསར་དུ་འཆང་རྒྱ་བ་ལ་
མངོན་བྱང་ལུ་རིམ་ཅན་དུ་སྟོམ་པའི་ཆོ། རང་གི་སྦྱིང་ཁར་མཐོང་བའི་རྫོ་རྗེ་དཀར་པོ་
ཅེ་ལུ་བ་དེ་ལ་དང་པོའི་རྫོ་རྗེ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ཅེ་ལུ་པར་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གང་ཞེ་ན།
འཆང་རྒྱ་བའི་ཆོ་མངོན་བྱང་ལུ་རིམ་ཅན་དུ་སྟོམ་པའི་མངོན་བྱང་རེ་ངེས། ཡེ་ཤེས་
པ་རེ་རེ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དེ་མཆོན་པའི་ཕྱིར་ཅེ་ལུ་བའོ། །དེ་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ལ་
མིང་གི་དབང་བསྐྱར་ཏེ། དོན་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་དེ་བརྗེས་ནས།
བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྫོ་རྗེ་དཀྱིངས་ཞེས་བྱ་བར་བཏགས་སོ། །དེ་ནས། བཟླ་ཞུས་
གོ་ཉི་ཉི། ཞེས་བྱ་བའི་སྤྲལས་ཀྱི་དོན་སྟོམ་དུ་བཅུག་ནས་བསྟོམས་པས། ཕྱོགས་
བཅུའི་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱ་རྫོ་རྗེའི་དཀྱིངས། གསུང་རྫོ་རྗེའི་

དབྱིངས། ཐུགས་དོན་རྗེའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྤྱིང་ཁའི་དོན་རྗེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལུ་
བ་དེ་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཞུགས་ཏེ། དོན་རྗེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
དོན་རྗེའི་རྒྱལ་པ་རབ་ལས་བསྐྱབས་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་དོ། །དེས་ནི་བྱ་བ་སྦྱུབ་
པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་ཡོད་ཐུབ་པའི་དོ་བོ་བརྟེན་ཤིང་། མངོན་བྱང་དེའི་མིང་ནི་དོན་རྗེའི་
བདག་ཉིད་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྗེས་འཇུག་གཏུལ་བྱའི་
ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྦྱར་ན། བཟོ་ལྷན་གོ་ཉླ་། ཞེས་བརྗོད་ནས་རང་གི་སྤྱིང་
ཁའི་དོན་རྗེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལུ་བ་དེ་ལས་འོད་ཟེར་ཕྱོགས་བཅུར་འཕྲོས་པས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱོང་དོན་རྗེའི་དབྱིངས། གསུང་དོན་རྗེའི་དབྱིངས། ཐུགས་དོ་
རྗེའི་དབྱིངས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སྤྱིང་ཁའི་དོན་རྗེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལུ་ལ་ཞུགས་པར་
བསྐྱོམ་མོ། །

དེ་ནས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོ་
རྗེ་དབྱིངས་དེ་ལ། ཨོྲ་ཡ་ཐ་སྐྱ་ཏ་སྐྱ་ག་ཏ་ཨ་སྐྱ་ཐ་ཨ་ཏྲླ། ཞེས་བྱ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་
དོན་སྐྱོམ་དུ་བཅུག་ནས་བསྐྱོམས་པས་རང་གི་སྤྱིང་ཁའི་དོན་རྗེ་རྒྱ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུར་
ནས་མཆོན་བཟང་པོ་སུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུས་བརྒྱན་
པའི་ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྒྲུ་ཞུས་པར་སྤང་མཛད་ཆེན་པོར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ཏེ་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །དེས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཞུས་
པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་དོ་བོ་བརྟེན་ཤིང་། མངོན་བྱང་དེའི་མིང་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ལས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྗེས་འཇུག་
གཏུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྦྱར་ན། ཨོྲ་ཡ་ཐ་སྐྱ་ཏ་སྐྱ་ག་ཏ་ཨ་སྐྱ་ཐ་ཨ་

ཉི། ཞེས་བརྗོད་པས་རང་གི་སྤྱིང་ཁའི་དོན་རྒྱ་བ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་ནས།
རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཆེན་པོའི་སྐུར་གྱུར་བར་བསྒོམ་མོ། །སངས་རྒྱས་ནས་ཆོ་
འབྲུལ་རྣམ་པ་བཞི་མཛད་དེ། ཡོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དེ་ལོག་མིན་དུ་བཞུགས་
ཤིང་། དེས་སྐུལ་པའི་སྐུ་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཞལ་བཞི་པའི་གཅིག་སྐུལ་པ་དེས་རི་
རབ་ཀྱི་ཅེ་མོར་བྱོན་ནས་ཡོ་གའི་ཅ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྐྱས་པ་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱི་
མཛད་པ་རྣམས་མཛད་དེ། མི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་བདུད་འདུལ་བ་དང་། མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསྟན་ཏོ། །

༼ གླ་མེད་ལུགས་ལ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཚུལ་བཤད་པ། ༽

གླ་མེད་ལུགས་ལ་སྟོན་པ་བཙུམས་ལྷ་འདས་སངས་རྒྱས་ཚུལ་ནི། དུས་འཁོར་།
ཀྱི་དོར་། བདེ་མཆོག་སོགས་རྒྱུད་གཞན་རྣམས་ལས་མ་གསུངས་ཤིང་། འདུས་པའི་
སྐྱོར་ནས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་འཕགས་ལུགས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་
གཉིས་ཀ་ལས་གསུངས་ཏེ། འཕགས་ལུགས་ཀྱི་ཞུ་བ་དེ་པའི་སྤྱོད་བསྐྱས་ནས་
གསུངས། ཡེ་ཤེས་ཞབས་ལུགས་ཀྱི་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་ལུང་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀྱི་
ཆེན་མོ་ལས་གསུངས་ཏེ། གཉིས་ཀ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་གསུང་ངོ། །དེ་ལ་ས་
བརྩ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དང་། སྤིང་བ་ཐ་མ་བ་
གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་དང་། གསང་སྤྲགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཕྱེ་
བཞི་ག་ལ་ཡོད་གསུང་ངོ། །དེ་ལས་ས་བརྩ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྐྱེ་བ་
གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ནི། བྱང་སེམས་ས་བརྩ་བ་ཆེ་དེའི་བྱི་མ་ལ་འཆང་རྒྱ་བར་
ངེས་པའོ། །སྤིང་བ་ཐ་མ་བ་ནི་ས་བརྩ་པའི་བྱང་སེམས་ཆེ་དེ་ལ་འཆང་རྒྱ་བར་ངེས་

བའོ། །སྟོན་པ་བཙུག་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་བའདིས་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པའི་ཐེག་པ་ལ་
བརྟེན་ནས། བསྐྱེད་པ་བྱངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོག་པ་བསགས་པའི་མཐར། ས་བཅུ་
བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་རྩལ་སེམས་དབའ་སྲིད་པ་ཐ་མ་བར་གྱུར་པའི་ཆེ་འོག་མིན་དུ་
མཁའ་ཁྲབ་ཀྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་སོ། །

དེའི་ཆེ་སྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་འདུས་ནས། སེ་གོལ་གྱིས་སྐྱས་
ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ལས་ལངས་ཏེ། ཁྱོད་ཉིད་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ཙམ་གྱིས་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་མི་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། འོ་ན་རི་ལྷོ་བཟུ་
ཞེས་གསོལ་བས། སྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ལྷའི་བྱ་མོ་ཐེག་ལེ་
མཆོག་མ་བཀུག་ནས། དབང་གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ལེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དངོས་དབང་
དུ་བསྐྱར་ཏེ། དེའི་རྗེས་ལ་མངོན་པར་བྱང་རྩལ་པའི་རིམ་པ་རྣམས་བསྟན་ནས་སྟོམ་
དུ་བཅུག་པས། མཆོན་བྱེད་ན་སྟོང་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས། ཐམས་ཅད་སྟོང་
པ་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་ཏེ། དེ་ལས་དག་པའི་སྐྱ་མའི་སྐྱར་ལངས་པ་ལ།
སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་གྱིས་དབང་བཞི་པ་བསྐྱར་ཏེ་སྟོད་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་པས་ཐོ་
རངས་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་འཆར་བ་ཙམ་ན། རྟོ་རྗེ་ལྷ་བྱའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ཤེས་བྱའི་
སྐྱབ་པ་སྤྲ་ཞིང་སྤྲ་པ་ཡང་སྤངས་ནས་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་རྟོ་རྗེ་འཆར་གི་གོ་
འཕང་བརྟེན་ཏེ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུ་སོ། །དེ་ལ་བྱམ་དབང་མ་
བསྐྱར་བར་དབང་གོང་མ་བསྐྱར་བས་ཆོག་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་མ་བསྟོམས་པར་
རྫོགས་རིམ་བསྟོམས་པས་ཆོག་པའི་དམིགས་བསལ་འདི་ཁོ་ན་གསུངས་ཀྱི།
གཞན་མ་གསུངས། ཞེས་གསུང་ངོ། །

དེ་ནས་མོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྤྱོད་རྫོ་རྗེ་འཆར་ཆེན་པོ་དེ་ལོག་མིན་དུ་
 བཞུགས་ནས། སྤྱལ་པའི་སྤྱལ་མི་ཡུལ་དུ་མངོན་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ།
 རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་འབྱུངས་ནས་རྒྱ་པོ་ནི་རྩྭ་ནའི་འབྲམ་དུ་ལོ་དུག་
 དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ན། རྒྱ་ཡུག་གི་འབྲུ་གཅིག་ཉིལ་འབྲུ་གཅིག་འབྲས་ཉག་མ་གཅིག་
 སྟེ་གསུམ་ལས་ཁ་ཟས་རགས་པ་མ་གསོལ་བར་མཁལ་བྱུང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་
 སྟོམས་པར་ཞུགས་སོ། །དེའི་ཆེ་བྱོགས་བཅུ་འེ་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་འདུས་ན་སེ་
 གོལ་གྱི་སྤྱལ་ཉིང་རེ་འཛིན་དེ་ལས་བསྐྱངས་ཏེ། ཁྱོད་ཉིད་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་གདུངས་
 པའི་ལུས་འདི་ལྟ་བུས་བདུད་འདུལ་བར་མི་རུས་ཤིང་། ཁྱོད་ཉིད་ཉིང་རེ་འཛིན་འདི་
 ཅམ་གྱིས་ཤེས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་
 རགས་པ་གསོལ་ནས་བྱང་རྒྱུ་གྱི་ཤིང་དུ་དུ་གཤེགས་པ་ལ། སངས་རྒྱུ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་ལྷའི་བྱ་མོ་ཐེག་ལེ་མཆོག་མ་བཀྲུག་ནས་དབང་གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་
 ཤེས་ཀྱི་དབང་དངོས་དབང་དུ་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་བསྟན།

དེ་ནས་མངོན་པར་བྱང་རྒྱུ་པའི་རིམ་པ་བསྟན་ནས་སྟོམ་དུ་བཅུག་པས་
 མཆོན་ཐེད་ན་སྟོང་བ་གསུམ་རིམ་གྱིས་ཐིམ་ནས། ཐམས་ཅད་སྟོང་བ་དོན་གྱི་འོད་
 གསལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་བསྟན། དེ་ལས་དག་པའི་སྤྱུ་མའི་སྤྱུར་ལངས་པ་ལ་
 སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དབང་བཞི་བ་བསྐྱར་ནས་སྤྱོད་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་པས་
 ཐོ་རངས་སྤྱུ་རེངས་དང་པོ་འཆར་བ་ཅམ་ན། རྫོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱིས་ཤེས་
 བྱའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་
 རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ། །དེ་ལ་སངས་རྒྱུ་པའི་ཚུལ་ཅམ་

ཞིག་བསྟན་པས་ཆོག་མོད། དབང་གསུམ་པ་དང་། བཞི་བ་བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱི་ཚུལ་
བསྟན་པ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྒྱང་བའི་ལམ་གྱིས་ས་བཅུ་
བའི་བར་དུ་བསྐོད་བྱས་ཀྱང་། མཐར་འཁོར་རྒྱ་བ་སྒྲགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་
པ་ལ་ངེས་པར་ལྟོས་དགོས་ཀྱི། དེར་མ་ཞུགས་པར་འཁོར་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཞེས་
ཞེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་རོ། །

། ཐེག་པ་ཤོང་འོག་གི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཚུལ་བཤད་པ། །

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་ཚུལ་ལ། བ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པའི་ཆོས་
འཁོར་བསྐྱོར་ཚུལ་དང་། གསང་སྒྲགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཚུལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་བྱང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས། ཞག་བདུན་སྟག་བདུན་དུ་ཆོས་འཁོར་མ་
བསྐྱོར་རོ། །དེ་ནས་ཡུལ་གྱི་དབྱས་མ་ག་རྩ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཡོད་པ་ནས། བྱང་སྟོགས་
སུ་ཚུ་བོ་གཞུ་བཀལ་བའི་ཡུལ་ལྷ་ར་ཏ་སི་བྱང་སྟོང་ལྷུང་བ་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་སུ་
བྱོན་ཏེ། ཅིའི་བྱིར་བྱང་སྟོང་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྟོན་སངས་རྒྱས་འོད་སྤྲེང་འཛིག་
རྟེན་དུ་འབྱོན་དུ་ཉི་བ་ན། རི་དེ་ལ་རང་སངས་རྒྱས་ལྷ་བརྒྱ་གནས་པ་ལ། དེ་དག་ལ་
ལྷ་ནམས་ཀྱིས་སྒྲན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་འཛིག་རྟེན་དུ་འབྱོན་པར་མཁྱེན་
ཏེ། རྩ་འབྲུལ་གྱིས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕགས་ནས་མའི་ཁམས་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་
ཏེ། རང་གི་སྐྱེ་ལས་བྱང་བའི་མེས་སྐྱེ་ལས་ནམས་བསྟེན་ནས་རིང་བསྟེན་ལ་ནམས་
ས་ལ་ལྷུང་བ་ལས། བྱང་སྟོང་ལྷུང་ངོ་ཞེས་སྐྱས་པས་བྱང་སྟོང་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱ་འོ། །ཅིའི་
བྱིར་རི་དྲགས་ཀྱི་ནགས་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། སྟོན་ལྷ་ར་ཏ་སིའི་རྒྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་ཞེས་

བྱ་བས་རི་འདི་ལ་གནས་པའི་རི་དྲགས་རྣམས་བསད་པར་མི་བྱཏོ། །ཞེས་ཁྱིམས་
བཅས་པས། རྩོགས་གཞན་ནས་ཀྱང་རི་དྲགས་མང་པོ་དེར་འདུས་ནས་འཕྲངས་
པས་རི་དྲགས་ཀྱིས་ནགས་ཞེས་བྱཏོ། །དེ་ན་ལྷ་སྡེ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་
ཆེན་པོ་ལྷ་གནས་ཏེ། ཆེ་དང་ལྷན་པ་ཀྱན་ཤེས་རྟོག་ཏུ་དང་། ཆེ་དང་ལྷན་པ་རྟ་ལྷ་
དང་། རྒྱངས་པ་དང་། མིང་ཆེན་དང་། བཟང་ལྷན་ནོ། །དེ་དག་གིས་བཙམ་ལྷན་འདས་
རྒྱང་ནས་འབྱོན་པ་མཐོང་སྟེ། ཆེ་དང་ལྷན་པ་གོ་བྱ་ཏ་མ་བསམ་གཏན་ལས་ཉམས་པ།
སྟོད་པ། མང་དུ་ཟ་བ་དེ་འདིར་འོང་གིས། དེ་ལ་སྤྱོད་པར་མི་བྱ། བཤེས་པར་མི་བྱ།
བསྐྱ་བར་ཡང་མི་བྱཏོ། །སྟན་ལྷག་པོ་འདི་ལ་འདུག་ན་འདུག་ཏུ་རྒྱག་ཅིག །ཅེས་འོག་
ཁྱིམས་བཅས་ཏེ་སྟན་ལྷག་པོ་གཅིག་བཏིང་ངོ། །དེ་ནས་བཙམ་ལྷན་འདས་མེབས་པ་
ན། དེ་དག་གིས་གཟེ་བརྟེན་མ་བཟོད་ནས། ཐད་ཀྱིས་ཕྱག་འཆོལ་ཏེ་ལ་ལས་ཞབས་
བསྐྱས། ལ་ལས་སྟན་བཏིང་དེ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་གོ་བྱ་ཏ་མ་ལེགས་པར་བྱོན་ཏམ། བྱོན་
པ་ལེགས་སོ། །ཞེས་གསོལ་ཏོ། །

དེ་ནས་བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གདན་བཏིང་པ་དེ་ལ་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་ལྷ་
སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་བཙམ་ལྷན་འདས་སྟོན་ལས་མདངས་གསལ་བར་མཐོང་ནས། ཆེ་
དང་ལྷན་པ་གོ་བྱ་ཏ་མ། བྱོན་ཏེ་དབང་པོ་རྣམས་ནི་ཤིན་ཏུ་གསལ། བགས་པའི་
མདོག་ནི་ཡོངས་སུ་དག་ན། ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་བྱུང་པར་མདོན་དུ་མཛད་དམ།
ཞེས་གསོལ་བས། བཙམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་བ། དེགས་ཀྱི་བྱ་དག་དེ་
བཞེན་གཤེགས་པ་ལ་ཆེ་དང་ལྷན་པ་ཞེས་མ་ཟེར་ཞིག །བྱེད་ལུན་རིང་པོར་སྐྱག་
བསྐྱལ་བར་འགྱུར་ཏ་རེ། ངན་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་སྟེ། མདོན་པར་རྫོགས་པར་

སངས་རྒྱས་སོ། །རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་ཆུད་དོ། །ང་ནི་ཐམས་ཅད་མཁའ་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་དཔོན་གཞན་ལ་རག་མ་ལུས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་མོད་ལ། ལུ་སྡེ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་དང་ཁ་སྦྱར་དང་གྲེ་སྒྲེ། ལུས་ཆོས་གོས་དུར་སྒྲིག་གསུམ་གྱིས་གཡོགས་ཤིང་ལག་ན་ཇ་མ་བུམ་ཐོགས་པ། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་ལྟ་བུ། སྒྲིབ་དང་ཁ་སྦྱར་གཉིས་ནས་ཞག་བདུན་ལོན་པ་ལྟ་བུར་བྱུང་རྟོ། །

དེ་ནས་ཆངས་པ་དང་། བརྒྱ་གྲིན་ལ་སོགས་པ་ལྷའི་བྱ་དཔག་དུ་མེད་པས། བཙུན་ལྷན་འདས་ལ་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅི་བས་སྟོང་དང་ལྷན་པ་ལུལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པས། སྟོན་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། སྟོང་ཐུན་དང་པོ་ལ་འཆག་པར་མཛད། གྲུང་ཐུན་པར་བ་ལ་གཟིམས། ཐོ་རངས་ཐུན་ཐ་མ་ལ་བཞེངས་ནས་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་བཙུན་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ས་ཕྱོགས་གང་དུ་བསྐྱོར། སྙམ་དུ་དགོངས་པ་སྟོན་དུ་བཏབ་པས། ས་ཕྱོགས་དེ་ཉིད་དུ་བསྐྱོར་བར་མཁའ་ཏེ། སྐད་ཅིག་ཡུད་ཅེས་དེ་ཉིད་ལ་ས་ཕྱོགས་དེར་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བཞི་ལས་བྱུང་པའི་ཁྱི་སྟོང་བྱུང་བར་བྱུང་རྟོ། །དེ་ནས་བཙུན་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཁྱི་དང་པོ་གསུམ་ལ་སྐྱོར་བ་མཛད་དེ། ཁྱི་བཞི་པ་ལ་བཞུགས་ནས། ལུ་སྡེ་བཟང་པོ་དང་། ལྷའི་འཁོར་དཔག་དུ་མེད་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཏེ། དགེ་སྟོང་དག་འདི་ནི་སྤྲུག་བསྐྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ། ཤེས་པར་བྱལོ། །འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ་སྤང་བར་བྱལོ། །འདི་ནི་འགོག་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ་མངོན་དུ་བྱལོ། །འདི་ནི་ལམ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་སྟེ་བསྐྱོམ་པར་བྱལོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ཀུན་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་

ཅའི་རྒྱུད་ལ་མཐོང་ལམ་སྒྲེས་ཏེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ཆེད་དུ་བརྗོད་
ནས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཕྱས་ལོ་རྒྱུ་ཅམ་པ་བ་སྟེ། ས་རྣམ་པ་བྱུག་ཏུ་གཡོས་སོ། །

དེ་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་མདོ་ནི། འཁོར་ལོ་དང་
པོའི་མདོ་དངོས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དང་བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་སྟོན་ནས། འདུལ་བ་
ལུང་དང་། མདོ་བྲན་པ་ཉེར་གཞག་དང་། མདོ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་དང་། མདོ་སྟེ་ལས་
བརྒྱ་བ་དང་། མདོ་སྟེ་ཏོགས་བརྗོད་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་
མདོར་གཏོགས་སོ། ། །

དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གནས་བྱ་རྟོད་ལུང་པོའི་རིར། ལྷན་ཅིག་སྟོན་
པའི་འཁོར་ལཱ་སྟེ་བཟང་པོ་ལ་སོགས་པ་དག་སྟོང་ལཱ་སྟོང་སྟེ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོགས་
རྣམས་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གངས་མེད་པ་དང་
བཅས་པ་ལ། བཀའ་བར་བ་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཏེ། དེ་ལ་
ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་རྒྱས་པ་སྟོང་པ་ག་བརྒྱ་པ། འབྲིང་གི་རྒྱས་པ་ཉི་ཁྲི་ལྔ་
སྟོང་པ། འབྲིང་གི་འབྲིང་ཁྲི་བརྒྱད་སྟོང་པ། འབྲིང་གི་བསྐྱུས་པ་ཤེས་རབ་ཁྲི་བ།
བསྐྱུས་པའི་རྒྱས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ། བསྐྱུས་པའི་བསྐྱུས་པ་འཕགས་པ་སྐྱད་པ་རྣམས་
ནི། བཀའ་བར་པའི་མདོ་དངོས་ཡིན་ཞིང་། དེ་དང་བརྗོད་བྱ་ཕྱོགས་མཐུན་གྱི་སྟོ་
ནས་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ། རྟོ་རྩེ་གཙོད་པ། སངས་རྒྱས་པལ་པོ་ཆེ། ལང་
ཀར་གཤེགས་པ། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་བཅེགས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། པལ་ཆེན་
ལ་སོགས་པ་ཡང་བཀའ་བར་པའི་མདོར་གཏོགས་སོ། །

ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལ་སྤྲས་ཡུམ་བུ་བདུན་ཞེས་གྲག་སྟེ། སྤར་བགངས་པའི་

སྟོང་ཐག་བརྒྱ་བ་ནས། སྤྱད་པའི་བར་དུག་ནི་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཆང་བ་བརྗོད་
བྱར་སྟོན་པས་ཡུམ་དུ་འཛོག་ལ། རབ་གྱི་རྩལ་གྱིས་རྣམ་པར་གཞོན་པས་ཁྱེས་པའི་
མདོ། ཤེར་བྱིན་བདུན་བརྒྱ་པ། ཤེར་བྱིན་ལྔ་བརྒྱ་པ། ཤེར་བྱིན་ཚུལ་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་
པ། ཤེར་བྱིན་ལྔ་བརྒྱ་པ། རྫོ་རྩེ་གཙོང་པ། ཤེས་རབ་སྟོང་པོ། ཀློན་ཤི་ཀའི་མདོ།
ལག་བཟང་གིས་ཁྱེས་པའི་མདོ། ཤེར་བྱིན་ཡི་གེ་ཅུང་དུ་དང་། ཡི་གེ་གཅིག་མ་སྟེ།
བརྒྱ་གཅིག་ནི་མངོན་རྟོགས་བརྒྱད་ཆང་བ་མི་སྟོན་པས་སྤྲས་སུ་འཛོག་གོ། །ཁ་ཅིག་
ལག་བཟང་གིས་ཁྱེས་པའི་མདོའི་དོད་ལ། སྟོ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་འབྲེན་ནོ། །རང་ལུགས་
ཤེར་བྱིན་གྱི་མདོ་ལ་སྤྲས་ཡུམ་བརྒྱ་བདུན་དུ་མ་ངེས་ཏེ། དེ་ལས་མང་བ་ཡོད་པའི་
བྱིར་རོ། །

བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་འཁོར་ནི་གནས་
ཡངས་བ་ཅན་ལ་སོགས་པར། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཐེག་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་
དག་པར་ཁྱེས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དབའ་བྱངས་མེད་བ་རྣམས་ལ་གསུངས་ཏེ།
མདོ་སྡེ་དགོངས་བ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ནི་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་དངོས་ཡིན་ཞིང་།
དེ་དང་བརྗོད་བྱ་སྟོགས་མ་སྟུན་པའི་མདོ་རྣམས་ནི། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོ་རུ་
གཏོགས་སོ། །ཡང་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་མདོའི་མཆན་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་དོན་དམ་རྣམ་
པར་ངེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཞེས་བེད་རོ། །ཁ་ཅིག་ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ།
སངས་རྒྱས་པལ་བོ་ཆེ། ལང་ཀར་གཤེགས་བ་རྣམས་བཀའ་ཐ་མར་འབྲེན་བ་མི་
འཐད་དེ། སྤྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་བྱུང་བས་བར་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
མདོ་ཡིན་ན་བཀའ་བར་བར་གཏོགས་ཤིང་། མཐར་སྟག་ཐེག་བ་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པའི་

མདོ་ཡིན་ན་ཡང་དེར་གཏོགས་ལ། རོ་བོ་ཉིད་གསུམ་ལས་ཀུན་བརྟགས་བདེན་པར་
མ་གྲུབ་ཅིང་། གཞན་དབང་དང་། ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་སྟོན་པའི་མདོ་ཡིན་ན་
བཀའ་ཐ་མའི་མདོར་གཏོགས་ཤིང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པའི་ཐེག་ཆེན་
གྱི་མདོ་ཡིན་ན་ཡང་དེར་གཏོགས་པ་ལས། ཉིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་སོགས་མདོ་
གསུམ་པོ་དེ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་
གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་སྟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༥ ཡང་བདེ་བཞེགས་སྟོང་པོའི་མདོ། འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་རྒྱལ་
པོས་ཁྱུས་པའི་མདོ། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། སོར་མའི་འཕྲེང་བ་ལ་
པན་པའི་མདོ། དཔལ་འཕྲེང་སྐྱེའི་ང་རོས་ཁྱུས་པའི་མདོ། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་གྱི་
མདོ། འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ། རེ་བོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་མདོ།
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་གཟུངས། མདོ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་སྟེ།
བརྩ་པོ་དེ་ལ་རྫོན་དབས་སྟོང་པོའི་མདོ་བརྩ་ཞེས་ཟེར་ཏེ། བཀའ་འཁོར་ལོ་ཐ་མར་
འདོད་ཅིང་ངེས་དོན་དུ་འདོད་དོ། །མདོ་དེ་དག་གིས་བདེ་བཞེགས་སྟོང་པོ་དང་།
རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རོ་བོ་ཉིད་སྟོན་གཅིག་ཅིང་། བདེན་པར་གྲུབ་པ། རྟག་
བརྟན་ཐེར་ཐུག་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཆན་དཔེས་བརྒྱན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྤྱབས་ན་རང་ཆས་སུ་ཡོད་
པ་དེ་དཔེ་དགུ་དོན་དགུའི་སྟོན་ས་བསྟན་པར་འདོད་ལ། འཁོར་ལོ་དང་པོ་དང་བར་
བ་ཐང་དོན་དུ་འདོད་དོ། །

བུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་མདོ་བརྩ་པོ་དེ་བཀའ་ཐ་མའི་མདོ་ཡིན་ཞིང་། མདོ་དེ་དག་

ལས་ཇོ་ནང་བས་འདོད་པ་སྟར་དུ་བསྟན་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་དེ་དག་བྱང་དོན་དུ་
བཞེད་ལ། རོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐྱེད་དང་། བདེ་བ་ཤེས་སྟོང་པོ་དོན་གཅིག་པར་མཛད་ནས།
དེ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་པར་བཞེད་ཅིང་། བཀའ་བར་པ་ཁོ་ན་ངེས་དོན་དུ་
བཞེད་དོ། །མདོ་བཙུ་པོ་དེ་བཙོད་བྱ་ཕྱོགས་མ་སྟན་དུ་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། མདོ་
དགོངས་པ་ངེས་འབྱེད་ཀྱི་འཕགས་པ་སྟན་རས་གཟིགས་དབང་ལྷག་གིས་ཁྱེས་
པའི་ལེའུ་རངས་པོས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན། བྱང་རྩལ་སེམས་དབང་
དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཀྱིས་ཁྱེས་པའི་ལེའུ་རངས་པོས། གཞན་དབང་དང་།
ཡོངས་གྲུབ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་བསྟན། བྱམས་མགོན་གྱིས་ཁྱེས་པའི་ལེའུ་རངས་
པོས་ཡིད་ཤེས་ལས་རོ་བོ་ཐ་དད་པའི་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཡོད་པར་བསྟན་ལ།
མདོ་གཞན་དགུ་པོ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པ་དང་།
མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་བསྟན་ཅིང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་མེད་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཇོ་ནང་བའི་རང་ལུགས་ལ་གཞན་དབང་རི་བོང་
གི་རྩ་དང་མཚུངས་ཤིང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་དུ་འདོད་པ་དང་། མདོ་དགོངས་
པ་ངེས་འབྱེད་ངེས་དོན་དུ་བྱས་ནས་རང་ལུགས་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་འགལ་བ་
ཡིན་ནོ། ། ༥༥

རང་ལུགས་ནི། བདེ་གཤེས་སྟོང་པོ་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་མེད་ན། སེམས་
ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་མེད་པས་སེམས་ཅན་འཁོར་རྒྱ་བ་མི་སྲིད་པར་
འགྱུར་ལ། བདེ་གཤེས་སྟོང་པོ་དང་། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེད་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེ་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཡིན་པར་

འགྲུར་ཞིང་། སངས་རྒྱུས་སྤྲར་འཁོར་མི་རྒྱ་བས་སེམས་ཅན་འཁོར་རྒྱ་བ་མི་སྤྱིད་
པར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀ་ཡང་མི་འདོད་དོ། །འོ་ན་རྩི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན།
ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་སྤྲ་མ་ལས། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་དང་། བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་ཁམས་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་པར། ཁམས་ཀྱི་
དོན་ནི་འདིར་རྒྱའི་དོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་
པོ་ནི། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་རྒྱ། ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་
ཅམ་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་ཞེས་ནི་མི་བྱའོ། །

འོ་ན་རྩི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། སེམས་བདེན་པར་བྱུང་བས་པའི་སྤྱིང་ཉིད་དེ་ལ་སེམས་
ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཅེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་སློབ་བྱུང་གི་རི་མ་དང་མ་བྲལ་
བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་ལ་བདེ་བར་
གཤེགས་པའི་སྤྱིང་པོ་འདས། རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས། ཞེས་བྱའོ། །སློབ་བྱུང་
གི་རི་མ་མ་ལུས་བ་དང་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་
རྣམ་དག་དེ་ལ། རོ་བོ་ཉིད་སྐྱེའམ། འགོག་བདེན་མཐར་ཐུག་གམ། བྲལ་འབྲས་མཐར་
ཐུག་གམ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་ཉིད་དམ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐྱ་
ཞེས་བྱའོ། །སློབ་བྱུང་གི་རི་མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཉོན་མོངས་བ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྤྱིབ་བ་
གཉིས་སོ། །དེས་ན་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱ་ཡིན་ན་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་མ་ཡིན་དགོས་པ་
ཡིན་ཏེ། སློབ་བྱུང་གི་རི་མ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ན། མ་བྲལ་བ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །རང་ལུགས་ལ་ཡང་བདེ་གཤེགས་སྤྱིང་པོ་དང་རོ་བོ་ཉིད་སྐྱའི་རྣམ་གྲངས་དེ་
དག །འདུས་མ་བྱས་ཤིང་དངོས་པོ་མེད་པ། ཏྲག་བརྟན་ཐེར་ཐུག་ཡིན་གྱི། བདེན་

བར་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

འཁོར་ལོ་གསུམ་ལས་དང་པོ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དང་། གཞན་གཉིས་
ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་དོ། །དེ་ཡང་འཁོར་ལོ་དང་པོས་ཉན་ཐོས་པའི་ལྟ་བ་སྟོན། བར་
པས་དབུ་མའི་ལྟ་བ་སྟོན། ཐ་མས་སེམས་ཅམ་གྱི་ལྟ་བ་སྟོན་ལ། དེ་ནས་འཁོར་ལོ་
བར་བ་ངེས་དོན་དང་། གཞན་གཉིས་བྱང་དོན་ནོ། །

སངས་རྒྱུས་གྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ།
བརྩ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། སྟོབ་དཔོན་ལྷན་པས་བརྒྱད་སྟོང་འབྲེལ་བ་སྟོང་པོ་མཆོག་
ལས། མདོ་སྡེ་དབྱངས་བསྟར་ལུང་བསྟན་དང་། ཆོག་ས་བཅད་ཆེད་བརྗོད་སྟེང་གཞི་
དང་། རྟོག་ས་བརྗོད་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་དང་། སྟེས་རབས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། མཛད་
བྱུང་གཏན་ལ་པབ་པའི་སྟེ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
པ་རྣམས་སོ། །དེ་དག་ལས་སྟེང་གཞི་ རྟོག་ས་བརྗོད། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བ། སྟེས་རབས་
དང་བཞི་གཅིག་ཏུ་བསྟུས་པ་ནི། གསུང་རབ་ཡན་ལག་དབྱེད། ཡང་སངས་རྒྱུས་གྱི་
གསུང་རབ་དང་བཀའ་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེ་ལ་དབྲེ་ན་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་
བཀའ་དང་། འུན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ་དང་། རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་དང་
གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པ་སྟུང་བ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། སྟེས་འུན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ་ནི་མདོ་སྡེ་ས་
བརྩ་བ་ལྟ་བུ། གསུང་གིས་འུན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ་ནི་མ་སྟེས་དབྱའི་འགྲོད་
པ་བསལ་བའི་མདོ་ལྟ་བུ། རྟོག་ས་འུན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ་ལ་གསུམ་
ལས། རྟོག་ས་ཉིང་ངེ་འདྲིན་གྱིས་འུན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ་ནི་ཤེས་རབ་སྟོང་

མོ་ལྷ་བྲ། ཐུགས་ཐུགས་རྗེས་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ་ནི། གཞོད་སྦྱིན་དང་།
ལྷ་དང་ལྷ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གྱིས་རང་རང་གི་ཐུགས་སྦྱས་པ་རྣམས་སངས་རྒྱུས་
གྱི་ཐུགས་རྗེས་འབྲས་བྲ། བྲུང་པར་ཅན་འབྲུང་པའི་ཐུགས་སུ་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་
ལྷ་བྲ། ཐུགས་བདེན་པའི་སྦྱོབས་གྱིས་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བཀའ་ནི། བཙུམ་
ལྷན་འདས་གྱིས་བདེན་པའི་སྦྱོབས་ཐུགས་གྱིས་བརྗོད་པའི་མཐུས། རི་དང་། ཤིང་
དང་། ཅིག་པ་སོགས་ལས་ཆོས་གྱི་སྦྱ་བྲུང་བ་ལྷ་བྲའོ། ། །

རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་ནི། བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྦྱད་
པའི་མདོ་ལས། དག་སྦྱོང་དག་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་གྱི་ཐོག་མར་འདི་རྒྱད་བདག་
གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བར་བར་དུ་མཆོམས་
སྦྱོར་གྱི་ཆོག་རྣམས་ཚུག་ལ་སྦྱས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པས། བཙུམ་ལྷན་འདས་སུ་
ངན་ལས་བརྒྱ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་རྗེས་ལ། ཉན་ཐོས་རྣམས་གྱིས་ཐོག་མར་འདི་
རྒྱད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། ཞེས་བྲ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། བར་བར་དུ་
མཆོམས་སྦྱོར་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ལ་བཅུག་པ་ལྷ་བྲའོ། ། ཡང་རྒྱལ་བའི་
གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་སྡེ་སྡོད་གསུམ་དུ་འདུ་སྡེ། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐབ་པ་
བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྦྱོན་པ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད། ལྷག་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐབ་པ་
བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྦྱོན་པ་མདོ་སྡེ་སྡོད། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐབ་པ་བརྗོད་
བྱའི་གཙོ་བོར་སྦྱོན་པ་མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་དོ། ། ལྷག་པ་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་བསྐབ་པ་དང་
སངས་རྒྱུས་གྱིས་བསྟན་པའི་ཞི་གནས་དོན་གཅིག་ལ། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་གྱི་བསྐབ་
པ་དང་ལྷག་མཐོང་དོན་གཅིག་གོ།

དེ་ཡང་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལྟ་ནི། ཐེག་དམན་གྱི་མདོ་
སྡེ་སྡེ་སྟོང་དང་། དེ་ནས་བཞི་ནི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོང་དེ། དེ་ལ་ཐེག་པ་གཉིས་ཀའི་
འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོང་དོ། །ཐ་མ་གསུམ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་སྡེ་སྟོང་དོ། །དེ་དག་
གི་བར་བར་ན་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་དང་སྤྱི་འཇུག་ཉིད་སྟོན་པ་ཐོར་བྱ་ཐོར་བྱར་
གནས་པ་རྣམས་ནི་མདོན་པའི་སྡེ་སྟོང་དོ། །མདོན་པ་ཀུན་ལས་བརྒྱུས་པ་ལྟར་ན།
གཏན་ལ་པལ་བ་བསྟན་པའི་སྡེ། མདོན་པའི་སྡེ་སྟོང་དེ། དེ་ལ་ཐེག་པ་གཉིས་ཀའི་
མདོན་པའི་སྡེ་སྟོང་དོ། །

ཡང་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དུ་
འདུ་སྟེ། གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་ལ་ཤུགས་ཆེར་སྟོང་པ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་དང་།
ཞེ་སྤང་ལ་ཤུགས་ཆེར་སྟོང་པ་དང་། གཉི་ལྷག་ལ་ཤུགས་ཆེར་སྟོང་པ་དང་། དེ་གསུམ་
ཆ་མཉམ་ལ་སྟོང་པ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་རེ་ཉེ། ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་
གཉེན་པོར་གསུངས་སོ། །ཆད་ནི་ཉན་ཐོས་པ་ཁ་ཅིག་གིས། མདོན་པ་སྡེ་བདུན་གྱི་
ཡ་བྱལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་སྤང་པོ་ཞེས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཆོས་སྤང་གཅིག་
གི་ཆད། དེ་ལ་སྒྲི་ཀ་སྟོང་ཡོད། ཅས་འདོད་དོ། །ཡང་ཉན་ཐོས་པ་ཁ་ཅིག་གིས་སྤང་
པོ་དང་སྟེ་མཆེད་ལ་སོགས་པའི་དོན་ཆེན་རེ་རྩེ་གསུམ་པར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཆེན་
པ་རེ་ཆོས་སྤང་རེར་འདོད་དོ། །ཐེག་ཆེན་པ་ཁ་ཅིག་གླང་པོ་ཆེ་རབ་བརྟན་གྱི་རྒྱལ་
ཁལ་ནོན་པའི་སྤྲུག་ཆོས་ཆོས་སྤང་གཅིག་འབྲི་བར་བྱས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །རང་གི་
ལུགས་ནི། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལས།
ཉོན་མོངས་པ་རེ་རེའི་གཉེན་པོ་རྩེ་གསུམ་པར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ཆེན་པ་རེ་ལ་ཆོས་

ཡུང་རེ་རེར་གསུངས་པ་ལྟར་འདོད་དོ། །

བཙམ་ལྟན་འདས་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་འོག་ཏུ་བཀའ་བསྟུ་
བ་རིམ་པ་གསུམ་བྱུང་ཚུལ་ནི།

བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་མཛད་པ་ཟིན་ནས་
བསྟན་པ་འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་ལ་གཏད་དེ། དབྱིད་ཆེ་ཐ་ཆུང་སྐར་མ་ས་ག་ཉ་བའི་
ཆོས་བཙུའི་རྒྱལ་མོ་རྩ་མཆོག་གི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ལྷ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་
ཏོ། །དེའི་དབྱར་དེ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་བདེ་ཅན་མའི་ཕྱག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགས་
སྐྱེན་བདག་བྱས་ནས། འཕགས་པ་འོད་སྤངས་ཆེན་པོས་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་
མཛད་པའི་དག་བཙམ་པ་ལྷ་བརྒྱས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་ཁྲུངས་སོ། །དེའི་ཆེ་
དག་བཙམ་པ་ལྷ་བརྒྱའི་སྤྱུ་སྦྲུང་ནམས་བཅེགས་པ་གཏད་དུ་བཏིང་བའི་སྤྲོད་དུ་
འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས་འཛེགས་ཏེ། ཁ་མཉན་ཡོད་དུ་སྤྱོད་ནས་ཐལ་མོ་སྦྲར་
གཏོང་མཆི་མ་དང་བཅས་སྟན་པའི་གདངས་དང་བཅས་ཏེ། འདི་སྐད་བདག་གིས་
ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པས། མདོ་སྤེའི་སྤེ་སྟོད་བསྟུས་སོ། །དེའི་
དོན་ནི་མདོ་སྤེའི་སྤེ་སྟོད་ཇི་སྟོད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོག་གཅིག་གྲང་ལྷག་ཆད་
མེད་པར་སྒོ་ལས་བཏོན་པའོ། །དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་སྟན་ལས་བབས་ཏེ་འཁོད་དོ།
དེ་ནས་འཕགས་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་འདུལ་བའི་སྤེ་སྟོད་བསྟུས་སོ། །

དེ་ནས་འཕགས་པ་འོད་སྤངས་ཆེན་པོས་སྤྱ་མ་བཞིན་དུ་མཛོན་པའི་སྤེ་སྟོད་
བསྟུས་སོ། །དེ་ནས་འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་འདི་སྤྱུ་དུ་བདག་གིས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་ཆུང་
ཟད་བྱས་ཀྱི། ད་ནི་ལྷ་ངན་ལས་བསྐྱེད་དགོངས་ནས། ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བསྟན་པ་

གཏང་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟན་པ་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་ལ་གཏོད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་
ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་ལ་ཕྱག་འཆའ་དུ་བྱོན་ཏེ། ལྷ་ཡུལ་
དང་། ལྷ་ཡུལ་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆེས་མཐོ་བ་རེ་རེ་བཞུགས་པ་ལ་ཡང་
ཕྱག་འཆའ་དུ་བྱོན་ནས་སྤར་བྱོན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་མ་སྤྱེས་དག་ལ་སྟོན་དུ་བྱོན་པས་
རྒྱལ་པོ་གཉིད་ལོག་པར་གཟིགས་ནས། འཁོར་རྣམས་ལ། ང་ལྟ་ངན་ལས་བསྐྱབ་
འདིར་སྟོན་དུ་བྱུང་ཞེས་སྟོས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་བྱ་རྒྱུད་ཅན་
ཞེས་བྱ་བ། རི་གསུམ་འདུས་པའི་དབུས་སུ་བྱོན་ནས་རྩ་འབྲུལ་སྒྲ་ཆོག་གས་བསྟན་ཏེ།
རྩའི་སྟན་ལ་སྤྱིལ་མོ་ཀྱང་བཅས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནང་བའི་ཕྱག་དར་ཁྱོད་
ཀྱི་སྒྲུལ་སྤར་དེ་བསྒྲུལ་ཏེ། སྤར་དེ་རི་སྤིང་རྒྱལ་བ་བྱམས་པ་འཛིག་རྟེན་དུ་ཆོས་
སྟོན་པར་འགྱུར་བ་དེ་སྤིང་དུ་མི་འཛིག་ཅིང་མདངས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཉམས་པར་མི་
འགྱུར་བར་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་ཏེ། ལྷ་ངན་ལས་འདས་སོ། །

དེ་ནས་གཞོད་སྤྱིན་རྣམས་ཀྱིས་རི་གསུམ་པོ་དེ་ཁ་སྤར་ནས་བཞག་གོ། །དེ་
ནས་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་རྒྱ་མཆོར་རིན་པོ་ཆེ་ལེན་དུ་སོང་བ་ལས་འཁོར་ཏེ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་གང་ན་བཞུགས། ལོ་ལྗེའི་དུས་སྟོན་བྱའོ། །ཞེས་སྒྲུས་པ་ལ། ལྷ་ངན་ལས་
འདས་སོ། །ཞེས་ཐོས་པས་བརྒྱལ་བར་གྱུར་ཏོ། །བརྒྱལ་བ་སངས་ནས་འཕགས་པ་
ཤུ་རིའི་བྱ་དང་། མོ་ལུ་གཤམ་ཀྱི་བྱ་དང་། འོད་སྤང་ཆེན་པོ་རྣམས་དྲིས་པས་ཀྱང་ལྷ་
ངན་ལས་འདས་སོ། །ཞེས་ཐོས་ཏེ། ཡང་བརྒྱལ་ལོ། །དེ་སངས་ནས། ད་ལྟ་སུ་
བཞུགས། ཀུན་དགའ་པོ་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་ཀུན་དགའ་པོ་འཁོར་བཅས་སྤྱན་
དངས་ཏེ་ལོ་ལྗེའི་དུས་སྟོན་བྱས་སོ། །དེ་ནས་ཀུན་དགའ་པོས་ཤ་ནའི་གོས་ཅན་རབ་

ཏུ་ཡུང་ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས། དེས་ཀྱང་ཡུངས་པས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ལ་
མཁས་པར་གྱུར་ཅིང་དབྱ་བཅོམ་པར་གྱུར་རྟོ། །

དེ་ནས་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་ནས། དགོ་
སྟོང་ཞིག་ཁ་ཏོན་བྱེད་པ་ལས། གང་ན་ལོ་བརྒྱར་འཆོ་བ་ནི། །དེས་པར་རྒྱ་ལ་བྱ་གཤམ་
བཞིན། ཞེས་འདོན་པ་གསན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་ཀྱི།
གང་ན་ལོ་བརྒྱར་འཆོ་བ་ནི། །དེས་པར་སྐྱེ་ཞིང་འཛིག་པ་ཡིན། །ཞེས་སྟོགས་ཤིག་
ཅེས་གསུངས་པས། དགོ་སྟོང་དེས་རང་གི་མཁན་པོའི་བྱང་དུ་བྱིན་ཏེ་འཕགས་པ་
ཀུན་དགའ་བོ་འདི་སྐད་གསུང་ངོ། །ཞེས་སྒྲས་པས། མཁན་པོ་དགོ་སྟོང་དེ་རང་གིས་
འོར་བར་བསྟན་པ་དེ་མ་འདོད་ནས། ཀུན་དགའ་བོ་ནི་རྣམས་གྱུར་ཏེ། །བླ་པ་ཉམས་
པས་བརྗེད་པ་ཡིན། །ཞེས་སྒྲས་སོ། །

དེ་དགོ་སྟོང་དེས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་སྒྲས་པས། ཀུན་དགའ་བོ་ཡིད་བྱུང་ཏེ། ད་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡང་འདི་ལྟར་གྱུར་པས་མུ་ངན་ལས་བསྐྱེད་སྟེ་དུ་
དགོངས་ཏེ། ཞུ་ནའི་གོས་ཅན་ལ་བསྟན་པ་གཏད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོང་བྱིང་
བཅོམ་བརྒྱུ་གི་སྟོས་འཆོང་སྒྲས་པའི་བྱ་ཉེ་སྒྲས་ལ་བསྟན་པ་གཏོད་ཅིག །དེ་ནི་
མཆན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་གྱུར་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པར་དེ་བཞིན་
གཤམ་གསུངས་པས་ཡུང་བསྟན་རྟོ། །ཞེས་གསུངས་ནས་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དབྱེ་ལ་སྟོན་དུ་
བྱོན་པ་ན་རྒྱལ་པོ་གཉིད་ལོག་པས། འཁོར་རྣམས་ལ་ཁོ་བོ་འདིར་སྟོན་དུ་བྱུང་།
ཞེས་སྟོས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་ནས། འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་ཆུ་བོ་གསྐྱེའི་འགམ་དུ་
གཤམ་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲ་གདུགས་ཀྱི་ཡུ་བ་ཆག་པ་མིས་པ་ལས། སད་དེ་
སྐྱས་པས། འཁོར་རྣམས་ཀྱིས། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་མུ་ངན་ལས་འདའ་བ་སྟོན་
དུ་བྱོན་ནོ། །ཞེས་སྐྱས་པས་བརྒྱལ་བར་བྱུང་། །བརྒྱལ་བ་སངས་ནས་སྤང་བོ་ཆེ་
ཞོན་ཏེ་རྒྱགས་ནས་རྩ་བོ་གདུང་འགྲམ་དུ་བྱིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ལི་རྩ་
ཀྱི་རྣམས་ལྟས་སྟོན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་མང་པོ་ཐོགས་ཏེ་རྩ་བོ་
གདུང་འགྲམ་དུ་ལྷགས་སོ། །འདྲ་སྟོང་ཞིག་གྱང་འཁོར་ལྔ་བརྒྱ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་
ལྷགས་ཏེ། ཀུན་དགའ་བོ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་གསོལ་བས།
ཀུན་དགའ་བོས་རྩ་བོ་གདུང་དབྱས་སུ་སྤིང་ཞིག་སྟུལ་ཏེ། ཉི་མའི་གྲང་ལ་རབ་ཏུ་
བྱུང་ཞིང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐོབ་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་པ་
ཉི་མ་གྲང་པའས། རྩ་དབྱས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་མཁན་པོ་མུ་ངན་ལས་འདའ་བའི་སྟོན་
དུ་བདག་མུ་ངན་ལས་འདའོ་སྟེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་ཁྱེས་པས། ཁྱོད་དེ་སྐད་མ་
ཐེར་ཞིག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཁ་ཆེ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་གནས་དང་མཐུན་པ་
སྟེ། དེར་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉི་མ་གྲང་བ་ཞེས་བྱ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པ་འདྲིལ་
པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་གྱི། ཁྱོད་དེར་སོང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་
ཞོག་ཅིག་ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་གྲང་ཁ་ཆེར་བསྟན་པ་རྒྱ་ཆེར་སྟེལ་ཏོ། །

དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོ་མུ་ངན་ལས་འདས་ཏེ། གདུང་ཆ་གཉིས་སུ་བགོས་ནས་
རྒྱལ་པོའི་ཁབ་དང་། ཡངས་པ་ཅན་དུ་མཆོད་རྟེན་རེ་རེ་བྱས་སོ། །དེ་ནས་ཤ་ནའི་གོས་
ཅན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་དེ། ཉི་མས་རབ་ཏུ་བྱུང་
ཞིང་། བསྟེན་པར་རྫོགས་ཏེ་དེ་ལ་བསྟེན་པ་གཏད་དོ། །དེ་ནས་འཕགས་པ་ཉི་མས་

གྲིས་བསྟན་པའི་བྱ་བ་བསམ་གྲིས་མི་བྱལ་བ་མཛད་དོ། །སློབ་མ་དག་བཙུག་པ་རེ་རེ་
བྱང་བ་ན་བྲག་ཕྱག་འདོམ་ལྷ་བཙུ་བ་ཞིག་ཏུ་སོ་ཤིང་སོར་ལྷ་པ་རེ་རེ་དོར་བས་དེ་
ཡོངས་སུ་གང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་དེས་བསྟན་པ་རྩི་རྩི་ཀ་ལ་གཏད། དེས་ནག་པོ་ལ་
གཏད། དེས་ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་ལ་གཏད་དེ། ལེགས་པར་གསུང་མཛད་ཐུབ་པའི་
དབང་པོ་དང་། འོད་སྤང་ཀྱན་དགའ་ཤོན་པོ་སྟོན་ཅན་དང་། ཉེ་སྤྱོད་རྩི་རྩི་ཀ་དང་ནག་
པོ་དང་། ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན། ཞེས་སོ། །

དེ་ནས་བསྟུ་བ་གཉིས་པ་ནི། བཙུག་ལྷན་འདས་མུ་དན་ལས་འདས་ནས་ལོ་
བརྒྱ་དང་བཙུ་འདས་པ་ན་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགོ་སློང་རྣམས་རྩང་བ་མ་ཡིན་པའི་
གཞི་བཙུ་སྟོད་པས་རྩེད་པ་དང་ལྷན་ནོ། །དེ་ན་དག་བཙུག་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཅེས་
བྱ་བ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྤྱིང་ལས་རྩང་རྩང་གནས་སོ། །སློང་བྱེད་
འོར་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ན། དག་བཙུག་པ་གྲགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་ལྷ་བརྒྱ་དང་
བཙས་ཏེ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ལྷགས་སོ། །

ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགོ་སློང་རྣམས་རྩེད་པ་འགོད་པ་མཐོང་སྟེ་ཅིའི་ཕྱིར་འདི་དག་
རྩེད་པ་ཆེ་བར་གྱུར་སྟེ་ལྷན་པས་རྩང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཙུ་སྟོད་པ་ལས་
བྱང་བར་མཐེན་ཏེ། དག་བཙུག་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཀྱི་བྱང་དུ་བྱིན་ནས་ཕྱག་འཛུལ་
ཏེ། འཕགས་པ་ཨ་ལ་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་གཞི་སྟོད་དུ་རྩང་ངས། དེས་སྤྱོད་པ། ཅི་
ཞིག མི་མ་བྱུན་པའི་ལས་བྱས་ནས། མཐུག་ཏུ་ཐམས་ཅད་གྲིས་ཨ་ལ་ལ་ཞེས་
བཙུག་པས་ལས་འཆགས་ཞེས་ཟེར་རོ། །སྤྱོད་པ་མི་རྩང་རོ། །ལྷང་བ་ཅིར་འགྱུར།
ཉེས་བྱས་སོ། །གང་དུ་བཙས། གཉན་ཡོད་དུ་འོ། །སྤྱོད་པ་བཙས། བྱག་སྟེ་ལའོ། །འོ་ན་

ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་དག་དེ་ལྟར་སྤྱོད་ན་བཟོད་དམ། མི་བཟོད་དོ། །འོ་ན་རི་
ལྟར་བསྒྱི། སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཞི་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་བཟོད་དེ་ཡངས་པ་
ཅན་གྱི་དགེ་སློང་རྣམས་སྤང་བར་བསྒོས་སོ། །

དེ་ནས་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་ཀྱིས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་རྣམས་
དབྱུང་བར་བྱ་ཡི། ཁྱོད་སྤྱོད་མ་ཆོལ་དུ་སོངས་ཤིག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དག་བཙུངས་
བ་གྲགས་པས་རྩུ་འབྲུལ་གྱིས་དམར་བྱ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་སོ་སོར་བྱིན་ནས་
དག་བཙུངས་པ་རྣམས་ལ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་རྣམས་གཞི་བཅུ་སྤྱོད་པ་བཟོད་
ནས། ཁོ་བོས་གཞི་བཅུངས་པ་ན་ཁྱེད་སོ་སོ་ནས་བྱོན་ཅིག །ཅེས་བསྐྱུལ་ཏེ་སྤང་
ཡངས་པ་ཅན་དུ་བྱོན་ནས། གཙུག་ལག་ཁང་སྒོ་བཙུང་དེ། གཞི་བཅུངས་པས་
འཕགས་པ་ཀུན་དག་འཁོས་མཁན་པོ་མཛད་པའི་དགེ་སློང་དག་བཙུངས་པ་བདུན་
བརྒྱར་གཅིག་གིས་མ་ཆོག་པ་འདུས་སོ། །ཡུལ་དམར་བྱ་ཅན་དུ་དག་བཙུངས་པ་སྤྱར་
སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བས་འགོག་པ་ལ་སྒྲིམས་པར་ཞུགས་པས་གཞི་མ་ཐོས་སོ། །དེ་ནས་
དག་བཙུངས་པ་གྲགས་པས་དགེ་འདུན་ལ་ཕྱག་འཆོལ་ནས། གཞི་བཅུ་བཟོད་དེ། ཨ་
ལ་ལའི་གཞི་སྤྱོད་དུ་རུང་ངམ། མི་རུང་དོ། །

འོ་ན་དགེ་སློང་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་ལྟར་སྤྱོད་ན་བཟོད་དམ། མི་བཟོད་དོ། །འོ་ན་རི་
ལྟར་བསྒྱི། སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སློང་སོ་སོར་རེ་རེ་ནས་བྲིས་ཏེ། གཞི་
བཅུ་ཐམས་ཅད་བཟོད་ནས་སྤྱགས་བདུན་ནོ། །དེའི་ཆེ་དག་བཙུངས་པ་སྤྱར་སྤྱོད་
འགོག་པ་ལས་ཡངས་པ་ན། ལྟས་ཁྱོད་དང་མཁན་པོ་གཅིག་པའི་དག་བཙུངས་པ་
བདུན་བརྒྱར་གཅིག་གིས་མ་ཆོག་པ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་འདུས་སོ། །ཞེས་སྤྱིས་པས།

རྒྱུ་ལྟུང་གྱིས་ཡངས་པ་ཅན་གྱིས་སྒོ་བྱང་དུ་ལྷགས་ཏེ་སྒོ་བརྒྱངས་སོ། །གྲགས་
པས་སྤྱི་ཡོན་ཞེས་སྤྲུམ་པས། གང་དག་དམར་བྱ་ཅན་ན་གནས་པ་ཡི། །དགེ་སྒོང་
མང་དུ་ཐོས་པ་འདུལ་བ་འདྲིན། །དེ་དག་རྣམས་ལས་གཞན་ཞིག་འདིར་མཆིས་
ཏེ། །དབང་པོ་དུལ་ཞེས་བྱ་བ་སྒོ་ན་འདུག །ཅེས་སྤྲུམ་སོ། །དབང་པོ་དུལ་བ་གཞན་
ཡང་ཡོད་ན་ཁྱོད་སྤྱི་ཡོན་ཞེས་སྤྲུམ་པས། སྤྱར་སྒྲིག་གོ་ཞེས་ཟེར་བ་ཐོས་པས་སྒོ་
ཕྱེད། །དེ་ནས་ལས་བྱས་ཏེ་སྒོ་ཕྱེ་ནས་གཞི་བརྒྱངས་ཏེ་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སྒོང་
རྣམས་ནང་དུ་བཅུག་ནས། རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བཅུ་སྟུན་བྱུང་སྟེ་ཡངས་པ་ཅན་
གྱི་དགེ་སྒོང་རྣམས་ལ་གནས་དབྱུང་བྱས་ནས་དབྱེ་བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱུ་བཟ་
ཤིས་གྱི་གསོ་སྒྲོང་བྱས་པས། ལྷ་རྣམས་གྱིས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱོགས་ནི་པམ་
སོ། །ཆོས་གྱི་ཕྱོགས་ནི་རྒྱལ་ལོ། །ཞེས་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་ཆེད་དུ་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་
བསྟུ་བ་གཉིས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱི་ན་བདག་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱང་ན་མེད་གྱིས་བྱས་སོ། །

༼ བཀའ་བསྟུ་རིམ་པ་གསུམ་དང་སྟེ་པ་གྲེས་ཚུལ༽

༺ བསྟུ་བ་གསུམ་པ་དང་སྟེ་པ་གྲེས་ཚུལ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་
གྱིས་རྟོག་གོ་འབར་བ་དང་། སྟོབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྟུང་སྟེ་པ་ཐ་དང་པ་ལྷགས་པའི་
འཁོར་ལོ་དང་། སྟོབ་དཔོན་བརྒྱ་འབྱུང་གནས་གྱིས་མཇེད་པའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་ལོ་ངོ་
བ་རྣམས་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་ལྷགས་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་བྱ་བ་ལས་འདས་ནས།
ལོ་བརྒྱ་དང་སྟུམ་ཅུ་ཅ་བདུན་འདས་པ་ན། ཁྱོད་ཁྱེད་སྤྱི་ཡོན་ཞེས་བྱ་བ་ད། བདུན་
སྟེག་ཅན་བཟང་པོ་ཀུན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤྱུང་བ་ཞེས་བྱ་བས་དབྱེ་
བཅོམ་པའི་ཆ་བྱད་དུ་སྤྲུལ་ནས། རྒྱུ་ལྟུང་སྤྱོད་གསུམ་བསྟན་ཏེ་དགེ་འདུན་ལྷ་བ་ཐ་

དང་དུ་བྱེ་ནས་འཕྲག་ཡོང་དུ་གྱུར་ཏེ་མོ་དུག་ཅུར་མི་མཐུན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་
དགེ་སློང་གནས་མའི་བྱ་ཞེས་བྱ་བས་དགེ་འདུན་བསྐྱུས་ཏེ་ཚོད་པ་བརྒྱུམས་པས་
ཆོས་ཕྱོགས་སུ་ཞི་བར་བྱས་པ་ལ་བསྐྱུ་བ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱིན་བདག་རྒྱལ་
མོ་དག་འཕོ་དང་བརྒྱ་ཆེན་མོ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱས་སོ། །

ཡང་ལུགས་གཅིག་ལ་སྟོན་པ་ཐུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་དུག་ཅུ་
འདས་པ་ན། མྱོང་བྱེར་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པ་ཞེས་བྱ་བར་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་
བརྟན་བཞི། སྐད་མི་མཐུན་པ་སི་སྤྱི་ཏ་དང་། ཟུར་ཆག་དང་། ཐ་མལ་པ་དང་། འ་ཟའི་
སྐད་ཀྱིས་ལུང་འདོན་པས་སློབ་མ་རྣམས་ལྟ་བུ་མི་མཐུན་པར་གྱུར་པས། ཅ་བའི་སྤེ་
པ་བཞིར་བྱས་སོ། །དེ་དག་ཀྱང་ནང་གསེས་ཀྱིས་དབྱེ་བ་སོ་སོར་བྱས་པས་སྤེ་པ་
བཅོ་བརྒྱད་དུ་བྱས་སོ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན་གྱི། གཞན་
བཅུ་བདུན་པོ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཚོད་པ་ལ། ནམ་ཞིག་ན་གྱི་གྱིའི་མི་ལྟས་ལུང་བསྟན་
པའི་མདོ་རྟེན་ནས་བལྟས་པས། རས་ཡུག་དཀར་པོ་གཅིག་མི་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱིས་སོ་
སོར་ཐེན་ཀྱང་། རས་ཡུག་དེ་མི་འབྲལ་བ་ཞིག་མིས་པ་དེ། སངས་རྒྱས་འོད་སྤངས་
ལ་ཞུས་པས། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་མི་ལམ་དེ་ཁྱོད་ལ་དགེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་མི་དགེ་
བར་ཡང་མི་འགྱུར་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་སྐབ་པའི་བསྟན་པ་བྱས་པ་བཅོ་
བརྒྱད་དུ་གྱུར་ཀྱང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རས་ཡུག་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བའི་སྤེ་
ལྟས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་མཐོང་ནས། བཅོ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་
ཀྱིས་བསྟན་པར་བསྐྱུས་པ་ལ་བསྐྱུ་བ་གསུམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱིན་བདག་རྒྱལ་པོ་ཨ་
ཤོ་ཀས་བྱས་སོ། །

ཅ་བའི་སྡེ་པ་བཞི་ནི། གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྦྲ་བའི་སྡེ་པ་དང་། དགེ་འདུན་
པལ་ཆེན་པའི་སྡེ་པ་དང་། མང་པོས་བཀྱར་བའི་སྡེ་པ་དང་། གནས་བརྟན་པའི་སྡེ་
པའོ། །དེ་དག་གི་ཁྱད་པར་ནི། དང་པོ་སྐད་སློ་སྤྱོད་ཏའི་སྐད་དུ་འདོན། མཁན་རྒྱུད་
རྒྱལ་རིགས་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བ། ཚུལ་ཁྱིམས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་
མཆོག་དུ་ལུང་བསྟན་པ་སྤྲོ་སྦྲ་གཅན་འཛིན་ནས། སྤུང་སྤུང་སྤུང་སྤུང་ཉི་ཤུ་ཅ་ལྔ་
པ་ནས་དགུ་པ་ཡན། གྲ་རྟགས་ལྷན་ལ་དང་། བསྐྱ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཤིང་ལོ་
བཞི་འོ། །གཉིས་པ་ནི་སྐད་ཟུར་ཆག་དུ་འདོན། མཁན་རྒྱུད་གྲམ་ཟེའི་རིགས་ལས་
རབ་དུ་བྱུང་བ་སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་དུ་ལུང་
བསྟན་པ་འོད་སྤངས་ཆེན་པོ་ནས། སྤུང་སྤུང་ཉི་ཤུ་གསུམ་པ་ནས་བདུན་པ་ཡན། གྲ་
རྟགས་དུང་འོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྐད་ཤ་ཟེའི་སྐད་དུ་འདོན། མཁན་རྒྱུད་དམངས་རིགས་ལས་
རབ་དུ་བྱུང་བ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་དུ་ལུང་བསྟན་པ་ཉི་ཤུ་
འཁོར་ནས། སྤུང་སྤུང་ཉི་ཤུ་གཅིག་པ་ནས་ལྔ་ཡན། གྲ་རྟགས་མེ་རྟག་སོ་ཅི་
ཀའོ། །བཞི་པ་ནི། སྐད་ཐ་མལ་པའི་སྐད་དུ་འདོན། མཁན་རྒྱུད་རྩེ་དུ་རིགས་ལས་རབ་
དུ་བྱུང་བ་མཐའ་འཁོར་འདུལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་དུ་ལུང་བསྟན་པ་ཀ་ཉི་
ལྔ་ནས། སྤུང་སྤུང་སྤུང་སྤུང་མ་ཐུག། གྲ་རྟགས་འཁོར་ལོ་འོ། །

ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་ཀྱི་བཀའ་བསྟན་བྱུང་ཚུལ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྤངས་ལས་
འདས་ནས། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཀྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རི་བོ་མ་ལ་སྤྱོད་ཕྱོགས་བྱ་བར་བྱང་
ཚུབ་སེམས་དཔའ་འདུམ་ཐག་བཅུ་འདུས་ནས། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་དང་།

བྱམས་པ་དང་། བྱག་ན་དོ་མེ་གསུམ་གྱིས། རིས་པ་བཞིན་ཟེག་པ་ཆེན་པོའི་མངོན་པ་
འདུལ་བ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་གསུམ་བསྟུས། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། གསང་
འདུས་ཀྱི་ཙྰ་རྒྱུད་ཀྱི་མགོར་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། ཞེས་པ་
ནས། དོ་མེ་བཅུན་མོའི་རྩ་ག་ལ་བཞུགས་སོ། །ཞེས་བྱ་བའི་བར་གྱི་ཡི་གེ་བཞི་བཅུ་
ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་དོ་མེ་འཆང་ཉིད་ཀྱིས་ཡི་གེ་རེ་ལ་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་རེ་རེས་
བཤད་པ། བཤད་རྒྱུད་དོ་མེ་འཕྲེང་བ་དང་། དགོངས་པ་ལུང་སྟོན་སོགས་ལས་
གསུངས་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་འཁོར་རྒྱུད་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་པའི་བཤད་པ་
ཐམས་ཅད་དང་འགལ་ལ། སྟོན་གསལ་ལས། ཨེ་མྱི་གྱི་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་བརྒྱུད་དོ་མེ་
འཆང་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་འགལ་ཞིང་། ལུངས་རྣམ་དག་གང་ནས་ཀྱང་བཤད་པ་
མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

༼ བཀའི་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་བྱང་ཚུལ། ༽

བཀའི་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་བྱང་ཚུལ་ལ། བསྟན་བཅོས་ཡང་དག་
དང་། ལྟར་སྤང་གཉིས་ཏེ། ས་སྡེ་ལས། དོན་མེད་དོན་ལོག་དོན་དང་ལྷན། །ངན་གཡོ་
བཅེ་བྲལ་སྟབས་བསྟུན་སྟོང་། །ཐོས་ཅོད་སྟབས་བསྟུན་ལེན་པ། །བསྟན་བཅོས་བྲལ་བྲལ་
གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དགུ་པོ་དེར་བྱི་ནང་གི་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་
འདུ་སྟེ། དོན་མེད་པ་དང་། དོན་ལོག་པ་དང་། ངན་གཡོ་དང་། ལྷིང་པོ་དང་བྲལ་བ་དང་།
ཐོས་པ་སྟུང་ལེན་པ་དང་། ཅོད་པ་སྟུང་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ། ཟུག་ནི་བྱི་རོལ་པའི་
བསྟན་བཅོས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་ལྟར་སྤང་རོ། །དོན་དང་ལྷན་པ་དང་། སྟབས་བསྟུན་སྟོང་
པ་དང་། སྟབས་བསྟུང་ལེན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཏེ། གསུམ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཡང་དག་སྟེ་

ནང་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ། །དང་པོ་བཞི་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བྱ་རྟོག་སོ་རྟོག་གི་བསྟན་
བཅོས་ལྟ་བུ་དང་། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་དང་། ལུ་སྟེགས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་
བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་དང་། གཅེར་བུ་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་ལོ། །ཐོས་ཚད་ལྟར་ལེན་གྱི་
བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀྱང་བྱི་རོལ་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ། །

།རིག་པའི་གནས་ལྗེའི་ངོ་བོ་རགས་ཙམ་བཤད་པ།།

རིག་པའི་གནས་ལྗེ་སྟེ། གཏན་ཆེགས་རིག་པ་དང་། སྤྲ་དང་། གསོ་བ་དང་།
བཟོ་རིག་པ་དང་། ནང་གི་དོན་རིག་པ་ལོ། །དེ་དག་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱང་ལྗེ་སྟེ།
གཏན་ཆེགས་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ། བྱི་རིག་པར་གྱུར་པ་དང་། ནང་རིག་
པར་གྱུར་པའི་རྟོག་གཤེད་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སོ། །སྤྲ་མ་ནི་བྱི་རོལ་པའི་སྟོན་པ་བྲང་
སྟོང་སྤྲིང་སྟེས་ཀྱི་བྲས་པའི་རྟོག་གཤེད་བསྟན་བཅོས་དང་། བྲས་ཟེ་རྒྱང་མིག་གིས་
བྲས་པའི་རྟོག་གཤེད་ཆེག་དོན་བརྒྱད་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལྟ་བུ་ལོ། །བྱི་མ་ནི་སྟེ་
བདུན་མདོ་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དཔལ་ལྷན་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤང་པོས་མཛད་པའི་ཆད་
མའི་མདོ་ཀུན་ལས་བདུས་པ་ལ་ལེའུ་བྲག་གོ། །དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་དཔལ་
ལྷན་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པས་ཆད་མ་སྟེ་བདུན་མཛད་དེ། གཙུ་བོ་ལུས་ལྟ་བུའི་བསྟན་
བཅོས་གསུམ་ནི། རྒྱས་པ་རྣམ་འགྲེལ། འབྲིང་རྣམ་ངེས། བསྐྱས་པ་རིགས་པའི་
ཐེགས་པ་སྟེ། དང་པོ་ལ་ལེའུ་བཞི། གཉིས་པ་ལ་ལེའུ་གསུམ། གསུམ་པ་ལ་ལེའུར་
བྱེ་བ་མེད་དོ། །འཕྲོས་པ་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་བཞི་ནི། གཏན་ཆེགས་
ཐེགས་པ། ཚད་པའི་རིགས་པ། འགྲེལ་བ་རྟག་པ། རྒྱུད་གཞན་སྤྱབ་པ་ལོ། །

སྤྲ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ། ལྟ་ལུལ་དུ་ལྟ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྣམས་ནི་མ་

ཞེས་བྱ་བས་སྤྲུལ་མདོ་ཆེན་པོ་གཅིག་བྱས། དེ་ལྟ་ལྟལ་དུ་དར་ནས་མི་ལྟལ་དུ་མ་
མེབས་པར་རྒྱབ་པོ། །དེའི་རྗེས་ལ་བརྒྱ་ཁྱིན་གྱིས་ཨི་རྩུ་བླ་ཀ་ར་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་
བརྩམས་ཏེ་བར་སྤོང་ཕུར་བྱ་ལ་བསྐྱབས་ནས། ལྷ་རྩམས་ལ་སློབ་ཏུ་བཅུག་པས།
བར་སྤོང་ཕུར་བྱ་ལ་ལྷའི་བླ་མ་དང་སྤྲུལ་མཁན་ཞེས་གྲགས་པོ། །དེ་ར་རྒྱལ་དང་ལྷན་
པར་གྱུར་བ་ལ་བརྒྱ་ཁྱིན་གྱིས་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་ནས་རྩུ་བམ་བ་གང་བླངས་ཏེ། དེ་
ལས་རྩུ་ཀྱ་ཤའི་ཅེ་མོས་ཐེགས་བ་གཅིག་བླངས་ནས་སྤྲི་ནི་རྒྱ་མཆོའི་རྩུ་དང་འབྲ།
ངས་ཤེས་བ་ནི་བྱམ་པའི་རྩུ་དང་ཁྱོད་གྱིས་ཤེས་བ་ནི་ཀྱ་ཤའི་ཅེ་མོའི་རྩུ་དང་འབྲའོ་
ཞེས་སྤྲུས་པས། དེ་སེམས་ཁོང་དུ་རྩུ་དན་སློབ་པར་མི་བྱེད་པ་ལ། འོན་ཀྱང་གང་
ཤེས་དེ་སློབས་ཤིག་ཅེས་སྤྲུས་པས། འོ་ན་དུས་བཟང་ལ་མི་སློབ་གཞན་དུ་སློབ་པར་
བགྱིའོ་ཞེས་སྤྲུས་པས། དུས་བཟང་བཞི་ནི། ཆེས་བརྒྱད་ལ་ནི་སློབ་དཔོན་
འཛོམས། །བཅུ་བཞི་ལ་ནི་སློབ་མ་འཛོམས། །གནམ་སྟོང་ལ་ནི་རིག་བ་
འཛོམས། །ཆེས་གཅིག་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་འཛོམས། །ཞེས་ཡར་ངོ་མར་ངོའི་ཡོངས་
འཛོམས་ཀྱི་དུས་བཟང་བཞི་བསྐྱང་བ་དེང་སང་གི་བར་དུ་སྤྲུ་བ་རྩམས་ལ་སློབ་དུ་
དར་པོ། །དེ་ནས་མི་ལྟལ་དུ་བྲམ་ཟེ་བླ་ཉི་ན་ཞེས་བྱ་བས་ལག་རིས་མཁན་ལ་ལག་
རིས་བཟན་ནས་སྤྲུ་ཤེས་པར་འགྱུར་མི་འགྱུར་ངེས་པས་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་ཟེར་བ་
ལ། སྤྲུ་ཤེས་པའི་ལག་རིས་རི་ལྟར་དགོས་ངེས་ནས། མཆོན་ཚོན་པོས་བྲིས་ཏེ་
བསྐྱབས་པས་ཤེས་པར་མི་གྱུར་བ་ལ། ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷགས་ལྟར་ན་མཆོད་པེ་ལྷེ་
དབང་བླག་ཆེན་པོ་བསྐྱབས་པས་འགྲུབ་སྟེ་སྤྲུ་ལ་མཁས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཁྲུས་པས།
དབང་བླག་ཆེན་པོས། ཨ་ཨི་ཨུ་ཞེས་སྤྲུས་པས་དེ་མ་ཐག་དུ་སྤྲུ་ལ་མཁས་པར་གྱུར་

པར་འདོད་དོ། །

ནང་པ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་འདི་གཉིད་དབང་ལྷག་བསྐྱབས་པས་བྱུང་སྟེ། གླུ་
ཅིག་ལ་མཁས་པར་གྱུར་ཞེས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ལས། སྐྱ་བེད་པ་ནི་སྤྲི་ནི།
ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལུང་བསྟན་པ་དང་མཐུན་ནོ། །དེས་སྤྲི་ནི་བླ་ཀ་ར་ཏ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོོ་ཀ་
ཉིས་སྟོང་པ་ཅིག་བཅུམས་སོ། །དེ་ལ་སྐྱའི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གིས་འགྲེལ་བ་མདུན་ཏེ།
ཞེས་བྱ་བ་སྟོོ་ཀ་འབྲུམ་པ་ཅིག་བྱས་སོ། །ཡང་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྟོང་ཅེས་བྱ་བ་བཅུན་
མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཁྲུས་བེད་པ་ལ། རྒྱལ་པོས་བཅུན་མོ་ལ་ཚུ་གཏོར་བས། བཅུན་
མོས་སོ་སྟོའི་གླུ་དུ་ཚུ་མ་གཏོར་ཞེས་སྟེས་པས། རྒྱལ་པོས་སྐྱ་མི་ཤེས་པས་མཁ་
བའི་གླུ་ལ་ཉིལ་གྱི་ལ་དུ་བྱིན་ཅིག་ཅེས་གོ་ནས། འབངས་མོ་ཅིག་ལ་ཉིལ་གྱི་ལ་དུ་
བསྐྱར་ཏེ་བཏང་བས། བཅུན་མོའི་སྟོའ་རྒྱལ་པོ་སྐྱན་པོ་བ་ལང་དང་འབྲ་བ་འདི་དང་
ལྷན་ཅིག་ཐོད་པ་ལས་ཤི་བ་སྤོའི་སྟུང་ནས་ལྷེབས་པར་བཅུམས་པ་རྒྱལ་པོས་རིག་
ནས་ཁྱེད་དེ་ལྟར་མ་བེད་ཅི་ཉེས་བྲིས་པས། བཅུན་མོས་རྒྱ་མཚན་སྟེས་པ་ལ། རྒྱལ་
པོས་ཁྱེད་དེ་ལྟར་མ་བེད་ཅིག་ངས་ཀྱང་སྐྱ་ལ་མཁས་པར་བསྐྱབ་པོ། །ཞེས་སྟེས་
སོ། །དེའི་ཆེ་བཅུན་མོའི་ཁང་པོ་སདྲ་མཆོ་ཞེས་བྱ་བས་བཅུན་མོ་ལ་ཁྱེད་དེ་ལྟར་མ་
བེད་ཅིག །ཁོ་པོས་གཞོན་ཏུ་སྟོན་བྱུག་བསྐྱབས་ནས་སྐྱ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ཏེ་རྒྱལ་
པོ་ལ་བསྐྱབ་པོ། །ཞེས་སྟེས་ཏེ། བསྐྱབས་པས་བྱུང་ནས་དེས་ལུས་མ་བསྟན་པར་
ཡོལ་བའི་པག་ནས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཅུམས་པའི་སྐྱ་མདོ་བཤད་དེ་ཡེ་ཏུ་བཙོ་ལྷ་
རྟོགས་པ་ན། དམ་ཟེ་སདྲ་མཆོས་ཆོག་ཆད་བཟུང་སྟེ། ཀ་ལྷ་པ་དེས་འཆལ་ལོ་ཞེས་
སྟེས་པས་གཞོན་ཏུ་སྟོན་བྱུག་མ་བྱ་ལ་ཞོན་ནས་འཁྱོ་བའི་མ་བྱའི་མདོངས་ཡོལ་བའི་

པག་ནས་མཐོང་བས་ཀ་ལྷ་པ་བཅོད་པར་མཛོད་ཅིག་ཅེས་སྒྲུས་པས་སྒྲུ་མདོ་དེ་ལ།
ཀ་ལྷ་པ་སྟུ་ཏ་ཆ་བསགས་ཀྱི་མདོ་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས་ཏེ་ཀ་ལྷ་པ་ནི་ཆ་བསགས་ཏེ་
ཆ་བྱའི་མདོངས་ལ་འབྱུག་གོ། །དེའི་འཕྲོ་དེ་བྲམ་ཟེ་སརྒྱ་ལྷ་དང་། བྲམ་ཟེ་མཆོག་
སྲིད་གཉིས་ཀྱིས་བཅུམས་ཏེ། ལེའུ་ཉེར་བཞི་སྟོློ་ཀ་བཞི་བརྒྱ་པ་གཅིག་བྱས་སོ། །

དེ་ལ་འབྲེལ་པ་བཅོད་དཀའ་སེལྟེས་བྱས་པ་དང་། སྟོབ་མ་ལ་པན་པ་ཞེས་བྱ་
བ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཡང་སྟོབ་དཔོན་ཅན་གྱི་མིས་སྟུའི་རྒྱལ་པོས་བྱས་པས་མ་རྟ་རྟ་
༡་ལ་བཞེན་ནས་ཅན་བྱ་ཀ་ར་ཏ་ཞེས་བྱ་བ། ལེའུ་སོ་གཉིས་སྟོློ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་པ་
ཅིག་མཛད་དོ། །དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཞང་པོ་ཆོས་ཀྱི་འབངས་ཞེས་བྱ་བས་
འབྲེལ་པ་སྟོློ་ཀ་དྲུག་སྟོང་པ་ཅིག་བྱས་སོ། །དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོ་གྲོས་
ཞེས་བྱ་བས་འབྲེལ་པ་འདད་སྟོློ་ཀ་སྟོང་སྟུག་བཅུ་གཉིས་པ་ཅིག་བྱས་སོ། །དེ་ལ་
འབྲེལ་པ་འདད་སྟོབ་དཔོན་ཆེ་བ་གང་བ་ཞེས་བྱ་བས་སྟོློ་ཀ་སུམ་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་པ་ཅིག་
བྱས་ཏེ། དེ་དག་ལས་རྩ་འབྲེལ་གཉིས་མ་གཏོགས་བོད་དུ་མ་འབྱུར་དོ། །བོད་ལ་ཉེ་
བར་མཁོ་བ་ལ་བརྟེན་སྟོ་ཉིས་མཛད་པའི་སྟུ་བའི་སྟོ་མཆོན་ཆ་ལྟ་བུ་ཞེས་མིང་ཆོག་
ཡི་གེའི་ཆོགས་གསུམ་སྟོན་པ་གཅིག་ཡོད་དོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྤྱི་རིག་པའི་
བསྟན་བཅོས་སུ་གཏོགས་སོ། །

སྟུའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཞང་ལ་སྟན་དངགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ། སྟན་དངགས་
དང་། སྟེབ་སྟོར་དང་། མདོན་བཛོད་དང་། ཆོས་གར་བཞིའོ། །དངགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ཐ་སྟད་ཅེས་བྱ་བའི་བད་རྟིང་པའོ། །དེའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སྟན་དངགས་ཀྱི་མཆོན་
ཉིད་སྟོན་པའི་གཞུང་དང་། གཞུང་དེ་དང་མཐུན་པར་སྦྱར་བའི་སྟན་དངགས་གཉིས་

མཁུན་པར་རྒྱ་ཨ་ཀ་ར་ཤན་ཉིས་མཛད་པའི་སྒྲེབ་སྦྱོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་
ཞེས་བྱ་བ་བོད་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྟན་དངགས་ཚུལ་པ་ན་སྟན་དངགས་ལ་མཁོ་བ་ཡི་གེ་
ལྷེ་ཡང་གི་སྒྲེབ་སྦྱོར་དང་། སྒྲ་ལ་མཁོ་བ་ཡི་གེ་ཕོ་མོ་མ་ནིང་གསུམ་གྱི་རབ་དབྱེ་
སྟོན་ནོ། །

མངོན་བཛོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ནི། སྟོབ་དཔོན་འཆི་མེད་སེལྤེས་མཛད་པའི་
འཆི་མེད་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་འགྱུར་ཏེ། ས་འོག་ས་སྟངས་སྒྲ་གསུམ་གྱི་མིང་གི་ནུས་
གངས་དུ་མ་བསྟན་ནོ། །

ལྷོས་གར་གྱི་བསྟན་བཅོས་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཅན་གྱི་མིས་མཛད་པའི་འཛིག་
བཅེན་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་ལྷོས་གར་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྟན་དངགས་པ་ཆེན་པོ་དཔལ་
དགའ་བའི་ལྷ་ཞེས་བྱ་བས་མཛད་པའི་ལྷ་ཀུན་ཏུ་དགའ་བའི་ལྷོས་གར་ཞེས་བྱ་བ་
འགྱུར་རོ། །གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི། སྟོབ་དཔོན་དཔལ་པོས་མཛད་པའི་
སྟན་དབྱེད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཞེས་པ། ལུས་དང་བྱིས་པ་གཏོན་ལུས་སྟོང་། །མཚོན་
དང་མཆེ་བ་ཀས་རོ་ཅ། །

གསོ་དབྱེད་གང་ལ་གནས་པ་ཡི། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཞེས་
པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་སྟོན་པ་དང་། དེའི་འགྲེལ་ཆེན་ཁ་ཆེ་ལྷ་དགའ་ཞེས་བྱ་བས་
མཛད་པ་དང་། འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྦྱོར་བ་བརྒྱ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཟས་
འདི་སྦྱད་ན་ནད་འདི་སྦྱད་ཅེས་པ་སྟོན་པ་ནུམས་འགྱུར་རོ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་
ཕྱི་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ། །

བཟོ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི། སྐྱ་གཟུགས་ཀྱི་ཆ་ཆད་སོགས་སྟོན་པའི་

བསྟན་བཅོས་ཏེ། འཕགས་པ་ལྷ་རིའི་བྱས་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་འགྲུར་རོ། །འདི་
ལ་ནང་རིག་པར་གཏོགས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །

ནང་གི་དོན་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ནི། ནང་སེམས་ཀྱི་སྟེང་གི་ཉོན་མོངས་པ་
དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་འདུལ་བའི་ཐབས་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་སོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན།

བཀའ་དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་
བསྟན་བཅོས་དང་། བཀའ་བར་བ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དགོངས་
པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་དང་། བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་བྱེ་བ་དང་ལྡན་
པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་སོ། །

༼ བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དགོངས་འགྲེལ་བསྟན་ བཅོས༽

དང་པོ་ལ། བཀའ་དང་པོ་ནས་གསུངས་པའི་ལྷ་བའི་ཆ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་
བསྟན་བཅོས་དང་།

དེ་ལས་གསུངས་པའི་སྟོང་པའི་ཆ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་གཉིས་
སོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི། མངོན་པ་སྡེ་བདུན་དང་། དེའི་དོན་བསྟུས་པ་བྱེ་བྲག་རྩ་བཤད་
པ་ཆེན་པོ། དེའི་དོན་བསྟུས་པ་མངོན་པ་མངོན་ཅ་བ་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་སྟེ།
དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་སྤྱ་བའི་ལུགས་ཀྱིས་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་དག་བཅོས་པས་མཛད་པར་
འདོད་དེ། ཆོས་ཀྱི་བྱང་པོ་ལྷ་རིའི་བྱས། །གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་མོ་ཁྱ་གལ་
བྱས། །རྣམ་ཤེས་ཆོགས་ནི་ལྷ་སྤྱིད་ཀྱིས། །ཡེ་ཤེས་ལ་འདུག་ག་ཏུའི་བྱས། །ཁམས་
ཀྱི་ཆོགས་ནི་གང་པོས་བྱས། །རབ་རྩ་བྱེད་པ་དབྱིག་བཤེས་ཀྱིས། །ཡང་དག་འགྲོ་

བའི་རྣམ་གྲངས་ནི། །གསུམ་སྟོ་ཆེ་ཡིས་བྱས་ཞེས་གྲགས། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །བྱེ་
བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དང་སོ་སོ་སྦྱེ་བོ་མང་པོས་འབྲུས་ནས་
བྱས་པར་འདོད་དོ། །མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱིས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སོ་སོ་སྦྱེ་བའི་བརྟེ་
ཏས་བྱས་པར་འདོད་དོ། །མདོན་པ་སྡེ་བདུན་ལས་གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་
ནང་ཆོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གདགས་པ་དང་། ལས་གདགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་བོད་དུ་
འགྱུར་ཞིང་གཞན་རྣམས་མ་འགྱུར་རོ། །

བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲོ་ཀ་འབྲུམ་ཡོད་པར་གྲགས་ཏེ་བོད་དུ་མ་
འགྱུར་རོ། །མདོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྩ་བའི་ཆོག་ཟིན་གྱིས་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྤྱ་བའི་བྱ་བ་
མཐའ་སྟོན་ཅིང་། །རང་འགྲེལ་གྱིས་མདོ་སྡེ་པའི་བྱ་བ་མཐའ་ཡང་རྒྱས་པར་བསྟན་
ཏོ། །སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ཉིད་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཁ་ཆེ་མདུན་བཟང་གིས་མཛད་
པའི་འགྲེལ་བ། སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་གྲང་གིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ། རྒྱལ་པོའི་སྤྲས་
གྲགས་པའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བཤད། སློབ་དཔོན་གང་བ་སྟེལ་
གྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བཤད་རྣམས་བོད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཆོད་མ་སྡེ་བདུན་མདོ་དང་
བཅས་པས་ཀྱང་གཞུང་གི་ཆ་མང་པོ་ཞིག་གིས་མདོ་སྡེ་པའི་བྱ་བ་མཐའ་སྟོན་ནོ། །

སྟོད་པའི་ཆ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ། སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷས་
མཛད་པའི་ལུང་རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དང་། དག་ཚུལ་གྱི་ཆོག་ལེའུར་བྱས་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་དག་ལེགས་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་སོ་སོ་ཐར་
བའི་མདོའི་འགྲེལ་བ་བཅས་པོ་ལྷ་བཙུ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དག་སྟོང་གི་སོ་སོར་ཐར་
བའི་མདོའི་འགྲེལ་བ་བརྒྱད་དང་། དག་སྟོང་མའི་སོ་སོར་ཐར་བའི་མདོའི་འགྲེལ་བ་

གཉིས་ཏེ་བཅུ་དང་། སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་
གཞི་བཅུ་བདུན། རྣམ་འབྲེད་གཉིས་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་བཅ་པོ་དགུ་དང་། དེ་ཉིད་
གྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་ཀམ་ལ་ཉི་ལམ་བརྒྱ་རྩ་གཅིག་པ་བཅ་པོ་བཅུ་གཉིས་པ་
དང་། མདོ་རྩའི་རང་འགྲེལ་ཉིད་གྱི་རྣམ་བཤད། མདོ་རྩའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་སློབ་དཔོན་
ཆོས་གྱི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་བཅ་པོ་བདུན་ཅུ་པ་དང་། དག་བཙམ་པ་ས་
གའི་ལྷས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་མེ་ཏོག་འབྲེད་རྒྱུད་རྣམ་འབྲེད་གཉིས་ཁོ་ན་སྟོན་པ་
བཅ་པོ་བྲུག་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཤུ་ལྷ་འོད་གྱིས་མཛད་པའི་དག་ཚུལ་གྱི་ཆོག་ལེའུ་
བྱས་པ་སྤྲུལ་བརྒྱ་པ་དང་། དེའི་རང་འགྲེལ་འོད་ལྡན་རྣམས་ཏེ་བོད་དུ་འགྱུར་
པོ། །སྤྱིར་ལྟ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་མི་ལེན་གྱིས། སངས་
རྒྱུ་པའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་དུ་འཛོག་པ་ལས། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་བཙེ་བརྒྱད་ཀྱི་
མང་པོས་བཀྱར་བ་དང་། གནས་མ་བྱ་བ་དང་། ལྷ་མ་བ་དང་། ཆོས་སྤྲས་པ་དང་།
བཟང་པོའི་ལམ་པ་རྣམས་དང་། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་ཁས་ལེན་པས་
སངས་རྒྱུ་པའི་ལྟ་བ་ཁས་ལེན་པར་མི་འཛོག་ཀྱང་། སྤྱབས་གནས་དང་ཚུལ་
ཁྲིམས་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སངས་རྒྱུ་པར་འཛོག་གོ། །བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་
བཞི་ནི། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྤྱུག་བསྐྱལ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་བདག་མེད། ལྷ་དན་ལས་འདས་པ་ཞི་ཞིང་དབེན་པ། ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་
སོ། །སྡེ་པ་ལྟག་མ་རྣམས་ནི། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པ་དང་མདོ་སྡེ་པ་གང་རུང་མ་གཏོགས་པ་
མེད་ལ། སྡེ་པ་བཙེ་བརྒྱད་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀའ་མ་ཡིན་ཞེས་
སྟེ། །སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་ནི། ཁ་ཅིག་འཕགས་པ་ཉིར་སྤྲས་ཀྱི་སློབ་མར་འདོད་

ལ། ཁ་ཅིག་དག་བཅོམ་བ་རྒྱ་བའི་ཞོར་བུའི་སྒྲོབ་མར་འདོད་མོད་ཀྱང་། རང་ལུགས་
ལ། སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་སྒྲོབ་མ་རང་ལས་མཁས་བ་བཞི་སྟེ། མཛོན་བ་རང་
ལས་མཁས་བ་སྒྲོ་གོས་བཏན་བའོ། །ཆད་མ་རང་ལས་མཁས་བ་སྟོགས་གྱི་སྒྲུང་
མོའོ། །པར་བྱིན་རང་ལས་མཁས་བ་འཕགས་བ་རྣམ་གྲོལ་སྟེ། །འདུལ་བ་རང་ལས་
མཁས་བ་ཡོན་ཏན་འོད། ཅེས་བྱ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཡིན་ཏེ། ལུལ་བཅོམ་བརྒྱག་ཏུ་བྲམ་
ཟེའི་རིགས་སུ་འབྱུངས། འབྱམ་སྟེ་བཙུག་བརྒྱགས་ལ་མང་འོ། །

། བཀའ་བར་བ་མཆེན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་དགོངས་འགྲེལ། །

བཀའ་བར་བའི་དགོངས་འགྲེལ་ལ། ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་དཀར་ཆག་འཕང་
ཐང་མ་དང་། འཆིང་བུམ་དང་། ལྷན་དཀར་མ་ཞེས་བྱ་བ་གསུམ་དང་། དེ་དག་གི་
རྗེས་སུ་འབྲངས་བ་མང་པོ་ལས། གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་མ་བྱེད་པར་རྣམ་གཞག་བྱས་
བ་མང་པོ་སྤང་བས། འདིར་དེ་དག་དང་མི་མཐུན་བ་ཅུང་ཟད་འབྱུང་ངོ་། །

དེ་ལ་ལྟ་བའི་ཆ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་བ་དང་། སྟོད་པའི་ཆ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་བ་དང་།
གཉིས་ཀ་ཆ་མཉམ་དུ་འགྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི།
འཕགས་བ་སྐུ་སྐུབ་གྱིས་མཛད་པའི་དབྱེ་མ་རིགས་ཆོགས་བྱག་རྗེས་འབྲང་དང་
བཅས་བ་སྟེ། དབྱེ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། རིགས་བ་བྱག་ཅུ་བ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་བ།
ཅོད་བརྒྱུག་། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་སྟེ་ལྟ་ལ་མི་མཐུན་བ་མེད་ཅིང་། སྤྱི་རབས་བ་དག་ཐ་
སྟོད་བྱུབ་བ། ཞེས་བྱ་བ་དང་བྱག་ཏུ་འདོད་ལ། རང་རེའི་སྒྲོབ་མ་དག་ཐ་སྟོད་བྱུབ་བ་
ཞེས་བྱ་བའི་གཞུང་རིགས་ཆོགས་གྱི་ཡ་གྲུལ་ཞིག་ཡོད་ན། འཕགས་བའི་སྒྲོབ་མ་
རྣམས་གྱིས་གཞུང་དུ་འཕགས་བའི་གཞུང་ཐམས་ཅད་ཁྱུངས་སུ་མ་བྱངས་བ་མེད་

པས། དེ་དག་ཏུ་བྲངས་ཡོངས་དགོས་པ་ལས། དེ་དག་ཏུ་བྲངས་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་
བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཆོག་གསལ་གྱི་གཤམ་དུ་རིགས་ཆོགས་ཐམས་ཅད་བགྱངས་
ཀྱང་ཐ་སྙད་བྱུབ་པ་མ་བགྱངས་པའི་ཕྱིར། མེད་པར་ཤེས་གསུང་ངོ། ། དེས་ན་སྒྲ་མ་
རྩེ་ནི་རིགས་ཆོགས་ལྡར་བཞེད་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཙོང་ཁ་བ་རིན་ཆེན་འཕྲེང་
བ་དང་བླག་ཏུ་བཞེད་དོ། །

དེ་ལ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། རིགས་པ་བླག་ཅུ་པ། རིན་ཆེན་འཕྲེང་བ་དང་གསུམ་ནི་
བསྟན་བཅོས་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། གཞན་གསུམ་ནི་རྩ་ཤེས་ལས་འཕྲོས་
པའི་ཡན་ལག་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་སོ། ། དེ་ལ་རྩ་ཤེས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་
པར་བྱུབ་པས་པ། རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མི་འདྲ་བ་དུ་མའི་སྟོན་སྒྲ་རྒྱས་པར་སྟོན་
ལ། ཐབས་ཀྱི་ཆ་མི་སྟོན་ནོ། ། གཞན་བཞིས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོ་ན་སྟོན་ནོ། ། རིན་ཆེན་
འཕྲེང་བས་ནི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་རིགས་པས་རྒྱས་པར་གཏན་
ལ་འབེབས་ཤིང་། ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡང་སྦྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་རགས་རིམ་
ཞིག་ཆང་པར་སྟོན་ནོ། །

རྩ་ཤེས་རྒྱ་གར་ན་འགྲེལ་བ་དེ་བ་བྲ་མ། ལུ་ཧ་མ་ཏི། ལུ་ཧ་ཤྱི། སྡི་ར་མ་ཏི།
འོག་ནས་འབྱུང་བ་བཞི་དང་བརྒྱད་ཡོད་པར་གྲགས་ཤིང་བོད་དུ་བཞི་འབྱུང་ཏི།
སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བ་བུལྟ་ལ་ཉ་བམ་པོ་
བདུན་དང་། སྟོབ་དཔོན་རྩ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་ཆོག་གསལ་དང་། སྟོབ་དཔོན་
ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ཤེས་རབ་སྟོན་མའི་འཕྲེང་བ་ནི། དེ་བ་བྲ་མས་
མཛད་པའི་འགྲེལ་བ་དཀར་པོ་རྣམ་པར་འཆར་བ་ཞེས་བྱ་བའི་རྩེས་སུ་འབྱང་བར་

སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱིས་བཤད། ག་ལས་འཛིགས་མེད་དང་བཞི་སྟེ།
ག་ལས་འཛིགས་མེད་རང་འགྲེལ་དུ་སྟོན་གྱི་དཀར་ཆག་རྣམས་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་པ་མང་པོས་འདོད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པའི་སྟོབ་མ་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་
དུ་དེའི་ལུང་བྲངས་པ་གཅིག་ཀྱང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། རབ་བྱེད་ཉི་ཤུ་ཙུ་བདུན་
པའི་ཐད་ཀྱི་འགྲེལ་བར་བཅུན་པ་འཕགས་པ་ལྟའི་ཞལ་སྤྲོ་ནས་ཀྱང་། ཞེས་བཞི་བརྒྱ་
པའི་ལུང་བྲངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །རིགས་པ་དུག་ཅུ་བ་ལ་སྟོབ་དཔོན་རྩ་བ་གྲགས་པའི་
འགྲེལ་བ་ཡོད་ལ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ། ཚོད་སྟོག་ ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་གསུམ་ལ་
རང་འགྲེལ་ཡོད་དོ། །འཕགས་པ་ལྟས་བཞི་བརྒྱ་པ་མཛད་དེ། རབ་བྱེད་བཅུ་དྲུག་གི་
དང་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་སྟེས་བྱ་ཅུང་འབྲིང་གཉིས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དང་། ཆེན་པོའི་
བྱང་ཅུབ་སེམས་སྟོང་གི་རིམ་པ་ཡན་ཆད་སྟོན་ཅིང་། དགུ་པ་མན་གྱིས་བདག་མེད་
གཉིས་རིགས་པས་རྒྱས་པར་གཏན་ལ་འབེབས་སོ། །དེ་ལ་སྟོབ་དཔོན་རྩ་བ་གྲགས་
པས་དབུ་མ་ལ་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཛད་དེ། ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་
བདག་མེད་གཉིས་རིགས་པས་རྒྱས་པར་སྟོན་ཅིང་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཡང་སྟོན་ནོ། །ཙུ་
འགྲེལ་གཉིས་ཀ་ལ་ནག་ཆོའི་འགྲུར་ཡོད་ཅིང་། བ་ཆབ་ཀྱི་ཡང་གཉིས་ཀ་ལ་ཡོད་
དོ། །གཙང་ནག་པས་ཆིག་ཀྱང་ཐུང་དུ་བཏང་ནས་ཆིག་བདེར་བཏང་བ་ཅིག་ཡོད་པ་
ལ་ཅི་རིགས་ཅིག་ནག་ཆོའི་འགྲུར་ཡིན་ཟེར་བར་སྤང་དོ། །སྟོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་
འབྲེད་ཀྱིས་དབུ་མ་སྟེང་པོ་རང་འགྲེལ་རྟོག་གི་འབར་བ་དང་བཅས་པ་མཛད་དོ། །

ཤེས་རབ་སྟོན་མའི་འབྲེད་བ་ལ་སྟོབ་དཔོན་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་
ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བཤད་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྒྱལ་ཞུགས་ཞེས་བྱ་བ། ཕྱི་

རོལ་པའི་འདོད་བརྟོན་དང་། ཉན་ཐོས་སྡེ་པ་བཙོ་བརྒྱད་ཀྱི་འདོད་པ་སོགས་ཀྱང་
རྒྱུས་པར་བརྟོན་པ་བཅས་པོ་བརྒྱད་ཅུ་པ་ཅིག་ཡོད་དེ། ཕྱི་རོལ་པའི་འདོད་པ་བརྟོན་པ་
དེ་ལས་རྒྱུས་པའི་བསྟན་བཙུག་བོད་དུ་མ་འགྱུར་རོ། །འཕགས་པ་ལྷ་ནི་སིཾ་ལའི་
རྒྱལ་པོའི་མེ་ཉོག་གི་ལྷ་མ་རུ། མེ་ཉོག་གི་ལྷ་བ་ལས་རྩུ་ས་ཉེ་སྤའི་བྱ་འབྲུ་བ་ཞིག་
འབྱུངས་པ་རྒྱལ་པོའི་བྱར་བྱས་སོ། །འཕགས་པའི་སློབ་མ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
སློབ་དཔོན་དང་འབྲུ་བར་ཆད་མའི་གནས་སུ་བྱེད་དོ། །མངས་རྒྱུས་བསྐྱེད་པ་ནི་རིག་
འཛིན་གྱི་ས་བརྟེས་པར་བྱེད་དོ། །ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ནི་སྤྱི་ཆེ་དེ་ལ་རྡོ་རྗེའི་གདན་
བསྐྱབ་པར་དམ་བཅས་ཀྱང་། དེའི་ཕྱི་མ་ལ་སློབ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་བྱིལ་བྱ་བར་གྱུར་ནས་
མཆོག་བརྟེས་སོ། །ཁྲ་བ་གྲགས་པ་ནི་བོད་ཀྱི་དབྱུ་མ་པ་ཁ་ཅིག་གིས་འཕགས་པའི་
དངོས་སློབ་མ་ཡིན་པར་འདོད་ཀྱང་། འདུས་པའི་སྒྲ་མ་དག་སྒྲ་སྒྲུབ་ཀྱི་དངོས་སློབ་
ཡིན་པར་བཞེད་ཅིང་། ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱང་མང་ལ། མར་ལུགས་པ་དག་སྒྲ་
ཆེ་དེ་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྟེས་པར་བཞེད་ཅིང་། དགྲུང་ལོ་བཞི་བརྒྱ་
བཞུགས་པ་སོགས་ཀྱིས་རྣམ་ཐར་མང་པོ་སྒྲ་མ་རྡོ་རྗེ་གདན་པའི་གསུང་ལས་བྱུང་བ་
པ་ཆབ་ལོ་རྩེ་བས་བསྐྱར་བ་ན་ཡོད་དོ། །

སློབ་དཔོན་ཡེ་ཤེས་སྤྱིང་པོས་བདེན་གཉིས་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཛད་
དོ། །སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོས་དབྱུ་མ་རྒྱན་རང་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་མཛད་ཅིང་།
དེའི་འགྲེལ་བཤད་སློབ་དཔོན་ཀ་མ་ཤྱི་ལས་མཛད་ཟེར་བ་ནི་རྩུབ་མ་ཡིན་ནོ། །སློབ་
དཔོན་ཀ་མ་ལ་ཤྱི་ལས་མཛད་པའི་དབྱུ་མ་སྤྱང་བ་བཅས་པོ་དགྲུ་སྟེ། དེ་དག་ལ་རང་
རྒྱུད་ཤར་གསུམ་ཞེས་ཟེར་རོ། །སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོ་ནི་དགྲུང་ལོ་སྤྱིང་དུ་གཅིག་

གིས་མ་ཆོག་པ་བཞུགས་ཏེ། ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྐུ་ལོས་བོད་དུ་སྐྱེན་བྲངས།
ཁི་སྲོང་ལྷེ་བཙན་གྱི་སྐུ་རིང་ལ་སློབ་དཔོན་བསྐྱེད་འབྱུང་གནས་དང་བཙས་པ་སྐྱེན་
བྲངས་ནས། བོད་ཀྱི་མི་མ་ཡིན་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་བདུལ་ཞིང་། སད་མི་མི་བདུན་
རབ་ཏུ་སྐྱུང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དེ་བཀའ་འདིན་ཤིན་
ཏུ་ཆེདོ། །དེའི་སློབ་མ་འཕགས་པ་རྣམས་གོལ་སྤེས་མཛད་པའི་ཉི་ཁྲི་སྤྱད་བ་དང་། སློབ་
དཔོན་མེད་ཀྱི་བཟང་པོས་མཛད་པའི་བརྒྱད་སྟོང་འབྲེལ་ཆེན་དང་། ཉི་ཁྲིའི་འབྲེལ་པ་
ལེའུ་བརྒྱད་མ་དང་། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འབྲེལ་ཆུང་དོན་གསལ་དང་། སྤྱད་པའི་
འབྲེལ་པ་རྟོགས་པར་སྤྲོ་བ་དང་། སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཞབས་
ཀྱིས་མཛད་པའི་སྤྱད་པའི་དཀའ་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱང་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་ཡིན་ལ།
སློབ་དཔོན་དེ་གསུམ་ག་ཡང་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོའི་སློབ་མ་ཡིན་ཞིང་། སློབ་དཔོན་
ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱི་གཞུང་དེ་དག་ནི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་གཞུང་རོ། །སློབ་དཔོན་
སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས། སློབ་དཔོན་ལྷ་བ་གྲགས་པ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷ་རྣམས་དབུ་
མ་ཐལ་འབྱུང་བ་ཡིན་ལ། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྲེད། དཔལ་སྤྲུལ། ཡེ་ཤེས་
སྤྱང་པོ། ཞི་བ་འཆོ་དཔོན་སློབ་རྣམས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཡིན་ནོ། །

དབུ་མ་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་དོན་དམ་འདོད་ལུགས་ལ་ཁྱད་པར་རི་ལྷ་བུ་ཡོད་ཅེ་
ན། རང་རྒྱུད་པ་དག་དོན་དམ་པར་བྱུང་བ་དང་། བདེན་པར་བྱུང་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་
ཅིང་དེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་སྤིང་ལ། དེ་ཡོད་པར་བཟུང་ན་བདག་འདྲིན་དུ་འབྱུང་བ་
དང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བ་དང་། རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་བ་དང་། རང་གི་རོ་
བོས་བྱུང་བ་གསུམ་ཁྱད་པར་མེད་ལ། དེ་རྣམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དེ། དངོས་སོ་ཐམས་

ཅད་ཐ་སྟད་དུ་དེ་ལྟར་གྲུབ་པར་བཞེད་དོ། །ཐལ་འགྱུར་པ་དག་དེ་ལྷ་ཀ་ཐ་སྟད་དུ་ཡང་
མེད་ལ། ཡོད་པར་བཟུང་ན་བདག་འཛིན་དུ་བཞེད་དོ། །རང་རྒྱུད་པ་ལ་ཡང་གཉིས་
ལས། སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་དང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲིང་པོ་སོགས་ནི་གཟུགས་སྤྱ་
སོགས། སེམས་ལས་དོན་གཞན་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན། བཅ་པོར་བཞེད་ལ། སློབ་
དཔོན་ནི་བ་འཆོ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་ནི། གཟུགས་སྤྱ་སོགས་སེམས་ལས་དོན་
གཞན་པ་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་དོན་ནམ། བཅ་པོ་གཞི་མ་གྲུབ་པར་འདོད་དོ། །ལྷན་པོ་དག་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་སེམས་ཡིན། ཟེར་བ་དང་ནི་ཆེས་མི་འདའོ། །ཐལ་འགྱུར་པ་
དག་ཀྱང་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་བཞེད་ཚུ་ལ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་དང་
འདའོ། །ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྤེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷ་བ་ཐལ་འགྱུར་དོ། །

སྟོད་པ་གཙོ་བོར་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅས་ནི། འཕགས་པ་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱིས་མཛད་
པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་། དཔལ་ལྡན་ལྷ་བས་མཛད་པའི་སྤྱབས་གསུམ་
བདུན་ཅུ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །

ལྷ་སྟོད་གཉིས་ཀ་ཆ་མཉམ་དུ་འགྲེལ་པ་ནི། འཕགས་པ་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱིས་མཛད་
པའི་མདོ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱས་ནི་བ་ལྷས་མཛད་པའི་བསྐྱབ་བརྒྱས།
སྟོད་འབྲུག་སོགས་སོ། །སྤྱིར་འཕགས་པ་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱིས་མཛད་པ་ལ་གོང་དུ་སྟོས་པ་
ནམས་དང་། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་
དང་། ལྷ་པར་མི་རྟོག་པར་བསྟོད་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་དོ་རྗེ་ལ་བསྟོད་པ་སོགས་
བསྟོད་ཆོགས་དང་། བཤེས་སྤྱིང་སོགས་གཏམ་ཆོགས་དང་། གསོ་བ་རིག་པ་དང་།
གསེར་འགྱུར་གྱི་ཅིའི་བསྟན་བཅས་སོགས་དང་། བཟོ་རིག་པ་དང་། འཛིག་རྟེན་

ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་རབ་བརྒྱ་བ་དང་། སྤྱི་བོ་གསོ་ཐེགས་ལ་སོགས་པ་
ཡང་མཛད་དེ་བོད་དུ་འགྱུར་རོ། །དབུ་མ་ཡུང་བོ་ལྷ་པ་རྒྱ་གཤགས་ཀྱིས་མཛད་ཟེར་བ་
ནི་ཁ་གཡར་རོ། །སྤྲུགས་སྤྲུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་རྣམས་འོག་ཏུ་སྟོན་ནོ། །

༼བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་པ་རྣམ་པར་བྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་དགོངས་ འབྲེལ།༽

བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་འབྲེལ་ལ། ལྷ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་བ་དང་། སྤྱོད་བ་གཙོ་
བོར་སྟོན་བ་དང་། ལྷ་སྤྱོད་ཆ་མཉམ་དུ་སྟོན་བའི་བསྟན་བཅོས་དང་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་
སྤྱིར་བུམས་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོས་སྡེ་ཉི་ཤུ་ཞེས་གྲགས་ཏེ། བུམས་མགོན་གྱིས་
མཛད་བའི་མདོ་སྡེའི་རྒྱན་དང་། མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ཏེ་རྒྱན་གཉིས། དབུས་དང་
མཐའ་རྣམ་པར་འབྲེད་བ་དང་། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྲེད་བ་སྡེ་འབྲེད་
གཉིས། རྒྱད་མ་མ་སྡེ་བུམས་ཆོས་ལྡེ། །འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་བའི་
སའི་དངོས་གཞི་དང་། གཞི་བསྐྱ་བ་དང་། རྣམ་གངས་བསྐྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་བཤད་
བའི་སྡོ་བསྐྱ་བ་དང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་བ་བསྐྱ་བ་སྡེ་ས་སྡེ་ལ། བམ་བོ་བརྒྱ་
ཉེར་དུག་གོ། །སའི་དངོས་གཞི་ལ་ས་མང་བོ་བ་དང་། ཉན་ས། བྱང་ས། སའི་གོ་རིམ་
མོ། །ཐེག་པ་སྟུན་མོང་བའི་སྡོམ་མཛོན་པ་ཀུན་ལས་བདུས། ཐེག་ཆེན་སྟུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་སྡོམ་ཐེག་བསྐྱས་ཏེ། སྡོམ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །སྡོམ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་
གྱིས་མཛད་བ་ལ། མདོ་སྡེ་རྒྱན། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྲེད། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་
འབྲེད་གསུམ་གྱི་འབྲེལ་ལ། རྣམ་བཤད་རིག་ལ། ལས་སྐྱབ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་ལ། བྱང་
བོ་ལྷའི་རབ་ཏུ་བྱེད་ལ། ཉི་ཤུ་བ་དང་། སུམ་ཅུ་བའི་རབ་བྱེད་དེ་ཐ་ཀ་ར་ཏ་སྡེ་བརྒྱད་

དོ། །

ཁ་ཅིག་ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྲེད་གྱི་འགྲེལ་བ་མི་འདེན་པར་རྟེན་འབྲེལ་
གྱི་མདོ་འགྲེལ་འདེན་ནོ། །རང་ལུགས་ལ་བརྒྱད་དུ་མ་ངེས་ཏེ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་
གཉེན་གྱིས་མཛད་པ་ལ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོའི་འགྲེལ་བ་དང་། ས་ལུ་ལྟངས་འདི་
མདོའི་འགྲེལ་བ་དང་། མདོ་སྡེ་ས་བརྩུ་པའི་འགྲེལ་བ་དང་། ཐེག་བསྟན་གྱི་འགྲེལ་བ་
དང་། རྗེས་བྲན་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་བ་ལ་སོགས་པ་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུམ་
གསུམ་གཞོད་འཛོམས་ནི། དེ་ལྟ་སེ་ནའི་ཡིན་ཞིང་། ཉི་ཁྱི་རྣམ་འགྲེལ་བོད་ན་ཡོད་པ་
ནི། རྒྱལ་པོ་ཁྱི་སྤོང་ལྷེ་བཙན་གྱི་ཡིན་པར་བཞེད་པས་གཉིས་ཀ་དབྱིག་གཉེན་གྱི་མ་
ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམས་ལས་བྱམས་ཆོས་ལྷའི་མདོ་སྡེ་རྒྱུན་དང་། འབྲེད་གཉིས་དང་
གསུམ་པོ་བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོ་
སྡེ་རྒྱུན་གྱིས་ལྟ་སྟོང་ཆ་མཉམ་དུ་སྟོན། འབྲེད་གཉིས་གྱིས་ལྟ་བུ་གཙོ་བོར་སྟོན་ཏེ།
དེ་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་དོ། །རྒྱུད་ཁྲ་མ་བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ། ལྟ་བུ་རང་
རྒྱུད་སྟོན་པར་ལྟ་རབས་པ་རྣམས་བཞེད་ལ། རྩོད་པས་བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་
འགྲེལ། ལྟ་བུ་ཁོང་གི་ལྟ་བུ་སྟོན་པར་བཞེད་དོ། །ཁྲ་མ་རྗེས་བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་
འགྲེལ། ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་སྟོན་པར་བཞེད། ལྟ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་ཐ་མའི་
དགོངས་འགྲེལ། ཡང་ན་དབྱུ་མ་བསྟན། ཡང་ན་སེམས་ཅན་བསྟན་གསུང་། རང་
ལུགས་ལ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཞེད་པས། བཀའ་བར་པའི་སྟོགས་མཐུན་གྱི་མདོ། བདེ་
གཤེགས་སྟོང་པོའི་མདོ་དང་། གཟུངས་གྱི་དབང་ལྷག་རྒྱལ་པོས་ཁྱུས་པའི་མདོ་
དང་། ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱུན་གྱི་མདོ་དང་། སོར་མའི་སྤོང་བ་ལ་མན་པའི་མདོ་དང་།

འཕགས་པ་དབལ་འབྲེང་གི་མདོ་ལ་སོགས་པའི་དགོངས་པ་གཙོ་བོར་འབྲེལ་ལ།
དགོངས་པ་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་ཤིང་། འཕགས་པ་སོགས་མེད་ཀྱིས་ཀྱང་ཐལ་
འགྱུར་དུ་བཀལ་བར་བཞེད་དེ། རོན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འདི་ལས་གཞོད་པ་མེད་
གསུང་རོ། །

མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ནི། རྒྱ་གར་དུ་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན། འཕགས་སྤང་། ལྷོ་
བ་སོགས་ཀྱིས་སེམས་ཅམ་དུ་བཀལ། འཕགས་པ་གྲོལ་སྟེ། བཅུན་པ་གྲོལ་སྟེ།
སེམས་བཟང་པོ། སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་ཞབས། ཨ་བླ་ཡ་སོགས་ཀྱིས་རང་རྒྱ་དུ་
བཀལ་ལ། རོ་བོ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་དུ་བཀལ་ལོ། །བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་
ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་སྤྲ་རབས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱི་རབས་ཀྱི་པལ་ཆེ་བ་དག་བཀའ་
བར་པའི་དགོངས་འབྲེལ། ལྷ་བ་རང་རྒྱ་དུ་བཞེད་ལ། རོན་པ་བཀའ་ཐ་མའི་
དགོངས་འབྲེལ་ལྷ་བ་དབྱ་མ་ཆེན་པོ་བསྟན་པར་བཞེད། འཕགས་སེང་གིས་ཡུམ་གྱི་
དགོངས་འབྲེལ་དུ་མཛད་པ་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་སོ། །སྤྲ་མ་ཐེ་སེམས་ཅམ་བསྟན་
པར་བཞེད་དོ། །རང་ལུགས་ལ་ཐེ་རིན་པོ་ཆའི་བཞེད་པས་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་རང་
ལུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཐལ་འགྱུར་དུ་གནས་ཤིང་། ལྷ་སྟོན་གཉིས་གཙོ་
བོར་སྟོན་ལ། བཀའ་བར་པའི་དགོངས་འབྲེལ་དུ་བཞེད་དོ། །ས་སྟེ་ལྷའི་ལྷ་བ་སྟོན་
པའི་ཆ་རྣམས་སེམས་ཅམ་སྟོན་ཅིང་། བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འབྲེལ་ཡིན་ལ། བྱང་
སའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ལེ་ལུས་ལྷ་བ་སྟོན་ཅིང་། ལྷག་མས་སྟོད་པ་སྟོན་པས། དེའི་ལེ་ལུ་
གཅིག་མ་གཉོགས་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྟོད་པ་སྟོན་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་ཆེན་
པོའི་མདོ་སྟེ་སྟེ་ལེ་དགོངས་འབྲེལ་ལོ། །སྟོན་རྣམ་པ་གཉིས་ནི་བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་

འགྲེལ། ལྷ་བ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅས་ཏེ། སེམས་ཙམ་སྟོན་ནོ། །བྲ་ཀ་ར་ཏ་
སྟེ་བརྒྱད་ནི་བཀའ་ཐ་མའི་དགོངས་འགྲེལ་ཏེ། སེམས་ཙམ་སྟོན་ནོ། །བརྒྱད་སྟོང་
དོན་བསྟུས་དང་། ཡུམ་གསུམ་གཞོད་འཛོམས་ཀྱིས། ཡུམ་གྱི་མདོའི་ཆིག་ཟིན་གྱིས་
དབྱེ་མ་བསྟན་ཀྱང་། དེ་དགོངས་པ་ཅན་ཡིན། དགོངས་པ་སེམས་ཙམ་དུ་གནས།
ཞེས་འགྲེལ་ལོ། །

། རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཚུལ། །

གཉིས་པ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཚུལ་ལ་བཞི།

། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། །

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག །སྟོང་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག །རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་
གཞག །རྣལ་འབྱོར་ཁྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གོ །དང་པོ་ལ་གསུམ།

བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག །བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་སྟོམ་བ་
གཟུང་བའི་རྣམ་གཞག །དབང་ཐོབ་ཅིང་སྟོམ་བ་བཟུང་ནས་ལམ་ལ་སྟོབ་པའི་རྣམ་
གཞག་གོ །

དང་པོ་ལ། དེགས་སོ་སོའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། བྱ་བ་སྤྱིའི་རྒྱུད་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྟེ།
རིམ་པ་ལྟར་དེགས་རེ་རེ་བའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་ཆོ་ག་སྟོན་པའི་རྒྱུད་དང་། དེགས་
ཐབས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་དང་ཆོ་ག་སྤྱིར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་དོ། །འོ་ན་སྤྱིར་དེགས་དུ་
ཡོད་ཅེ་ན། ཁྲ་མེད་ལ་རྣམ་སྟངས་ །རིན་འབྱུང་། འོད་དཔག་མེད། དོན་གྲུག་ མི་བསྐྱོད་
པ་སྟེ་ལྷ་དང་། དེགས་བྱུག་པ་དོ་རྗེ་འཆང་སྟེ་བྱུག་གོ །དེ་དག་ལས་དེགས་བྱུག་པ་

མཆོག་དང་། དེའི་འོག་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་མཆོག་གོ། རྟེན་གཤམ་རིགས་དང་
རིགས་ཅན་གཉིས་གཉིས་ཏེ། རྒྱལ་བ་རྣམས་སྤང་རིགས་དང་། དེས་རྒྱས་འདེབས་
པའི་ལྷ་རྣམས་རིགས་ཅན་ཏེ། དེས་གཞན་ལ་འང་འབྲེལ། ཡོ་ག་ལ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ། རིན་པོ་ཆེ། བསྐྱེད་ལས། རྫོང་མེའི་རིགས་ཏེ་ལྟོ། རྟེན་རིམ་བ་ལྟར་
རྣམས་སྤང་གི་རིགས་སོགས་དང་དོན་གཅིག་གོ། རིགས་དེ་དག་ལས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་རིགས་མཆོག་གོ། རྩ་སྤྱོད་ལ་འཛིག་ཏེན་དང་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་
པའི་རིགས་གཉིས་ལས། བྱི་མ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས། བསྐྱེད་རིགས།
རྫོང་མེའི་རིགས་གསུམ་རིམ་བ་ལྟར་མཆོག་དང་། འབྲིང་དང་། ཐ་མའོ། རྩ་རྒྱུད་ཀྱི་
འཛིག་ཏེན་པའི་རིགས་ལ། ལྷས་ཅེན་གྱི་རིགས། རྩོམ་ཅན་གྱི་རིགས། འཛིག་ཏེན་
པའི་རིགས་ཏེ་གསུམ་མོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་སྡེ་ཆོན་བརྒྱད་དེ། རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ།
རིགས་ཀྱི་བདག་པོ། རིགས་ཀྱི་ཡུམ། རིགས་ཀྱི་གཙུག་ཏོར། རིགས་ཀྱི་ཁྱོ་བོ་ཁྱོ་མོ།
རིགས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་ཕོ་མོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་བྱང་སེམས།
དེར་གཏོགས་པའི་ལྷ་དང་སྤྱུ་དང་གཞོན་སྤྱིན་ལ་སོགས་པའི་སྡེ་ཆོན་མོ། རིགས་ཀྱི་
གཙོ་བོ་ནི་བཙུན་ལྷན་འདས་ལྷ་ཁྱུ་ཐུབ་པའོ། རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ནི་འཇམ་དཔལ་
ལོ། རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོར་ལ། བཙུན་ལྷན་འདས་གནས་གཙང་མའི་
གནས་སུ་ས་བཅུ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེའླེའི་གཟུགས་སྤྱུལ་བའི་སེའླེའི་ཁྱི་
ལ་བཞུགས་ཏེ། འཁོར་གྱིས་མ་ཞུས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་གོ་བརྒྱུ་པའི་
ཆོ་ག་པན་ཡོན་དང་བཙས་བ་གསུངས། དེ་ལས་འཕྲོས་ནས་དམ་ཆོག་གསུམ་

བཞོད་པའི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱད་གསུངས་ཏེ། དེ་ལས་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པས་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་མཛད་པའི་སྐུབ་ཐབས་བསྟན། སྐུ་གཟུགས་ཐང་ག་བྱ་བའི་ཚུལ་
དང་། རྒྱལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་སོ། །ཁ་ཅིག་
འདི་ལས་བདག་བསྐྱེད་བཤད་པའི་ཕྱིར་བྱ་རྒྱུད་མ་ཡིན་སྟོང་རྒྱུད་ཡིན་ཟེར་བ་མི་
འཐད་དེ། སྐུབ་བྱེད་དེ་མ་དེས་ཤིང་། སྟོབ་དཔོན་ཨ་བླ་ཡ་དང་། རོ་བོ་ཆེན་པོ་སོགས་
ཀྱིས་བྱ་རྒྱུད་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དོ། །བཙུག་ལྷན་འདས་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཁྱོང་ཁྱེར་
གྱི་ཁང་བ་བཅེགས་པ་ན་བཞུགས་ཏེ། རྒྱ་བ་གསུམ་ན་ཐུང་ན་ལས་བཟློའོ་ལྷ་དུ་
དཞོངས་ནས། མོ་ལྷ་གལ་གྱི་བྱ་ལ་སྟོང་སྤྱི་ཕུད་གྱི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་གྱི་དགེ་
སྟོང་ནམས་སྤྱུས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་པས། མོ་ལྷ་གལ་གྱི་བྱས་དེ་རབ་གྱི་ཅེ་ནས།
བདེ་གཤེགས་སྟོབ་མར་གྱུར་པ་གང་སུ་དག། ཅེས་སོགས་བསྐྱགས་པས་དག་
བཙུག་པ་བཞི་ཁྲི་དང་བཅས་པའི་སྟོང་སྤྱི་ཕུད་གྱི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་གྱི་དགེ་སྟོང་
ཐམས་ཅད་འདུས་སོ། །དེ་ནས་འཕགས་པ་ཤུ་རིའི་བྱས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་
པོའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་གྱི་དགེ་སྟོང་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་སོ། །

དེ་ནས་བྱམས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་གྱི་མོས་
སྟོང་ནས་སྤིང་བ་ཐ་མ་པའི་བར་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་
སོ། །དེ་ནས་བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྟོ་མཐའ་ཡས་པ་སྐུབ་པའི་གཟུངས་པན་ཡོན་
དང་བཅས་པ་གསུངས་ཏེ། འདི་ལས་རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་
བོ་མཛད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་བསྟན་པར་འགྲེལ་པ་ལས་བཤད་དོ། །ཡུལ་མ་
ག་རྟའི་རྩེ་མ་མེད་པའི་ཁྱོང་ཁྱེར་ཞེས་བྱ་བར་བམ་ཟེ་རྩེ་མ་མེད་པ་ལེགས་སྤང་། ཞེས་

བྱ་བས་སངས་རྒྱས་ཉན་ཐོས་དང་བཅས་པ་གདུགས་ཆོད་ལ་སྦྱན་བྱངས་ཏེ། དེའི་
སྦྱང་ཐོས་ཆལ་དང་ཉེ་བ་ན་མཆོད་རྟེན་རྟེན་པ་ཕྱག་དར་གྱི་ཕུང་པོར་སོང་བ་ཞིག་
ལས་འོད་ཟེར་དང་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་སོགས་བྱུང་བ་ལ་བཙུག་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
ཕྱག་དར་སྐོར་བ་མཛད་ཅིང་སྦྱན་ཆབ་མཛད་པ་ལ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་རྒྱུན་ཞུས་
པས། བཙུག་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཆོད་རྟེན་འདིའི་ནང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྦྱང་པོ། གསང་བ་རིང་བསྐལ་གྱི་ཐ་མ་ཏོག་ཅེས་
བྱ་བའི་གཟུངས་བཞུགས་ཏེ་དེའི་མཐུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ནས། དེའི་ཆོ་ག་པན་
ཡོན་དང་བཅས་པ་གསུངས་སོ། །

བྱང་ཆུབ་རྒྱན་འབྱུང་ད་ལྟ་བོད་ན་ཆང་བ་མི་བཞུགས། སྦྱོན་གྱི་མཁས་པ་དག་
གིས་དེ་བྱངས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་སྐུའི་རིང་བསྐལ། སྦྱ་གདུང་གི་རིང་
བསྐལ། སྦྱ་བལ་གྱི་རིང་བསྐལ་རྣམས་མཆོད་རྟེན་དུ་གཞུག་པར་གསུངས་ཏེ། ཆོས་
སྐུའི་རིང་བསྐལ་ནི་གཟུངས་རྣམས་སོ། །སྦྱ་གདུང་གི་རིང་བསྐལ་ནི་སྦྱ་གདུང་ལས་
བྱུང་བའི་རིང་བསྐལ་ཡུངས་འབྱ་ཙམ་སོ། །སྦྱ་བལ་གྱི་རིང་བསྐལ་ནི་སྦྱ་གཞུགས་ཏེ།
དེ་དག་རིམ་བུར་མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མར་གསུངས་སོ། །བཙུག་ལྡན་འདས་
མེར་སྐུའི་གྲོང་ཁྱེར་ན་བཞུགས་ཏེ། དེའི་ཆེ་མེར་སྐུའི་གྲོང་ཁྱེར་ན་བཅའ་ཟེ་མེར་སྐུ་རྒྱ་
བ་ཞེས་བྱ་བ་བསྟན་པ་ལ་མ་དད་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ཡིད་ཆེས་པའི་བཅའ་ཟེ་ཞིག་གི་
མི་ལམ་དུ་མེར་སྐུ་རྒྱ་བ་ཞག་བདུན་ན་འཆི་བར་ལུང་བསྟན་པ་མིས་ཏེ། དེ་ལ་སྦྱས་
པས། དེ་འཛིགས་སྦྱག་ནས་བཙུག་ལྡན་འདས་ལ་ཞུས་པས། ཁྱོད་ཞག་བདུན་ན་
འཆི་བར་འགྱུར་ཏེ། མནར་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་

ནས་དཔྱལ་བ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བར་འགྱུར། དེ་ནས་སྤྱི་དང་པག་པ་
ལ་སོགས་པར་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ཞེས་ལུང་བསྟན། དེས་སྟོན་པ་ལ་སྐབས་ཁྲུས་པས།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། དེ་ལ་སེར་སྐྱའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ལམ་གྱི་གཞི་མདོར་མཆོད་
རྟེན་བརྟེན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་གསོས་ལ། དེའི་ནང་དུ་འོད་ཟེར་གྱི་མ་མེད་པ་རྣམ་
པར་དག་པའི་འོད་གྱི་གཟུངས། ཞེས་བྱ་བ་འདི་རྒྱག་ཅིག་དང་ཁྱོད་ཆེ་བྱུང་ནས་རིང་
དུ་འཆོ་བར་འགྱུར་ཞིང་། སྤེལ་འཕྲོ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མི་བསྐྱོད་པའི་
སངས་རྒྱུ་གྱི་ཞིང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སྐྱིབ་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སེལ་བས་ཁྲུས་ཏེ། གཟུངས་ཆོ་ག་པན་ཡོན་དང་
བཅས་པ་གསུངས་ཤིང་། སྐྱིབ་པ་རྣམ་པར་སེལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་སོ། །དེ་
ནས་ཕྱག་ན་རྟོ་རྩེས་ཁྲུས་ནས་མཆོད་པ་བྱ་བའི་ཆོ་ག་ཞིབ་མོ་རྣམས་གསུངས་སོ། །

རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལུལ་སྤྲུལ་ཅུ་ཙ་གསུམ་གྱི་ལྷའི་
གནས་ཀྱི་ཨར་མོ་ནིག་ལྷ་ལུང་རྟོ་ལེབ་གྱི་སྤྱོད་ན་བཞུགས་ཏེ། འཕགས་པ་སྐྱུན་རས་
གཟིགས་དབང་ལྷག་གིས་ལྷ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་བགྱིས་ཏེ།
བསོད་ནམས་བགྱི་བར་འཆོལ་ན་དེ་དག་ལ་པན་གདགས་པའི་ཆོ་ག་བཤད་དུ་
གསོལ། ཞེས་གསོལ་བས། རྟེན་འབྲེལ་སྤྱོད་པའི་གཟུངས་མཆོད་རྟེན་དུ་གཞུག་པའི་
ཆོ་ག་པན་ཡོན་དང་བཅས་པ་གསུངས་སོ། །གཟུངས་ཕྱི་མ་བཞི་པོ་འདི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པར་གང་གིས་འཛིན་ཅེ་ན། དེ་དག་ལས་
མཆོད་རྟེན་དུ་གཞུག་པའི་གཟུངས་དང་། མཆོད་རྟེན་བཞེང་པའི་ཆོ་ག་ལ་སོགས་པ་
བཤད་ཅིང་། མཆོད་རྟེན་དེ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཡིན་པའི་

རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུན་གྱི་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་
པར་རྒྱས་པའི་མདོ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ཀུན་དགའ་ཐོ་ལ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་འཇམ་
དཔལ་དང་། རྒྱལ་པོ་ལྟོས་དང་། ལུག་ན་རྟོ་རྟོ་དང་། ཆངས་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་།
རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། གཞོད་སྟོན་གྱི་སྟོན་དཔོན་བཅུ་གཉིས་སོགས་གྱིས་རང་
རང་གི་ཆོ་ག་སྤྲས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལྟུང་
འོད་གྱི་རྒྱལ་པོའི་སྟོན་གྱི་སྟོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རྒྱས་པའི་མདོ་འཕགས་པ་འཇམ་
དཔལ་གྱིས་ཁྱུས་པ་ཞིང་བཀོད་དང་བཅས་པ་གཉིས་ལ་ཁ་ཅིག་མདོའི་སྟོགས་སུ་
གཏོགས་ཏེ་སྟོན་གྱི་དཀར་ཆག་རྣམས་སུ་མདོར་བྱས་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །

ཁ་ཅིག་སྤགས་གྱི་སྟོགས་སུ་གཏོགས་ཏེ། སྟོན་དཔོན་ཞི་བ་འཆོས་ཆོ་ག་
མཛད་ཅིང་དེ་ཡང་སྟོན་དུ་གསོ་སྦྱང་སྒྲང་བ་སོགས་བྱ་སྦྱོང་གྱི་ཆོ་གའི་བསྒྲིགས་
དང་མཐུན་པར་མཛད་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་
གཏོགས་ཞེས་ཟེར་རོ། །རང་ལུགས་སྤགས་སུ་གཏོགས་སོ། །གཟུངས་ཐམས་ཅད་
གྱི་སྦྱིའི་ཆོ་ག་ཀུན་སྤང་གསལ་བ་ལས་ཀྱང་སྤགས་སུ་གཏོགས་པར་བཤད་
རོ། །འོན་ཀྱང་རིགས་གང་དུ་གཏོགས་མ་ངེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ཤེར་བྱིན་ཡི་གེ་ཉུང་དུ་
སྤགས་སུ་གཏོགས་ཏེ་དེར་སྟེན་སྟེན་སྤགས་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ནི་
རྒྱལ་བྱེད་ལྷར་སྤང་རོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་ཤེར་སྟེང་སྤགས་སུ་གཏོགས་ཟེར་ཏེ། འཕགས་
པ་སྤྱ་སྤྱལ་གྱིས་མཛད་ཟེར་བའི་འབྲེལ་པར་རྒྱལ་བ་ཤུ་གུ་སྤྱལ་པས་གཙོ་བོ་མཛད་
པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། སྟོན་དཔོན་རྩ་རིས་མཛད་ཟེར་བའི་འབྲེལ་པར་ལུས་ཆེན་
མོ་ལ་སྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་གྱིས་བསྟོར་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་། སྟོན་དཔོན་

པར་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་མཛད་ཟེར་བར་ཡང་དེ་ལྟར་བཤད་པ་དང་། མདོན་རྟོགས་
བརྒྱད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་སོགས་ཐམས་ཅད་རྩོམ་མ་འབའ་ཞིག་གོ། བདུད་བརྒྱུག་གྱེད་
ཚུལ་ཡང་འོད་གསལ་མ་དང་སྒྲེང་གཞི་མ་སོགས་ཡང་དེ་རྟོག་བཟོའོ། །ཁ་ཅིག་སྲ་རུ་
པའི་སྒྲགས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཟུགས་མངོས་ཀྱི་སྒྲགས་ཡིན་པས། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་ཞེས་ཟེར་རྟེ། འདི་ཁོལ་སྤང་ལས་
མ་འགྱུར་བས་གང་དུ་གཏོགས་དབྱེད་དཀའོ། །གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་ལ་ཁ་ཅིག་
སྒྲགས་སྲ་གཏོགས་ཤིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་ཟེར།
ཁ་ཅིག་མདོའི་ཕྱོགས་སྲ་གཏོགས་ཞེས་ཟེར་རོ། །

རང་ལུགས་ལ་སྒྲགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སྲ་གཏོགས་རྟེ། རྒྱ་གར་བ་མང་པོས་ཀྱང་
སྒྲགས་སྲ་བྱས་སོ། །དེ་ལ་གསེར་འོད་དམ་པ་མཆོག་ཏུ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་མདོ་ལེའུ་
སོ་གཅིག་པ་དང་། གསེར་འོད་དམ་པ་མདོ་སྤེའི་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལེའུ་ཉིར་དགུ་བ་
དང་། གསེར་འོད་དམ་པ་མདོ་སྤེའི་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོ་ལེའུ་ཉིར་གཉིས་པ་དང་གསུམ་
ཡོད་དེ། གསུམ་གའི་སྒྲེང་གཞིའི་ལེའུ་གཅིག་ཏུ་སྤང་ལ། དང་པོའི་ལྷ་མོ་སྤོབས་པ་ཅན་
ཀྱི་ལེའུ་དང་། གཞན་གཉིས་ཀྱི་དབྱངས་ཅན་མའི་ལེའུ་གཅིག་ཏུ་སྤང་ཞིང་། ལེའུ་དེ་
ལས་དབྱངས་ཅན་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། ཤེས་རབ་སྒོ་འཕེལ་གྱི་ཆོ་ག་དང་བཅས་པ་
གསུངས་སོ། །རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་ཕྱོགས་སྤྱིང་བའི་ལེའུ་ལས་རྣམ་ཐོས་སྒྲས་ཀྱི་སྒྲུབ་
ཐབས་དང་། ཡིད་བཞིན་རྟོར་བུའི་གཟུངས་དང་། རས་བྲིས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་བྱུང་
སྒྲུབ་པའི་ཆོ་ག་རྣམས་གསུངས་སོ། །ལྷ་མོ་ཆེན་མོ་དཔལ་གྱི་ལེའུ་དང་། ལྷ་མོ་ཆེན་མོ་
དཔལ་གྱིས་རྟོར་སྒྲུབ་པའི་ལེའུ་གཉིས་ལས་ལྷ་མོ་དེའི་སྒྲུབ་ཐབས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་

ནས་ཁོར་སྐྱབ་པའི་ཐབས་དང་བཅས་པ་གསུངས་སོ། །གནོད་སྦྱིན་གྱི་སྡེ་དཔོན་ཆེན་
པོ་ཡང་དག་ཤེས་གྱི་ལེའུ་ལས། དེའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། རས་བྱིས་ལ་བརྟེན་ནས་
དངོས་བྱུང་སྐྱབ་པའི་ཆོ་ག་རྣམས་གསུངས་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་གསུམ་ག་ལ་ཁྲད་མེད་
དུ་སྒྲུང་རོ། །རིགས་གྱི་བདག་པོའི་རྒྱུད་གྱི་གཙོ་བོ་ནི་འཇམ་དཔལ་ཙུ་རྒྱུད་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལ་ལེའུ་སྐུམ་ཙུ་རྒྱུག་ཡོད་ཅིང་འཇམ་དཔལ་ཞི་ཁྲོའི་སྐྱབ་ཐབས་མང་པོ་བསྟན་ལ།
སྐྱ་གཟུགས་བྱ་ཐབས་ཀྱང་བསྟན་ཅིང་། བཙུག་ལྷན་འདས་སྤྱང་ན་ལས་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་
བསྟན་ནས་སྐྱ་གཟུང་ཆ་བརྒྱུད་དུ་བཞོ་བར་འགྱུར་བ་དང་། བསྟན་འཛིན་གྱི་སྦྱེས་བྱ་
མང་པོ་འགྱུར་བར་འགྱུར་བ་ལུང་བསྟན་ཏོ། །

འཇམ་དཔལ་དཔལ་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱུང་པའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་ལེའུ་བཞི་པ་ཞིག་
ཡོད་དེ། དེ་ལས་འཇམ་དབྱངས་ཨ་ར་བ་ཙན་དཀར་པོ་གཙོ་འཁོར་ལྔ་པ་དང་། ཨ་
ར་བ་ཙན་གྱུར་གྱུམ་མདོག་ཅན་གཙོ་འཁོར་ལྔ་པ་གཉིས་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་ཆོ་ག་དང་
བཅས་པ་བསྟན་ཅིང་། མ་བྱ་ཆེན་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེ་སྐྱབ་པ་དང་། ཐོག་བསྐྱང་བ་
དང་། མི་ལམ་བརྟག་ཐབས་རྒྱལ་བ་ལྟ་སྐྱབ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འཕགས་པ་སྐྱུན་
རས་གཟིགས་དབང་སྐྱུག་ལ་བརྟེན་པ་དང་། ལྷའི་བྱ་ཅིག་ལ་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་
ལས་ཆོགས་མང་པོ་བསྟན། དེའི་ལེའུ་གཉིས་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་ཙུ་རྒྱུད་ཀྱི་ལེའུ་
གཉིས་པ་སྟེ། དེ་གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱ་གཟུགས་དང་། མཆོད་རྟེན་གྱི་བད་གདན་དུ་
གཞུགས་པའི་རྩ་ལས་གཙོ་བྱས་པའི་གནོད་སྦྱིན་པོ་དགྲ་དང་། ཁོར་རྒྱན་མས་
གཙོ་བྱས་པའི་གནོད་སྦྱིན་པོ་དགྲའི་འཁོར་ལོ་བྱེད་ཐབས་རྣམས་བསྟན་ཏོ། །ཨ་ར་
བ་ཙན་རིགས་གཉིས་པོ་འདིའི་བཀའ་ད་ལྟ་ཡང་མ་ཆད་པར་ཡོད་དོ། །འདི་ཁོ་ལ་

ཡུང་ཡིན་པས་སྒྲེང་གཞི་དང་རྒྱུད་གཏད་པ་སོགས་མེད་དོ། །

རིགས་ཀྱི་ཡུམ་ནི་འོད་ཟེར་ཅན་དང་། གཟུངས་གྲ་ལྡ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འོད་
ཟེར་ཅན་གྱི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་གཟུངས་པན་ཡོན་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་ཞིག་དང་།
འོད་ཟེར་ཅན་གྱི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཟུངས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་སྐྱབ་ཐབས་དང་ཆོ་ག་
ཞིབ་མོ་རྣམས་སྟོན་པ་ཞིག་སྟེ་གཉིས་སོ། །འདི་བྱ་རྒྱུད་དུ་ཡིད་ཆེས་བཤོ། །རྒྱ་མ་
འབྱུང་བའི་འོད་ཟེར་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་སྒྲོ་ཀ་བདུན་བརྒྱ་ཡོད་པ། སྒྲོ་ཀ་སྟོང་སྟག་བཅུ་
གཉིས་པ་གཅིག་ལས་སྐྱུང་བ་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ལས་ལྷ་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྔ་པ་
དང་། བཅུ་གཅིག་པ་དང་། ལྷ་ལྔ་པའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་ཆོ་ག་སྟོན་ལ། དེ་བྱ་རྒྱུད་ཡིན་
པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ཟུར་བཀའ་དང་། ཆོ་ག་དང་སྐྱབ་མཆོད་བྱེད་པའི་ལག་ལེན་
སྤང་སྟེ། དེ་ལས་བསྐྱེད་རིམ་རྫོགས་རིམ་སོགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བརྟེན་མང་སོ་བཤད་
ཅིང་། གཞན་ཡང་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མང་སོ་སྤང་དོ། །

གཟུངས་གྲ་ལྡ་ནི། སྟོང་ཆེན་རབ་འཛོམས་དང་། མ་བྱ་ཆེན་མོ་དང་། སོ་སོར་
འབྱང་མ་དང་། བསིལ་བའི་ཆོལ་དང་། གསང་སྟགས་རྗེས་སུ་འཛིན་མ་རྣམས་
སོ། །དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་ཤུ་ཉེ་པས་མཛད་པའི་སོ་སོར་འབྱང་མའི་སྐྱབ་
ཐབས་དང་། བསྐྱེད་འཁོར་གྱི་ཐབས་དང་། ལྷ་མོ་ལྔའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་གསུམ་ཡོད་
དོ། །སྟོབ་དཔོན་རྗེ་ཉི་རི་དབྱ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་མཛད་པའི་གཟུངས་ཀྱི་ཆོ་ག་
དང་། སོ་སོར་འབྱང་མའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། དེའི་བསྐྱེད་འཁོར་འབྲི་ཐབས་དང་། ལྷ་
མོ་ལྔ་གའི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། མོ་གཤམ་ཀྱི་སྲིད་བསྐྱབ་པ་སོགས་ཡོད་དོ། །

རིགས་ཀྱི་གཙུག་ཏྲེར་གྱི་རྒྱུད་ནི། གཙུག་ཏྲེར་རྣམ་རྒྱལ། ཅི་མེད་གདུགས་

དཀར་ལ་སོགས་པ་སྟེ། རྣམ་རྒྱལ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཙུག་ཏྲར་རྣམ་པར་
རྒྱལ་མའི་རྟོགས་པ་ཞེས་བྲ་བ་དང་། རན་སོང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་
གཙུག་ཏྲར་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་གཟུངས་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
གཙུག་ཏྲར་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་རྟོགས་པ་འཆི་བདག་གི་དབྱུག་པ་འཛིན་པ་ཞེས་བྲ་
བ་དང་། གཙུག་ཏྲར་རྣམ་པར་རྒྱལ་མའི་གཟུངས་ཞེས་བྲ་བ་དང་། གཙུག་ཏྲར་རྣམ་
པར་རྒྱལ་མའི་རྟོགས་པ་ཞེས་བྲ་བ་དང་ལྟོ། །

དེ་ལ་དང་པོ་དང་། གསུམ་པ་གཉིས་འབྲ་མིན་ཅུང་ཟད་མ་གཏོགས་དོན་གཅིག་
ཏུ་སྤང་བས་འགྱུར་བྱུང་བའོན་གསུང་སྟེ། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་གི་ཆོས་ཡང་དག་
པར་སྤྱད་པའི་ཕྱག་གི་ཁང་བཟང་དུ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱག་
གིས་ཁྲུས་ནས་རྒྱལ་བ་ཆེ་དཔག་མེད་གྱིས་གསུངས་ཤིང་། གཉིས་ཀ་ལས་ལྟ་དགྲ་
མར་བསྟན་ཏོ། །འཆི་བདག་གི་དབྱུག་པ་འཛིན་པ་ཞེས་བྲ་བ་ཡོད་པ་དེ་ལས་གཤིན་
ེ་ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོས་གཟུངས་གང་གིས་འཛིན་པའི་སྤྱད་བཞིན་འབྲངས་ནས་བསྤང་
བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་བཙུམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ཡུལ་
སུམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་པའི་ལྗེའི་གནས་སུ་གསུངས་ཏེ།དེ་ཡང་ལྗེའི་བྲ་ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་
ཞེས་བྲ་བ་ལ་འཆི་ལྟས་སོག་ནས།ཞག་བདུན་ན་ཤི་འཕོས་ནས་བྱི་དང་།ཕག་ལ་
སོགས་པའི་འགྲོ་བ་བདུན་དུ་རིམ་གྱིས་སྦྱེས་ཏེ་མནར་མེད་དུ་སྦྱེ་བར་མཐོང་ནས་
ལྗེའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སྐྱབས་ཁྲུས་པས། ཁོ་སོས་སྐྱབས་མི་རུས་སོ། །ཞེས་
བཙུམ་ལྡན་འདས་གྱི་བྱུང་དུ་བྱིད་ནས་ཁྲུས་པས།བཙུམ་ལྡན་འདས་གྱི་དབྱེད་གཙུག་
ཏྲར་ནས་འོད་ཟེར་བྱུང་སྟེ་གཟུངས་གྱི་སྤྱ་བྱུང་དོ། །དེ་ནས་ལྗེའི་བྲ་དེས་ཞག་བྲུག་ཏུ་

གཟུངས་ཀྱི་བརྒྱུས་བརྗོད་བྱས་པས་ངན་འགྲོར་སྦྱེ་བའི་ལས་སྦྱིབ་ཐམས་ཅད་བྱང་བར་གྱུར་རྟོ། །

བཞི་པ་ལས་གཟུངས་དང་མཆོད་རྟེན་དུ་གཞུག་པའི་རྣམ་གཞག་ཅམ་ཞིག་བསྟན་རྟོ། །ལྷ་པ་ལས་གཙུག་རྟོར་རྣམ་པར་རྒྱལ་མ་ལྷ་སུམ་ཅུ་ཙུག་སུམ་ཀྱི་སྦྱབ་ཐབས་བསྟན་རྟོ། དེའི་བཀའ་ཡང་ད་ལྟ་བུའི་དུས་སྤང་རོ། །གཙུག་རྟོར་བྱི་མེད་ཀྱི་གཟུངས་ནི་དགའ་ལྡན་ཀྱི་ལྷའི་གནས་སུ་བཞུགས་རྟོ། སུམ་ཅུ་ཙུག་སུམ་པའི་ལྷའི་བུ་ལོར་བུའི་སྤྱང་པོ་བྱི་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཞོན་སྦྱིན་སྐར་མདའ་གདོང་ཞེས་བྱ་བས་ཁྱོད་ཞག་བདུན་ན་འཆི་བའི་དུས་བྱས་ནས་མནར་མེད་པར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་བས། དེ་ལས་སྦྱོབ་པའི་ཐབས་ལ་སོམས་ཤིག་ཅེས་སྦྱས་པས། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སྦྱབས་ཞུས་པས། ཁོ་པོས་བསྦྱབ་པར་མི་བྱས། ཞེས་དགའ་ལྡན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱང་དུ་ཁྱིད་ནས་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། དེ་ཤི་འཕོས་ནས་མནར་མེད་དུ་སྦྱེ་ཞིང་སྦྱག་བཟུལ་འདི་ལྟ་བུ་སྤྱོད་བར་འགྱུར། ཞེས་པའི་ཚུལ་རྣམས་བསྟན་པས། ཐམས་ཅད་འཇིགས་སྐྱག་ནས། དེ་ལས་སྦྱོབ་པར་ཞུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དབུའི་གཙུག་རྟོར་ནས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་ཞིང་། གཟུངས་ཀྱི་ཆོག་རྣམས་ཀྱང་བྱུང་སྟེ། ཆོ་ག་པན་ཡོན་དང་བཙས་པ་གསུངས་སོ། །

དེའི་དགོངས་འགྲེལ་སྦོབ་དཔོན་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་རོལ་པས་མཛད་པའི་གཟུངས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་དང་། མཆོད་རྟེན་དང་ས་ཚུ་བཞེང་པའི་ཆོ་ག་དང་གཉིས། སྦོབ་དཔོན་ཞི་བ་འཆོས་མཛད་པའི་བྱི་མེད་ཀྱི་མཆོད་ཆོག་རྒྱས་པ་དང་གསུམ་ཡོད་དོ། །རྒྱུད་ཉིད་ཀྱི་ཆོག་ཟེན་ལ་མཆོད་རྟེན་བརྒྱ་ཙུག་བརྒྱད་བཞེངས་པའི་སྦོས་ཚུའི་

དགྲིལ་འཁོར་དང་། མཆོད་རྟེན་ལྔ་བཞེང་པའི་སྟོན་ཆུང་དགྲིལ་འཁོར་ཞིག་དང་
གཉིས་བཤད་ཅིང་། འབྲེལ་བས་རིགས་སོ་སོའི་དགྲིལ་འཁོར་གསུམ། རིགས་
བསྐྱུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལྔ་སྟེ་དེ་མེད་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་བརྒྱད་བཤད་དོ། །གདུགས་
དཀར་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཙུག་ཏྲར་ནས་བྱུང་བའི་གདུགས་
དཀར་སོ་ཅན་གཞན་གྱིས་མི་ཐུབ་པ་སྤྱིར་སྒྲོག་པ་ཆེན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེའི་སྟེང་
དུ་མཆོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཟེར་བ་བཏགས་པ་ཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་པ་འཁྱུར་བྱུང་ཡིན་
ཞིང་འཁྱུར་སྤྱི་མ་དག་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡུལ་སྤུམ་ཙུ་ཙ་གསུམ་པའི་ལྷ་
གནས་ཆོས་བཟང་ལྷའི་མདུན་སར་གསུངས་སོ། །

དེ་གཉིས་ལས་བྱུང་བ་སྦྱང་གཞི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཡོད་པ་རིམ་བཤར་ལྷ་ཡུལ་
མ་ཆུང་བ་དང་མི་ཡུལ་མར་གྲགས་ཏེ། དེ་དག་གི་ནང་ནས་བཟོད་བྱ་ཡོངས་སུ་
རྫོགས་པ་ནི་མཆོག་གྲུབ་མཛོ། །དེའི་འབྲེལ་བ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་རིག་ལྔ་མས་མཛད་པ་
གཟུངས་ལ་ཆོན་པ་བཞིར་བཅད་པའི་རིག་ལྔ་གསུམ་དང་། གཟུངས་ལྔ་གསུམ་དང་། སྟོང་
སོ་དང་། ཉེ་སྟོང་ལ་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་བཞི་བཤད་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེའི་
ལྷགས་པལ་ཆེ་བ་གཞིར་འཛོག་ཅིང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཁྲུལ་མེད་དུ་མི་འཛིན་
ནོ། །སྟོབ་དཔོན་ཙུ་གྲོ་གྲོ་མས་མཛད་པའི་སྐྱབ་ཐབས། བསྐྱུང་འཁོར་གྱི་ཐབས།
གཟུངས་ཀྱི་ཆོ་ག། གཏོར་མའི་ཆོ་ག། འཕྲུལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་དཔེ་སྣ་བཙུ་བཞི་
ཡོད་པ་ནུམས་ནི་ཆོད་ལྡན་ཁོ་ནའོ། །སྒྲ་མ་རྟོ་རྟོ་གདན་པས་མཛད་པའི་ཉེ་བར་བཤད་
པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྟོབ་དཔོན་རྟོ་རྟོ་མས་མཛད་པའི་སྤྱིན་སྟེག་གི་ཆོ་ག་ཡང་
ཡོད་དོ། །སྟོབ་དཔོན་བསྐྱེད་ལྷགས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྟོབ་དཔོན་རྟོ་རྟོ་གྲོ་ཆ་ཞེས་བྱ་

བས་མཛད་པའི་དཀྱིལ་ཚོག་གཉིས་ཡོད་དེ། རིགས་ལྗེའི་སྒྲིམ་གཟུང་སོགས་བཤད་
བས་མ་དག་གོ།

སྒྲོབ་དཔོན་ཙུང་གོ་མིས་མཛད་ཟེར་བའི་དཀྱིལ་ཚོག་དབང་བཞི་རྫོགས་པ་
སོགས་བཤད་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། བོད་ཀྱིས་བྱས་པའི་རྩུན་མ་ཡིན་ནོ། །གདུགས་
དཀར་ལས་བཤད་པའི་ལེགས་ལྡན་ལ་བོད་དག །ལེགས་ལྡན་དབུན་གསུམ་བྱ་བའི་
ཐ་སྙད་བྱེད་ཀྱང་མགོན་པོ་བཅེད་ཡིན་ནོ། །གཙུག་ཏྲར་འབར་བ་ནི་འཇམ་དཔལ་རྩ་
རྒྱལ་གྱི་ལེའུ་གཅིག་ལས་བཀོལ་བ་ཡིན་ལ། གཙུག་ཏྲར་ནག་མོར་གྲགས་པ་ནི་བོད་
ཀྱི་མི་མ་ཡིན་གྱིས་བྱས་པར་གྲག་གོ། །སྐྱ་གཟུགས་ཀྱི་ནང་དུ་གཟུངས་བཞུགས་པ་
ལ་བོད་དག་གིས་གཙུག་ཏྲར་སྒྲོར་གྱི་གཟུངས་རྣམས་གཙུག་ཏྲར་གྱི་ནང་དུ་
བཞུགས་པ་དང་། མཛོད་སྤྱོད་ཏེར་བྱེད་གཟུངས་མཛོད་སྤྱོད་ཐད་དུ་བཞུགས་པ་
སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བྱས་ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ་རྒྱལ་ཁྲི་གོང་མ་གོང་མའི་གཟུངས་
གོང་དུ་བཞུགས་པར་བྱེད་པར་བཞེད་དོ། །

རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་བོ་ཁྲོ་མའི་གཟུངས་ནི། བཙེམ་ལྡན་འདས་གནས་གཙང་མའི་
གཞལ་མེད་ཁང་ན་བཞུགས་པའི་ཆེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འཇམ་དཔལ་ལ་
བསྐྱལ་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་འཇམ་དཔལ་གྱིས། ཁྲོ་བོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་
རྫོགས་པ་གསང་བའི་རྒྱལ་ཅས་བྱ་བ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲོ་ཀ་སྟོང་ལྷག་བཙུག་ཉིས་
པ་ཅིག་དང་། དེ་ལས་བསྐྱུས་པ་སྒྲོ་ཀ་སྟོང་ལྷག་གསུམ་པ་ཅིག་དང་གཉིས་ཡོད་པ་མི་
ཡུལ་ན་མི་བཞུགས། དེ་ལས་བསྐྱུས་པ་སྒྲོ་ཀ་སྟོང་། ལེའུ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཡོད་པ་
ལས་བེ་ཙུན་མང་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་

དུག་ཁྲོ་ག་ལས་ཆོགས་དུ་མ་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་དང་། སྤྱུལ་བྱེད་མའི་གཟུངས་
དང་། རྒྱལ་མཆོན་ཅེ་མོའི་དབྱུང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །རིགས་ཀྱི་པོ་ཉ་པོ་
མོའི་རྒྱུད་ནི། བྱ་མང་པོ་སྟོན་པའི་གཟུངས་དང་། སྒྲོ་བཟང་པོའི་གཟུངས་དང་། མི་
ཆོད་རྣམ་པར་འཛོམས་པའི་གཟུངས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །མི་གཡོ་བའི་རྟོགས་
པ་ཞེས་པ་ལེ་འུ་དགུ་པ་ཞེག་ཡོད་དེ་སྤྲགས་བརྟུན་ར་བ་སོགས་ཡོད་པ་མ་དག་
གོ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་བྱང་སེམས་ནི། དཔེར་ན་སྤྱན་
རས་གཟིགས་པ་སྤྲའི་རིགས་ཡིན་ཡང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་ནང་དུ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་སྤེ་ཆན་གྱི་རྒྱུད་ནི། ཉེ་བའི་སྤྲས་བརྒྱད་ཀྱི་
མཆོན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་པ་རེ་རེ་དང་། ཡང་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཆོན་བརྒྱད་པ་དང་།
བྱམས་པས་དམ་བཅས་པའི་གཟུངས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སོ། །

དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་ལྟ་དང་། ལྟ་དང་། གཞོད་སྤྱིན་
ལ་སོགས་པའི་སྤེ་ཆན་གྱི་རྒྱུད་ནི། མདོ་སྤེ་སྤྱིན་ཆེན་པོ་ལ་ལེ་འུ་སྟོང་སྤྲག་བརྒྱ་ཡོད་
པའི་ལེ་འུ་གཅིག་བོད་དུ་འབྱུང་བ་ལས་ལྟའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ཆོག་མང་པོ་བཤད་པ་
དང་། རྟོན་རྒྱན་མ་དང་། གཟུང་རྣམས་ཀྱི་ཡུམ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བདུད་ཅི་འབྱུང་བའི་
གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་ཆབ་གཏོར་གྱི་རྒྱུད་དོ། །བཙུམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་
བཞུགས་པའི་ཆེ་བྱིས་བདག་བཟང་སྟོང་ཞེས་བྱ་བས་སྒྲོས་རྒྱལ་སྤྱན་དང་མེ་རྟོག་ལྟ་
ཆོགས་བཏབ་པ་ཞེག་བྱིར་ནས། བཙུམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱུ་
སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་དང་། རིགས་དུག་ལ་སྤུལ་བས་པན་ཡོན་ཆེན་པོ་འབྱུང་བར་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ་ཞེས་ཞུས་པས། བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདུད་ཅི་འབྱུང་

བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས། སྐགས་བྱུག །སྐག་རྒྱ་
བྱུག །ཉིང་རེ་འཛིན་བྱུག་གསུངས་ཤིང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། ཡི་དྲགས་ཁ་ནས་
མེ་འབར་བ་ལ་སྐྱབས་མཛད་པའི་གསུངས་ཞེས་བྱ་བ། བཙོམ་ལྡན་འདས་སེར་སྐྱའི་
མོང་ཁྱེར་གྱི་ཤིང་རྒྱ་མོ་རྩའི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་པའི་ཆེ། ཀུན་དགའ་ཐོས་
བས་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ན། ཅས་སྦྲད་ཞིག་ཡི་དྲགས་ཁ་ནས་མེ་འབར་བ་ཞིག་བྱུང་ནས་
ཁྱོད་ཞག་བདུན་ནས་འཆིའོ། །ཤི་ནས་དཔྱལ་བར་སྐྱེའོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་ཁུས་བས་གཏོར་མའི་གཟུངས་ཆོག་དང་བཅས་པ་
གསུངས་པ་དང་། ཡང་ལྷ་མོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡི་དྲགས་མོ་ཞིག་གིས་ཀྱང་བེར་བ་
སྟོན་པ་ལ་ཁུས་བས། གཟུངས་དང་གཏོར་མའི་ཆོག་གསུངས་པ་ཁ་འབར་མའི་
གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྐར་མདའི་ཆབ་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
སོ། །ཀློག་མའི་གཟུངས་ཀྱིས་བར་དོ་ལ་ཆུ་སྦྱིན་གྱིད་པ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་
དོ། །ཡང་ཆོགས་བདག་གི་གཟུངས་བྱ་བ་ཞིག་དང་། ཆོགས་བདག་གི་རྒྱད་ཅེས་བྱ་
བ་ལེའུ་བརྟུ་གཉིས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ལས་ཆོགས་བདག་ཕྱག་གཉིས་པ་ཞིག་དང་
ཕྱག་བཞི་བ་ལ་སོགས་པའི་རིགས་ཁ་ཡང་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་དང་། ཆོགས་བདག་ལ་
བཏེན་ནས་འོར་སྐྱབ་ཐབས་དང་། དབང་སྤྱད་དང་། དྲག་པོའི་ལས་སྦྱོར་ལ་སོགས་
པ་རྣམས་སྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པར་ལྷ་རྣམས་
བཞེད་དོ། །དཔལ་ནག་པོ་ཆེན་པོའི་རྒྱད་ཅེས་བྱ་བ་ལེའུ་བརྟུད་པ་ཞིག་ཡོད་དེ།
དཔལ་ལྷན་ཕྱག་དྲག་པའི་སྟོན་ཀྱི་རྒྱད་ཡིན་ལ། རྒྱལ་བོ་མིག་མི་བཟང་གིས་ཁུས་
ཤིང་རྟ་མཁྱིན་གྱིས་གསུངས་པའོ། །འདི་ཁ་ཅིག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

རིགས་སུ་གཏོགས་པར་བཞེད་ལ། ཁ་ཅིག་གིས་རྟ་མགིན་གྱིས་གསུངས་པ་དང་
བྱམ་བྱམ་པ་ཉིད་ཀྱང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསྐྱེད་རིགས་སུ་གཏོགས་
ཞེས་བཞེད་དོ། ། །

བསྐྱེད་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ། རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ་བདག་པོ། ཡུལ། ཁྲོ་བོ། ཁྲོ་མོ་
རིགས་ཀྱི་བཀའ་ཉན་པོ་མོའི་རྒྱུད་དེ་ལྟོ། །རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱུད་ནི། བཙུང་
ལྟན་འདས་ཀྱིས་མཉན་ཡོད་དུ་འཇམ་དཔལ་ལ་གསུངས་པ། ལྷོང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆེ་
དཔག་མེད་ཀྱི་མཆོན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་པ་ཡོན་ཏན་བསྐྱམས་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། དེ་
ལ་ཨོ་གསུམ་མ་ཅིག་དང་། ཨོ་གཉིས་མ། ཨོ་བུ་ཆེ་བུ་ཆེ་ཞེས་པའི་སྐགས་ཆོན་མེད་
པ་ཞིག་དང་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་གཉིས་ལས། གཅིག་ལ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཆེ་དཔག་
མེད་ཟེར། གཅིག་ལ་འོག་མིན་གྱི་ཆེ་དཔག་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། གཉིས་ཀ་སྟེང་
ཕྱོགས་ཀྱི་ཆེ་དཔག་མེད་ཀྱི་གསུངས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཨོ་གཉིས་མ་ལ་
སྐགས་བར་ནས་ཆད་པས། མཆོན་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་མ་ཆད་པ་ཡིན་གྱི། རྒྱུད་སོ་སོ་བ་
གཉིས་མ་ཡིན་ནོ། །ཆེ་དཔག་མེད་འཆི་མེད་རྩ་སྤྱིའི་གསུངས་བྱ་བ་བཙུང་ལྟན་
འདས་ཀྱིས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཆེ་དཔག་མེད་ཀྱི་མཆོན་བརྒྱ་ཅ་
བརྒྱད་པ་ཡོན་ཏན་བསྐྱམས་པ་དང་བཅས་པ་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ལ་སོགས་པ་
རྣམས་སོ། །

རིགས་ཀྱི་བདག་པོའི་རྒྱུད་ནི། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་ཅ་རྒྱུད་ཆེན་པོ། བྱམས་
ཇི་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ། བཙུང་ལྟན་འདས་ཀྱིས་རི་བོ་ཏ་ལའི་ཅེ་མོར་
གསུངས་པ་ལེུ་བཅུ་གཉིས་པ། བཅུ་གཅིག་ཞལ་ལྟ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་བཞི་བཅུ་ཅ་

བདུན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་རྩ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་དང་། དེ་
ལས་འཕྲོས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་དུ་མ་སྟོན་པ་ཞིག །དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་ཆོག་ཞིབ་
མོའི་རྒྱད་ཅེས་བྲ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རི་བོ་ཏ་ལའི་རྩེ་མོར་གསུངས་པ་
བསྐྱར་འཕྲོ་ལ་ལུས་པ་བམ་པོ་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། གཟུངས་དང་ཆོག་
ཞིབ་མོ་ལས་ཆོགས་དུ་མ་དང་བཅས་པ་རྒྱས་པར་སྟོན་ནོ། །ཡང་དོན་ཡོད་ཞགས་
པའི་གཟུངས་རྩལ་བ་ཅིག་ཡོད་པ་ནི་ཆོག་ཞིབ་མོའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོང་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲོར་
ཟུར་དུ་བཀོལ་བ་ཡིན་གྱི། རྒྱད་ལོགས་པ་མིན་ནོ། །རྒྱད་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་པོ་ཏ་ལར་གསུངས་པ་བསྐྱར་འཕྲོ་ལ་ལུས་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་ལས་དགྲིལ་
འཁོར་གཅིག་བསྟན་ནོ། །སྟུན་རས་གཟིགས་སེལྤེ་སྤེའི་གཟུངས་ཆེ་རྩལ་གཉིས་ཡོད་
དེ། རྩལ་བ་རྩོ་རྩེ་གདན་དུ་གསུངས་ལ། ཆེ་བ་རྒྱལ་པོ་དབང་ཕྱག་ཡོད་ཅེས་བྲ་བ་
མཛེ་ནད་ཀྱིས་ཟིན་པ་གསོ་བའི་དོན་དུ་འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱིས་ཁྱུས་ནས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རི་བོ་པོ་ཏ་ལར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སོགས་པའི་སྟུན་རས་
གཟིགས་ཀྱི་སྒྲོར་མང་དུ་ཡོད་པ་ནམས་སོ། །རིགས་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་རྒྱད་ནི། གཙུ་ཆེ་བ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ་སྟོལ་མ་ལས་སྣ་ཆོགས་འབྱུང་བའི་རྒྱད་
ཅེས་བྲ་བ་ལེའུ་སྟུམ་རྩ་རྩ་ལྔ་པ་ཞིག་ཡོད་དོ། །དེའི་ལེའུ་གསུམ་པར་སྟོལ་མའི་
བསྟོད་པ་ཕྱག་འཆལ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་མ་རྒྱ་སྐད་སོར་བཞག་ཏུ་ཡོད་དོ། །

ཁ་ཅིག་གིས་དེ་དང་ཕྱག་འཆལ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་མ་ཟུར་དུ་བཀོལ་བ་གཉིས་
དོན་མི་གཅིག་ཟུར་དུ་བསྐྱར་བ་དེ་བླ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ལས་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་ཉི་མ་
སྐས་པས་བླ་མེད་དུ་བཀལ་བས་སོ། །ཞེས་ཟེར་ཡང་། འབྲེལ་བྱེད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་

བཟུལ་ན། དེ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་མི་དགོས་ཏེ། འངས་དཔལ་མཆོན་བརྗོད་སྟོབ་
དཔོན་སྒྲིག་པའི་རྗེ་དང་། དག་དབང་གྲགས་པས་ཡོ་གར་བཟུལ། དུས་འཁོར་
འབྲེལ་ཆེན་གྱིས་སྒྲ་མེད་དུ་བཟུལ། འཕགས་པ་ལྷས་ཀྱང་། ཨ་ནི་ཡིག་འབྲུ་ཀྱན་གྱི་
མཆོག་། ཅེས་སོགས་བྲངས་ནས་རྗོགས་རིམ་གྱི་དོན་ཅན་དུ་བཤད་པ་བཞིན་
ནོ། །སྟོལ་མའི་མཆོན་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཛིགས་པ་བརྒྱད་ལས་
སྟོབ་པའི་དོན་དུ་བྱུག་དོར་གྱིས་ཞུས་ནས་སྟུན་རས་གཟིགས་གྱིས་གསུངས་པ་
ཞིག་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོབ་དཔོན་ཅན་གྱི་མིས་སྟུབ་ཐབས་བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་
ལས་ཆོགས་དང་བཅས་པ་དང་། བྱུག་འཆལ་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་ལ་བརྟེན་པའི་སྟུབ་
ཐབས་ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་། ལས་ཆོགས་དང་བཅས་པ་མཛད་དོ། །གཞན་ཡང་སྟོལ་མའི་
སྟོར་ཕན་ཆོགས་དུ་མ་དང་བཅས་པའོ། །རིགས་ཀྱི་ཁོ་བོ་ཁོ་མོའི་རྒྱུད་ལ། དཔལ་ཏྲ་
མ་གྲིན་གྱིས་རྟོགས་པ་བདུན་བཅུ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུད་ཆེན་པོ་རྣམས་བོད་དུ་མ་
འབྱུང་། ཏ་ཡ་གི་བའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་ཁོལ་སྤང་ཞིག་འབྱུང་རོ། །རི་ཁྲོད་མ་ལོ་མ་
ཅན་གྱི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་གཟུངས་དང་ཆོ་ག་ཅུང་ཟད་སྟོན་པ་ཞིག་དང་། བརྟ་ཤ་
བ་རྩེའི་མདོ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། རྟོགས་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་བ། སྟུབ་ཐབས་དང་ཆོ་ག་དང་ལས་
ཆོགས་ཅུང་ཟད་སྟོན་པ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་གསུམ་ལས་མེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བཀའ་ཉན་
པོ་མོའི་རྒྱུད་ནི། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་སྟོབས་ཆེན་གྱི་མདོ་དང་། དཔལ་ཆེན་མོའི་མདོ་ལ་
སོགས་པ་རྣམས་སོ། །

རྗེ་རྗེའི་རིགས་ལ་ཡང་རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོ། བདག་པོ། ཡུམ། ཁོ་བོ་ཁོ་མོ། པོ་ཉ།
བཀའ་ཉན་པོ་མོའི་རྒྱུད་རྣམས་ལས། རིགས་ཀྱི་གཙོ་བོའི་རྒྱུད་ནི། དན་སོང་ཐམས་

ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་བ་མི་འབྲུགས་པའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། དེ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་སམ། རྫོང་འི་རིགས་གང་ཡིན་བརྟག་དགོས་པ་ཞིག་
སྤང་ཡང་། འུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྫོང་འི་རིགས་ཀྱི་གཙོ་
བོར་མཛད་གདའ་ཞིང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་མཆོན་གཞི་འཛིན་རྒྱ་ཡང་མི་སྤང་
ངོ་། །རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་ནི་ཕྱག་ན་རྫོང་འི་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ནི་རྫོང་འི་ས་འོག་གི་རྒྱུད་
ལ་འབྱུང་མི་གཅིག་པ་གསུམ་སྤང་སྟེ། ལེ་འུ་ཉེར་ལྔ་པ་ས་བཤ་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་དང་།
ལེ་འུ་བརྒྱ་གསུམ་པ་ཟངས་དཀར་ལོ་རྩ་བ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་
དང་། ལེ་འུ་བདུན་པ་དགེ་སློང་བུའི་གདོང་པ་ཅན་ཀྱིས་བསྐྱར་བ་རྣམས་སོ། །

ཡང་འབྱུང་པོ་འདུལ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། རྫོང་འི་གཏུམ་པོའི་རྒྱུད་ལ་ཅ་རྒྱུད་
གཅིག་ཏེ་དེའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་གཅིག་ཕྱི་མའི་ཡང་ཕྱི་མ་གཅིག་རྣམས་ཡོད་དོ། །

རྫོང་འི་རྣམ་འཛོམས་ཀྱི་གཟུངས་ལ་སྟོ་ཀ་ཉེར་ལྔར་ལོ་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་
དོ། །དེ་རྫོང་འི་གདན་ཏུ་གསུངས་པར་ཁ་ཅིག་གིས་སྤྲ་བ་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་
སངས་རྒྱུས་གསང་བས། བསམ་ཀྱིས་མི་བྲུབ་པའི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་བྲངས་ནས། རྫོ་
རྫོང་གདན་ནི་མདོན་པར་བྱང་རྒྱུབ་པའི་གནས་ཡིན་པས། དེ་བདུན་འདུལ་བའི་གནས་
ཡིན་གྱི། སེམས་ཅན་གཞན་འདུལ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པས་དེར་མ་གསུངས་
སོ། །ཞེས་བཀག་ནས། རྫོང་འི་ལྷན་པོའི་རི་རབ་ཀྱི་ཐོམ་ཞེས་བྱ་བ་སྟོགས་མཆོམས་
ཐམས་ཅད་རྫོང་འི་ས་བལྟམས་པ་ཞིག་རི་བོ་མཆོག་རབ་ཀྱི་ཤར་སྟོང་སྟོགས་ན་ཡོད་
པ་དེ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུགས་པའི་ཆེ། རྒྱལ་པོ་མ་སྟེས་དབྱའི་མིང་གི་རྣམ་
གྲངས་རྒྱལ་པོ་ལོག་པའི་སྟོང་པོ་ཞེས་བྱ་བས་ཡབ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོ་

ཆོས་དང་ལྡན་པ་བཞུངས། མི་དགེ་བཅུ་འཁོར་མཉམས་བཅའ་བ་སོགས་ཀྱིས་སྦྱོར་
ནམས་མི་དགེ་བ་བྱེད་དུ་བཅུག་པས་འཛིག་ཉེན་གྱི་འབྱུང་པོ་དཀར་ཕྱོགས་ལ་
དགའ་བ་ནམས་སྟོབས་ཉམས་ཤིང་། བླ་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ་ནམས་སྟོབས་རྒྱས་
ཏེ། བད་ལ་སོགས་པས་སྦྱོར་ནམས་སྤྱད་བསྐྱེད་བར་འགྱུར་བས། རྒྱལ་ཆེན་
བཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱང་དུ་ཕྱིན་ནས་དེ་དག་ལས་སྦྱོབ་པའི་ཐབས་ཞུས་
པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཕྱག་ན་དོ་མེ་ལ་དེ་དག་སྦྱོབ་པའི་ཐབས་ལ་སོམས་
ཤིག་ཁེས་བསྐྱེད་བས། ཕྱག་ན་དོ་མེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཁྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཀྱིས་དོ་མེ་ནམ་འཛོམས་ཀྱི་སྐྱར་སྐྱར་ནས་སྦྱས་པར་བཤད་
ཅིང་། དེ་ལ་ལེའུ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ནང་ནས་བོད་དུ་འགྱུར་བ་འདི་ལེའུ་དང་
པོ་ཡིན་ལ། ལེའུ་ལྷག་མ་ནམས་དེའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ཡང་ཡིན། བཤད་རྒྱུད་ཀྱང་ཡིན་
པས། རྒྱུད་དོ་ཅོག་གི་ཅ་བ་སྟེ། ཞེས་བཤད་པའི་དོན་ལེའུ་དང་པོ་འདི་ལེའུ་ལྷག་མ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་རྒྱུད་དུ་སྟོན་པར་བཤད་ཀྱི། འདི་རྒྱུད་སྟེ་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་
བར་བཤད་པར་འཆད་པ་དོན་མིན་ནོ། །ལེའུ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དུ་མ་གཏོགས་པའི་ནམ་
འཛོམས་ཀྱི་བཤད་རྒྱུད་དོ་མེ་རི་རབ་ཁང་བུ་བཅེགས་པའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་
བོད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་དག་རིགས་ཀྱི་བདག་པོའི་རྒྱུད་ལ་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། ཐམ་
ཆེགས་དུ་མ་དང་བཅས་པ་འགྱུར་རོ། །སྟེ་བཅེགས་ཀྱི་གཟུངས་ནི་ས་པཎ་སོགས་
སྤྱགས་ཅིགས་ཆེ་བར་མཛད་ཅིང་། དུ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་རྒྱུད་ནས་དག་ཡིན་
མིན་ཐེ་ཆོས་ཀྱི་གཞིར་མཛད་དོ། །

རིགས་ཀྱི་ཡུལ་ཀྱི་རྒྱུད་ལ། མེ་ལྷེ་འབར་མའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་

དོ། །རིགས་ཀྱི་ཁོ་པོ་ཁོ་པོའི་རྒྱུད་ལ་བདུད་ཅི་ཐབས་སྒྲོར་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་
དོ། །རིགས་ཀྱི་པོ་ཉ་དང་བཀའ་ཉན་པོ་པོའི་རྒྱུད་ལ་སྟོབས་པོ་ཆེའི་གཟུངས་དང་། རྩོ་
རྩོ་ལུ་རྒྱུད་དང་། རྩོ་རྩོ་མཆུ་དང་། རྩོ་རྩོ་གནས་ལྷགས་མཆུ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
རྣམ་དག་ཡིན་ཞིང་། སྟོབས་པོ་ཆེའི་གཟུངས་དེའི་རིགས་ཀྱི་ཁོ་པོའི་གཟུངས་སུ་
འོང་རྒྱུ་འབྲས་བཞིག་སྤང་ནའང་། སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རིགས་ཀྱི་པོ་ཉ་དང་། བཀའ་ཉན་
པོ་པོའི་སྐོར་དུ་བགྲངས་གངའོ། རྩོ་རྩོ་ལྷགས་མཆུ་དང་། ལྷགས་མཆུ་ནག་པོ་དང་།
ཁྱུང་གཤོག་འབར་བ་སོགས་རྩུན་མ་དུ་མ་སྤང་རོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་རིགས་ལ་
གསུམ་ལས། རྩོར་ཅན་ཀྱི་རིགས་ལ། རྩོར་བྱ་བཟང་པོའི་གཟུངས་དང་། དེའི་རྟོགས་
པ་དང་། གནོད་གནས་དབང་པོ་འབྱུང་བའི་རྟོགས་པ་སྟེ། རྩོ་ལ་སེར་པོའི་རྟོགས་པ་
གཟུངས་དང་དབང་བསྐྱར་སོགས་སྟོན་པ་དང་། གར་མཁན་མཆོག་གི་རྟོགས་པ་
རྣམས་ཏེ། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གིས་རྣམ་སྤྲས་གར་མཁན་མཆོག་ཅེས་ཟེར་ཞིང་། རྣམ་
སྤྲས་དྲག་པོར་སྤྲ་བ་མི་འཐད་དེ། བཙེམ་ལྡན་འདས་ལྷང་ལོ་ཅན་ཀྱི་པོ་བྱང་ན་
བཞུགས་པའི་ཆེ་འཁོར་དེར་ངལ་བསོས་པོའི་བྱ་གར་མཁན་མཆོག་ཅེས་བྱ་བ་ཞིག་
ཀྱང་འདུག་གོ།

དེའི་ཆེ་རྒྱུལ་པོ་རྣམ་པོས་སྤྲས་ཀྱིས་བཙེམ་ལྡན་འདས་ལ་འཁོར་མང་པོའི་སྤྲད་
དུ་རིག་སྤྲགས་གསུང་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པས། བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སྤྲ་ལས་
འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བྱུང་། འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་སྤང་བར་བྱས།
སྤྲད་འདུས་ནས་ངལ་བསོས་པོའི་བྱ་གར་མཁན་མཆོག་གི་སྤྱི་བོར་ཞུགས་པས་
གར་མཁན་མཆོག་སྐད་ཅིག་གིས་ཁོ་པོ་ཆེན་པོར་གྱུར་ནས། བཙེམ་ལྡན་འདས་

གྲིས་སྤྱན་སྒར་རང་གི་རིག་པ་སྤྲས་པས། བཙེམ་ལྡན་འདས་གྲིས་དེ་དག་ནུས་པ་
ཅན་དུ་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབས་ཤིང་། དེ་དག་གི་ལས་ཆོགས་རྒྱས་པར་གསུངས་པར་
བཤད་དེ། དེའི་ལེ་འུ་བཅུ་པ་ཡན་གྲིས་གར་མཁན་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་རིག་སྤྲགས་དང་
ལས་ཆོགས་སོགས་སྟོན་ཅིང་། ལེ་འུ་བཅུ་གཅིག་པར་གཞོད་སྤྱིན་གྱི་སྤྲེ་དཔོན་ཆེན་
པོ་ཡང་དག་ཤེས་གྲིས། བཙེམ་ལྡན་འདས་ལ། རྣམ་ཐོས་སྤྲས་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
དུ་ཡོད་ཞུས་པས། བཙེམ་ལྡན་འདས་གྲིས་ཕྱག་ན་རྟོ་རྟེ་བྱིན་གྲིས་བརྒྱབས་ཏེ། ཕྱག་
ན་རྟོ་རྟེས་རྣམ་ཐོས་སྤྲས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་གསུངས་པའི་ནང་དུ་
ངལ་བསོས་པོ་ཞེས་བྱ་བ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་གཅིག་ཏུ་བྱུང་བས། གར་མཁན་
མཆོག་རྣམ་སྤྲས་ཀྱི་བྱ་ཡིན་གྱི། རྣམ་སྤྲས་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །

ལེ་འུ་བཅུ་གསུམ་པ་དང་བཙེམ་ལྡན་པས་རྣམ་སྤྲས་ཀྱི་ཆོག་དང་ལས་ཆོགས་
སོགས་སྟོན། ལེ་འུ་གཞན་གྲིས་གཞན་སྟོན་ནོ། །

གཞན་འཕྲན་ཆོགས་དུ་མ་དང་བཅས་པ་བོད་དུ་འབྱུང་པོ། །ལྷ་ཅེན་གྱི་རིགས་
ལ། མེ་ཁ་ལའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། བཙེམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་
བཞུགས་པའི་ཆེ། སྤྱ་གཅན་ཟེན་བཟང་པོ་ལ་སྤྱན་པོ་ཞིག་གིས་བསྤྲིགས་པས་
འཛིགས་སྤྱག་ནས་བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱུང་དུ་བྱུ་ཞིང་མཆིས་ཏེ། བཙེམ་ལྡན་
འདས་ལ་ཞུས་པས། བཙེམ་ལྡན་འདས་གྲིས་མེ་ཁ་ལའི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་བ་
གསུངས་ཏེ་གཞོད་སྤྱིན་ཞིག་གིས་ཕྱལ་བའི་རིག་སྤྲགས་ཤིག་གོ། །འཛིག་རྟེན་པའི་
རིགས་ལ་རིག་སྤྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་དབུགས་ཆེན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། ཐོ་རངས་
ཤིག་བཙེམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱུང་དུ་འབྱུང་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་སེར་སྤྲེ་ཞེས་བྱ་

བ་མཆེ་བ་གཅིག་པ་ཞིག་བྱང་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ནི་འབྱུང་པོ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་ལགས་ཏེ། བདག་བགྲེས་བ་ན་དབུགས་བཏང་བས་གང་ལ་རེག་
པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་རིམས་ནད་ཀྱིས་བཏབ་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་དག་གི་སྒོག་
བདག་གི་ཟས་སྤྱ་ཟུང་། །གང་གིས་རིག་སྤྲགས་འདི་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་དབུགས་
བཏང་བའི་གཞོན་པ་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་གྱི་གསལ་དུ་གསོལ། ཞེས་རིག་སྤྲགས་
སྤྲུལ་ཏེ། ཕྱིན་ཆད་དབུགས་བཏང་བའི་གཞོན་པ་མི་བྱེད་པར་དམ་བཅས་ཤིང་དགེ་
བསྐྱེན་བྱས་པར་བཤད་དོ། ། །

བྱ་བ་སྤྱི་ལོ་རྒྱུད་ལ། གསང་བ་སྤྱི་རྒྱུད། ལེགས་བྱུང་གི་རྒྱུད། དབྱང་བཟང་
གིས་ཁྲུས་པ། བསམ་གཏན་བྱི་མ་དང་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་དག་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་གཞུང་མང་
ཞིང་བྱི་མ་བྱི་མ་ཉུང་ངོ་། །དེ་ལ་གསང་བ་སྤྱི་ལོ་རྒྱུད་ཀྱིས་མ་སྤྲོན་པ་སྤྲོན་པར་བྱེད་
པའི་ཐབས་དབང་བསྐྱར་བའི་སྐོར་རྣམས་སྟོན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སོགས་རིགས་གསུམ་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྟོང་དང་ལྔ་བརྒྱ་སྟོན་ཅིང་།
དེ་དག་དང་གཞན་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོད་དོ་ཅོག་ལ་སྤྲོན་མོང་དུ་དགོས་
ཤིང་། རྒྱུད་སྡེ་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་སྤྲོན་མོང་དུ་དགོས་པའི་ས་ཆོག་དང་། ལྷ་གོན་
ཀྱི་ཆོ་གའི་ཚུལ་རྣམས་རྒྱུས་པར་སྟོན་ཏེ། དེ་ཐམས་ཅད་ཁྲིགས་ཆགས་གཅིག་ཏུ་
བཤད་ཀྱི། ལེའུར་བཅད་པ་མེད་དོ། །ལེགས་བྱུང་ནི་ཁྲོ་བོ་ལེགས་བྱུང་ཅེས་བྱ་བས་
བགེགས་བསྐྱང་བ་སོགས་ཀྱི་ལས་རྣམས་སྤྱུང་ཅིང་། ཁྲོ་བོ་དེ་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པས་
ལེགས་བྱུང་གི་རྒྱུད་ཅེས་བྱའོ། །དེས་རིག་སྤྲགས་སྤྱུང་བའི་ཆོ་ག་དང་། ལས་རབ་
འབྲམས་ཀྱི་དགོས་པ་དངོས་བྱུང་སྤྱུང་ཚུལ་དང་། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱང་བ་དང་། བརྟེན་

པའི་དམ་ཆིག་རྣམས་རྒྱས་པར་སྟོན་ནོ། །

དབྱང་བཟང་གིས་ཞུས་པ་ལས་ནི། གསང་བ་སྤྱིའི་རྒྱད་དུ་མ་བཤད་པའི་དབང་
བསྐྱར་གྱི་ཆོ་ག་དང་། ལེགས་བྲུབ་དུ་མ་བཤད་པའི་རིག་ཐུགས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ཅུང་
ཟད་དང་། ཞི་རྒྱས་དབང་བྲག་གི་ལས་རབ་འབྱམས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་བྲུབ་སྐྱབ་
པའི་ཚུལ་རྣམས་རྒྱས་པར་སྟོན་ནོ། །དབྱང་བཟང་ནི་ཕྱག་ན་དོ་རྩེའི་སྤྱི་བ་གཅིག་
གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་རྒྱལ་མེས་ས་དཔལ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །བསམ་གཏན་བྱི་མ་ནི་
དོ་རྩེ་གཙུག་ཏྲར་གྱི་རྒྱད་ཅེས་བྲ་བ་བྲ་རྒྱད་གྱི་རྒྱད་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་དུམ་བུ་ཡིན་ལ།
དེའི་རྒྱད་བྱི་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བྲེད་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །དེས་བརྗོད་བྲ་རྣམ་པ་བཅུ་སྟོན་
ཏེ། གང་དུ་བསྐྱབ་པ་གནས་གྱི་མཆོན་ཉིད། བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། རིག་ཐུགས་གྱི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད། ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། མེ་ལ་གནས་པའི་བསམ་གཏན། སྤྱི་ལ་གནས་པའི་བསམ་
གཏན། སྤྱི་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན། རིག་ཐུགས་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པའི་
ཆོ་ག། སྤྱི་ན་སྤྱེག་གི་ཆོ་ག། དབང་བསྐྱར་གྱི་ཆོ་ག་རྣམས་སོ། །

དེ་ལ་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་སོགས་པ་གསུམ་གྱིས་བྱ་སྟོན་གཉིས་ཀ་ལ་
གལ་ཆེ་བའི་བསྐྱབ་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞི་སྟོན། མེ་གནས་ལ་སོགས་པའི་བསམ་
གཏན་གསུམ་ནི་བྱ་སྟོན་གྱི་ལས་གྱི་དངོས་གཞི་ཡིན། རིག་ཐུགས་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་
པའི་ཆོ་གས་ནི་བསྟེན་པའི་སྟོན་དུ་རྩེ་ལྟར་བྲ་བའི་ཚུལ་དང་། འཇུག་དུ་རྩེ་ལྟར་བྲ་
བའི་ཚུལ་རྣམས་སྟོན་ནོ། །བྲ་རྒྱད་གྱི་སྟོན་ས་འཁང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཤེས་པ་
ལ་རྒྱད་བཞི་པོ་དེའི་དོན་ཤེས་དགོས་པས། དགོངས་འགྲེལ་མཁན་པོ་རྩེ་ལྟ་བུའི་
རྩེས་སུ་འབྲང་བར་བྲ་ཞེ་ན། ཆོད་ལྷན་གྱི་སྟོན་དཔོན་ཆེན་པོ་ཅན་གྱི་མི་དང་། ཞི་བ་

འཆོལ་སོགས་པའི་ཡིག་ཆ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གིས་ཆོག་པ་ཐོག་ཆོག་པ་ལས་མ་མཛད་
པས། བྱ་སྤྱོད་ལ་མཁས་པའི་སློབ་དཔོན་གཉིས། ཞེས་འཕགས་ལུ་ལ་ན་ཉི་ཟླ་ལྟར་
གྲགས་པ་སངས་རྒྱུ་ལས་པ་དང་། བྱང་རྒྱུ་མཆོག་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་
བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་སངས་རྒྱུ་ལས་པ་བསམ་གཏན་སྤྱི་མའི་འགྲེལ་པ་དང་།
དབྱང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་དོན་བསྟུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་དང་། ཆོག་དོན་ཀྱི་བརྗེད་བྱང་
རྒྱུ་ལས་མཛད་ཅིང་། བྱང་རྒྱུ་མཆོག་གིས་ལེགས་སྤྱོད་ཀྱི་ཐབས་ཉི་བར་བསྟུས་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་པ་མཛད་དོ། ། །

༡ བྱ་རྒྱུ་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་དང་སྤོམ་པ་གཟུང་བའི་རྒྱུ་གཞག་།

གཉིས་པ་བྱ་བའི་རྒྱུ་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་དང་སྤོམ་པ་གཟུང་བའི་རྒྱུ་གཞག་ནི།
སློབ་དཔོན་ཨ་རྒྱ་ལྷ་ཀ་རས་དཀྱིལ་ཆོག་དོ་རྗེ་སྤོང་བར་མེ་ཉོག་སྤོང་བའི་དབང་དང་།
རྒྱ་ཆོད་པན་ཀྱི་དབང་དང་། དོ་རྗེ་འིལ་བྱ་མིང་གི་དབང་སྟེ་དུག་བསྐྱར་བས། བྱ་རྒྱུ་
དང་སྤྱོད་རྒྱུ་ཀྱི་རྒྱུ་ཉན་པ་དང་། འཆད་པ་སོགས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བར་
དངོས་སུ་བསྟན་པའི་འུགས་ཀྱིས་བྱ་སྤྱོད་གཉིས་ལ་དབང་དུག་པོ་དེ་ལས་ལྷག་པ་
མེད་པར་བསྟན་ཏོ། །ཡེ་ཤེས་ཐེག་ལའི་རྒྱུ་ལས། རྒྱ་ཆོད་ཆོད་པན་ཀྱི་དབང་། བྱ་
བའི་རྒྱུ་ལ་རབ་ཏུ་གྲགས། དོ་རྗེ་འིལ་བྱ་མིང་གི་དབང་། སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་ལ་རབ་ཏུ་
གྲགས། བྱིར་མི་སྤྲོག་པ་ཡི་ནི་དབང་། རྒྱལ་འབྱོར་རྒྱུ་དུ་གསལ་བར་བྱས། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པས། བྱ་རྒྱུ་ལ་མེ་ཉོག་སྤོང་བའི་དབང་དང་། རྒྱ་ཆོད་པན་ཀྱི་
དབང་ཅུ་མ་དང་། སྤྱོད་རྒྱུ་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་དོ་རྗེ་འིལ་བྱ་མིང་གི་དབང་གསུམ་བསྟན་
པ་ཅུ་མ་དང་། རྒྱལ་འབྱོར་རྒྱུ་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་བྱིར་མི་སྤྲོག་པ་དོ་རྗེ་སྤོང་བའི་ཀྱི་

དབང་བསྐྱེད་པ་ཙམ་ལས་མེད་པར་བསྐྱེད་ཅིང་། གླེང་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་དག་གི་སྒྲིང་
དུ་དབང་གོང་མ་གསུམ་དང་བཅས་པ་ཡོད་པར་བསྐྱེད་རྟོ། །

འོན་ཏེ་སློབ་དཔོན་སྤྲུག་ཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉིན་སོགས་ཀྱིས་བྱ་སྤྱོད་ལ་
སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ནི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་ལུང་བསྐྱེད་
དབུགས་དབྱུང་རྗེས་གནང་ནམས་ལ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་དུ་བཤད་པ་ཡིན་གྱི།
སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་མིན་ནོ། །རྟོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མཆན་
ཉིད་ཆང་བ་ལ་ནི་སློབ་དཔོན་དམ་ཆིག་གཟུང་བ་དང་། རིག་པའི་དབང་ལྡན་བསྐྱེད་པ་ཚུལ་
བཞིན་བྱས་ནས། དམ་ཆིག་གསུམ་སྤྱིན་པ་དགོས་སོ། །དམ་ཆིག་གསུམ་ནི་རྟོ་རྗེའི་
དམ་ཆིག་ འིལ་བུའི་དམ་ཆིག་ བྱག་རྒྱའི་དམ་ཆིག་གོ། །རྟོ་རྗེའི་དམ་ཆིག་ནི། རྟོ་རྗེ་
སེམས་དཔར་སློབ་དུ་བཅུག་པ་ལ་རྟོ་རྗེའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཤད་པའི་སློབ་པས་ལག་དུ་རྟོ་
རྗེ་བྱིན་ཏེ་འཛིན་དུ་འཇུག་པའོ། །འིལ་བུའི་དམ་ཆིག་ནི། འིལ་བུའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
བཤད་དེ་འཛིན་དུ་འཇུག་པའོ། །བྱག་རྒྱའི་དམ་ཆིག་ནི། རིག་པ་བྱིན་ཏེ་དེ་དང་
འབྲུད་པའི་བདེ་སྤྱོད་སྤྱོད་དུ་འཇུག་པའོ། །

ཡོ་ག་དང་གླེང་གཉིས་ཀ་ལ་རྟོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་
ཡོད་ཀྱང་། ཡོ་གའི་རྟོ་རྗེ་དང་འིལ་བུའི་དམ་ཆིག་ལ། གླེང་དང་མི་འབྲུག་བཅས་མེད་
མོད་གྱི། བྱག་རྒྱའི་དམ་ཆིག་ལ་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། དེའི་བྱག་རྒྱའི་དམ་ཆིག་ནི་
ལྷ་སྐྱེ་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་བྱེད་པས། སློབ་པ་རྟོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་སྐྱེད་སློབ་དུ་འཇུག་
པ་ཙམ་ཡིན་ལ། གླེང་གི་དེ་ནི་ལྷའི་སྐྱེད་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡང་ཡིན་མོད་གྱི། དེར་མ་
ཟད་རིག་པ་རྟོ་རྗེ་དབྱིངས་ཀྱི་དབང་བྱུག་མར་བསྐྱེད་ནས་དེ་དང་འབྲུད་པའི་བདེ་

སྒྲིང་སྒྲིང་བརྗོད་ཅེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་དངོས་གཞི་ཡིན་ཏེ། བརྟག་གཉིས་ལས།
ཤེས་རབ་བརྩུག་མོན་པ་ལ། །ལག་པ་དག་གིས་ཡང་དག་འཁྱུད། །རྗོད་ཅེ་རིལ་བྱ་
མཉམ་སྒྲིང་ལ། །སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་ནི་དབང་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

དེས་ན་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་དངོས་གྱི་རིག་མ་ལྟ་སྒྲོས་ཀྱང་ཅི་འཆལ།
བསྐྱེམས་པའི་ལྷ་མོ་ལ་ཡང་འཁྱུད་པ་དང་སྐྱེམས་པར་འཇུག་པའི་དམིགས་པ་བྱེད་
པ་ཡང་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་ལ། བྱ་རྒྱུད་གྱི་དབང་དུ་ལྟ་དར་ཆ་ཆེ་བ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་གཟུངས་སྒྲུ་ལྟ་དང་། གཏུགས་དཀར་དང་། འོད་ཟེར་ཅན་
དང་། བསྐྱེའི་རིགས་ལ་ཆེ་དཔག་མེད་ཅེ་ཏེ་རི་ལྟ་དགུ་མ་དང་། རྗོད་ཅེ་རིགས་ལ་ཕྱག་
ན་རྗོད་ཅེ་འབྱུང་པོ་འདུལ་བྱེད་དང་། བྱ་བ་ཆེན་ལ་ལ་རི་བས་དཀྱིལ་ཆོག་སོགས་
མཛད་པ་ནས་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་འཛོམས་དཀར་པོ་ལྟ་མང་གི་དབང་བསྐྱར་སོགས་བྱ་
རྒྱུད་གྱི་དབང་བསྐྱར་གང་བྱེད་ཀྱང་། སྒོན་དུ་ས་ཆོག་དང་སྟོག་མོན་ཚུལ་བཞིན་བྱས་
ལ། དེ་ནས་མེ་ཏོག་སྤང་བའི་དབང་དང་། རྒྱུད་དབང་། ཅོད་པན་གྱི་དབང་གསུམ་
བསྐྱར། དེའི་མཐའ་བརྟེན་དུ་ལུང་བསྟན། དཔུགས་དབྱུང་། རྗོད་ཅེ་གནང་བཏགས་ཀྱང་
རུང་། མ་བཏགས་ཀྱང་འགལ་བ་མེད། དེ་དག་ལ་དབང་བཞི་རྗོགས་པར་བྱེད་པ་
སོགས་ནི་རང་བཟོ་ཆོས་ལོག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་དབང་བསྐྱར་བའི་
ཚུལ་ལ། ཡོ་གའི་ཅ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལས། རྗོད་ཅེ་བྱིངས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཆེན་པོ་འདིར་འཇུག་པ་ལ་ནི་སྒོད་དང་སྒོད་མ་ཡིན་པ་བརྟག་མི་འཆལ་ལོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལ་འཁྱུལ་ནས། སྒོད་དུ་རུང་མི་རུང་བརྒྱ་ཕྱག་དུ་མ་ལ་དུས་རེར་དབང་
བསྐྱར་བྱེད་པ་སྣང་སྟེ་ཞོར་བ་ཆེན་པོ་འོ། །

དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ལས་གསུངས་པ་དེའི་དོན་ནི། བཤད་རྒྱུ་དོན་རྗེ་ཅེ་མོ་ལས།
སྟོད་དུ་རུང་མི་རུང་གཉིས་ལས་སྟོད་རུང་ལ་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་དང་དབང་
བསྐྱུར་བ་གཉིས་གསུངས་ཏེ། སྟོད་དུ་མི་རུང་ལ་དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཅམ་
བྱེད་ཀྱི། དབང་གཏན་མི་བསྐྱུར་བར་བཤད་དོ། །དགྲིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཅམ་བྱེད་
ཅིང་དབང་གཏན་མི་བསྐྱུར་བའི་རིགས་དེ་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོས་
མཛད་པའི་དགྲིལ་ཆོག་དོན་རྗེ་འབྱུང་བ་ལས། དེ་ལ་དང་ཁྱོད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་
བརྗོད་པར་མི་བྱ། ཞེས་དམ་གཞག་ཀྱང་མི་བྱེད་པར་བཤད་ཅིང་། སྟོད་དུ་རུང་མི་
རུང་གི་ཁྱད་པར་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཨ་རྩ་ཡས་དགྲིལ་ཆོག་དོན་རྗེ་སྟེང་བར་སྟོམ་པ་འཛིན་
པར་རུས་མི་རུས་ལ་བཤད་ལ། སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་མར་མེ་མཛད་བཟང་པོས་
མཛད་པའི་གསང་འདུས་འཇམ་དྗོངས་ཀྱི་དགྲིལ་ཆོག་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་བའི་འགྲེལ་པ་
སྟོབ་དཔོན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཤེན་པས་མཛད་པ་ལས། སྟོམ་པ་འཛིན་པ་ལ་ཡང་
སྟན་མོང་དང་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟོམ་པ་འཛིན་པ་གཉིས་སུ་བྱས་ནས། སྟན་མོང་
བ་ནི་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོམ་པ་
འཛིན་པའོ། ཞེས་བཤད་ཅིང་། དེ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་པོག་། དེ་ནས་སྟོན་སེམས་པོག་། དེ་
ནས་འཇུག་སྟོམ་པོག་། དེ་ནས་རིག་པའི་དབང་ལྔ་ཅམ་ཞིག་བསྐྱུར་བར་བཤད་ལ།
སྟན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནི་རིགས་ལྔས་བསྐྱུས་པ་རྣམས་སོ། །ཞེས་རིགས་ལྔ་སྤྱི་དང་
ཁྱད་པར་གྱི་སྟོམ་པ་འཛིན་པར་འདོད་ཅིང་རུས་པ་ལ་བཤད་ནས། དེ་ལ་རིག་འཛིན་
གྱི་སྟོམ་པ་འཛིན་དུ་བརྒྱག་སྟེ། དོན་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་ཡན་ཆད་གོང་མ་གསུམ་
དང་བཅས་པ་རྫོགས་པར་བསྐྱུར་བར་བཤད་ཅིང་། དོན་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་མི་

བསྐྱར་བ་ལ་རིགས་ལྷན་གྱི་སྒྲིལ་བ་བྱུང་མི་བྱེད་པ་དང་རིགས་ལྷན་གྱི་སྒྲིལ་བ་བྱུང་བྱེད་པ་
ལ་དོན་སྒྲིལ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བར་བཤད་དོ། །

དེས་ན་བྱ་སྒྲིལ་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ལ་རིགས་ལྷན་གྱི་སྒྲིལ་བ་བྱུང་སོགས་ཤིན་ཏུ་མི་
བྱུང་བས། བརྟེན་པ་སྒྲིལ་གྱི་དབང་། དོན་གྱི་ཆ་ཞེས་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཏུགས་
དཀར་གྱི་དཀྱིལ་ཆོག་ལ་རིགས་ལྷན་གྱི་སྒྲིལ་བ་བྱུང་བས་པ་ལ་ཡང་ཆད་མར་མི་
གཟུང་དོ། །གསང་བ་སྒྲིལ་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་
དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲིལ་བ་འཛིན་པ་ཅམ་ཞིག་བཤད་དོ། །གོང་དུ་རྒྱུད་ལྷན་
གོང་མ་གཉིས་ལ་བཤད་པའི་ཆུལ་དེ། བྱ་སྒྲིལ་གཉིས་ལ་ཡང་སྒྲིལ་དཔོན་སངས་
རྒྱུ་གསང་བས་ནམ་སྒྲིལ་མཛོད་བྱང་གི་འགྲེལ་བ་དང་། སྒྲིལ་བ་འཛིན་མི་རྣམས་པ་
ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཅམ་དང་། རྣམས་པ་ལ་སྐྱབས་མོང་གི་སྒྲིལ་བ་གོང་དུ་
བཤད་པ་ཅམ་འཛིན་དུ་བཟུགས་མིང་དབང་མན་ཆད་བསྐྱར་བར་བཤད་
དོ། །མདོར་ན་སྐྱབས་མོང་དང་སྐྱབས་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིལ་བ་གང་ཡང་འཛིན་མི་རྣམས་
པ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཅམ་བྱེད་ཀྱི། དབང་གང་ཡང་མི་བསྐྱར་བར་ཡོ་གཤི་
ཅ་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བཟུས་པ་དང་། བཤད་རྒྱུད་དོན་ཅེ་ཅེ་མོ་དང་། དཀྱིལ་ཆོག་དོན་ཅེ་ཅེ་འབྱུང་
བ་གསུམ་ལས་བཤད་ཅིང་། ལྷ་མེད་ཀྱི་སྐྱབས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཆོག་བཞི་བརྒྱ་ལྷ་བཅུའི་
འགྲེལ་བར་བཤད་ལ། ཆུལ་དེ་བྱ་སྒྲིལ་ལ་ཡང་འབྲེལ་བར་སྒྲིལ་དཔོན་སངས་རྒྱུ་
གསང་བས་ནམ་སྒྲིལ་མཛོད་བྱང་གི་འགྲེལ་བར་བཤད་དོ། །རིག་པའི་དབང་ལྷ་ཅམ་
བསྐྱར་ཡང་དོན་སྒྲིལ་དཔོན་གྱི་དབང་མི་བསྐྱར་བ་ལ་རིགས་ལྷན་གྱི་སྒྲིལ་བ་བྱུང་མི་
བྱེད་ཅིང་། རིགས་ལྷན་གྱི་སྒྲིལ་བ་བྱུང་བྱེད་པ་ལ་དོན་སྒྲིལ་དཔོན་གྱི་དབང་བསྐྱར་

དགོས་པར་སློབ་དཔོན་ལྷན་པ་དང་། གྲུབ་ཆེན་ལྷ་པ་དང་། རྩོད་རྒྱུ་ཏ་དང་། སློབ་
དཔོན་ཀྲུང་དགའ་སྦྱང་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་ཨ་རྩ་ཡ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད་དོ། འོ་ན་
དབང་གང་ཡང་མི་བསྐྱར་བར་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་ཅམ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་
ཅི་ཡོད་ཅི་ན། སྐྱབས་འགོ་སྦྱངས་ནས་དད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་མཐོང་ན། བསྐྱལ་བ་དུ་
མར་བསགས་པའི་སྒྲིག་པ་འདག་ཅིང་། མ་འོངས་པ་ན་སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་ཐབ་མོ་ལ་
འཇུག་པའི་སྒོ་ད་དུང་དུ་འགྱུར་བའི་བག་ཆགས་རྒྱུད་ལ་བསྒོ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་
དོ། །བྱ་སློང་གི་རིག་པའི་དབང་ལྔ་དང་། ཡོ་གའི་རིག་པའི་དབང་ལྔ་གཉིས་རིག་པའི་
དབང་ལྔ་ཡིན་པར་མཚུངས་ཀྱང་། རོན་མི་གཅིག་ཅིང་མཆོག་དམན་གྱི་བྱུང་པར་
ཆེན་པོ་ཡོད་དོ། །

བྱ་རྒྱུད་ལ་རིགས་གསུམ་ཡོད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་དབང་
བསྐྱར་ཐོབ་ན་རིགས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དབང་མ་ཐོབ་ཀྱང་རིགས་གསུམ་གའི་ལྷ་
སྒོམ་པ་དང་། སྒྲགས་བརྒྱབ་པ་དང་། རྒྱུད་ཉན་པ་སོགས་ལ་དབང་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་
ལྷ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ལུང་རྗེས་གནང་ཐོབ་དགོས་པར་ལེགས་བྱུབ་ལས་བཤད་དོ། །བརྒྱའི་
རིགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ཅིང་རིགས་གཞན་གྱི་དབང་མ་ཐོབ་ན་རིགས་གཉིས་ཀྱི་
སྒོམ་བརྒྱས་དང་རྒྱུད་ཉན་པ་སོགས་ལ་དབང་གི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་
མི་དབང་ངོ་། །རྟོ་རྟེན་རིགས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་ཐོབ་ཅིང་རིགས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་
དབང་མ་ཐོབ་ན་རྟོ་རྟེན་རིགས་ཉིད་ཀྱི་སྒོམ་བརྒྱས་དང་། རྒྱུད་ཉན་པ་སོགས་ལ་
དབང་གི་རིགས་གཞན་གཉིས་ལ་མི་དབང་ངོ་། །

བྱ་སློང་གི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་འཛིན་དུ་འཇུག་པའི་ཐུན་མོང་གི་སྒོམ་པ་འཛིན་པ་

དེ་གང་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོ་
གས་འཛིན་པ་དང་དོན་གཅིག་ལ། འཇུག་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲོམ་ཀྱིས་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་
ཀྱང་། ཆོ་གས་མ་བཟུང་ན་སྒྲོམ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཐུན་མོང་བའི་སྒྲོམ་པ་ཟེར་
བའི་རྒྱ་མཚན་ནི་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དང་། གསང་སྤྲུགས་གཉིས་གང་
གི་སྒྲོར་འཇུག་ཀྱང་འཛིན་དགོས་ཡིད། སྤྲུགས་ཀྱི་ཡང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་གང་གི་ལམ་
ཏུ་འཇུག་ཀྱང་འཛིན་དགོས་ལ། ལྷ་མེད་ཀྱི་ཡང་བསྐྱེད་རྫོགས་གང་གི་ལམ་ལ་སྒྲོབ་
ཀྱང་འཛིན་དགོས་པའི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པས་ཐུན་མོང་གི་སྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །

སྐབས་གང་ཏུ་འཛིན་ན། སྒོབ་པ་སྟོན་གྱི་སྐབས་དང་དཀྱིལ་འཁོར་ཏུ་འཇུག་
པའི་སྐབས་གཉིས་ཀར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཞིག་དང་། སྐབས་སྤྲ་མར་འཛིན་ལ་ཕྱི་མར་
མི་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཞིག་དང་། ཕྱི་མར་འཛིན་ལ་སྤྲ་མར་མི་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཞིག་སྟེ་
གསུམ་ཆད་ལྟན་གྱི་གཞུང་ལས་བཤད་དོ། །ཆོག་གང་གིས་འཛིན་ན། དགོན་མཚོག་
གསུམ་ལ་བདག་སྐབས་མཆི། །སྤྲིག་པ་ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས། །འགྲོ་བའི་
དགེ་ལ་རྗེས་ཡི་རང་། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ཀྱིས་གཟུང་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་
དང་ཆོགས་མཚོག་ལ། །བྱང་ཆུབ་བར་ཏུ་བདག་སྐབས་མཆི། །རང་གཞན་དོན་ནི་
རབ་བསྐྱབ་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་བསྐྱེད་པར་བཟུ། །བྱང་ཆུབ་མཚོག་གི་
སེམས་ནི་བསྐྱེད་བཟུས་ནས། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་མགྲོན་ཏུ་
གཉིད། །བྱང་ཆུབ་སྦྱོང་མཚོག་ཡིད་འོང་སྦྱང་པར་བཟུ། །འགྲོ་ལ་བན་ཕྱིར་སངས་
རྒྱས་འགྲུབ་པར་ཤོག །ཅེས་རྗེ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་པས་སོ། །

དེ་ལ་ཆོགས་བཅད་དང་པོ་རྒྱུད་པས་འཇུག་སྒྲོམ་འཛིན་པའི་ཚུལ་གསང་

འདུས་ཀྱི་དགྲིལ་ཆོག་མང་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་ཨ་བླ་ཀ་རའི་དགྲིལ་ཆོག་དོ་རྗེ་ཐེང་
བ་སོགས་མང་པོར་མཛད་ཅིང་། ཆོག་ས་བཅད་རྫོགས་པས་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཡང་
དགྲིལ་ཆོག་མང་པོར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་ཆོག་ས་བཅད་དང་པོ་རྒྱང་པས་བྱེད་ན་རྒྱང་
པ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་འཇུག་པ་སེམས་བསྐྱེད་ལེན་པའི་སྒྲོལ་བ་སྟོན་ཞིང་། སངས་
རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ཀྱིས་གཟུང་། །ཞེས་བ་གཅིག་ལུས་སྟོན་སེམས་ཆོག་ས་འཛིན་
པ་དང་། འཇུག་སེམས་ཆོག་ས་འཛིན་པ་གཉིས་ཀ་སྟོན་པར་བརྟེན་འཕྲོད་དགོས་
སོ། །ཆོག་ས་བཅད་རྫོགས་པས་བྱེད་ན། སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ཡིད་ཀྱིས་
གཟུང་། །ཞེས་བ་མདོར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་ཆོག་ས་མཆོག་ལ།
ཞེས་བ་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་མགོན་དུ་གཉེར། ཞེས་པའི་བར་
གྱིས་སྟོན་སེམས་ཆོག་ས་འཛིན་པ་སྟོན་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་སྒྲོལ་མཆོག་ཡིད་འོང་སྤྱད་
པར་བསྒྱུ། ཞེས་པས་འཇུག་སེམས་ཆོག་ས་འཛིན་པ་སྟོན་ནོ། །དེ་ལ་སྟོན་སེམས་
ཆོག་ས་འཛིན་པའི་ཆོ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་བར་བྱའོ་སྟུང་དུ་དམ་བཅས་པ་ཅེས་གྱིས་མི་ཆོག་གི། །དེ་ལྟར་དམ་བཅས་པས་
དམ་བཅའ་དེ་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་མི་བཏང་ངོ། །སྟུང་དུ་དམ་བཅས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་འཛིན་དགོས་སོ། །དེ་ལྟར་སྟོན་སེམས་ཆོག་ས་འཛིན་ཚུལ་དེའི་སྟོན་ས་
བཟུང་ན་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སློབ་དགོས་ཤིང་། བསྐྱབ་བྱ་ནི་སྐྱབས་འགོ་དང་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་པན་ཡོན་སེམས་པ་རྣམས་ཉིན་མཆོད་དུས་དུག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་། ཉག་པོའི་
ཆོས་བཞེས་ཐོང་ཞིང་དཀར་པོའི་ཆོས་བཞེས་ཐུབ་པ་སོགས་ཏེ། དེས་ན་ཉག་པོའི་ཆོས་
བཞེས་མ་སྤངས་ན། སྐྱེ་བ་བྱི་མ་རྣམས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་བ་

ཡིན་གྱི། ཆེ་འདི་ལ་སེམས་བསྐྱེད་བླངས་ཟེན་གཏོང་བ་མིན་ནོ། །

འོན་སེམས་བསྐྱེད་གང་གིས་གཏོང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱིང་
པའི་བསམ་པ་བཏང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་བཏང་ན་སེམས་
བསྐྱེད་གཏོང་ངོ། །འབྲུག་སེམས་ཆོག་གས་བཟུང་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་རྩ་
ལྷུང་དང་། ཡན་ལག་གི་ཉེས་པ་རྣམས་ལེགས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ལ་སྤང་དགོས་
སོ། །དབང་བསྐྱར་གྱི་སྤྱོད་ལ་ཏུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་འཛིན་པ་གོང་ཏུ་བཤད་པ་
ལྷུང་གྱི་དོན་བྲན་པའི་སྒྲོན་པ་ཟེས་སྒྲོས་ལན་གསུམ་བྱས་པའི་ཆོག་ཐ་མ་རྫོགས་པ་
ན་སྒྲོམ་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལྷུང་དོན་བྲན་པའི་སྒྲོན་པ་མ་བྱས་ན་བྱང་
སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་སྐྱེ་བ་དང་། ཉམས་པ་སོས་པར་མི་འབྱུང་ཞིང་བྱང་སེམས་ཀྱི་
སྒྲོམ་པ་མ་སྐྱེས་པར་གསང་སྤགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་དོ། །

ཁྱོམ་ཆེན་པོ་ཆོག་གས་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་འཕོགས་ན། སྒོན་ཏུ་ཡན་ལག་
བདུན་པ་སོགས་དང་། དོན་དང་པན་ཡོན་བཤད་པའི་སྒྲོན་པ་ལེགས་པར་ངེས་པར་
བྱས་ཏེ། དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་ཏུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཐོབ་པར་བྱའོ། །སྙམ་ཏུ་གིས་ལ་ཟེས་སྒྲོས་གིས་ཤིག །ཅེས་བརྟན་སྤང་ལ་ཟེས་སྒྲོས་
གྱིང་ཏུ་བཟུག་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་
བྱའོ། །སྙམ་པའི་སྒྲོ་བསྐྱེད་པས་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་ཞིང་། སྒོན་སེམས་ཁྱད་
པར་ཅན་ཆོག་གས་བཟུང་བ་མ་བྱས་པས་བསྐྱབ་བྱ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་
བ་ཡིན་ནོ། །

རྒྱུད་ལྡེ་གོང་མ་གཉིས་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་མ་ཐོབ་པར་བྱ་སྤྱོད་གང་ཏུང་གི་དབང་

ཅམ་ཐོབ་པ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ལས་ལོགས་སུ་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་
བསྐྱར་རྒྱ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་མ་མཐའ་མི་དག་བཅུ་སྟོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅམ་དང་།
བསྐྱབ་པ་ལྟ་བུ་བསྐྱར་བ་དག་བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཅམ་དང་། ཡ་མཐའ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སོ་
ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་གང་རུང་རྒྱད་ལ་མེད་པར་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་མི་འཆགས་པས།
བྱ་སྟོན་གང་རུང་གི་དབང་བསྐྱར་ཅམ་ཐོབ་པ་ཡིན་ན་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ལྟན་དུ་རེས་
ཤིང་། སྒྲོམ་པ་གཏོང་བའི་རྩ་ལྟར་ཡང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྩ་ལྟར་དུ་ཟད་དོ། །

འོན་ཀྱང་སོ་ཐར་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱར་མ་གཏོགས་པའི་བྱ་སྟོན་གྱི་
སྒྲོམ་གྱི་དམ་ཆོག་བསྐྱར་རྒྱ་དུ་མ་ཡོད་པ་ནམས་ནི་ལེགས་གྲུབ་ལས་བཤད་དོ། །ཡོ་
ག་དང་སྒྲ་མེད་གཉིས་ཀྱི་དོ་རྩེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་དབང་མན་ཆད་མཆན་ཉིད་ཆང་པ་ཐོབ་
ནས་སྒྲོམ་པ་གསུམ་ལྟན་ཡིན་ཞིང་རྩ་ལྟར་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་རྩ་ལྟར་དང་།
སྤྲགས་ཀྱི་རྩ་ལྟར་བཅུ་བཞི་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །འོན་ཀྱང་སྟོན་པའི་སྒྲོམ་པ་ལ་
བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་རྩ་ལྟར་ལས་གཞན་པའི་རྩ་ལྟར་མེད་ན། རོ་བོས་མཛད་པའི་
དམ་ཆོག་བསྐྱས་པ་ལས། གི་ཡའི་རྩ་ལྟར་སུམ་ཅུ་སོགས་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་
ན། དེ་ལས་སོ་ཐར་གྱི་རྩ་ལྟར་བཞི། བྱང་སེམས་ཀྱི་བཅུ་གཉིས། གི་ཡའི་སུམ་ཅུ་སྟོན་
རྒྱད་ཀྱི་བཅུ་བཞི། རྣམ་འབྱོར་རྒྱད་ནི་བཅུ་བཞི། རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱད་ཀྱི་བཅུ་
བཞི། ཡང་བཞི། ཡང་ལྟ་སྟེ་བདུན་ཅུ་ཐམས་པའོ། །ཞེས་དགུ་བཅུ་གོ་བདུན་བགངས་ནས་
བདུན་ཅུ་ཐམས་པའོ། །ཞེས་གངས་ཅམ་ལ་ཡང་འཁྲལ་བར་སྤང་བའི་ཕྱིར་དང་། བདག་གི་
སྒྲ་མ་དམ་ཆོག་རྩེ་རྩེ་ཞལ་སྤྲ་ནས་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་སྤང་ལ། རྣམ་སོ་དམ་ཆོག་རྩེ་རྩེ་
རོ་བོའི་སྒྲ་མ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རོ་བོས་མཛད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ། །

༼ལམ་ལ་སློབ་པའི་ནམ་གཞག༽

གསུམ་པ་དབང་ཐོབ་ཅིང་སྡེ་པ་བརྒྱུད་ནས་ལམ་ལ་སློབ་པའི་ནམ་གཞག་ནི།
རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་དང་རྫོགས་རིམ་གྱི་དོན་དང་ཐ་སྙད་གང་ཡང་
མེད་དེ། བསྐྱེད་རིམ་མཆོན་ཉིད་པར་འགྲོ་བ་ལ་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུས་
གྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལྟ་དང་ནམ་པ་མ་ཐུན་པར་ད་ལྟ་ནས་སློམ་པ་ཅམ་ཡོད་པས་
མི་ཆོག་གི། རྒྱུད་གཞི་སྡེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་དང་ནམ་པ་མ་ཐུན་པར་སློམ་པའི་ནལ་
འབྱོར་དགོས་ལ། རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་འབྲས་བུའི་སྐབས་གྱི་ཕུན་སུམ་ཆོགས་
པ་ལྟ་དང་ནམ་པ་མ་ཐུན་པར་ད་ལྟ་ནས་སློམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུད་གཞི་སྡེ་འཆི་བར་དོ་
གསུམ་དང་ནམ་པ་མ་ཐུན་པར་སློམ་པའི་ནལ་འབྱོར་མེད་པས་བསྐྱེད་རིམ་མེད་
དོ། །རྫོགས་རིམ་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་
སློམ་པ་དང་རྒྱུད་གྱི་ནལ་འབྱོར་སློམ་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་གི། །ཞུ་ཐ་རྒྱ་ཉིའི་ནང་དུ་
རྒྱུད་ལུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྲས་པ་ལས་བྱུང་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་། དེ་
ལས་བྱུང་བའི་སྤྱི་སྣྣ་དང་། དེ་གཉིས་འདྲེན་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཐབས་ལུས་
ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནལ་འབྱོར་བྱུང་བར་ཅན་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་དགོས་ལ།
རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་གནས་ལུགས་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་སློམ་པ་དང་། རྒྱུད་གྱི་ནལ་
འབྱོར་སློམ་པ་ཡོད་ཀྱང་། གཞན་རྣམས་མེད་པས་རྫོགས་རིམ་སློམ་པ་མེད་
དོ། །དེས་ན་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ལ་མཆོན་བཅས་དང་མཆོན་མེད་ཀྱི་ནལ་འབྱོར་
གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ། །

༼བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་བཤད་པ།༽

དེ་ལ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལ་གསུམ། བརྒྱས་བརྗོད་དང་བཅས་
པའི་བསམ་གཏན། བརྒྱས་བརྗོད་ལ་མི་ལྟོས་པའི་བསམ་གཏན། བསྟེན་པ་ལས་སུ་
རུང་ནས་དངོས་བྱུང་སྒྲུབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ།

བརྒྱས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞིའི་སྟོན་འགྲོ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། མཐུག་ཏུ་རི་
ལྟར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་སྤྱིའི་སྒྲགས་རྒྱ་བཅའ་བ་དང་། རྒྱགས་བཙུའི་
སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱག་འཆོལ་ཞིང་བདག་ཉིད་
འབྱུལ་བ་དང་། སྒྲུབས་སུ་འགྲོ་ཞིང་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྲགས་དང་བྱག་རྒྱས་
བསྐྱུང་བ་དང་བཞི་བྱས་ནས། གནས་ཁང་གི་བྱི་རོལ་ཏུ་བྱིན་ཏེ་ཁྱེས་ལ་སོགས་པ་
བྱས་ནས་ནང་དུ་ཁྱེས་ཏེ་ཆས་སུ་ཁྱེས་ནས་སྟོན་ལ་འཁོད་དེ་མཆོད་པ་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་། བདག་དང་གནས་བསྐྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་ནམས་བྱ་སྟེ། དེ་
དག་ནི་རྒྱུད་སྟེ་གོང་མའི་བསྐྱུང་འཁོར་སྟོན་པའི་དོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བདག་བསྐྱེད་བསྟོམས་ནས་བསྟེན་པ་བྱ་བ་དང་། མདུན་
བསྐྱེད་བསྟོམས་ནས་མཆོད་པ་འབྱུལ་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། གཅིག་དང་དུ་བལ་
ལ་སོགས་པ་དབྱ་མའི་གཏན་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་གི་སེམས་རང་བཞིན་
གྱིས་བྱུང་པས་སྟོང་པར་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཐབ་ནས་སྟོན་པ་ནི་བདག་གི་དེ་ཁོ་
ནི་ཉིད་དོ། །དེ་ནས་གང་བསྟོམ་པར་བྱ་བའི་ལྷའི་དེ་ཁོ་ནི་དང་། བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་དབྱེར་མེད་པར་རང་བཞིན་མེད་པར་སྟོན་པ་ནི་ལྷའི་དེ་ཁོ་ནི་དེ། དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་གཉིས་པོ་དེ་ལྟ་བུ་གི་ནང་ནས་དེ་ཁོ་ནི་དེ་ཀྱི་ལྟ་སྟེ། རྒྱུད་སྟེ་གོང་མའི་སྤྱོད་

མ་དང་ལུ་ཅུ་རྩ་ལོགས་བརྩོད་ནས་སྟོང་ཉིད་སྟོམ་པའི་དོད་དོ། །

དེ་ནས་སྟོང་པའི་རང་ལས་གང་བསྟོམ་པར་བྱ་བའི་ལྷ་དེ་ཉིད་རོ་བོ་ལྷ་དེ་ཉིད་ཡིན་
པ་ལ། རྣམ་པ་གང་བསྟོམ་པར་བྱ་བའི་སྤྲགས་ཀྱི་སྤྱི་རྣམ་པར་གྲགས་པར་བསམས་ཏེ།
དེ་ལ་ཡིད་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་ནི་སྤྱི་ལྷོ། །དེ་ནས་རང་གི་སེམས་ནམ་མཁར་
རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་གྱུར་པའི་སྟོང་དུ་གང་བསྟོམ་པར་བྱ་བའི་ལྷ་དེ་ཉིད་
རོ་བོ་ལྷ་དེ་ཉིད་ཡིན་པ་ལ་རྣམ་པ་གང་བསྟོམ་པར་བྱ་བའི་སྤྲགས་ཀྱི་ཡི་གེ་གསེར་ལྷན་
མའི་མདོག་གི་རྣམ་པར་སྟོམ་པ་ནི་ཡི་གེའི་ལྷོ། །སྤྱ་དང་ཡི་གེའི་ལྷ་དེ་དག་ལ་
གཟུངས་རིང་དང་། སྟོང་པོ། ཉེ་སྟོང་གསུམ་གང་རུང་གིས་ཆོག་པོ། །

དེ་ནས་ཡིག་འབྲུ་དེ་དག་ལས་འོད་ཟེར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་པའི་ཅེ་མོ་ལས་
བསྟོམ་པར་བྱ་བའི་ལྷ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་རྣམ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་འཕྲོས་པས། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྲིག་སྤྲིབ་དང་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་སྦྱངས། སངས་རྒྱས་སྤྲས་
བཅས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པས་མཉེས་པར་བྱས་ཏེ། འོད་ཟེར་ལྷ་དང་བཅས་པ་སྦྲར་
འདུས། ཡིག་འབྲུ་ལ་ཐེམ་པས་རྒྱ་བ་ཡི་གེ་དང་བཅས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ལས།
གང་བསྟོམ་པར་བྱ་བའི་ལྷའི་སྤྱ་རྩོགས་པར་བསྐྱེད་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི་གཟུགས་ཀྱི་
ལྷ་སྟེ། བདག་བསྐྱེད་བསྟོམས་ནས་བསྟེན་པ་བྱེད་པའི་ཆེ་གཙོ་བོ་རྒྱུད་པ་སྟོམ་པ་མ་
གཏོགས་འཁོར་དང་གཞལ་ཡས་ཁང་སོགས་སྟོམ་མི་དགོས་སོ། །

དེ་ནས་ཤེས་ན་སོ་སོའི་སྤྲགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་གཙུག་ཏོར་དང་། མཛོད་སྤྱ་དང་།
སྤྱན་དང་། དཔུང་པ་གཉིས་དང་། མགིན་པ་དང་། སྟོང་ག་དང་། ལྷེ་བ་རྣམས་སུ་རིག་
ཅིང་། དེ་ཙམ་མི་ཤེས་ན་རིགས་གསུམ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རིགས་སྤྱི་རྣམས་རྒྱ་

གཅིག་ཕུས་གནས་དེ་དག་ཏུ་རེག་ཅིང་བྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བ་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱའི་ལྷ་སྟེ། དེ་ནི་
རྒྱུད་སྟེ་གོང་མའི་སྟེ་མཆོད་བྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བ་པའི་དོད་དེ། དེ་ནས་ལྷའི་རྣམ་པ་གསལ་
ཞིང་ར་རྒྱལ་བརྟན་པར་བྱས་ཏེ། དེ་ལ་ཡིད་གྱིས་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པ་ནི་མཆོན་
མའི་ལྷ་ལོ། །དེ་རྣམས་ནི་རྒྱུད་སྟེ་གོང་མའི་མཛོན་བྱང་ལྷས་བསྐྱེད་ཀྱི་དོད་དོ། །

བོད་ཀྱི་སྐྱ་མ་སྐྱ་མ་རྣམས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་བདག་ཉིད་ལྷར་སྒྲོམ་པ་མེད་ལ།
མདུན་དུ་ལྷ་བསྒྲོམས་པ་ལས་དངོས་གྲུབ་ལེན་པར་བྱེད་པས་ལྷ་རྩེ་བོ་ལྷ་བྱ་ལས་
དངོས་གྲུབ་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྐྱོད་པའི་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་སྒྲོམ་པ་ཡོད་
ཀྱང་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བརྟུག་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། རིགས་བདག་གི་རྒྱས་
འདེབས་པ་རྣམས་མེད་ཅིང་། མདུན་དུ་དམ་ཚིག་པ་མི་བསྐྱེད་པར་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་
བྱངས་ནས་བཞུགས་པ་ལ་མཆོད་ཅིང་དངོས་གྲུབ་ལེན་པས། ལྷ་ཤོགས་པོ་ལྷ་བྱ་
ལས་དངོས་གྲུབ་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་
པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བརྟུག །དབང་བསྐྱར། རིགས་བདག་གི་རྒྱས་བཟབ་སྟེ་མཐར་
གཤེགས་གསོལ་བྱེད་པ་དང་། སྐྱ་མེད་ལ་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་
བརྟུག །དབང་བསྐྱར། རིགས་བདག་གི་རྒྱས་བཟབ་སྟེ་མཐར་གཤེགས་གསོལ་མི་
བྱེད་པའི་ཚུལ་ཏེ། ལྷའི་བསྐྱེད་ཚོགས་མི་འདྲ་བ་བཞིའི་སྒྲོ་ནས་རྒྱུད་སྟེ་བཞིར་འཛོག་
པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ཅིང་། ཤེས་བྱེད་གསང་བ་འདུས་པའི་བཞད་རྒྱུད་ཡེ་
ཤེས་རྩེ་རྩེ་ཀུན་ལས་བརྟུས་ལས། ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་བདེ་བ་དམ་པ་དང་བྲལ་བ་
དང་བདག་ཉིད་ལྷར་བསྐྱེམས་པ་དང་བྲལ་བས་སྐྱབ་པ་ནི་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་རབ་ཏུ་
གནས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེས་ནི་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ལ་
བདག་བསྐྱེད་ཡོད་པར་གསུངས་ལ། བྱ་སྟོན་མི་ལགས་བར་བཞེད་པ་ལ་དགོངས་པ་
ཡིན་ནམ་བཟླ་གསང་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་ཏེ་ཁ་ཆོན་མ་བཅད་དོ། །རང་
ལུགས་ལ་བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་ཉིད་སྣང་བསྐྱེད་པ་དང་། རང་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བཅུག་ནས་
དབང་བསྐྱར་བ་དང་། རིགས་བདག་གི་རྒྱས་འདེབས་པ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡོད་
པར་བཞེད་པས། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་དང་།
ལྷག་ན་དོ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་བྲངས་པ་ནི། བྱ་རྒྱུད་ཡིན་པར་མ་སྟུན་སྣང་དུ་
བྱུང་བ་ཅིག་ལས་བདག་བསྐྱེད་བཤད་པ་ཅིག་འབྲེན་རྒྱ་མ་རྟེན་ནས་བྲངས་པ་མ་
ཡིན་ཏེ། བསམ་གཏན་ཕྱི་མའི་འགྲེལ་པར་དོ་རྩེ་གཙུག་ཏྲར་གྱི་རྒྱུད་དང་། དོ་རྩེ་རྣམ་
འཛོམས་གྱི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་གཉིས་ལས། ལྷ་དྲུག་སྟོམ་པའི་ཚུལ་གསུམ་པ་བྲངས་ནས་
ལེགས་པར་བཤད་ལ། དེ་གཉིས་བྱ་རྒྱུད་དུ་མི་འདོད་མཁན་སྟེ་ཡང་མེད་ཅིང་སྟོན་
བསྟུས་ལས་ཀྱང་བྱ་བའི་རྒྱུད་དོ་རྩེ་གཙུག་ཏྲར་ལས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །

སྟོན་རྒྱུད་ལ་ཡང་བདག་བསྐྱེད་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་གནས་མ་ཡིན་པའི་ལོག་
རྟོག་སྟེ། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་སོགས་དང་དངོས་སུ་ལགས་བའི་ཕྱིར་དོ། །བྱ་རྒྱུད་ལ་
བདག་བསྐྱེད་མེད་ན་རྒྱུད་རྒྱས་པ་དོ་རྩེ་གཙུག་ཏྲར་དང་། བསྟུས་པ་བསམ་གཏན་
ཕྱི་མ་དང་། རྣམ་འཛོམས་གྱི་རྒྱུད་རྒྱས་པ་དང་། དཔལ་རྟོགས་པ་བསྟུས་པ་དང་།
འཕགས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་པ་རྣམས་ལས་ལྷ་དྲུག་གི་སྟོན་སྟོམ་པའི་ཚུལ་དང་།
བསྟེན་སྟུབ་ཡན་ལག་བཞིས་བསམ་གཏན་སྟོམ་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས་
ཤིང་། དེ་དག་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བྱ་བའི་རྒྱུད་པལ་ཆེ་བ་ལས་གསུངས་པར་

སློབ་དཔོན་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་དང་། སངས་རྒྱས་གསང་བ་གཉིས་ཀས་བཤད་པ་དང་
འགལ་ལོ། །བསམ་གཏན་གྱི་མར་བསྟེན་སྐྱབ་ཡན་ལག་བཞི་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ། སླ་
དང་སེམས་དང་གཞི་ལ་གཞོལ། །ཞེས་པའི་གཞི་འདི་བདག་ཉིད་ལྟར་སློམ་པ་ལ་མི་
བྱེད་ན་རྣམ་སྤང་མཛོན་བྱང་གི་ཡང་དེ་སྟོན་པའི་སྐབས་ཀྱི། གཞི་འདི་རང་གི་ལྟར་
གཞག་པ། །རང་གི་ལུས་སུ་རྣམ་པར་བརྟག། །ཅེས་པའི་གཞི་དེ་ཡང་བདག་ཉིད་ལྟར་
སློམ་པ་ལ་མི་བྱེད་དགོས་པར་མཆུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་སློབ་རྒྱུད་ལ་ཡང་བདག་
བསྐྱེད་མེད་པར་འཇུག་བས། ཡོད་པར་བྱེད་རང་འདོད་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་སློབ་དཔོན་བྱང་རྒྱལ་མཆོག་གིས་ལེགས་བྲུབ་ཀྱི་མཛོན་ཉོགས་སུ་
བདག་ཉིད་ལྟར་བསློམས་པས་ཐ་མལ་གྱི་ར་རྒྱལ་སྒྲོག་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
གནས་ལུགས་སུ་ལྟར་པའི་སྟོང་ཉིད་སློམ་པ་གཉིས་མེད་ན། ཞི་སོགས་ཀྱི་དངོས་
བྱུང་གང་ཡང་མི་འབྱུང་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་རི་ལྟ་བར་བྲག་ན་རྩོུ་རྩོུ་དབང་བསྐྱར་
བའི་རྒྱུད་ལས་ཀྱང་གསུངས་པས། རྒྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་བསྐྱེད་མེད་ན་རྒྱ་རྒྱུད་ལ་
བརྟེན་ནས་དངོས་བྲུབ་གང་ཡང་འབྱུང་བ་མེད་པར་འཇུག་རོ། །

གཞན་ཡང་འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བྲག་སྟོང་སྐྱབ་སྟོང་གི་
སྐྱབ་ཐབས་སུ་བདག་བསྐྱེད་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་དབང་བསྐྱར་རྒྱས་གདབ་
རྣམས་བཤད་ལ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་བྱམས་པའི་སྐྱབ་ཐབས་
གཉིས་དང་། དག་སྟོང་མ་དཔལ་མོས་མཛད་པའི་བརྒྱ་གཅིག་ཞལ་གྱི་སྐྱབ་ཐབས་
དང་། སློབ་དཔོན་ཤུཌི་པ་དང་རྩོུ་རྩོུ་དཔལ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་མཛད་
པའི་གཟུངས་བྲ་ལྟའི་སྐྱབ་ཐབས་ཐམས་ཅད་ཏུ་བདག་ཉིད་ལྟར་སློམ་པ་དང་། དེ་ལ་

ཡེ་ཤེས་པ་འབྲུག་པ་དང་དབང་བསྐྱར་བ་དང་རིགས་བདག་གི་རྒྱས་གདབ་རྣམས་
བཤད་པ་དང་། གཞན་ཡང་སྐྱབ་ཐབས་རྒྱ་མཚོ། སྐྱབ་ཐབས་བརྒྱ་ཙ། སྐྱབ་ཐབས་
བྱེད་ཉིས་བརྒྱ་པ་རྣམས་སུ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས་བཤད་པ་པལ་ཆེ་བར་བདག་
བསྐྱེད་བཤད་པས་དེ་ཐབས་ཅད་དང་འགལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེ། ཡེ་ཤེས་འབེབས་སུ་མི་རུང་བར་
འབྱུར་ཏེ། སློབ་མ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་མ་ཟད་བྱ་
རྒྱུད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར་བྱར་མི་རུང་བར་འབྱུར་ཏེ། སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་གང་ཡང་
ལྟར་བསྐྱེད་ཏུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་རང་གིས་གཟུངས་བྲལ་ལྔ་སོགས་
ཀྱི་དབང་ཆོག་ཏུ་སློབ་དཔོན་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དང་། སློབ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དང་། ལུས་
ཀྱི་གནས་རྣམས་སུ་ལྟ་དགོད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱས་པ་དང་ཁས་སྦངས་
དངོས་སུ་འགལ་ཞིང་། འབྲུག་ཆེན་པོ་ལ་འཕྲུ་ལ་འཕྲུ་ལ་འཕྲུ་ལ་འཕྲུ་ལ་འཕྲུ་ལ་
དཀྱིལ་ཆོག་ཏུ་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་སློབ་དཔོན་ལྟར་བསྐྱེད་པ་དང་། དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེ་
སློབ་མ་ལྟར་བསྐྱེད་པར་བཤད་པ་དང་ཡང་འགལ་ལོ། །གཞན་ཡང་བྱ་རྒྱུད་ལ་པ་
རོལ་ཏུ་བྱིན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས། གསང་སྐྱགས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་པར་དུ་
འཕགས་པར་འཛོག་པའི་འཛོག་བྱེད་གཟུགས་སྐྱའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱ་མ་ཚང་བར་
འབྱུར་ཏེ། བདག་ཉིད་ལྟར་སློབ་པ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

བྱ་རྒྱུད་ལ་འབྲས་བྱ་ལམ་བྱེད་མ་ཚང་བར་འབྱུར་ཏེ། འབྲས་བྱའི་སྐྱབས་ཀྱི་
ལུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལྟ་དང་རྣམ་པ་མ་ལུན་པར་ད་ལྟར་སློབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཡང་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཆགས་པ་ལམ་བྱེད་མ་ཚང་བར་འབྱུར་ཏེ། བརྟག་གཉིས་དང་

མི་བྱ་ཅ་གཉིས་ལས་འདོད་ཆགས་རིགས་བཞི་དང་རྒྱུད་ཕྱེ་བཞི་སྐྱར་ནས་གསུངས་
བའི་སྐབས་སུ་ལྷ་ལོ་ལོ་པན་ཚུན་བལྟས་བའི་ཆགས་པ་ལས་བྱེད་བྱ་རྒྱུད་ལ་
གསུངས་པ་ལ། རང་ལྷར་བསྐྱོམ་དུ་མི་རུང་ན་དེ་བྱ་ས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡེ་ཤེས་
དོ་རྩེ་ཀྱན་ལས་བརྟུག་གི་ལུང་གི་དོན་ནི། བྱ་རྒྱུད་ལ་བདག་ཉིད་ལྷར་སྐྱོམ་པ་དང་དེ་
ལ་ཡེ་ཤེས་པ་འབྲུག་པ་མེད་ཅེས་སྟོན་པ་མིན་གྱི། བདག་ཉིད་ལྷར་མི་སྐྱོམ་ཞིང་ཡེ་
ཤེས་པ་རང་ལ་གཞུག་པ་མི་བྱེད་པར་མདུན་གྱི་ལྷ་ལ་མཆོད་ཅིང་དངོས་བྱུང་ལེན་
བའི་ཚུལ་བྱ་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་པལ་པ་རང་
ཉིད་ལྷར་སྐྱོམ་པ་སྒོར་མི་ཤོང་བའི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་རྒྱལ་པོ་ལ་བདག་ཉིད་ལྷར་
མི་སྐྱོམ་པར་མདུན་དུ་ལྷ་སྐྱོམས་ནས་དངོས་བྱུང་ལེན་ཚུལ་ཡང་བཤད་ཅིང་། བྱ་
རྒྱུད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ཡིན་ན་དེ་ལ་བདག་བསྐྱེད་སྐྱོམ་པ་བསྟན་པས་བྱུང་
པར་སྐོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་བཤད་པ་དང་འདྲ་ལོ། །

བྱ་སྐྱོད་གཉིས་ཀ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་རང་ལ་གཞུག་དུ་མི་རུང་བར་འདོད་པ་ནི།
ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས། ལྷའི་སྐྱ་གསུང་ཕྱགས་དང་རང་གི་ལུས་
ངག་ཡིད་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་མོས་པ་གོམས་པ་བརྟན་པར་གྱུར་ན་ལུས་ཀྱི་
སྐལ་སྐྱོད་ཐམས་ཅད་ཕྱག་རྒྱ་བཅིངས་པ་དང་འདྲ་བ་དང་། ངག་གི་སྐྱ་བཟོད་ཐམས་
ཅད་སྒྲགས་བརྒྱས་པ་དང་འདྲ་བའི་བསོད་ནམས་འཛོལ་པར་བཤད་པ་དང་འགལ་ཏེ།
རང་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་དུ་མི་རུང་ན་ཡེ་ཤེས་པའི་སྐྱ་གསུང་ཕྱགས་དང་རང་གི་
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་སུ་རུང་བ་འགལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་
སྐྱོད་གཉིས་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་རང་ལ་གཞུག་པ་དང་དེ་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་རིགས་

བདག་གི་རྒྱས་གདབ་པ་རྣམས་ཡོད་ན། སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བ་དང་བྱང་
ཆུབ་མཆོག་གཉིས་ཀྱིས་མ་བཤད་པ་རི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་བྱ་དགོས་པར་དངོས་སུ་
མ་བཤད་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། མི་བྱ་བར་བཤད་པ་མིན་པས་བྱར་མི་བྱང་བའི་སྐྱབ་བྱེད་
དུ་མི་བྱང་ངོ། །

རང་ལུགས་ལ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་པལ་པ་རང་ལྟར་མི་སློམ་པར་མདུན་དུ་ལྟ་
བསློམས་ནས་དངོས་བྱུབ་ལེན་པ་ནི་ལམ་རྫོགས་པར་སློམ་པ་མ་ཡིན་གྱི་ལམ་ལ་
འཇུག་པའི་སློལ་ཅམ་མོ། །བྱ་རྒྱུད་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ལམ་རྫོགས་པར་སློམ་པ་ལ་
ནི། བདག་ཉིད་ལྟར་སློམ་པ་མེད་ན་ལམ་གྱི་ལུས་མ་ཆང་བར་འགྱུར་བས་བདག་
བསྐྱེད་མེད་དུ་མི་བྱང་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་པ་གཞུག་པ་དབང་བསྐྱར་བ་རིགས་བདག་གི་
རྒྱས་གདབ་པ་རྣམས་སྤུན་སྤྲུལ་ཆོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པས་མ་བྱས་ཀྱང་ལམ་
གྱི་ལུས་ཆད་པའི་ཉེས་པ་མེད་པར་བཞེད་ངོ། །སློག་ཙཱ་སློམ་པ་ཞེས་པ་རྒྱུད་སྡེ་
འོག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་དང་གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་སློར་ནས་
བཤད་པའི་སློག་ཙཱ་དང་། དུས་འཁོར་སོགས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་ནས་བཤད་
པའི་སློག་ཙཱ་གསུམ་དོན་མི་གཅིག་གོ། །

འོན་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མ་གསུམ་ནས་བཤད་པའི་སློག་ཙཱ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། རྣམ་
སྤྱང་མཛོན་བྱང་གི་རྒྱུད་དང་དེའི་འབྲེལ་པ་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛོད་
པ་གཉིས་ལས་བཤད་པས། དབང་པོའི་སློན་ནས་རྒྱ་བའི་རྒྱང་ནི་སློག་གོ། རྟོག་པ་ལུལ་
གཞན་ལ་གཡེང་ཞིང་འཕྲོ་བ་ནི་ཙཱ་བའོ། །རྒྱུད་དང་རྟོག་པ་གཉིས་ཀ་ཕྱིར་འཕྲོར་མི་
འཇུག་པར་ནང་དུ་འཛིན་པ་ནི། སློག་ཙཱ་སྤྲོམ་པའམ་འགོག་པའི་དོན་གོ། །

དེ་སྐབས་གང་དུ་བསྐྱོམ་ཞེ་ན། མཆོན་བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱོམ་ཞིང་དེའི་
ཡང་སྐབས་གང་དུ་བསྐྱོམ་ན། བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་བསྟེན་པའི་སྐབས་སུ་ལྷ་བྱུག་པོ་བསྐྱོམས་
ཟེན་པའི་རྗེས་དང་། མདུན་བསྐྱེད་བསྐྱབས་ཟེན་པའི་རྗེས་གང་རུང་དུ་བསྐྱོམ་
མོ། །དགོས་པ་གང་གི་དོན་དུ་བསྐྱོམ་ན། ཐམས་ཀྱི་སྤང་ཞེན་འགོག་པ་ལ་ལུས་ལྡར་
གསལ་བ་ལ་དམིགས་པ་བརྟན་པོ་དགོས། དེ་བརྟན་པ་ལ་རྟོག་པ་ཕྱིར་འཕྲོ་བ་འགོག་
དགོས། དེ་འགོག་པའི་ཐབས་གང་ཟབ་ན། སེམས་ཀྱི་རྟ་རླུང་ཡིན་པས་རླུང་ནང་དུ་
ཟེན་ན་སེམས་རང་དབང་མེད་པར་ཟེན་པར་འགྱུར་བས། དེའི་ཕྱིར་དུ་སྟོག་ཚེལ་
བསྐྱོམ་མོ། །ཚུལ་རི་ལྡར་དུ་བསྐྱོམ་ན། ལུས་གནད་བཅས་ཏེ་སྤྱོད་གི་རླུང་ནང་དུ་ཉེ་
བའི་བར་དུ་བྲངས་ནས་མཐུན། འོག་གི་རླུང་ཡར་ལ་ཉེ་བའི་བར་དུ་བྲངས་ནས་
བཟུང་སྟེ་ཡིད་ལྡེལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་དེ་གནས་ཤིང་། དེ་ནས་རླུང་འཛིན་མ་ཐུབ་
ན་ཕྱིར་བཏང་སྟེ་ངལ་གསོ་ཞིང་ཡིད་ལྡེལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གཏོང་དོ། །དེ་ནས་ཡང་རླུང་
ནང་དུ་འཛིན་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་གྱིས་བསྐྱོམ་མོ། །རླུང་སྟེ་འོག་མ་གསུམ་གྱི་སྟོག་
ཚེལ་དང་། ལྷ་མེད་ནས་བཤད་པའི་སྟོག་ཚེལ་གཉིས་སྐྱོམ་པའི་སྐབས་དང་། དགོས་
པ་དང་། སྐྱོམ་ཚུལ་གསུམ་ག་མི་འདྲའོ། །

༼ མདུན་བསྐྱེད་བསྐྱབས་ནས་མཆོད་པ་སོགས་བྱ་བ༽

གཉིས་པ་མདུན་བསྐྱེད་བསྐྱབས་ནས་མཆོད་པ་སོགས་བྱ་བ་ལ་བྱུག་ རྟེན་
བསྐྱེད་པ་དང་། བརྟེན་པ་ལྷ་སྤྱན་བྲངས་ཏེ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་དང་། ལྷག་རྒྱ་
བསྟན་པ་དང་། མཆོད་བསྐྱེད་བྱ་བ་དང་། བཤགས་པ་སོགས་བྱ་བ་དང་། ཆད་མེད་
བཞི་བསྐྱོམ་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་མདུན་དུ་བུམ་པ་བཅའ་བ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་

༼ བཏེན་པ་ལྷ་སྤྱན་བྲངས་ཏེ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ། ༽

གཉིས་པ་ལ། སྤྱན་འཕྲེན་པ་ནི་མཆོད་ཡོན་གྱིས་བྱ་དགོས་པས་ཐོག་མར་
མཆོད་ཡོན་བསྐྱབ་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་སྣོད་ནི་གསེར་དབུལ་ལ་སོགས་པ་དང་། ཐམས་
ཅད་ལ་སྤྱན་མོང་དུ་ཤིས་པ་བྲངས་ཀྱི་སྣོད་དུ། ཞི་བ་དང་དངོས་བྱུང་རབ་ལ་ནས་དང་
འོ་མ། རྒྱས་པ་དང་དངོས་བྱུང་འབྲིང་ལ་ཉིལ་དང་ཞོ། འཇག་ཤུལ་དང་དངོས་བྱུང་ཐ་
མལ་བའི་གཅིན་འབྲས་ཀོ་ཏ་བ་དང་བཅས་པའོ། འཇག་གི་མཆོད་ཡོན་དབུལ། ལས་
ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱན་མོང་དུ་ཤིས་པ་འབྲས་ཡོས་དང་བྱི་བཟང་པའི་སྣོས་དང་མེ་རྟོག་
དཀར་པོ་དང་ཀྱ་ལ་དང་ཉིལ་ཚུ་གཅིང་དང་སྦྱར་བ་བཤམས་ལ། བདུག་སྣོས་གྱིས་
བདུག་ཅིང་རིག་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་རིགས་གསུམ་སྦྱིའི་སྤྲགས་དང་། རིགས་སོ་སོའི་
ལས་ཐམས་ཅད་པའི་སྤྲགས་ཀླམས་དང་སྤྱན་བྲངས་པའི་སྤྲགས་ཀླམས་ལས་གང་
ཡང་རུང་བ་ཅིག་ལན་བདུན་བརྒྱས་ལ་མཆོད་ཡོན་གྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །

དེ་ནས་མདུན་གྱི་བྲིས་སྤྱོད་སོགས་གང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་སུ་བལྟས་ཏེ། ལྷག་
འཆའ་བྱས་མོ་ས་ལ་བཙུགས་ནས། མོར་མོ་ཀླམས་པན་ཚུན་བསྟོལ་ཏེ། ཐལ་མོ་
བཀལ་ལ། མཐུ་བ་མོ་གཉིས་གཤེའབས་ཏེ་བསྐྱངས་ཤིང་། མཐེ་མོང་གཉིས་གཤེའབ་པ་
སྤྱན་བྲངས་པའི་ལྷག་རྒྱ་བཅས་ལ། དད་པ་དང་ནི་དམ་ཆོག་གིས། རྩུར་གཤེགས་
རྩུར་གཤེགས་བཅོམ་ལྡན་འདས། །བདག་གི་མཆོད་ཡོན་འདི་བཞེས་ནས། །མཆོད་
པས་བདག་ལ་དགེས་པར་མཛོད། །ཅེས་བརྗོད་དེ། སྤྲགས་ཀྱི་མཐར་མེ་ཆེ་རྩི་
བཏགས་ལ། མཆོད་ཡོན་གྱི་སྣོད་བཟུང་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་
མགོ་བོའི་ཐད་ཀ་ནས་དབུལ་ཞིང་། གཞན་གཉིས་ལ་བྲང་དང་། རྟེ་བའི་ཐད་ཀ་ནས་

ཕུལ་བས། རང་འདྲའི་ཡེ་ཤེས་པ་བྱོན་པར་བསམ་མོ། །སྲགས་ནི། རིག་སྲགས་ཀྱི་
 རྒྱལ་པོའི་སྲགས་ཀྱིས་ལྟ་ལོ་དང་། རིགས་སྲགས་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་སྲགས་ཀྱིས་ལྟ་ལོ་
 སྲུན་བྲངས་པའམ། ཡང་ན་སོ་སོའི་སྲགས་ཀྱིས་བྱ་བའམ། ཡང་ན་སྤྱིའི་རིགས་ཀྱི་
 སྤྱིང་པོས་སྲུན་བྲངས་པ་མཆོག་ཏུ་ལེགས་བྱུང་ལས་གསུངས་ཏེ། རིགས་གསུམ་ལ་
 རིམ་པ་ལྟར། རི་ན་རི་ཀ་ཨེ་ཅེ་ཏི། ལྷ་རོ་ལིག་ཨེ་ཅེ་ཏི། བརྩ་རྩིག་ཨེ་ཅེ་ཏི། ཞེས་
 སོ། །དེ་ཡང་སྲུན་བྲང་རྒྱའི་ལྷ་འབྲང་པ་དང་འདུག་པ་དང་བཟུར་བ་ལ་དེ་ལྟར་བྱས་
 བས། མཆོད་ཡོན་གྱིས་སྲུན་བྲངས་པ་དང་། མཆོད་ཡོན་གསུངས་པ་བཞིན་པ་
 འབྲོར་ན་བཟོད་པར་གསོལ་ནས། ཅི་འབྲོར་བས་སྲུན་བྲངས་པར། ལེགས་བྱུང་གི་
 སྲུན་བྲངས་པའི་རིམ་པར་བྱེ་བ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་ནས་བརྒྱའི་འདུག་སྐྱངས་ཀྱི་
 ཕྱག་རྒྱ་སོགས་དང་། ཨོྭ་ཀ་མ་ལ་ཡེ་སྤྲུ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྲགས་ཀྱིས། ལྷ་རྣམས་
 ལ་ཅི་རིགས་སུ་གདན་དབྱེ་ཞིང་། བཞུགས་སུ་གསོལ། ཡེ་ཤེས་པ་སྲུན་བྲངས་
 བས་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ལས། དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད་པ་སློབ་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་མ་
 བཤད་པས་བྱ་མི་དགོས་ལ། བྱར་མི་བྱང་བ་ནི་མ་ཡིན་ལ།

༼ ཕྱག་རྒྱ་བསྟན་པ། ༽

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནས། ཤི་ཀ་རེ་ས་མ་ཡེ་སྤྲུ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། ལག་པ་
 གཡས་པའི་མཐེ་བོང་གིས་མཐེ་བྱ་ཚུང་གི་སེན་མོ་མཉན་ལ། སོར་མོ་ལྷག་མ་རྣམས་
 རོ་རྩེ་ལྟར་བྱས་པ་དམ་ཆོག་གི་རོ་རྩེའི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་རིགས་
 གསུམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟན་ནས། རི་ན་རི་ཀ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱིང་པོ་གསུམ་བརྗོད་
 དོ། །ཕྱག་རྒྱ་ནི་ལག་པ་གཉིས་པན་ཚུན་དུ་ཁྱ་ཚུར་བཅངས་ནས་མཐེ་བོང་གཉིས་

བསྟན་པར་བྱས་པ་དང་། དེ་ཉིད་ལས་གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་ནང་དུ་བཅུག་སྟེ་གཡས་
པའི་མཐེ་བོང་བསྟན་པ་དང་། གཡོན་པའི་མཐེ་བོང་བསྟན་པ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་རིགས་གསུམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དེ་ནས་རིགས་རྣམས་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཆེན་
མོའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅེངས་ཏེ་བསྐྱོར་བས་བྱི་འབྲང་གི་བགེགས་ལ་སོགས་པས་ངན་དུ་
བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་བསྐྱེད་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་བར་གསུངས་པས། དེ་བཞིན་དུ་
བྱ་ལ། དེ་མ་བྱུབ་ན་སྐབས་ཀྱི་ཁྱོ་བོ་གང་ཡིན་པའི་སྒྲགས་ཡུངས་ཀར་ལ་བཞུས་
པས་བྱི་འབྲང་གི་བགེགས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །

༼མཆོད་བསྟོད་བྱ་བ༽

བཞི་པ་ལ་གཉིས། མཆོད་པ་དབྱལ་བ་དང་། བསྟོད་པ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི།
མཆོད་རྫས་རྣམས་ཀྱི་བགེགས་བསལ་བ་དང་། བསང་བ་དང་། གཟི་བྱིན་བསྐྱེད་པ་
རྣམས་བྱས་ནས་དབྱལ་ཏེ། དེ་ལ་བྱ་སྟོང་དང་ཡོ་ག་དང་ཁྲ་མེད་གསུམ་གྱི་མཆོད་པ་
འབུལ་བ་ལ་གངས་དང་གོ་རིམ་དང་། ཕྱག་རྒྱ་མི་གཅིག་པ་མང་དུ་ཡོད་དོ། །འོ་ན་བྱ་
སྟོང་གི་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་གངས་དང་གོ་རིམ་དང་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་རི་ལྟར་བྱ་ཞེ་
ན། མཐེའུ་ཆུང་དང་སློན་ལག་གཉིས་ནང་དུ་ཕན་ཚུན་བསྟོལ་ནས་གུང་མོ་གཉིས་
གཤེགས་ཏེ་བསྐྱེངས་པའི་ཆོགས་གསུམ་པར་མཇུ་བ་མོ་བཀྲག་མཐེ་བོང་གཉིས་
ངོས་ལ་སྐྱར་བའི་ཕྱག་རྒྱ་བཅས་ལ། བདེ་བར་གཤེགས་སོ་བཙམ་ལྟར་
འདས། །ཆུར་གཤེགས་འདིར་ནི་བཞུགས་སུ་གསོལ། །བདག་གི་མཆོད་ཡོན་
བཞེས་ནས་ཀྱང་། །ཐུགས་ཀྱིས་ཐུགས་དཔག་མཛད་དུ་གསོལ། །བདག་ནི་ཁྱེད་ལ་
གུས་དང་ལྟན། །ཞེས་དང་ལྟའི་སྒྲགས་ཀྱི་མཐར་ཨུྱི་བླ་རྩེ་རྩེ་སྐྱུ་ །ཞེས་པས་མཆོད་

ཡོན་དབུལ། གཡས་པའི་ཁུ་ཚུར་གྱི་མཛུབ་མོ་དང་མཐེ་བོང་སྐྱམ་པ་ལྟར་བྱས་ལ་
ཞབས་བསིལ་གྱི་སྟོད་ནས་མེ་ཉོག་ཐངས་ཏེ་སོར་མོ་རྣམས་རིམ་གྱིས་དགོལ་བའི་
ཕྱག་རྒྱ་དང་། སྤར་གྱི་ཆེགས་བཅད་གྱི་མཆོད་ཡོན་གྱི་གནས་སུ་ཞབས་བསིལ་
བཅུག་ནས། ཨོྲེ་ཤ་ཨ་ར་སད་ཀ་རྩི་བྱ་བྱི་ཆུ་སྤྲུ། ཞེས་པས་ཞབས་བསིལ་
དབུལ། དེ་ནས་འབྱོར་ན་མེ་མོང་ལ་གཟུགས་བརྟན་ཤར་བ་ལ་དངོས་སུ་སྐྱེ་ཁྱུས་
གསོལ། མ་འབྱོར་བའམ་མཆོད་གཡོག་པ་ལྟ་བུས་བྱེད་ན་གཞན་རྣམས་གྱིས་ཐལ་
མོ་བཀན་པ་ལས་མཛུབ་མོ་དང་མཐེ་བོང་གི་ཅེ་མོ་གཉིས་སྤྱར་བ་སྐྱེ་བསིལ་བའི་
ཕྱག་རྒྱ་བྱས་ལ། ཨོྲེ་སར་དེ་བ་ཏུ་ཨ་ཅི་ཏྲེ་ཨ་མི་ཏྲ་སྤྲུ། ཞེས་པས་ཁྱུས་གསོལ། དེ་
ནས་ཡིད་གྱི་ན་བཟའ་དང་རྒྱན་གསོལ་ཏེ་རོལ་མོས་མཆོད་ཅིང་ཡིད་གྱིས་བསྟོད་
པའི་སྐུ་དབྱངས་ཐང་བར་བྱའོ། །

དེ་ནས་ལག་པ་གཡས་སྐྱབས་སྐྱིན་བྱས་པའི་འབྲིག་མ་ནས་གཡོན་པས་
བཟུང་བ་བྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་བྱས་ལ། གཙང་ཞིང་གཙང་མ་ལས་བྱུང་བའི། །ལྷ་རྩས་བཟང་
པོའི་བྱི་འདི་དག། །བདག་ནི་དད་པས་འབྲུལ་ལགས་གྱིས། །བཞེས་ནས་བདག་ལ་
དབྱེས་པར་མཛོད། །ཞུ་ཏ་ར་ཞུ་ཏ་ར་སར་བི་བྱ་རྩ་རི་བྱ་རི་ཏེ་སྤྲུ། ཞེས་པས་བྱི་
ཆབ་དབུལ་ལོ། །མར་མེ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་གསུམ་ལའང་མཆོད་འབྲུལ་གྱི་
སྤགས་འདི་བཞེན་དུ་བྱའོ། །ལག་པ་གཉིས་སོར་མོ་པན་ཚུན་བསྟོལ་ཏེ་ལག་པའི་
ནང་དུ་མཛུབ་མོ་གཉིས་ཅེ་མོ་གཅིག་དུ་བྱས་ལ་གདུ་བྱའི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས། མཐེ་
བོང་ཐོར་བཞག་སྟེ་བརྒྱ་ལྟར་བྱས་པ་མེ་ཉོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། གཙང་ཞིང་གཙང་
མར་སྐྱེས་པ་ཡི། །ལྷ་རྩས་བཟང་པོའི་མེ་ཉོག་འདི། །རྐང་བ་བྱི་མ་གཉིས་གོང་དང་

འདྲ་བས་མེ་ཉོག་དང་། ལག་པ་གཉིས་ཀྱི་མཐེའུ་རྩུང་དང་སྤོ་ལག་དང་གྲུང་མོ་
རྣམས་ཀྱི་སོར་མོ་རྣམས་པན་ཚུར་སྦྱར་ཏེ། སྤྲ་མ་སྤྲ་མའི་རྒྱབ་ཀྱི་སེན་མོའི་བྱང་དུ་
བཀྲུག་ནས་མཇུ་བ་མོ་གཉིས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་བརྒྱངས་ཏེ་མཐེ་བོང་གཉིས་སྒྲོར་
བཞག་པ་བདུག་སྒོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། ཉགས་ཆའ་བརྩད་ནི་ཡིད་དུ་འོང་། །དྲི་ཡི་
སྦྱར་བ་ལྟ་ཡི་རྩམ། །བདག་ནི་དད་པས་འབྲུལ་ལགས་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་
སྒོས་དང་། བཟེད་པའི་ཐལ་མོ་ལས་མཇུ་བ་མོ་གཉིས་རྩུང་བད་བཀྲུག་ལ་ལྟ་བཤོས་
ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། སྤོ་རྣམས་བརྩད་ནི་ཡིད་དུ་འོང་། །སྤྲགས་ཀྱི་ཞལ་ཟས་བཤོས་
འདི་དག །བདག་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཞལ་ཟས་དང་། མཐེ་བོང་དང་གྲུང་མོ་གཅིག་
ཏུ་སྦྱར་ཏེ་བསྐྱེདས་ལ། ལག་པ་ཁུ་ཚུར་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་མར་མའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་།
གཞོད་རྣམས་འདྲོམས་ཤིང་བཀྲ་ཤིས་པ། །དགེ་ཞིང་སྤྲན་པ་རྣམ་སེལ་འདི། །བདག་
ནི་དད་པས་འབྲུལ་ལགས་ཀྱིས། །མར་མེ་འདི་དག་བཞེས་སུ་གསོལ། །ཞུ་ལོ་ཀླ་ཡ་
ཞུ་ལོ་ཀླ་ཡ་བིཊྭ་རྩྭ་རི་བྱུ་རི་ཏེ་སྤྲྭ། ཞེས་པས་མར་མེ་དབྲུལ་ལོ། །མཆོད་ཡོན་
མན་ཆད་རྣམས་དངོས་སུ་མ་འབྱོར་ན་སྤྲགས་རྒྱ་བྱས་ལ་ཡིད་ཀྱིས་དམིགས་པ་
གསལ་བར་བྱས་ནས་དབྲུལ་བར་གསུངས་སོ། །དངོས་སུ་འབྱོར་བའི་མཆོད་པ་ལ་
ཡང་ཀུན་གྱི་མཛོད་དུ་ཡིད་འགོ་བས་ཡིད་ཀྱི་མཆོད་པ་ཁྱད་ཆེ་བར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནས་ལེགས་བྱུང་ལས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་རིགས་
གསུམ་གྱི་བདག་པོ་ལ་བསྟོད་པ་བྱ་བར་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། མགོན་པོ་སྤྲགས་རྩེ་
ཆེ་ལྟན་པ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྟོན་པ་པོ། །བསོད་ནམས་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོའི་
ཞིང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །དག་པས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བར་

གྲུབ། །དགེ་བས་ངན་སོང་ལས་གྲོལ་ཅིང་། །གཅིག་ཏུ་དོན་དམ་མཆོག་གྲུར་པ། །ཞི་
གྲུར་ཆོས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གྲོལ་ནས་གྲོལ་བའི་ལམ་ཡང་སྟོན། །བསྐབ་བ་དག་
ལ་རབ་ཏུ་གནས། །ཞིང་གི་དམ་པ་ཡོན་ཏན་ལྡན། །དགེ་འདུན་ལ་ཡང་ཕྱག་འཆའ་
ལོ། །གཞོན་ནུའི་ཆ་ལུགས་འཆང་བ་ལོ། །ཤེས་རབ་སྟོན་མས་རབ་ཏུ་བརྒྱན། །འདིག་
རྟེན་གསུམ་གྱི་ཐུན་སེལ་བ། །འཇམ་དཔལ་ལ་ཡང་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སངས་རྒྱས་
ཀུན་གྱིས་རབ་ཏུ་བསྐྱབས། །ཡོན་ཏན་དམ་པ་ཀུན་བསགས་པ། །སྦྱན་རས་
གཟིགས་ཞེས་མཆོན་གསོལ་བ། །རྟག་པར་བརྟེ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །སྟོབས་པོ་ཆེ་
ལ་བྲག་ཤུལ་ཅན། །རིག་པུགས་རྒྱལ་པོ་དགེ་བ་ཅན། །གདུལ་དཀའ་པོ་དག་འདུལ་
བ་ལོ། །རྡོ་རྗེ་འཇིག་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་བ་དང་། །གཞན་ཡང་སྐབས་གྱི་ལྷ་གང་
ཡིན་གྱི་དགོས་གྱི་བསྟོད་བ་ཡང་བྱས་ལ། །ན་མཁས་བྱུང་བོ་རྟེ་ས་ཏུ་ནི། །སྐྱ་བ་སི་
ཀུ་བུ་མི་ཏུ་ཨ་བི་རྩྭ་ར་ཤི་ནི་ན་མོ་སྦུ་ཏེ་སྦྱུ། །ཞེས་བ་བསྟོད་བ་འབྱུང་བའི་ཕྱགས་
ལན་བརྒྱ་བཞེད། །

༼ བཤགས་པ་སོགས་བྱ་བ༽

ལྷ་པ་ནི། ཕྱིག་པ་བཤགས་པ་དང་། རྒྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་
དང་། བསྐྱལ་ཞིང་གསོལ་བ་འདེབས་པ་དང་། སྟོན་ལམ་རྣམས་བྱ་བའོ། །

༼ ཆད་མེད་བཞི་བསྟོམ་པ༽

བྱག་པ་ནི། ཆད་མེད་བཞི་བསྟོམ་པ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའོ། །མཆོད་
བསྟོད་གྱི་རྗེས་ལ་བཤགས་པ་སོགས་དང་། ཆད་མེད་བཞི་བསྟོམ་པ་དང་། སེམས་

སྐྱེད་པ་སོགས་བྱེད་པའི་དོན་ནི། རྒྱུད་ལྡེ་གོང་མར་ཡང་སྐྱབ་མཛོད་ཀྱི་མཛོད་
འབྲུལ་གྱི་རྗེས་སུ་རིགས་ལྡེའི་སྒྲོམ་བཟང་སོགས་བྱེད་པ་བཞིན། བཤགས་བསྐྱེད་
གྱིས་སྒྲོམ་པ་དག་པར་བྱེད་པ་ལ་གནས་པའི་མཛོད་པས་མཆོག་སྐྱབ་པའི་མཛོད་པ་
ཉིད་མཛོད་ཡུལ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་མཆོག་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་ཡིན་ལ། འདིར་
ཡང་དེ་དང་འདྲའོ།

དེ་དག་གིས་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་སོང་ནས། བསྐྱེད་པའི་དངོས་ལ་
བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་བཞི་ཆང་བ་དགོས་པས། བསམ་གཏན་བྱི་མ་ལས། སྐྱེད་
སེམས་དང་གཞི་ལ་གཞོལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་གཞིའི་ཡན་ལག་ནི། སྤྲུག་འཁོར་
གང་གི་སྤྲུག་ཀར་དགོད་པའི་གཞི་ལྟའི་སྐྱེད་པོ།

དེ་ལ་གཉིས་ལས་བདག་ཉིད་ལྟར་གསལ་བར་སྒྲོམ་པ་བདག་གི་གཞི་དང་།
མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྟ་སྒྲོམ་པ་གཞན་གྱི་གཞི་སྟེ། དེ་གཉིས་ནི་བསྐྱེད་པའི་ཡན་ལག་
བཞིའི་ནང་ནས་ཡན་ལག་རེ་རེའོ། །སེམས་ལ་གཞོལ་བའི་ཡན་ལག་ནི། མདུན་
བསྐྱེད་ཀྱི་སྤྲུག་ཀར་རང་གི་སེམས་སྐྱེད་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་གསལ་བར་
དམིགས་པའོ། །སྐྱེད་པ་གཞོལ་བའི་ཡན་ལག་ནི་དེའི་སྟེང་དུ་གང་བསྐྱེད་པར་བྱ་བའི་
སྤྲུག་གྱི་ཡིག་འབྲུག་གསལ་བར་དམིགས་པའོ། །དེ་ནས་བཟང་བྱེད་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་རིགས་ལ་འཁོར་ཅེ། བསྐྱེད་པའི་སྤྲུག་ལྟེན་ལྟེན་རིགས་
ལ་རུ་རག་ཤིང་མཆོག་དང་། མ་འབྱོར་ན་གཞན་ཡང་རུང་ལ། གངས་སྟོང་ཙ་བརྒྱད་
དམ། བརྒྱ་ཙ་བརྒྱད་དམ། ང་བཞིའམ། ཉེར་གཅིག་པ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱེད་པའི་མཆོག་
བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པའི་བྱེད་པོ།

༼ བཟླས་བརྗོད་བྱ་ཚུལ༽

བཟླས་བརྗོད་བྱ་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་
བཟླས་བརྗོད་དང་། སྐུ་ལ་དམིགས་པའི་བཟླས་བརྗོད་དོ། །དང་པོ་ལ། མདུན་བསྐྱེད་
ཀྱི་ཐུགས་ཀའི་ཡི་གེའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་དང་། རང་གི་སྤྱིང་གའི་ཡི་གེའི་
གཟུགས་ལ་དམིགས་པའི་བཟླས་བའོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་བཤད་པའི་སློག་ཚེལ་
བསྐྱམས་ཏེ་བཟླས་བརྗོད་ཡན་ལག་བཞི་ཙམ་པའི་སློལ་མ་མདུན་གྱི་སྐྱུ་དང་ཐུགས་
ཀའི་རྒྱ་གདན་དེའི་སྤྱིང་གི་ཡི་གེ་གསུམ་ག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ཏེ་བཟླས་
བརྗོད་བྱ་ཞིང་། དཔུགས་སྤྱིང་བ་ན་སྤྱགས་མི་བཟླ་བར་རང་སྤར་བསློལ་མས་པའི་སྐྱུ་ལ་
སེམས་གཏད་ནས་འདུག་ཅིང་། ཡང་སྤར་བཞིན་རྒྱུད་བཟུང་ནས་བཟླས་པ་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་གི་མདུན་དུ་ཉ་ཅང་མི་རིང་བར་རང་གི་ཚད་ལས་རྒྱུད་ཟད་མཐོ་
བར་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་རྒྱ་བའི་སྤྱིང་དུ་སྤྱགས་འཕྲེང་བཀོད་པ་དེ་རྒྱུད་ནང་དུ་
འདུག་པ་དང་སྤྱན་ཅིག་ཏུ་ཚུར་ལ་རང་གི་སྤྱིང་གར་སློལ་ལ། དེ་ལ་དམིགས་ནས་
དཔུགས་མ་བཏང་གི་བར་དུ་བཟླས་བརྗོད་བྱ་ཞིང་། རྒྱུད་གཏོང་བ་ན་རྒྱ་བ་སྤྱགས་
འཕྲེང་དང་བཅས་པ་རྒྱུད་དང་མཉམ་དུ་ཕྱིར་བཏང་ནས་མདུན་གྱི་སྤྱིང་ཐུགས་ཀར་
གནས་པར་བསམ་ཞིང་། ཡང་སྤར་བཞིན་རང་གི་སྤྱིང་གར་སློལ་ལ་བཟླ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་ཡན་ལག་བཞི་སློག་མར་གསལ་བཏབ། དེ་ནས་
སྤྱགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་གཟུགས་དང་རྒྱ་བ་དང་སྤྱིང་སྐྱུ་ལ་མི་དམིགས་པར་སྤྱགས་ཀྱི་
སྤྱིང་གདངས་ལ་དམིགས་ནས་རྒྱོ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་སྤྱགས་གཞན་གྱིས་བཏོན་པ་རང་
གིས་ཉན་པ་ལྟ་བུ་མིན་གྱི། རང་གིས་རྒྱོ་བའི་ཆེན་སྤྱགས་དེའི་སྐྱུ་གཤམ་པར་དམིགས་

ནས་བྱེད་པའོ། །སྤྲལ་སྤྲེལ་གྱི་གདངས་ལ་དམིགས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆོ་གས་ཡིད་བསྐྱེད་
དང་ཤུབ་བྱའི་བསྐྱེད་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་། སྤྲེལ་ཆོལ་བསྐྱེད་པ་ན་ཤུབ་བྱའི་
བསྐྱེད་པ་བྱེད་མི་རྣམས་པར་འབྲེལ་པ་ལས་གསུངས་པས། ཐོག་མར་ཤུབ་བྱའི་
བསྐྱེད་པ་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་སེམས་གཞན་དུ་མི་གཡེང་བ་ན་དེ་ནས་སྤྲེལ་ཆོལ་
བསྐྱེད་པ་ནས་ཡིད་བསྐྱེད་བྱ་སྟེ། རགས་རིམ་ནས་བྱ་བར་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་ལྟ་
དང་སྐྱེད་པ་དང་སྤྲེལ་སྤྲེལ་གསུམ་ལ་དམིགས་པ་གསུམ་དང་། བར་བ་ལ་སྐྱེད་པ་དང་
སྤྲེལ་སྤྲེལ་གཉིས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་གཉིས་དང་། ཐ་མ་ལ་སྐྱེད་པ་ལ་དམིགས་
པས་དམིགས་པ་གཅིག་ཡིན་པར་འབྲེལ་པས་བཤད་དེ། གང་ཟག་གཅིག་གིས་ཀྱང་
འདི་གསུམ་ག་རིམ་གྱིས་བྱའོ། །

བསྐྱེད་པ་ཆེད་ཀྱི་ཆོ་ག་རིམ་ལྟར་བྱ་བ་ནི་དབྱེད་བཟང་གི་ལྟ་བུ་ལས། བསྐྱེད་
པ་ཆེད་བྱེད་ཆོ་ག་རིམ་ལྟར་མི་དཔེ་ཞིང་། སྐྱེད་པ་ཆོ་ག་རིམ་ལྟར་ཆུང་བ་མིན། །སྐྱེད་པ་
ཡིན་གཞན་དུ་གཡེང་བ་ཞིན་མིན། །བྱུག་སྐྱེད་སྐྱེད་ཀོར་ཆོག་ནམས་ཉམས་པ་མིན།
ཞེས་དང་། ལེ་ལོ་འདོད་ཆགས་མི་དགོ་ལྟར་པའི་སེམས། །གང་དང་གང་དུ་གཡེང་
ཞིང་རྒྱ་བ་དག། དེ་དང་དེ་ནས་རྒྱ་བ་དུ་བསྐྱེད་ནས་ནི། །གསང་སྤྲེལ་ཡི་གེ་མཆོག་
ལ་ལེགས་པར་སྤྲེལ། ཞེས་དང་། ལེགས་སྤྲེལ་ལས། བསྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་ལ་སོགས་
པའི་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་པ་ལས་གཞན་པའི་དམིགས་པ་མཆོག་ནམས་ཀྱང་ཡིད་ལ་
མི་བྱ་བར་གསུངས་སོ། །

ཞི་རྒྱས་ལ་དཔེ་བྱ་དང་། དག་པོ་ལ་གཞན་གྱིས་ཐོས་པར་བསྐྱེད། །བསྐྱེད་པའི་
ཡུན་ནི་སྤྱི་ཐོས་ཆོ་ག་ལྟར་། སྤྱི་དང་ཐོ་རངས་སྤྱི་བྱེད་བྱེད་དང་། ཉིན་

གྲུང་ཐུན་ཕྱེད་དམ་སྤུམ་ཆའམ་བཞི་ཆའམ་ཡང་ན་ཅུང་ཟད་བརྒྱའོ། །བརྒྱས་པའི་
རྗེས་སུ་སྤྱིན་སྲེག་ཕྱེད་པ་མཆོག་གོ། །བརྒྱས་པའི་གྲངས་ནི་ལེགས་བྲུབ་ལས། བཙུ་
མ་མཉམ་ཆད་གྲངས་ནམས་ལ། སྤྱིར་ན་ཡི་གེ་དུ་ཡོད་པ། །དེ་སྟེན་འབྲུམ་ཐག་བརྒྱས་
བརྗོད་བྲ། །ཡི་གེ་སྤུམ་ཅུ་ཙ་གཉིས་ལ། །བརྒྱས་བརྗོད་སྤུམ་འབྲུམ་བྲ་བར་
བཤད། །དེ་བས་ཡི་གེ་མང་པོ་ལ། །སྟོན་དུ་བསྟེན་པ་ཁྲི་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
གཙུ་བོ་རྒྱང་པ་མིན་པ་ལ་བརྒྱས་པ་བྲ་མི་དགོས་སོ། །

བརྒྱས་པའི་འཕྲོ་ལ་གཉིད་བོ་བའམ་སྒྲུལ་ལམ་སྤྱིད་པའམ་ལུད་པའམ་འོག་རྒྱང་
ངམ་བཤད་གཅི་སོགས་བྱུང་ན་དེ་མ་ཐག་ཕྱིར་བ་བཞག་སྟེ་བཅག་པ་སོགས་བྲས་
ནས་ཉེ་རེག་བྲས་ཏེ་གྲངས་ཀྱི་ཐོག་མ་ནས་བཙུངས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡན་ཆད་
བརྒྱས་པའི་གྲངས་སུ་མི་གཞུག་གོ། །གཞན་ཡང་བག་མེད་པའི་ལྷ་གཞན་ཀྱི་བརྒྱས་
པ་བྲས་ནའང་། ཡིད་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་བརྒྱས་བརྗོད་བསྐྱར་བ་དང་།
བགེགས་ཀྱིས་བརྒྱམས་པ་དང་། ནད་ཀྱིས་གཟིར་བ་དང་། ལྟོད་པ་དང་། བག་མེད་
པ་དང་། ལུས་དང་སེམས་སྦྱོར་བ་དང་། ཆོ་ག་རི་སྐད་བཤད་པའི་དུས་ལས་འདས་
པར་བྲས་པ་དང་། མ་བསྐྱམས་པ་དང་མི་གཙང་བས་བརྒྱས་བརྗོད་བྲས་པ་དང་།
མཆོན་མོ་མི་ལམ་ངན་པ་བྱུང་བས་ཉིན་མོ་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་གང་ཡིན་ཀྱི་སྤྲུགས་
བརྒྱ་མ་བརྒྱས་པར། བརྒྱས་བརྗོད་བྲས་པ་ནམས་བརྒྱས་པའི་གྲངས་སུ་མི་གཞུག་
པར་ལེགས་བྲུབ་ལས་གསུངས་སོ། །

ཡང་དེར་གནས་གཅིག་ཏུ་ཕྱེད་བརྒྱས་གཞན་དུ་ཕྱེད་བརྒྱས་པས་བརྒྱས་པ་
ཐམས་ཅད་རྫོགས་ཀྱང་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་གསུངས་སོ། །ཐུན་ཀྱི་དུས་

ནི། ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་བྱེད་ཤར་བ་ནས་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་གི་གྲིབ་མའི་བར་དང་།
ཉིན་གུང་ལ་ཚུ་ཆོད་བརྒྱད་དམ་དགའི་དུས་དང་། ཕྱི་ཐོ་སྐྱེས་བྱ་གཅིག་གི་གྲིབ་མ་
ལུས་བ་ནས། ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་བྱེད་རྒྱབ་པའི་བར་གྱི་དུས་དང་། ཉི་མའི་དགྲིལ་
འཁོར་བྱེད་རྒྱབ་བ་ནས་སྔོན་བྱེད་གྱི་བར་ནི་སྔོན་ལ་བརྩམ་པའི་དུས་དང་། རོ་རངས་
གྱི་བྱེད་ནས་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་བྱེད་ཤར་བའི་བར་ནི་དུས་འཆམས་གཉིས་
པའོ། །ནམ་བྱེད་ནས་ནི། དྲག་ཤུབ་གྱི་ལས་དང་མི་སྤང་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། དུར་
ཁྲོད་གྱི་ལས་རྣམས་བྱ་ལ། དེ་ལས་བརྒྲོག་པའི་སྐབས་སུ་ཞི་བ་སོགས་བྱ་བར་
བཤད་ཅིང་། ལུན་གྱི་དུས་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་བརྒྱས་པ་བྱས་པ་རྣམས་གངས་སུ་
མི་གཞུག་པར་བཤད་དོ། །མདོན་རྟོགས་ལས། རྒྱུ་ལས་བརྒྱས་བརྩོན་ཅིན་བ་
དང་། རིགས་གྱི་ཡུམ་དང་བདག་པོ་ལ། ཉི་ཤུ་ཙ་གཅིག་བརྒྱས་བརྩོན་ནི། བྱས་
པས་རྟག་ཏུ་བསྐྱུང་བར་བྱ། ཞེས་བྲངས་པ་ལྟར་བྱ་སྟེ། རིགས་གསུམ་གྱི་རིགས་གྱི་
ཡུམ་ནི་སྤྱན་དང་། གོས་དཀར་མོ་དང་། མ་མ་གྲིའོ། །

གསུམ་པ་བརྒྱས་བརྩོན་ཡན་ལག་བཞིའི་མཛུགས་ཏུ་དེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ལུས་པའི་
ཕྱག་རྒྱས་ལྟ་ལ་དངོས་བྱུབ་གྱི་རྒྱར་དགེ་ཙ་དབུལ་ལོ། །ཕྱག་རྒྱ་དེས་འབྲེང་བ་
འབུལ་བ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་མ་བརྟགས་པའོ། །འོན་ཀྱང་བརྒྱུ་ལ་འཛོག་པ་ན་འབྲེང་བ་
ལྟའི་བྱུང་དུ་བཞག་ནས་གཙང་སྤྲུལ་གནས་པས་བརྒྱས་པ་བྱེད་དུས་མ་གཏོགས་
ལུས་ལ་མི་བཅང་ངོ་། །དེ་ནས་བརྩོན་གསོལ་དང་གཤེགས་གསོལ་སོགས་བྱེད།
ལུན་གྱི་དངོས་གཞི་ལ་བརྒྱས་པ་བྱས་ནས་ལུན་མཆམས་སུ་གཏོང་བའི་རིམ་པ་ནི།
ལྟ་བུ་གསོམ་པའི་གོ་རིམ་ལས་ལུགས་ལྟོག་ཏུ་གཏོང་བ་སྟེ། བརྒྱས་པའི་ལུགས་གྱི་

སྐྱེ་ལ་དམིགས་པ་ནི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡིག་འབྲུ་ལ་དམིགས་པས་གཏོང་ངོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་བ་
ཅམ་ལ་དམིགས་པས་སོ། །རྒྱ་བ་ནི་ལྷའི་སྐྱེ་འབའ་ཞིག་ལ་དམིགས་པས་སོ། །

མདུན་གྱི་སྐྱེ་དེ་ཡང་རང་གི་ལྷའི་སྐྱེ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སེམས་པས་སོ། །བདག་
བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷའི་སྐྱེ་དེ་ཡང་དེའི་སྤྲུགས་ཀའི་ཡིག་འབྲུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སེམས་པས་
སོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་ལ་དམིགས་པས་སོ། །རྒྱ་ཡང་ལྷའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་དམིགས་པས་
སོ། །དེ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ལ་དམིགས་པས་སོ། །དེ་ཡང་མི་དམིགས་པར་བདག་གི་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྐྱེ་མ་དང་སྤྲིག་སྐྱེ་ལ་སོགས་པར་སྤང་བ་
རྣམ་སྤྲོད་ཀྱི་ལུས་ལ་སེམས་པས་ཏེ། དམིགས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྐྱུས་ནས་
མཐར་སྟོང་བ་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་འཛོག་ཅིང་། དེ་ནས་སྐྱེ་མ་ལྟ་བུར་ལྷང་བ་ཡིན་པས་
སྤྲུག་བཅང་བའི་སྐྱབས་སུ་ཡང་ལྷའི་ང་རྒྱལ་མི་འཛིན་པ་མིན་ནོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་བ་དེ་
ལྷ་མེད་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཉར་བསྐྱེད་བྱེད་པའི་དོན་དོ། །

དེ་ནས་ཤེར་བྱིན་གྱི་སྤྲེགས་བཅ་བསྐྲག་པ་དང་། མཆོད་རྟེན་གདབ་པ་སོགས་
བྱའོ། །ཉིན་གཅིག་བཞིན་དུ་འང་ན་མཆོད་པའི་སྟོད་རྣམས་བརྟུ་བ་དང་། མེ་རྟོག་ཕུལ་
བ་རྣམས་དུས་གསུམ་དུ་འབྲུག་པ་དང་། ལྷ་གོས་ལ་སོགས་པའི་གོས་རྣམས་དུས་
གསུམ་དུ་བསྐྲགས་ཤིང་བརྟུ་བའམ། བདུག་པའམ། བསང་གཏོར་བྱའོ། །བརྒྱས་
བརྗོད་དང་སྤྲིན་སྤྲེག་དང་མཆོད་པ་སོགས་ལ། ཉལ་བ་དང་འབྲེས་པ་མ་གཏོགས་
པར་ཉག་ཏུ་ལྷ་གོས་བགོ་ལ། ཉལ་བ་དང་ཁུས་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་པར་མཐར་གོས་
མི་སྤང་ཞིང་དུལ་གྱིས་མ་གོས་པར་བྱའོ། །

བུ་མོས་བཀལ་བའི་སྐྱེད་པ་དམར་པོ་ལེབ་ཀླན་ཅིའམ། གྲུར་ཀུམ་གྱིས་བཙོས་

བ་ལ་མདུད་པ་ཐོར་ཏེ། མི་ལྷ་ཏར་ལྷ་ཏར་བརྒྱུ་ནི་ཤུ་གཞི་རྩེ་སྤྲུལ་ ཞེས་
བ་སྟོང་བརྒྱས་ལ་སྟོང་གི་དུས་སུ་ཤེད་པ་ལ་བཅིངས་ནས་འཛག་པ་བསྟུང་རོ། །

གཉིས་པ་བརྒྱས་བརྟེན་ལ་མི་སྟོས་པའི་བསམ་གཏན་ལ་གསུམ། མེ་ལ་གནས་
པའི་བསམ་གཏན་བཤད་པ། སྐྱ་ལ་གནས་པའི་བསམ་གཏན་བཤད་པ། སྐྱ་མཐར་
ཐར་བ་སྟེར་བའི་བསམ་གཏན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་གང་ཟག་རི་ལྷ་བྱ་ཞིག་གིས་
བསྟོམ་ན་ལྷ་བྱ་གསྟོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞིག་གིས་བསྟོམ་མོ། །ཚུལ་རི་ལྷར་བསྟོམ་
ན་རང་ལྷར་བསྟོམས་པའི་སྤྲུགས་ཀར་གསལ་ཞིང་འབར་བ་མར་མེ་ལྷ་བྱའི་མེ་ལྷ་
བསྟོམས་པའི་ནང་དུ་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོགས་པའི་རང་གི་སེམས་ཀྱི་དེ་ཉིད་
རྣམ་པ་གང་བརྒྱབ་བར་བྱ་བའི་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲི་རྣམ་པར་གྲག་པར་བསྟོམ་མོ། །མཐར་
ཕྱིན་པའི་ཆད་ནི་ཕྱི་རོལ་དུ་བཟའ་བ་རྟུང་ལ་ལོངས་མ་སྟུང་གྲང་བ་ཤེས་སྟོམ་གྱིས་
གཞོད་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། བར་དུ་བདེ་བོད་ལ་བརྟེན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྟེ་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། རང་ལྷར་བསྟོམས་པའི་སྤྲུགས་ཀར་སྐྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་
དུ་རང་འབྲའི་ལྷའི་སྐྱ་སྤྲ་མོ་ཞིག་བསྟོམས་པའི་སྤྲུགས་ཀར་གསལ་ཞིང་འབར་བ་མར་
མེ་ལྷ་བྱ་བསམ་ཞིང་། དེའི་ནང་དུ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐྱ་གྲག་པར་བསྟོམ་མོ། །འདི་ནི་བརྒྱས་
བརྟེན་དང་བཅས་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྐྱ་ལ་དམིགས་པ་དང་མི་འབྲསྟེ། དེ་ཤུབ་
བྱ་དང་ཡིད་བརྒྱས་གང་ཡིན་རུང་རང་གིས་བརྒྱས་པའི་སྐྱ་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་ལ།
འདི་ནི་རང་གིས་བརྒྱས་པ་མ་ཡིན་པར་མེའི་ནང་དུ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྐྱ་གྲག་པ་ལ་ལོགས་
ནས་ཉན་པ་ལྷ་བྱར་དམིགས་པ་སྟེ། མེ་གནས་ཀྱི་སྐྱབས་སུ་ཡང་འདི་དང་འབྲའོ། །

འདི་ཡང་རྣམ་པ་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྲི་རྣམ་པར་གྲག་པ་ལ་རོ་ཐོ་རང་གི་སེམས་ཀྱི་རོ་

པོར་བསྐོམ་མོ། །འདི་ལ་དང་པོ་ལྷའི་སྤྱུ་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་གསལ་བཏབ་སྟེ། དེ་
ནས་ལྷའི་སྤྱུ་ལ་སོགས་པ་གཞན་རྣམས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་སྦྱ་འབའ་ཞིག་ལ་
སེམས་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། མེ་གནས་ཀྱི་ཆེ་མེ་དང་སྦྱ་གཉིས་ལ་སེམས་འཛིན་པ་
ཡིན་ནོ། །མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆད་ནི། དཔེར་ན་ལྷ་སྐྱོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ལྷ་གཙོ་
འཁོར་ཐམས་ཅད་སྤྱོ་མདོག་བྱག་མཆན་སོགས་མ་འབྲེས་པར་མིག་གིས་མངོན་
སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་གསལ་བ་ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་བ་ལྟར། འདི་ཡང་མཐར་
ཕྱིན་པ་ན་སྤྲགས་ཀྱི་ཡི་གཤེ་སྦྱ་སྤྱེ་རིམ་ཅན་དུ་འཆར་བ་མ་ཡིན་པར་རྣ་བས་
མངོན་སུམ་དུ་ཐོས་པ་བས་ཀྱང་གསལ་བའི་རྣམ་པ་ཅིག་ཅར་དུ་ཡིད་ཁོར་འཆར་
བཤོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ནི་མཆན་མ་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་
ཐེག་པ་དང་། སྤྲགས་ཀྱི་ཐེག་པ་གཉིས་ཀའི་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་ལྷ་བྱ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་
པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པར་ཞི་གནས་སྟོན་དུ་བསྐྱབས་ནས། མཆན་ཉིད་ཆང་བ་
བྱུང་པ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མཐོང་བསྐྱབས་ཏེ། དེ་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་བྱུང་པ་ན་
ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ལ། སྤྲགས་ཀྱི་རྒྱུད་མྱེ་བཞི་པོ་གང་ལས་ཀྱང་ཞི་
གནས་ལོགས་སུ་སྦྱབ་ཚུལ་བཤད་ཀྱང་མ་བཤད། དགོས་ཀྱང་མི་དགོས་ཏེ། ལྷའི་
རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི་གནས་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་འབྱུང་པ་ཡིན་པས།
རྒྱུད་མྱེ་གོང་མ་གཉིས་སུ་རགས་པ་དང་། བླ་བའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་
པ་ན་ཞི་གནས་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་འབྱུང་ཅིང་བྱ་སྟོན་གཉིས་སུ་དེའི་དོད་ལྷ་བྱག་
སྟོམ་པ་དང་། མེ་གནས་དང་སྦྱ་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་འབྱུང་སྟེ།

སྤྱི་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་བསྐྱོམས་པའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་
སྤངས་པ་དངོས་སུ་འབྲེན་སྟབས་ན་ཞི་གནས་མཆོད་ཉིད་ཆང་བ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

བྱ་སྤྱོད་ལ་སྦྱུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་སྒྲིམ་པ། གསུང་སྤྲུགས་སྒྲིམ་པ། སྤྲུགས་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་སྒྲིམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་ལྷ་དྲུག་སྒྲིམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། བཟླས་པ་དང་
བཅས་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་སྐབས་ཀྱི་སྤྲུགས་ཀྱི་ཡི་གེའི་སྤྱི་ལ་དམིགས་པ་དང་ཡི་
གེའི་གཟུགས་ལ་དམིགས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡིན་མོད་ཀྱི། དངོས་གཞི་ནི་མེ་དང་སྤྱི་ལ་
དམིགས་པའི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ཀྱི་སྤྲུགས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་དམིགས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སྤྲུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་དང་། མཆོད་མ་མེད་པའི་
རྣལ་འབྱོར་དང་། སྤྱི་གནས་ཀྱི་བསམ་གཏན་གྱི་མཐའ་སྟེ་རྟེན་སུ་ཆོས་སྦྱུའི་རིགས་
འདྲའི་རྒྱ་སྟོང་ཉིད་བསྐྱོམས་པས་ཆོས་སྦྱུའི་ཐར་པ་སྟེར་བས་སྤྱི་མཐར་ཐར་པ་སྟེར་
བའི་བསམ་གཏན་ཏེ། དེ་གསུམ་དོན་གཅིག་གོ། །དེ་ལ་མཆོད་མ་དང་བཅས་པའི་
བསམ་གཏན་མཐར་ཕྱིན་ཀྱང་དེ་དག་ལ་འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པའི་དངོས་གཉེན་
མེད་པས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་པ་ལ་མཆོད་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་དགོས་
སོ། །དེ་སྒྲིམ་པ་ན་ལྷའི་སྤྱི་ལ་སོགས་པ་ཀྱན་རྫོབ་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡང་མི་སྒྲིམ་པར་
སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱུང་སྒྲིམ་དང་འཛོགས་སྒྲིམ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ནས་མན་ངག་བཞིན་
དུ་བསྐྱོམ་སོ། །དེ་བསྐྱོམས་པའི་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྤངས་དངོས་
སུ་འབྲེན་སྟབས་ན་ལྷ་ག་མཐོང་མཆོད་ཉིད་ཆང་བ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

༼ བསྟེན་པ་ལས་སུ་རུང་ནས་དངོས་བྱུང་སྤྱི་ལ་ཚུལ་༽

གསུམ་པ་བསྟེན་པ་ལས་སུ་རུང་ནས་དངོས་བྱུང་སྤྱི་ལ་ཚུལ་ནི། ཤེས་རབ་

དང་ཆེ་འཕེལ་བ་ལ་སོགས་པ་ནི་རྒྱས་དང་། དྲག་པོའི་ལས་སྒྲུབ་པའི་སྡོན་དུ་བསྟེན་
པ་བཏང་སྟེ། དེ་ནས་ལས་ལ་སྒྲུབ་དགོས་ཏེ་འདི་ནི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་གའི་ལུགས་སོ། །དེ་
ལ་ཆེ་བསྐྱལ་ཆེན་མང་པོ་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྒྲུབ་པ་
ལ་ནི། མཆོན་བཅས་དང་མཆོན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ཀ་མཐར་ཕྱིན་པ་དགོས་
ཀྱི། ཉན་ཞི་བ་དང་གདོན་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པ་ལ་ནི་དེ་ཙམ་མི་དགོས་
སོ། །ཞི་བ་དང་རྒྱས་པ་དང་དྲག་པོའི་ལས་ནི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་རིགས་དང་། བསྐྱེད་རིགས་དང་། རྟོ་རྟེན་རིགས་ཀྱིས་བསྒྲུབ་སྟེ། དངོས་གྲུབ་
མཆོག་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མ་ཡང་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པོ། །རིགས་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་
དངོས་གྲུབ་རབ་འབྲིང་ཐ་མ་གསུམ་གསུམ་དང་། ཞི་རྒྱས་དང་དྲག་པོ་གསུམ་གསུམ་
ཡོད་པས། རང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་དང་རིགས་ཀྱི་ལུས་དང་རིགས་ཀྱི་ཁྲོ་
པོས་ནི་སོགས་གསུམ་གྱུ་ལོ། །

དངོས་གྲུབ་གསུམ་དུ་འབྱེད་ལུགས་ལ་སྟོ་མང་སྟེ། རོ་པོའི་སྟོ་ནས་རིག་འཛིན་
དང་། མཛོན་ཤེས་དང་། བསྟན་བཅོས་ཀྱན་ཤེས་པ་སོགས་ནི་རབ་པོ། །མི་སྤང་བ་
དང་བརྟུང་ལེན་དང་རྐང་མཁྱོགས་སོགས་ནི་འབྲིང་ངོ། །གཞན་དབང་དུ་འདུ་བ་དང་
བསང་བསྐྱད་སོགས་ནི་ཐ་མ་ལོ། །ཏྭགས་ཀྱི་སྟོ་ནས་ནི་རྫས་འབར་བ་དང་དུ་བ་
འབྲུལ་བ་དང་རྫོ་བ་ལས་གསུམ་མོ། །གཞི་ལས་ནི། ལུས་ཀྱི་དང་རྫས་ཀྱི་དང་ལོངས་
སྟོད་ཀྱི་དངོས་གྲུབ་པོ། །

གསུང་བ་པོའི་སྟོ་ནས་ནི་འཕགས་པ་དང་། ལྟ་དང་། ས་སྒྲ་བའི་སྒྲགས་
སོ། །དངོས་གྲུབ་སྟེར་བ་པོ་མཆོག་ཡིན་ཡང་སྒྲུབ་པ་པོས་ལེགས་པར་མ་འབད་པའི་

བསྐྱེན་པ་ལས་དངོས་གྲུབ་ཐ་མ་སྟོལ་བ་ཡང་ཡོད་ལ། ལེགས་པར་བསྐྱེན་ན་ནི་ཐ་
མས་ཀྱང་གཞན་ལ་བསྐྱངས་ནས་དངོས་གྲུབ་མཆོག་སྟེར་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །མི་ལས་
ཆོ་ག་བཞིན་བརྟགས་པ་ན། མི་ལས་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་རང་གི་ལྷ་དང་བྱང་
སེམས་དང་འཁོར་རྣམ་བཞི་དང་། རི་དང་སྐང་པོ་དང་འབབ་ཚུ་དང་ལོ་དང་གོས་
རྟེན་པ་སོགས་དགའ་བའི་མི་ལས་མིས་ན་སྐྱབ་པ་བརྩམ་པར་བྱའོ། །

ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་སྐྱབས་སུ་བཀའ་པ་རྒྱུད་པ་དང་ནད་ལས་ཐར་པ་དང་།
ཤེས་པ་བྱུང་པར་ཅན་འབྱུང་བ་དང་ལྷག་པར་གཟི་མདངས་ཆེ་ཞིང་བརྟན་པ་དང་།
མི་ལས་བཟང་ཞིང་བདེན་པ་མི་བ་དང་། བསྐྱེས་བཞེད་ལ་དགའ་བུ་སོང་བ་དང་།
ངལ་བ་རྒྱུད་ཞིང་དྲི་ཞིས་པོ་སྟོབ་དང་། ཡོན་ཏན་ལྷུང་ལེན་པ་དང་། ལྷ་ལ་གྲུས་པ་
ཆེར་སོང་ན་བསྐྱེས་སྟོམ་གནད་དུ་སོང་བའི་རྟགས་སུ་ལེགས་གྲུབ་ལས་བཤད་ལ།
བསམ་གཏན་སྤྲི་མ་ལས། མི་དད་པ་དང་སྟོམས་ལས་དང་། བཀའ་སྟོམ་གྱིས་ཐེལ་
གྱིས་ལོན་པ་དང་ཁོད་པ་དང་ཡིད་གྱི་གཏུང་བ་ཆེ་བ་དང་། ལས་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐ་བ་དང་
བསྐྱེས་བཞེད་དང་བསམ་གཏན་ལ་མི་ཞེན་པ་དང་། ཅལ་ཅོལ་གྱི་གཏམ་ལ་དགའ་བ་
དང་། བྱ་བ་མིན་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་གདོན་གྱིས་བསྐྱེས་པ་དང་། མི་ལས་ངན་པ་
མི་བ་སོགས་ནི་ལྷ་གཞན་དུ་སྟོགས་པའི་རྒྱ་དང་། ཆགས་སྤང་དང་རྒྱགས་པ་དང་སྐྱ་
ལ་སོགས་པ་ཞི་བ་དང་། བསྐྱེས་བཞེད་ལ་ཡིད་རྒྱུན་ལྡན་དུ་གནས་པ་ནི་ལྷ་མདོན་དུ་
སྟོགས་པའི་རྒྱུར་གསུངས་སོ། ། །

༼སྟོད་པའི་རྒྱུད་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ༽

གཉིས་པ་སྟོད་པའི་རྒྱུད་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། རྒྱུད་གྱི་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་

དང་། ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སློབ་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་གཙུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ལ། དེ་
གསུང་བ་པོ་གང་གིས་གནས་གང་དུ་གསུངས་ན། རྒྱལ་བ་ཤུག་ཐུབ་པ་འདིའི་
ཡོངས་སྤྱོད་རྩོགས་པའི་སྤྱོད་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་གངས་ཆེན་མཆོས་གཞི་དང་སྤྱིང་
པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་འོག་མིན་སྤྱག་པོ་བཀོད་པའི་
གནས་སུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་གཞི་དང་སྤྱིང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་འཛིག་ཏེན་
གྱི་ཁམས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཕྱག་ན་དོ་རྩེ་དབང་བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ལས་རགས་རིམ་
གསུངས་ཤིང་། སངས་རྒྱུས་པལ་པོ་ཆེ་ལས་རྒྱུས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་གླིང་བཞི་
པའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བ་ཕྱག་བརྒྱ་བསྐྱོམས་པ་ལ་སྤྱོད་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཆེན་
པའི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་གཅིག་གོ།

དེ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་བསྐྱོམས་པ་ལ་གཞི་དང་སྤྱིང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་
འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་གོ། དེ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་བསྐྱོམས་པ་ལ་དེའི་རྒྱུད་
བར་མ་གཅིག་གོ། དེ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་བསྐྱོམས་པ་ལ་དེའི་རྒྱུད་རབ་འབྱམས་གཅིག་
གོ། དེ་བྱེ་བ་ཕྱག་བརྒྱ་བསྐྱོམས་པ་ལ་གཞི་དང་སྤྱིང་པོ་མེ་ཏོག་གིས་བརྒྱན་པའི་
འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་བཀོད་པ་སྟེ། དེ་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའོ། །རྒྱུད་འདི་དེ་
བཞིན་གཤམ་གསུམ་པའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ཏེ། འདི་ལས་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་གཞལ་ཡས་ཁང་སུམ་རིམ། གཙུག་པོའི་ཞལ་ཏུ་བསྐྱོ་ལ་གཞིགས་པ་
ཅིག་གིས་ཐོག་དངས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ་སྟོན་ནོ། །དེའི་རྒྱུད་ཕྱི་མ་ཞིག་ཀྱང་
ཡོད་དེ། དེ་ལས་ཀྱང་དཀྱིལ་འཁོར་གཉིས་ཙམ་སྟོན་ནོ། །སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་བསྐྱེད་རིགས་

གྱི་རྒྱུད་པོད་དུ་མ་འགྱུར་རོ། །དོན་ཅེ་འདི་རིགས་ལ་ཕྱག་ན་དོན་ཅེ་མངོན་པར་དབང་
བསྐྱར་བའི་རྒྱུད་ནི་ཚད་མེད་དོ། །ཕྱག་ན་དོན་ཅེ་གོས་སྟོན་ཅན་གྱི་རྒྱུད་དང་། དོན་ཅེ་ས་
འོག་གི་རྒྱུད་ལ་སོགས་པ་ལ་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པས་ཐེ་ཆོམ་གྱི་གནས་
སྲུ་མཛད་དོ། །

། ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྟོན་ཚུལ། །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། ལམ་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དབང་བསྐྱར་བ་
དང་། སྟོན་དུ་གྱུར་ནས་དམ་ཆིག་དང་སྟོན་པ་དག་པར་བྱ་བ་དང་། དམ་ཆིག་ལ་
གནས་ནས་སྟོན་དུ་བསྟེན་པ་རི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། བསྟེན་པ་ལས་སྲུ་རུང་ནས་དངོས་
བྱུང་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་འོ། །དང་པོ་གཉིས་ནི་བྱ་རྒྱུད་དང་སྟོན་མོང་བ་ཡིན་པས་བཤད་
ཟིན་ཏོ། །

། དམ་ཆིག་ལ་གནས་ནས་སྟོན་དུ་བསྟེན་པ་རི་ལྟར་བྱ་བ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཆན་མ་དང་བཅས་པའི་རྣལ་འབྱོར་དང་། མཆན་མ་
མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །དེའི་དང་པོ་ནི་སྟོང་ཉིད་གྱིས་མ་ཟིན་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་
ཡིན་ཞིང་། གཉིས་པ་ནི་སྟོང་ཉིད་གྱིས་ཟིན་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བྱའི། སྟོང་ཉིད་
རྒྱུང་བ་སྟོན་པ་ལ་མི་བྱ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་རྒྱུང་བ་བསྟོམས་པས་འཆང་མི་རྒྱ་ཞིང་།
མཆན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་དངོས་བྱུང་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བར་གསུངས་པས་
སོ། །མཆན་བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་སྟོང་ཉིད་སྟོན་པ་བཏང་ཡང་དེ་
ཅས་གྱིས་མཆན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་དུ་མི་འགྲོད། །

༼མཚན་བཅས་རྣམ་འབྱེད་བཤད་པ།༽

མཚན་མ་དང་བཅས་པའི་རྣམ་འབྱེད་ལ་གཉིས། ཕྱིའི་ཡན་ལག་བཞིའི་བརྒྱས་
བརྗོད་དང་། ཉང་གི་ཡན་ལག་བཞིའི་བརྒྱས་བརྗོད་དོ། །དང་པོ་ནི། རང་གི་སེམས་
རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྟོངས་པར་གཏན་ལ་པབ་པའི་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
དང་། ལྷའི་གནས་ལུགས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་བས་སྟོངས་པའི་ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
གཉིས་དབྱེར་མི་སྟེད་པར་བསྟོམས་པས་སྟོང་པའི་རང་ལས་རང་གི་སེམས་རྒྱ་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་བསྟོམ་མོ། །དེའི་སྟེང་དུ་ཨོ་ཡིག་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་
བསམ། དེ་ལས་འོད་གྱི་སྟོ་བསྐྱུ་བྱས་འདུས་ཡོངས་སུ་གྱུར་བ་ལས་རང་ཉིད་རྣམ་
པར་སྤང་མཛད་ཆེན་པོ་ཞལ་གཅིག་ཕྱག་གཉིས་མཉམ་གཞག་གི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པ།
སྐྱུ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་འབར་བའི་ཐེང་བས་འཁྲིགས་པ། བརྒྱ་དཀར་པོ་དང་རྒྱ་
བའི་གདན་ལ་བཞུགས་པ། དབྱ་རྒྱན་དང་ཐོར་ཚུགས་ཅན་དང་ལའི་སྟོད་གཡོགས་
དང་སྤང་གཡོགས་བསྐྱམས་པར་སྟེད་པ་ནི་བདག་གི་གཞིའོ། །སྤང་ཅིག་གིས་དཀྱོང་
སྟེད་ཐེད་པའང་བཤད་དོ། །དེ་ནས་རང་གི་མདུན་དུ་རང་འདའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པ་བསྟོམ་སྟེ་གཞན་གྱི་གཞིའོ། །དེའི་ཐུགས་ཀར་རང་གི་སེམས་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་སྟོམ་པ་ནི་སེམས་ལ་གཞོལ་བའི་གཞིའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་བརྒྱས་
བྱའི་ཐུགས་གྱི་ཡི་གེ་དགོད་པ་ནི་སྤྱོད་ལ་གཞོལ་བའོ། །དེ་ལ་དམིགས་ནས་ལུང་བྱ་
དང་ཡིད་གྱི་བརྒྱས་པ་བྱ་ཞིང་ལྷ་ལ་སེམས་འཛིན་པ་དང་། ཡིད་བརྒྱས་གྱི་ཆེ་སྟོག་
ཚོལ་བསྐྱམས་ནས་བྱ་བ་ནི་བྱ་རྒྱུད་གྱི་སྐབས་དང་འབྲེལ། དེ་ལ་བརྒྱས་པའི་བྱངས་
ནི་འབུམ་མོ། །

༼ བྱེད་གི་ཡན་ལག་བཞིའི་བཟླས་བཅོམ། ༽

གཉིས་པ་ནི། ལྷོང་པའི་རང་ལས། ཨ་ཨྱ་ཨི་ཨེ། བཞི་གང་རུང་ལས་སྤར་ལྟར་
བསྐྱེད་བའམ། ཡང་ན་རྒྱལ་བ་ཤུག་སྤུང་བར་བསྐྱེད་དེ། བདག་གི་གཞིའོ། །དེའི་
སྤྱགས་ཀར་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་དག་པ་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་
བསམ་སྟེ། དེ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་པ་རང་གི་ལུས་ལྟའི་ལུས་སུ་མཐོང་གི་བར་དུ་བསྐྱོམ་
པར་གསུངས་སོ། །ཟླ་བའི་ནང་དུ་སྤར་བ་ཤད་པ་ལྟ་བུའི་རྣམ་སྤང་བསྐྱོམ་སྟེ་གཞན་
ཀྱི་གཞིའོ། །དེའི་སྤྱགས་ཀར་བདག་གི་སེམས་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པར་
བསམས་སྟེ་སེམས་ལ་གཞོལ་བའོ། །དེའི་སྟེང་དུ་སྤྱགས་ཀྱི་ཡི་གེ་བསམ་སྟེ་སྤྲེལ་
གཞོལ་བའོ། །དེ་ལ་ཡང་བཟླས་བཅོམ་གཉིས་བྱ་བ་དང་སྟོག་ཚུལ་བསྐྱམ་པ་སྤར་
བཞིན་བྱ་སྟེ། བཟླས་བཅོམ་འབྱམ་སྤྲུག་གཅིག་གོ།

༼ མཚན་མེད་རྣལ་འབྱེད་བཤད་པ། ༽

གཉིས་པ་མཚན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱེད་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་
བྱུང་བས་སྟོང་པར་གཅིག་དུ་བྲལ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་ངེས་པར་བྱས་པའི་ངེས་
ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་གོམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་བསྐྱོམས་པའི་ལག་རྩེས་ལ། མཚན་
བཅས་ཀྱི་རྣལ་འབྱེད་མཐར་ཐུག་པ་ལས་ལྟའི་སྤྱུ་མངོན་སུམ་བཞིན་དུ་ཡིད་ངོར་
གསལ་བ་དེ་ཉིད། རྫོལ་སྟོགས་པ་ཅན་གྱིས་ཚུལ་མེད་དུ་སྤང་སྟོང་ཆོགས་པ་སྤྱུ་མ་
ལྟ་བུའི་སྟེང་སྤྱར་འཆར་བའི་སྤྲུག་མཐོང་མཚན་ཉིད་ཆང་བ་འབྲེན་སྤུང་གི་བར་དུ་
བསྐྱོམ་སོ། །དེ་ལྟར་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱེད་སྐྱོམ་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་རྣམ་སྤང་

མངོན་བྱང་དང་། དེའི་འགྲེལ་པ་སྒྲོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་མཛད་པའི་
བསྐྱུས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་ཏེ། དབུ་མ་སྒྲོམ་རིམ་དང་ཡང་མ་ཐུན་ནོ། །

༼བསྐྱེན་པ་ལས་སུ་རུང་ནས་དངོས་བྱུབ་སྐྱབ་ཚུལ།༽

གསུམ་པ་བསྐྱེན་པ་ལས་སུ་རུང་ནས་དངོས་བྱུབ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ནི། རལ་གྱི་
ལ་སོགས་པ་ཕྱིའི་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་རལ་གྱིའི་རིག་པ་འཛིན་པ་སོགས་སྐྱབ་པ་
དང་། ཉན་གྱི་ལུས་ཀྱི་གནས་རྣམས་སུ་ས་ཚུ་མེ་རྒྱུད་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲོམས་ནས་
ཞི་རྒྱས་ལ་སོགས་པའི་ལས་སྐྱབ་པ་དང་། འཇམ་དབལ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱབ་པ་བྱས་
ནས་བྱང་སེམས་དེ་དག་གིས་མགོ་ལ་ཉུག་བཤམ། ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱང་བྱང་
དུ་བརྒྱས་བཅོལ་བྱས་པའི་མཐར་དེ་དག་བྱང་བ་ན། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བཅེད་
པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་འཛོལ་པར་རྒྱུད་འདི་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་
བྱུབ་སྐྱབ་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་གསུངས་སོ། ། །

༼རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།༽

གསུམ་པ་རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཉིས། ཡོ་གའི་ཆོས་འཁོར་
བསྒྲོར་ཚུལ་དང་། ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་སྒྲོབ་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཡོ་གའི་ལུགས་ཀྱི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཁོར་རྒྱ་བའི་ཚུལ་
བཤད་ཟིན་ལ། ཡོ་གའི་སྒྲོས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོར་ཚུལ་ནི། འོག་མེན་ན་
བཞུགས་པའི་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་དེ་ངེས་པ་ལྷ་ལྷན་གྱི་ལོངས་སྟོན་རྫོགས་པའི་སྐྱ་
ཡིན་པས་འོག་མེན་ལས་གཞན་དུ་རྣམ་ཡང་མི་གཤེགས་ཤིང་། དེས་རྣམ་པར་སྣང་

མངོན་སྦྱུལ་སྦྱུལ་ཞལ་བཞི་པ་ཅིག་སྦྱུལ་པ་དེས་རི་རབ་ཀྱི་ཅེ་མོར་བྱོན་ནས་དོ་རྩེ་རིན་
པོ་ཆེའི་ཁང་བུ་བཅེགས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བཞུགས་ཏེ། སྲིད་པ་ཐ་མ་བའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔལ་སེང་གའི་གཟུགས་སུ་སྦྱུལ་པའི་སེང་གའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ཤིང་།
མི་བསྐྱོད་པ་ལ་སོགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཞན་བཞི་ཡང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་
བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་སྐང་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པའི་གཟུགས་སུ་སྦྱུལ་པའི་སྐང་པོ་
ཆེ་ལ་སོགས་པའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་ལོ་གའི་རྒྱད་
ཐམས་ཅད་ཅ་རྒྱད་དང་། བཤད་རྒྱད་དང་། ཆ་མ་ཐུན་གྱི་རྒྱད་གསུམ་དུ་འདུས་སོ། །

དེ་ལ་ནལ་འབྱོར་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་དེ་ཉིད་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ལ། དེར་
དང་པོར་སྐྱང་གཞིས་དོན་གཉིས་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ནམ་སྤང་བསྟན་པས་དེ་ལ་
ཐོབ་འདོད་བསྐྱེད་དོ། །དེ་སྦྱེས་པ་ན་ཐོབ་བྱ་དེ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི་དེ་མན་
ཆད་ཀྱི་རྒྱད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོན་ལ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་མ་འདས་ཀྱི་དངོས་
གྲུབ་སྦྱབ་པའི་ཐབས་ཐུན་མོང་བ་ནི་རྩ་བའི་རྒྱད་ཀྱིས་སྟོན་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་དུམ་བུ་
བཞི་སྟེ། རྟོར་དབྱིངས་དང་། འཛིག་རྟེན་གསུམ་རྒྱལ་ལ་ཁམས་གསུམ་ནམ་རྒྱལ་
དང་། འགྲོ་འདུལ་དང་། དོན་གྲུབ་ཀྱི་དུམ་བུའོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་དེའི་
རིགས་གཉིས་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔ་
ཀ་ལ་འཇུག་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཀྱི་སྤྲི་ནི་ནམ་སྤང་གི་རིགས་ཀྱི་བྱང་
སེམས་སོགས་ལ་འཇུག་གི། རིགས་བཞིའི་བྱང་སེམས་སོགས་ལ་མི་འཇུག་གོ། །དེ་
ལ་དུམ་བུ་དང་པོས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལམ་ནམས་སྟོན་ནོ། །

གཉིས་པས་ནི་རྫོ་རྗེ་དེ་རིགས་ཏེ་མི་བསྐྱོད་པའི་རིགས་དང་། གསུམ་པས་ནི་
བརྒྱའི་རིགས་ཏེ་འོད་དཔག་མེད་ཀྱི་རིགས་དང་། བཞི་པས་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་འདོད་
བ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རིན་པོ་ཆེ་དེ་རིགས་ཏེ་རིན་འབྱུང་གི་རིགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་
པའི་ལམ་རྒྱམས་སྟོན་ལོ། །རིགས་ལྔ་ཡོད་པ་ལས་རྩ་རྒྱུད་ལ་བཞི་ལས་མ་བཤད་པ་ནི་
སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་བློ་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོའི་སློ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་དེ་
རིགས་ཡིན་ལ། ལས་སུ་བྱ་བའི་སློ་ནས་ལས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པས་ལས་དང་བྱེད་པ་པོ་
གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱུས་གསང་བས་བཤད་དོ། །དེ་ལ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་
ཞིག་དང་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མ་ཞིག་དང་གཉིས་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ཕྱི་མ་ནི་ནང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་
རྣལ་འབྱོར་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱ་མཆོག་གི་དོན་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། དུམ་བུ་བཞི་ག་
ལས་གསུངས་པའི་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་སྐྱབ་པའི་ཐབས་རྒྱམས་རྒྱུས་པར་བཤད་པ་
དང་། མ་ཆང་བ་ཁ་བསྐྱང་བ་སོགས་ཀྱི་སློ་ནས་བཤད་དོ། །རྒྱུད་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མ་ནི་ནང་
གི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་འཛིགས་སྐྱབ་ལ། བརྒྱས་པ་དང་མཆོད་པ་
སོགས་ཀྱི་ཕྱི་མའི་བྱུང་བ་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱ་པལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་
ཏེ། དུམ་བུ་བཞི་ག་ནས་གསུངས་པའི་འཛིག་ཉེན་པའི་དངོས་བྱུང་སྐྱབ་པའི་ཐབས་
རྒྱམས་རྒྱུས་པར་བཤད་པ་དང་ཁ་བསྐྱང་བ་སོགས་ཀྱི་སློ་ནས་བཤད་དོ། །

འོན་རྒྱུད་སྡེ་བཞིར་འཛོག་ཚུལ་ལ་གཉིས་ལས། གཅིག་ལ་ཕྱི་མའི་བྱུང་བ་ལྟས་དང་
གཅང་སྐྱ་སོགས་དང་། ནང་གི་རྣལ་འབྱོར་གཉིས་ལས་ཕྱི་མའི་བྱུང་བ་ལ་དགའ་བའི་
གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་བྱ་རྒྱུད་དང་། ཕྱི་མའི་བྱུང་བ་དང་ནང་གི་རྣལ་
འབྱོར་གཉིས་ཆ་མཉམ་དུ་སྦྱོད་པ་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་

གསུངས་པ་སྟོང་རྒྱད་དང་། དེ་གཉིས་ལས་ནང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ལ་
དགའ་བའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་དང་། བར་གི་
རྣལ་འབྱོར་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་ཤིང་རྣལ་འབྱོར་
དེ་ལས་རྣལ་འབྱོར་གཞན་གོང་ན་མེད་པའི་རྒྱད་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་དུ་
བཞག་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱད་ཀྱི་རྒྱད་ཕྱི་མའི་ཕྱི་མ་ཕྱིའི་བྱ་བ་ལ་དགའ་བའི་
གདུལ་བྱའི་ཆེད་དུ་བཤད་པ་གཉིས་འགའ་ལོ་སྟུང་ན། དཔེར་ན་གསང་བ་འདུས་
པའི་གདུལ་བྱ་ལ་བསྐྱེད་རིམ་མཐར་ཕྱིན་ནས་ཀྱང་སྤུང་མོང་གི་དངོས་བྱུང་དོན་དུ་
མི་གཉེར་བར། རྫོགས་རིམ་ཉམས་སུ་གྲངས་ནས་ཆེ་དེ་ལ་མཆོག་གི་དངོས་བྱུང་བ་
ཐོབ་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གདུལ་བྱ་མཆོག་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དང་། བསྐྱེད་
རིམ་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་ནས་སྤུང་མོང་གི་དངོས་བྱུང་བྱུང་བ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ལ་
སོགས་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གདུལ་བྱ་པལ་བ་བསྐྱེད་ཀྱང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་སོགས་པའི་
གང་ཟག་རིགས་བཞི་སྟེ། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རིགས་གཉིས་ཡོད་པ་ལྟར། རྣལ་
འབྱོར་རྒྱད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་ཡང་གཙོ་བོ་དང་པལ་བ་གཉིས་ཡོད་པའི་
ནང་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་གྱི།
པལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

འོན་དུས་བྱ་བཞིའི་ལམ་འདི་གང་ཟག་ཐ་དད་པ་བཞིའམ། འོན་ཏེ་གང་ཟག་
གཅིག་རིམ་གྱིས་འཁྲིད་པའི་གནས་སྐབས་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡིན་སྟུང་ན། འདི་ལ་དཔལ་
མཆོག་འབྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པ་ལྟའི་རྫོས་པ་པོ་སྟེ་སྐྱབ་པ་པོ་ནི་རང་
བཞིན་བཟང་བ། དུག་གསུམ་ཆ་མཉམ་ལ་སྟོང་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤམ་གསལ་པའི་

རིགས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་པོ་ནི་འདོད་ཆགས་ཤས་ཆེ་བ་དང་། དུམ་བུ་གཉིས་པའི་གདུལ་བྱ་
ནི་ཞེ་སྒང་ཤས་ཆེ་བ་དང་། གསུམ་པའི་གདུལ་བྱ་ནི་གཉི་ཟུག་ཅན་ནམ་ལོག་ལྟ་ཅན་
དང་། བཞི་པའི་གདུལ་བྱ་ནི་མེར་སྣ་ཤས་ཆེ་བར་གསུངས་པས། གང་ཟག་རྒྱད་ཐ་དང་
པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །དུམ་བུ་བཞི་པའི་གདུལ་བྱ་མེར་སྣ་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ཆོག་ཟུར་
གྱིས་སློབ་དཔོན་འདིའི་དགོངས་པ་ཡང་སྔར་སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་གསང་བས་
བཤད་པ་དང་མ་ཐུན་པར་མངོན་ནོ། །ཡང་འགྲེལ་པ་དེ་ལས། རོ་བོ་ཉིད་དང་། རྣམ་པར་
སླིན་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྩོགས་པ་དང་། སྤྱལ་པའི་སྤྱད་བཞི་དུམ་བུ་བཞིའི་རིགས་
དང་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱར་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་མེ་ལོང་ལྟ་བུ་དང་། མཉམ་པ་ཉིད་དང་།
སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། བྱ་བ་སྦྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་བཞི་དང་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱར་བ་དང་།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། སྤྱིན་པའི་པར་ཕྱིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་པར་ཕྱིན་དང་།
བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་པར་ཕྱིན་དང་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་བཤད་པ་ནི་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་
བུའི་སློན་པ་བཤད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་གདུལ་བྱ་དེ་རེའི་ཐོབ་བྱ་ལ་ཡང་རིགས་བཞི་
ག་ཆང་བ་དགོས་པས། ཆ་མཉམ་ལ་སྤྱོད་པ་སོགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རིགས་བཞི་པོ་རེ་
ཡང་དུམ་བུ་བཞི་གའི་གདུལ་བྱར་འོང་ངོ་། །

རྣམ་སྒྲུང་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི། དུམ་བུ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལས་རྒྱས་པ་
དང་། འབྲིང་དང་། བསྐྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱ་གསུམ་གྱིས། དང་པོའི་སྦྱོར་བ་
དང་། དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་དང་། ལས་རྒྱལ་མཆོག་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་
སློམ་ཚུལ་རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་པ་གསུམ་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
སུམ་ཚན་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་དུམ་བུ་སོ་སོ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་དང་། གཟུངས་

དཀྱིལ་དང་། ཆོས་དཀྱིལ་དང་ལས་དཀྱིལ་གྱི་སྐབས་ཀྱི་དང་པོ་སྟོར་བ་སོགས་ཀྱི་
ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་གསུམ་གསུངས་པས་འདི་ལ་དུམ་བུ་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་ཉིང་རེ་
འཛིན་གསུམ་སྒྲོམ་ཚུལ་ཆན་བ་བཞི་བཞི་གསུངས་སོ། །འཕྲིང་གི་ཉིང་རེ་འཛིན་
སུམ་ཆན་བཞི་ནི་དུམ་བུ་རང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐབས་ནས་
གསུངས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་སོ། །བསྐྱུས་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་སུམ་ཆན་བཞི་ནི་
དུམ་བུ་རང་རང་གི་ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་སྐབས་ནས་གསུངས་པའི་
ཉིང་རེ་འཛིན་གསུམ་སོ། །དེ་ཉིད་སྤང་བ་ལས། དུམ་བུ་བཞིའི་རིགས་བཞི་དང་།
ཕྱག་རྒྱ་བཞི་སྐྱར་བ་ན་སྐྱུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། ཐུགས་དམ་ཆིག་གི་ཕྱག་རྒྱ། གསུང་
ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ། འཕྲིན་ལས་ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཡིན་པས། དུམ་བུ་བཞི་དང་ཕྱག་རྒྱ་
བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྐྱར་རོ། །ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་རིམ་པ་
བཞིན་དུ་སྐྱར་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་སྐྱུ་གསུང་
ཐུགས་འཕྲིན་ལས་བཞི་རིམ་བཞིན་གཙོ་ཆེ་བའི་བྱིར་རོ། །དེ་དག་ནི་ནམ་སྤང་དང་།
མི་བསྐྱོད་པ་དང་། འོད་དཔག་མེད་དང་། རིགས་གཞན་གཉིས་ཀྱི་རིགས་ལ་སྐྱུ་དང་
གསུང་དང་ཐུགས་དང་འཕྲིན་ལས་སུ་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། །རྫོ་རྩེ་དབྱིངས་ཀྱི་དུམ་བུའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་རང་གི་རིགས་ཀྱི་སྐྱུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་གཙོ་ཆེ་མེད་ཀྱང་
ཐུགས་དམ་ཆིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་མེད་པ་མིན་པས། ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་གདབ་
པར་གསུངས་ཏེ་གཞན་ནམས་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་ནམ་སྤང་སྐྱུ་གཙོ་ཆེ་ཡང་གསུང་ཐུགས་འཕྲིན་ལས་གསུམ་མེད་པ་མིན་
པས། ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་པ་དང་། མི་བསྐྱོད་པ་ཐུགས་གཙོ་ཆེ་ཡང་སྐྱུ་

གསུང་འཕྲིན་ལས་གསུམ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། འོད་དཔག་མེད་གསུང་ཡིན་ཡང་སྐྱེ་
 ཐུགས་འཕྲིན་ལས་གསུམ་ཡང་ཡོད་པ་དང་། རིགས་གཞན་གཉིས་གཙོ་བོར་འཕྲིན་
 ལས་ཡིན་ཡང་སྐྱེ་གསུང་ཐུགས་ཡོད་པས་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་ཏེ། ཨ་མ་ཏུ་
 ར་ལས། རིམ་པ་འདིས་ནི་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་པ་བཞི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར།
 དཀྱིལ་འཁོར་བཞེར་གསུངས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་པལ་ཆེར་ལུས་མེད་པའི་སེམས་མི་
 སྲིད་ལ། སེམས་དང་ལུས་མེད་པའི་དག་གྱང་མི་སྲིད་དེ། དེ་བས་ན་དཀྱིལ་འཁོར་
 སོ་སོ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་ལ་སོགས་པ་བཞི་ཆར་དགོས་པར་བལྟའོ། །དེ་བས་ན་རིགས་ཀྱི་
 དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་མཆོན་མར་གྱུར་པ་གོ་རིམ་
 བཞིན་དུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། དམ་ཆིག་དང་། ཆོས་དང་། ལས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་
 རྣམས་པ་བཞི་འདིར་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

དེ་དག་གི་རྣམ་དབྱེ་ཞིབ་པར་ཤེས་ན། དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་ལས་དུས་བབ་
 བཞིའི་ལམ་རེས་འགའ་གང་ཟག་གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ཆ་རྒྱེན་དུ་བྲིལ་ནས་བཤད་
 ཅིང་། རེས་འགའ་གང་ཟག་རྒྱུད་སོ་སོ་བའི་ལམ་དུ་བཤད་པ་རྣམས་མི་འགལ་བར་
 ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད་ལ་སྦྱང་གཞི་སྲིད་པ་སྦྱེ་བའི་རིམ་པ་ཀུན་
 ཅས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་བསྐྱེད་ནས་སྒྲོམ་པ་མེད་ཅིང་འབྲས་བུའི་གནས་
 སྐབས་དང་མཐུན་པར་སྒྲོམ་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་མཛོན་བྱང་ལྡན་གས་པའི་མཐར་ལྷས་
 པར་སྦྱང་མཛད་དུ་སངས་རྒྱས་པར་སྒྲོམ་པ་ལ་སྒྲོན་བྱུང་གི་རྣམ་ཐར་རེ་རེ་དང་རེ་རེ་
 སྦྱར་ནས་བཤད་པ་སྒྲོབ་དཔོན་རྣམས་པ་གསུམ་གས་མཛད་པ་མི་སྦྱང་ཞིང་། མཛོན་
 བྱང་ལྡན་གས་པའི་མཐར་ལྷས་པར་སྦྱང་མཛད་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་བར་གྱི་རིམ་པ་

ནམས་ས་བརྩ་བའི་བྱང་མེས་ས་གྱི་མཛད་པ་དང་། དེ་བྱིན་ཆད་གྱི་མཛད་པ་སངས་
རྒྱས་ཟེན་གྱི་མཛད་པར་བྱེད་པ་སྟོན་དཔོན་ཀུན་སྙིང་གི་དེ་ཉིད་སྤང་བའི་དགོངས་
བཤོ། །སངས་རྒྱས་ཟེན་གྱི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར་ལྷ་སྟོན་པ་ལ་བྱག་རྒྱ་བཞིའི་
རྒྱས་འདེབས་མེད་ན་ལམ་གྱི་རྒྱངས་སྟོར་བ་ལྷ་བྱ་ཡིན་པས་རྩང་ཟད་བཤད་པར་
བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་ལྷ། བྱག་རྒྱ་བཞིའི་སྤྱོད་ན། དབྱེ་བ། གོ་རིམ། རྒྱས་བཏབ་བའི་
དགོས་པ་དང་པན་ཡོན། རི་ལྷར་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། བྱག་རྒྱས་
བཏབ་པའི་དོན་ནི་འདར་མི་རྩང་བ་ཡིན་པས། ལྷ་སྟོན་པའི་ཚུལ་ལ་བྱག་རྒྱ་བཞིའི་
རྒྱས་བཏབ་པ་ནི་ཚུལ་དེ་ལས་འདར་མི་རྩང་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བྱག་ཆེན། དམ་རྒྱ། ཆོས་རྒྱ། ལས་རྒྱ་སྟེ་བཞི་དང་། སྤྱང་བྱ་
གཞིའི་བྱག་རྒྱ། སྤྱོད་བྱེད་ལམ་གྱི་བྱག་རྒྱ། སྤངས་པ་འབྲས་བུའི་བྱག་རྒྱ་སྟེ་གསུམ་
མོ། །སྤྱང་བྱ་གཞིའི་བྱག་རྒྱ་ལ་ཐ་མལ་གྱི་ལུས་ཡིད་ངག་དེ་དག་གི་བྱ་བ་བཞི་རིམ་
པ་ལྷར་བྱག་ཆེན། དམ་རྒྱ། ཆོས་རྒྱ། ལས་རྒྱ་དང་བཞིའི་སྤྱང་གཞིའི་གཙོ་བོ་ཡིན་
ནོ། །ཡང་འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཉི་ལྷག་སེར་སྤྱ་བཞི་རིམ་པ་ལྷར་བྱག་ཆེན་སོགས་
བཞིའི་སྤྱང་གཞིར་སྤྱོད་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི། གོང་དུ་འདོད་ཆགས་ཤེས་ཆེ་བ་
སོགས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རིགས་བཞི་དུམ་བུ་བཞིའི་གདུལ་བྱར་རིམ་པ་ལྷར་སྤྱར་ཞིང་།
དུམ་བུ་བཞི་དང་བྱག་རྒྱ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྤྱར་ནས་བཤད་པའི་དོན་གྱིས་
སོ། །ཡང་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱང་གི་ཁམས་བཞི་བྱག་རྒྱ་བཞིའི་སྤྱང་གཞིར་རིམ་པ་བཞིན་
སྤྱོད་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཆན་ནི། བྱག་རྒྱ་བཞི་དུམ་བུ་བཞིའི་རིགས་དང་སྤྱོད་ཞིང་།

རིགས་བཞི་པོ་ས་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་རྣམ་སྣང་། རྒྱུ་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་མི་
བསྐྱོད་པ། མེ་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་འོད་དཔག་མེད། རྒྱུད་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་
དོན་གྲུབ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །

རྒྱུད་བྱེད་ལམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་དུམ་བུ་བཞི་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་སྟོར་ཏེ། དུམ་བུ་དང་
པོ་ནས་བསྟན་པའི་ལམ་རྣམས་སྐྱེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་གཙོ་ཆེ། གཉིས་པ་ནས་
བསྟན་པའི་ལམ་རྣམས་སྤྲུགས་དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱའི་ལམ་གཙོ་ཆེ། གསུམ་པ་ནས་
བསྟན་པའི་ལམ་རྣམས་གསུང་ཆོས་གྱི་ཕྱག་རྒྱའི་ལམ་གཙོ་ཆེ། བཞི་པ་ནས་བསྟན་
པའི་ལམ་རྣམས་འཕྲིན་ལས་ལས་གྱི་ཕྱག་རྒྱའི་ལམ་གཙོ་ཆེ་བའི་དོན་གྱིས་སོ། །

ཡང་དུམ་བུ་རེ་རེའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ནས་བསྟན་པའི་ཉིང་རེ་འཛིན་
གསུམ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་རྣམས་སྐྱེ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ལམ་གཙོ་ཆེ་ཞིང་། དེ་
བཞིན་དུ་གཟུངས་དཀྱིལ་དང་། ཆོས་དཀྱིལ་དང་། ལས་དཀྱིལ་གསུམ་གྱི་སྐབས་
ནས་བསྟན་པའི་ལམ་རྣམས་རིམ་བཤུར་སྤྲུགས་དམ་རྒྱ་དང་གསུང་ཆོས་རྒྱ་དང་
འཕྲིན་ལས་ལས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་རེ་རེའི་ལམ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་རིམ་བཤུར་བཞིན་
སྒྱུར་རོ། །དཀྱིལ་འཁོར་བཞི་པོ་རེ་རེའི་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་རེ་རེ་ལ་ཡང་
ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རེ་རེ་ལ་ཡང་མཆོན་བྱའི་དོན་དང་།
མཆོན་བྱེད་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་གཉིས། མཆོན་བྱེད་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ཡང་ཕྱིའི་མཆོན་
བྱེད་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། བད་གི་མཆོན་བྱེད་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་གཉིས་སུ་བྱེ་བས་གསུམ་
གསུམ་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་རྣམ་སྣང་ལ་སོགས་པ་ལྷ་དེ་དང་དེའི་སྐྱེ་
གཟུགས་གྱི་རྣམ་པ་ནི་མཆོན་བྱའི་དོན་ནོ། །སྐྱེ་དེའི་རང་བཞིན་དུ་བཞུགས་པའི་རྣམ་

བ་དང་མཐུན་པར་བཅས་པའི་ལག་པའི་འདུ་བྱེད་ནི་མཆོན་བྱེད་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །

དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བདག་ཉིད་ལྷ་དེ་དང་དེའི་སྐྱབས་ལ་བར་དམིགས་པ་ནི་
མཆོན་བྱེད་ནང་གི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དམ་ཆིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ཐུགས་རྣམ་
པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་མཆོན་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བར་བསམ་པ་ནི་མཆོན་
བྱེད་དོན་ནོ། །དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་བཅས་པའི་ལག་པའི་འདུ་བྱེད་ནི་མཆོན་
བྱེད་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་ཉིད་ལྷ་དེ་དང་དེར་བསྐྱོམས་པའི་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕྱག་མཆོན་གྱི་རྣམ་པར་ཤར་བར་བསམ་པ་ནི་
མཆོན་བྱེད་ནང་གི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཆོས་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ཆོས་ཕྱང་བརྒྱད་
ཁྲི་བཞི་སྟོང་སྟོན་པའི་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུ་ནི་མཆོན་བྱེད་དོན་ནོ། །

ལྷ་དེ་དང་དེར་བསྐྱོམས་པའི་ལྷ་དང་སྐྱོག་མ་ལ་སོགས་པའི་གནས་རྣམས་སུ་ཡི་
གོ་དགོད་པ་ནི་མཆོན་བྱེད་ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །རང་ལྷ་དེ་དང་དེར་གསལ་པའི་གསུང་
ཡིག་འབྲུའི་རྣམ་པར་ཤར་བར་བསམ་པ་ནི་མཆོན་བྱེད་ནང་གི་ཕྱག་རྒྱའོ། །སྦྱངས་པ་
འབྲས་བུའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུའི་སྐབས་གྱི་སྐྱེད་ཐུགས་དང་གསུང་དང་འཕྲིན་
ལས་ཏེ་བཞི་དང་། ཕྱག་ཆེན་སོགས་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱོར་བ་དང་། ཡང་ཡེ་ཤེས་
བཞི་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱོར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ནི་ཡེ་ཤེས་བཞི་དང་དུམ་
བུ་བཞི་སྦྱར་ཞིང་དུམ་བུ་བཞི་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་སྦྱར་བའི་དོན་གྱིས་སོ། །ཡང་སྐྱེ་བཞི་
དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་རིམ་པ་བཞིན་སྦྱོར་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཆོན་ཡང་སྐྱེ་བཞི་དང་དུམ་བུ་བཞི་
སྦྱར་ཞིང་དུམ་བུ་བཞི་དང་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་སྦྱོར་བའི་དོན་གྱིས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། དམ་ཆིག་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བརྟག་ནས་དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་

བཞིའི་རྒྱུས་འདེབས་པ་ཡིན་གྱི། དམ་ཚིག་པ་རྒྱང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་རྒྱང་བ་གང་
རུང་རེ་རེ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། དུག་རྒྱ་བཞིའི་རྒྱུས་བཏབ་པའི་དོན་ནི་ཡེ་ཤེས་པའི་སྐྱ་
གསུང་ཐུགས་མཛད་པ་བཞི་དང་དམ་ཚིག་པའི་སྐྱ་གསུང་ཐུགས་མཛད་པ་བཞི་
བསྐྱེས་ནས་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པ་ལ། གང་རུང་རེ་རེ་བ་ལ་བསྐྱེ་རྒྱ་
མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། བདག་བསྐྱེད་མཐུན་བསྐྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་འབྲུལ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར་
དཔལ་མཚོག་ལས། གང་ལ་གང་གི་རྒྱུས་བཏབ་པ། །དེ་ནི་དེ་ཡི་རང་བཞིན་
ཉིད། །ཅེས་པ་དང་། ཅེ་མོ་ལས། གུན་གྱི་གོང་མའམ་འོག་མ་ཡི། །ཉི་ཆེ་བ་དེ་སྤང་
བར་བྱ། །ཞེས་གུན་གྱི་གོང་མ་ཡེ་ཤེས་པ་དང་། འོག་མ་དམ་ཚིག་པ་ཉི་ཆེ་བ་སྟེ་
ཐོགས་རེ་ལ་རྒྱུས་འདེབས་པ་སྤང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སློབ་དཔོན་གུན་དགའ་
སྤྱང་པོའི་ལུགས་ལ། དམ་རྒྱ། ཆོས་རྒྱ། ལས་རྒྱ། དུག་ཆེན་གྱི་རིམ་པས་བྱ་བར་
བཞེད་དོ། །སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱུས་གསང་བ་དང་ཤུག་བཤེས་གཉེན་གཉིས་གྱི་
ལུགས་ལ། དུག་ཆེན་དམ་རྒྱ་ལས་རྒྱ་ཆོས་རྒྱའི་རིམ་པས་བྱ་བར་བཞེད་གྱི། སློབ་
དཔོན་དེ་གཉིས་གྱི་བཞེད་པ་སྤྱ་རབས་པ་མང་པོས་བརྗོད་པ་ནི་དེ་གཉིས་གྱི་བཞེད་
པ་མ་གོ་བར་སྤང་དོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་གྱི་བཞེད་པ་མི་འཐད་དེ། བརྗོད་འབྲེལ་ལས།
དམ་ཚིག་གི་དུག་རྒྱུས་བསྐྱབས། ཆོས་གྱི་དུག་རྒྱུས་བཀོད། ལས་གྱི་དུག་རྒྱུས་
འཕྲིན་ལས་ལ་སྐྱུར། དུག་རྒྱ་ཆེན་པོས་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞག་པར་བྱ་
བར་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་པ་དང་། ལྷ་རེ་རེ་ཡང་དུག་རྒྱ་བཞི་དང་། དགུག་གཞུག་
བཅིང་དབང་དུ་བྱ་བ་སྟེ་བཞི་དང་། དབང་བསྐྱར་དང་། བྱིན་བརྒྱབ་གཉིས། ཉིང་རེ་

འཛིན་དང་མཛོད་པ་གཉིས། ཕྱག་རྒྱ་དང་སྒྲིང་པོ་གཉིས། སྤགས་དང་རིག་པ་གཉིས་
ཏེ། སློབ་བཅུ་དྲུག་བཅུ་དྲུག་གི་སློབ་སྤྱིད་དགོས་པ་ལ། སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་
ལུགས་དེ་ལ་སློབ་བཅུ་དྲུག་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དམ་
ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱས་བསྐྱབས། ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་འདི་ཡིན་པས་གོ་རིམ་འདི་ལྟར་
ངེས་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་འདི་ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་མི་སྤང་བས། སློབ་དཔོན་དེ་
གཉིས་ཀྱི་ལུགས་མི་འཐད་དེ། ཀུན་དགའ་སྒྲིང་པོ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བར་
སོང་ནས་སྤང་བས། འོ་ན་ཀུན་དགའ་སྒྲིང་པོའི་ལུགས་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སངས་
རྒྱས་གསང་བ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སྤྲིས་ན་ཅི་ཟེར། སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་
ལུགས་ལྟར་བྱས་ན་སློབ་བཅུ་དྲུག་མ་ཆང་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་སྤྱད་གོས་སོ། །

འོ་ན་བྱེད་རང་གི་ལུགས་ལ་སློབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ཀྱི་བཞེད་པ་ནི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་
ན་དབྱ་མ་ལ་འཇུག་པ་ལས། སེམས་འགགས་པས་དེ་སྐྱུ་ཡིས་མངོན་སུམ་
མཛད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་དང་མཐུན་པར། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེད་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་
པའི་སྐྱེའི་ཉེན་ལ་མངོན་དུ་མཛད་དགོས་པས་སྐྱུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྒྱས་འདེབས་
དང་པོར་བྱེད། ཆོས་སྐྱུ་མངོན་དུ་མ་མཛད་བར་འཕྲིན་ལས་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་མི་
འབྱུང་བས། དམ་རྒྱ་དུས་གཉིས་པར་བྱེད། ཆོས་སྐྱུ་མངོན་དུ་མཛད་ནས་འཕྲིན་
ལས་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་འབྱུང་བས། དམ་རྒྱའི་རྗེས་སུ་ལས་རྒྱ་བྱེད། གསུང་
དབྱངས་ཡན་ལག་དྲུག་ཅུས་ཆོས་སྟོན་པ་ཉིད་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་ལས་
རྒྱའི་རྗེས་ལ་ཆོས་རྒྱའི་རྒྱས་འདེབས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་འོ་ན་བྱེད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སློབ་དཔོན་ཀུན་དགའ་སྒྲིང་པོའི་བཞེད་པ་ནི་ལྟར་

ཞེ་ན། དམ་ཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱས་རང་དང་ལྷ་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྤར་མ་བྱུབ་པ་གསར་
 ཏུ་བསྐྱབས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་པས། དམ་རྒྱ་དང་
 བོར་བྱེད། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་དང་། དག་ལུས་
 པ་མ་སྤུ་ཅན་དུ་གྱུར་པ་མེད་པར་འཛིག་ཏེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་འཕྲིན་ལས་ལ་
 བསྐྱལ་མི་ལུས་པས། ཆོས་རྒྱ་དུས་གཉིས་པར་བྱེད། ཐུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་མཉམ་
 པར་བཞག་ཅིང་དག་ལུས་པ་མ་སྤུ་ཅན་གྱུབ་ནས་འཕྲིན་ལས་ལ་སྦྱོར་བས། ལས་རྒྱ་
 དུས་གསུམ་པར་བྱེད། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནས་རང་དང་ལྷ་གཉིས་སུ་མེད་པར་བྱུབ་
 ཟེན་གྱི་དོན་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པར་བྱ་བ་”ཡིན་པ་
 ལ་སྡོན་དུ་གཉིས་སུ་མེད་པར་མ་བྱུབ་པར་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་
 འཛོག་པ་མི་འོང་བས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་རྒྱས་འདེབས་མེས་ལ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་
 ཡིན་ནོ། །འོ་ན་རང་ལུགས་དེ་གཉིས་གང་བྱེད་ཟེར་ན། གང་བྱས་ཀྱང་ཆོག་གོ། །འོ་ན་
 ཀྱང་དཀྱིལ་ཆོག་དྲོ་རྩེ་འབྱུང་བ་ལ་བཏེན་ནས་བྱེད་ན་སྒོ་བ་དཔོན་ཀྱན་སྡིང་གི་
 ལུགས་ཉིད་བྱེད་དགོས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། དགོས་པའི་གཙོ་བོ་ནི་ཐ་མལ་པའི་ལུས་དག་ཡིད་གསུམ་བྱ་བ་དང་
 བཅས་པ་བཞི། རྒྱ་པའི་སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་བཞིར་བསྐྱར་
 བའོ། །

ལྷ་པ་ནི། དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་འབྱུང་བའི་རྒྱ། ཕྱག་རྒྱ་རང་གི་ངོ་བོ། འཆའ་བའི་ཆོ་ག་
 འབྱུབ་པའི་རྒྱ། བྱུབ་པ་དབང་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་བཞི་ལས། འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་དམ་
 རྒྱའི་ཕྱག་རྒྱ་ཐམས་ཅད་དྲོ་རྩེ་བསྐྱམས་པ་ལས་བྱུང་བར་རྒྱད་ལས་བཤད་པ་ལ། ཁ་

ཅིག་གིས་ཨ་ལ་ཏུ་ར་དང་གོ་ས་ལའི་རྒྱན་གཉིས་ལས། རྡོ་རྗེ་བསྐྱམས་པ་ཕྱག་རྒྱ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པར་བཤད་ཅིང་། དེ་བརྒྱད་རྒྱ་ལ་དགོངས། སློབ་དཔོན་ཀྱན་
སྤྱང་གིས་རྒྱ་ཡིན་པས་མ་ཁུབ་པར་བཤད་དེ། དངོས་རྒྱ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཟེར་
ནས། དང་པོར་རྡོ་རྗེ་བསྐྱམས་པ་བཅས་ཏེ། དེ་ལས་རྣམ་སྤྱང་གི་དམ་རྒྱ་འཆམ། དེའི་
རྡོ་རྗེ་བསྐྱམས་པ་དང་པོ་བཅས་པ་དེ་མ་བཟོལ་བར་རྣམ་སྤྱང་གི་དམ་རྒྱ་ལས་ལྷ་
གཞན་གྱི་དམ་རྒྱ་འཆམ། དེ་ལས་ཡང་གཞན་གྱི་རིམ་པ་ལྟར་འཆམ་བར་བྱེད་པ་མི་
འཐད་དེ། རྒྱད་དང་རྡོ་རྗེ་འབྱུང་བ་གཉིས་ཀ་ལས། དམ་ཆིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ཐམས་ཅད་
ནི། རྡོ་རྗེ་བསྐྱམས་པ་ལས་འབྱུང་བས་ན། ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་བསྐྱམས་པ་
དམ་བཅས་ནས། ཞེས་པ་དམ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོར་སྦྱར་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
རྡོ་རྗེ་ཁ་ཅིག་བརྗོད་སྟེ། ཞེས་པས་རྡོ་རྗེ་བསྐྱམས་པ་བཅས་ལ། དེས་མིག་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་ཏེ། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བརྗོད་སྟེ། ཞེས་པ་མིག་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པའི་
སྒྲགས་མ་ཡིན་གྱི། རྡོ་རྗེ་བསྐྱམས་པ་བཅས་པའི་སྒྲགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྡོ་རྗེ་
འབྱུང་བ་ལས། བརྗོད་སྟེ། ཞེས་པ་མིག་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ་པའི་སྒྲགས་སུ་གསུངས་
པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དམ་རྒྱ་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་རེའི་སྡོན་དུ་རྡོ་རྗེ་བསྐྱམས་པ་རེ་རེ་
བཅས་མི་དགོས་ན་བརྗོད་སྟེ། ཞེས་པའི་སྒྲགས་ཀྱང་རེ་རེ་ལ་རེ་རེ་བརྗོད་མི་དགོས་
པར་འགྲུང་རྡོ་རྗེ་།

དེའི་ཕྱིར་བརྗོད་སྟེ། ཞེས་པས་རྡོ་རྗེ་བསྐྱམས་པ་བཅས་ལ། བརྗོད་སྟེ། ཞེས་
པས་མིག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མིག་གིས་བལྟས་པས་རྣམ་པར་སྤྱང་
མཛད་ཡེ་ཤེས་པ་མདུན་ན་བཞུགས་པ་མཛོད་སུམ་དུ་མཐོང་བར་བསམ། དེ་ནས་

ཨོ་བཟླ་རྒྱ་ཉི་ལཱ་རྩེ་ཞེས་པས་རྣམ་སྤང་གི་དམ་ཆུ་བཅས་ལ། རེ་རྩྱུ་བོ་རྩོ་ཞེས་པ་
བཞེས་རིམ་པ་ལྟར་དགུག་གཞུག་བཅིང་དབང་དུ་བྱས་ནས་རང་དང་ཡེ་ཤེས་པ་
གཉིས་སུ་མེད་པར་བྲ། དེ་ནས་བཟླ་སདྲ་ཞེས་པས་རྣམ་སྤང་གི་རྒྱལ་ཏུ་ཉི་མའི་རྒྱལ་
ཡོལ་བསམ། བཟླ་སདྲ་ས་མ་ཡ་སྤྱི་ལྷ་རྩྱུ་ཞེས་པས་རང་ཉིད་ཡེ་ཤེས་པ་དང་
གཉིས་སུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་རྒྱལ་བྲ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱས་བཏབ་ནས། ཁ་ཅིག་
ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱས་བཏབ་ཟིན་པའི་རྩེ་ས་ལ་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐུགས་ཀར་རྒྱ་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ཀྱི་སྟངས་དུ་དང་པོའི་རྩོ་རྩེ་ལྷ་པ་རེ་རེ་ཞེས་ཟེར་བར་བྱེད་དོ། །བསྐྱོམ་
དོན་ལ་ནི་དེ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་སྟེ། རྒྱས་བཏབ་ཟིན་པའི་རྩེ་ས་ཐོགས་ཉིད་དུ་རྣམ་
པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་ཐུགས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་རྒྱ་བའི་སྟངས་དུ་རྩོ་
རྩེ་དཀར་པོ་ཅེ་ལྷ་པའི་རྣམ་པར་བསྐྱོམས་ཏེ། དེ་ལ་སེམས་ཅེ་གཅིག་ཉིད་དུ་
དམིགས་ནས་སྤྱི་ལོ་ཐུགས་གསུམ་གསུམ་དང་། རང་རང་གི་གསུམ་གསུམ་བརྒྱས་
ཏེ། དེ་ལ་ཡུན་རིང་དུ་དམིགས་པ་ནི་ཐུག་ཆུ་འབྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལོ། །

དེ་ནས་རང་གི་སྤང་པོ་སོགས་སྟངས་ཉིད་དུ་རིགས་པས་བཤེག་ནས་སྐྱོམ་པ་ནི་
དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ལོ། ཆོས་ཀྱི་ཐུག་ཆུ་འབྲུང་བའི་རྒྱ་ནི་བརྩོད་པ་སྤྱི་ལྷ་བྱེད་
དོ། །རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུལ་ནི་ལྷ་དེ་དང་དེའི་སྟོག་མར་སྤྱི་ལོ་ས་བརྒྱ་དམར་པོ་འདབ་
མ་བརྒྱད་པ་ལྟའི་སྟོགས་ཀྱི་འདབ་མ་གཅིག་ལྟར་ལྷ་པའི་སྟངས་དུ་རྩོ་རྩེ་དཀར་པོ་ཅེ་
ལྷ་པ་མཆུར་ཉལ་བ་ཅིག་བསམ། ཨོ་བཟླ་རྩོ་རྩེ་ཞེས་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ལ་བཟླ་
རྒྱ་ན་ལ་སོགས་པའི་རང་རང་གི་ཆོས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་རྩོ་རྩེའི་སྟེ་བ་ལ་དཀྱིས་པའི་
ཚུལ་དུ་བཞོད་ལ། ཆོས་ཀྱི་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱི་བརྩོད་པ་རྣམས་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུལ་

མོ། །དེ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཕྱག་ཆེན་འཆའ་བ་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། རི་བོ་དགེ་ལྷན་
བ་གཉིས་ཀའི་ཕྱག་ལེན་ལ་མཛད་བ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་”ཤེ”ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ལ་ལུས་ཀྱི་ཕྱག་
རྒྱ་བཅའ་བ་གང་ནས་ཀྱང་བཤད་བ་མེད་ཟེར་རོ། །དེ་ནི་ཕིན་ཏུ་མི་འཐད་དེ། དཔལ་
མཆོག་ལས། ལངས་བའམ་ནི་འདུག་པའམ། གང་དག་དེར་ནི་གནས་བའམ། ཐམས་
ཅད་རྗེས་ཆགས་སྒྲོར་བ་ཡིས། །དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་
གསུངས་ཤིང་། དེའི་འགྲེལ་བར་དཔལ་མཆོག་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ཉིད་བརྗོད་པས་
རང་གི་ལྷ་འོ་གཟུགས་བརྟན་ལངས་བའམ་འདུག་པ་བསྟོམ་པར་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་
རྗེས་ཆགས་རྣམས་འཕྲོར་གྱིས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདིར་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམས་པར་དག་
པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས་ཅི་ཞིག་འབྱུང་ཅེ་ན། དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཐོབ་
པར་འགྱུར། ཞེས་བྱ་བ་ལ། རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ནི་
དངོས་བྱུང་ཐམས་ཅད་དེ་དེ་འབྱུང་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་བརྗོད་
པས། ཞེས་བ་ཆོས་ཀྱི་ཡི་གེ་དག་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་། རང་གི་ལྷ་སྟེ། གང་ལ་ཕྱག་རྒྱས་
གདབ་པར་བྱ་བའི་ལྷ་ལངས་བའམ་འདུག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམས་བ་དང་མཐུན་པའི་
ལུས་ཀྱི་རྣམས་འགྱུར་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཅའ་བ་དང་། སེམས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཉམ་
པར་བཞག་པ་གསུམ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཆོག་པར་བྱེད་པ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་
ཡིན་པ་ལ། ཕྱག་ཆེན་བཅའ་བ་མེད་ན་འབྱུང་པའི་རྒྱ་མ་ཆང་བར་འགྱུར་བས། འདིར་
ཕྱག་ཆེན་འཆའ་བ་འགོག་པ་ཕིན་ཏུ་མི་རིགས་སོ། །

ཆོས་རྒྱ་དབང་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ནི་ལུས་ལྷ་གང་ཡིན་པ་དེའི་རྣམས་པར་གསལ་
བ་དང་། ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོག་པའི་དོན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་པའི་ཟབ་

གསལ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རང་ལས་དོན་དང་བཅས་པའི་སྡེ་ཡར་རྒྱ་ལ་སྦྱར་ནས། དེ་
ལས་དོན་དེ་ཤུ་མོ་ནས་འབྱུང་ཅམ་འཕྲོས་པ་སྤེལ་ཅེ་མོར་བསྒྲོམས་ཏེ། དེ་ལ་རེག་མཐོང་
གི་མཆན་མ་བྱུང་བྱུང་དུ་བསྒྲོམས་པས་ཆོས་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་བྱུང་གི་ཏུ་
ཆེན་པོ་རྣམས་འབྱུང་བ་ནི་ཆོས་རྒྱ་དབང་དུ་བྱུང་པའི་ཆད་དོ། །ལས་རྒྱ་འབྱུང་བའི་
རྒྱ་ནི་དོན་དེ་ཁུ་ཚུར་རོ། །རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུ་ལ་ནི་གཡོན་པའི་དོན་དེ་ཁུ་ཚུར་གྱི་སྤྲང་
དུ་གཡས་པའི་དོན་དེ་ཁུ་ཚུར་བཞག་ལ་བད་སྒྲོར་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་བས་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ཕྱག་
མཆན་མེད་པའི་ཕྱག་ཆེན་འཆའ་བ་ཡིན་ཏེ། རང་རང་གི་ཕྱགས་བརྗོད་ལ་ཕྱག་རྒྱ་
འགྲོལ་བ་ན་སེ་གོལ་ཏོག་ཅིང་འཕྲིན་ལས་མཛད་པར་མོས་པའོ། །

འབྱུང་པའི་རྒྱ་ནི་ཕྱག་རྒྱ་འཆའ་བའི་དུས་སུ་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ཕྱགས་ཀར་སྤྲ་
ཆོགས་དོན་དེ་རེ་རེ་སྒྲོམ་ཞིང་དེ་ཉིད་བྱ་བ་སྦྱབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོ་བོར་མོས་
པའོ། །དབང་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་ལུས་ཀྱི་སྦྱོང་ལམ་ཐམས་ཅད་གར་ལ་སོགས་པས་
ལྷས་ལྷ་མཆོད་པ་དང་། དག་གི་སྦྱ་བརྗོད་ཐམས་ཅད་སྦྱ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་ལྷས་
ལྷ་མཆོད་པ་དང་། བཟའ་བཏུང་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རོ་བོ་ལྷ་དང་སྒྲོང་བ་
ཉིད་དབྱེར་མེད་པ་ལས་རྣམ་པ་གཟུགས་སྦྱ་ལ་སོགས་པར་ཤར་བར་མོས་ནས་
ལྷས་ལྷ་མཆོད་པར་མོས་པ་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བྲན་ཤེས་ན་རེ་བརྟེན་ནས་སྒྲོམ་པ་སྟེ། དེ་
ལྷར་བསྒྲོམས་པས་གོམས་པ་བརྟན་པ་ན་ལུས་དག་གི་སྦྱོང་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
སྤེལ་འཕྲིན་ལས་འབྱུང་བ་ན་དབང་དུ་འབྱུང་བའོ། །ཕྱག་ཆེན་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི་གཙོ་
ཆེད་དོན་དེ་ཁུ་ཚུར་རོ། །རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུ་ལ་ནི་རང་བཞིན་དུ་བཞུགས་པའི་ཕྱག་
རྒྱ་ཆེན་པོ་བཅའ་བ་སྟེ། བྱང་ཚུབ་མཆོག་གི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་སོགས་པའོ། །འབྱུང་པའི་རྒྱ་

ནི་ལྷ་དེ་དང་དེའི་ཐུགས་ཀར་དང་པོའི་རྟོ་རྩེ་ཅེ་ལྷ་བ་རེ་རེ་སྒྲོམ་བཤོ།

དབང་དུ་འགྱུར་བའི་རྒྱ་ནི་ཟབ་གསལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ལྷའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་
བརྟན་བ་ཐོབ་ཐོབ་དུ་སྒྲོམ་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་གོ་སྤྲོ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དངོས་སུ་མ་
བཤད་དོ། །དེ་ལ་རྣམ་སྤང་གི་རྒྱས་འདེབས་ཟིན་ནས་མི་བསྐྱོད་པའི་རྒྱས་འདེབས་
བྱེད་ན། རང་ཉིད་རྣམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་རྣམ་པར་བསྒྲོམས་བ་ཉིད་ཀྱིས་བྱེད་དམ།
མི་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་པར་བསྐྱར་ནས་བྱེད། དང་པོ་ལྷར་ན་རྣམ་སྤང་ལ་རྒྱས་བཏབ་
པར་འགྱུར་ཀྱི་མི་བསྐྱོད་པ་ལ་རྒྱས་བཏབ་པར་མི་འགྱུར་དོ། །

གཉིས་བ་ལྷར་ན་ཤར་ཀྱི་མི་བསྐྱོད་བ་ཚུར་འཕོས་ཏེ་ཤར་ཀྱི་རེ་བྱ་མིག་སྟོང་
བར་སྒྲོམ་མམ། མི་བསྐྱོད་བ་གཉིས་སྒྲོམ་བ་གང་བྱེད་ཅེ་ན། རང་ཉིད་རྣམ་སྤང་གི་
རྣམ་པ་ལས་མ་གཡོས་པར་ཤར་ཀྱི་མི་བསྐྱོད་བ་ཉིད་ཀྱི་ཐུག་རྒྱ་འཆའ་བ་དང་། མི་
བསྐྱོད་པའི་ཡེ་ཤེས་བ་མདུན་ན་བཞུགས་བ་ལ་ལྷ་བ་དང་། རང་ལ་དགུག་གཞུག་
བཅིང་དབང་དུ་བྱ་བ་རྣམས་བྱེད་པར་སྒྲོམ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྷ་ན་ཡང་མི་བསྐྱོད་བ་དེ་
ཡེ་ཤེས་བ་དང་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་པས་རང་དང་ཡེ་ཤེས་བ་དབྱེར་མེད་དུ་འབྲེས་
པར་ཡང་འགྱུར་ཏེ། རང་དང་མི་བསྐྱོད་བ་བརྒྱད་གཅིག་དུ་སྒྲོམ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
དོ། །དེས་རྩ་བའི་ལྷ་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱཏོ། ། །

༼ རྣལ་འབྱོར་སྤྲོ་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ༽

འདིར་རྣལ་འབྱོར་སྤྲོ་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ། རྒྱད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བྱེ་བ་
སོ་སོའི་དོན་དང་། བརྗོད་བྱའི་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་སྤྲོ་མ་འབྱུང་
དང་། གྲུར་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོད་བ་སོགས་ནས་སྤྲོ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་དབྱེ་གཞིར་བྱས་བ་

ལ། རྣམ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དང་། རྣམ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཅེས་པ་དང་། དུས་འཁོར་སོགས་
ལས། སྒྲ་མེད་གྱི་རྒྱུད་དཔེ་གཞིར་བྱས་པ་ལ། ཐབས་རྒྱུད་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་རྒྱུད་
ཅེས་པ་དང་། རྟོ་རྟེ་སྒྲིང་པོ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་སོགས་ནས། མཁའ་འགྲོ་མའི་རྒྱུད་དང་།
མཁའ་འགྲོ་མའི་རྒྱུད། ཅེས་འབྲུང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་དང་། ཐབས་རྒྱུད་
དང་། མཁའ་འགྲོ་མའི་རྒྱུད་ཅེས་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ལ་མིང་འདོགས་མི་འདྲ་བའོ། །

ཡང་རྣམ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་དང་། ཤེས་རབ་གྱི་རྒྱུད་དང་། མཁའ་འགྲོ་མའི་རྒྱུད་
རྣམས་ཀྱང་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྒྲ་མེད་དང་ཡོ་ག་
གཉིས་སོ་སོར་མ་བྱེ་བར་བྱུན་མོང་དུ་རྣམ་འབྱོར་གྱི་རྒྱུད་ཅེས་པ་དང་། སྒྲ་མེད་གྱི་
རྒྱུད་ཅེས་པ་རྣམ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཅེས་འབྲུང་བ་དང་། སྒྲ་མེད་གྱི་རྒྱུད་དཔེ་
གཞིར་བྱས་ནས་བྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་ལ་རྣམ་འབྱོར་རྒྱུད། ཅེས་འབྲུང་བ་རྣམས་མིང་གི་
ཐ་སྙད་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ་བའི་བྲད་པར་ལེགས་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ། གཞན་ལུགས་དགག་པ་དང་། རང་ལུགས་
བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་ན་ལེ། སྒྲ་མེད་གྱི་རྒྱུད་དཔེ་གཞིར་བྱས་ནས།
པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་མེད་གྱི་རྒྱུད་གསུམ་དུ་འབྲེད་ཅིང་། དེ་གསུམ་ནང་པན་ཚུན་
གཅིག་ཡིན་ན་གཅིག་ཤོས་མ་ཡིན་པར་འགལ་བར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཡང་རྫོང་བྱེད་
སྒྲིའི་བྲད་པར་གྱིས་རྒྱུད་གསུམ་སོ་སོར་འབྲེད་པ་དང་། བརྫོང་བྱ་དོན་གྱི་བྲད་པར་
གྱིས་རྒྱུད་གསུམ་སོ་སོར་འབྲེད་པ་དང་། ལུ་བ་པོའི་བྲད་པར་གྱིས་རྒྱུད་གསུམ་སོ་
སོར་འབྲེད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་སྒྲ་མེད་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྒྲེང་གཞིའི་
སྐབས་སུ་འདི་སྐད་བདག་ཐོས་གྱིས་མགོ་དངས་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ན་པ་རྒྱུད་ཡིན་པས་

ཁྲབ་སྟེ། དཔེར་ན་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱད་ལྔ་བུའོ། །སློང་གཞི་འཆད་པ་ན། གསང་བ་མཆོག་གིས་དགྲེས་པ་ན། །ཞེས་པས་ཐོག་བྲངས་པའི་རྒྱད་ཡིན་ན། མ་རྒྱད་ཡིན་པས་ཁྲབ་སྟེ། དཔེར་ན་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱད་ལྔ་བུའོ། །དེས་ན་ཅ་རྒྱད་བརྟག་པ་གཉིས་པ་ལས། འདི་སྐད་བདག་ཐོས་དང་། དེའི་སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་རྒྱད་གྲུང་ལས། གསང་བ་མཆོག་གིས་དགྲེས་པ་ན། །ཞེས་དང་། སྟན་མོང་བའི་བཤད་རྒྱད་སྟོང་ལས། འདི་སྐད་དང་། གསང་བ་མཆོག་གིས་དགྲེས་པ་གཉིས་ཀ་བྲུང་བས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེའི་ཤེས་བྱེད་ནི་བྱུང་ཆེན་ནག་པོ་སྟོང་པས་བཤད་པ་ལྟར་ལོ། །ཞེས་ཟེར་ལོ། །

དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་འཕར་མི་འཐད་དེ། དེས་ན་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱད་ཀྱང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱད་དུ་ཐལ། ཅ་རྒྱད་ལས། གསང་བ་མཆོག་གིས་དགྲེས་པ་ན། །ཞེས་འབྱུང་ཞིང་། སྟན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་རྒྱད་མདོན་བརྗོད་ཆེ་མ་ལས། འདི་སྐད་བདག་ཐོས་དང་། སྟན་མོང་བའི་བཤད་རྒྱད་སྟོང་ལས། དེ་གཉིས་ཀ་འབྱུང་བས་སོ། །འདོད་མི་རིགས་ཏེ། དེ་མ་རྒྱད་དུ་ཁས་སྐྱངས་པ་དང་། མ་རྒྱད་དང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱད་འགལ་བར་ཁས་སྐྱངས་པས་སོ། །གཞན་ཡང་། གྱི་དོ་རྩེ་པ་རྒྱད་དུ་ཐལ་བ་སོགས་གཞོན་བྱེད་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་དོ། །

བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྒྱད་གསུམ་སོ་སོར་འབྲེད་པ་ནི། བསྐྱེད་རིམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། རྩོགས་རིམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། རྩེས་སྟོང་ནམ་དག་གི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྒྱད་གསུམ་སོ་སོར་འབྲེད་པའོ། །དང་སོ་ནི། རྩེ་མེད་ཀྱི་རྒྱད་དབྱེ་གཞིར་བྱས་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་ལྷ་ལྷ་མོའི་ནམ་པར་སྟོན་ཞིང་། གཙོ་

བོ་ལྷ་མོས་བྱེད་པའས། འཁོར་ལྷ་མོའི་ཚོགས་ཤས་ཆེ་བ་མ་རྒྱུད་དང་། དཀྱིལ་
འཁོར་གང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྷ་ལྷ་མོའི་རྣམ་པར་སྟོན་ཞིང་། ལྷ་མོས་
གཙོ་བོ་བྱེད་པའས། འཁོར་ལྷ་མོའི་ཚོགས་ཤས་ཆེ་བ་མོ་རྒྱུད་དུ་འཛོག་པར་བྱེད་
དོ། དེའི་ཤེས་བྱེད་ནི། གྲུར་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། རམཁའ་
འགྲོ་མ་ཡི་དམ་པའི་ཚོགས། རམཁའ་འགྲོ་ལྷ་མོ་རབ་བསྐྱབ་ཕྱིར། རམཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་
རྒྱུད་བཤད་དོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་རིགས་ལྷ་ཡིན་ལ།
མཁའ་འགྲོ་མ་ཡི་དམ་པའི་ཚོགས་ཞེས་པས་ལྷ་མོ་ཤས་ཆེ་བ་བསྟན་ཅིང་། མཁའ་
འགྲོ་ལྷ་མོ་རབ་བསྐྱབ་ཕྱིར། ཞེས་པས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྷ་ལྷ་མོའི་རྣམ་པར་
སྟེང་པ་སྟོན་ལ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པའི་མཁའ་འགྲོ་མའི་རྒྱུད་བཤད། ཅེས་པའི་དོན་ནོ། །

དེ་ལ་པ་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་ཀྱང་། པ་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་གསུངས་
པའི་ཤུགས་ལ་པ་རྒྱུད་ལའང་བསྟན་ཅེས་འདོད་དོ། །ལུང་དེ་དེའི་རྒྱ་མཚན་དུ་འབྲེན་
པ་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ཏེ། ལུང་དེ་ཉིད་ནི། གྲུར་རིགས་བསྐྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་
བོ་ལྷ་སྐྱབ་པ་སྟེ་སྟེང་པ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ཞིང་། མཁའ་འགྲོ་ཞེས་
འབྲུང་བ་ལྷ་མོ་ཁོ་ན་ལ་བྱེད་མི་དགོས་སོ། །རྫོགས་རིམ་གྱི་ཁྲད་པར་གྱིས་རྒྱུད་
གསུམ་སོ་སོར་འཛོག་པ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་འཁོར་མའི་རྫོགས་རིམ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་
བོར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ན་མ་རྒྱུད་དང་། ཐིག་ལེ་དང་ཐ་མོའི་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་རྫོགས་
རིམ་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ན་པ་རྒྱུད་དང་། དེ་གཉིས་ཀ་བརྗོད་
བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འདོད་ཅིང་།
མཚན་གཞི་ནི་སྤར་ལྟར་ལ། རང་པན་ཚུན་ཡང་འགལ་བར་འདོད་དོ། །

དེ་ལ་དགེའུ་འཁོར་འཁོར་ལོའི་རྫོགས་རིམ་ནི། ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་
རྫོགས་རིམ་སྒྲིམ་ཚུལ་ལ་འདོད་པས། དེས་ན་བདེ་མཆོག་གི་རྒྱུད་ཀྱང་གཉིས་མེད་ཀྱི་
རྒྱུད་དུ་ཐལ། ཕྱིའི་ཕྱག་རྒྱ་ལ་བརྟེན་པའི་རྫོགས་རིམ་སྒྲིམ་ཚུལ་བདེ་དགེའུ་གཉིས་
ཁྲད་པར་མེད་ཅིང་། ཐེག་ལེ་དང་ཐ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་རྫོགས་རིམ་བདེ་མཆོག་གི་ན་
ཏུ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། བྱང་པ་ན་ཚུན་འགལ་བར་ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་འགལ་
ལོ། །རྗེས་སྒྲིད་རྣམ་དག་གི་ཁྲད་པར་གྱིས་རྒྱུད་གསུམ་སོ་སོར་འཛོག་པ་ནི། སྒྲ་མེད་
གྱི་རྒྱུད་གང་ཞིག །ཕྱང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་རྣམ་དག་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་རྒྱུད་ཡིན་ན་
པ་རྒྱུད། ཅའི་རྣམ་དག་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མ་རྒྱུད། དེ་གཉིས་ཀའི་རྣམ་དག་གཙོ་བོར་
སྟོན་པ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དེ། མཆོག་གཞི་ནི་སྤར་ལྷར་རོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལ་བདེ་
མཆོག་དང་གྱི་རྫོང་ལ་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གང་ཡང་མིན་པའི་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འཛོག་
མི་འཛོག་གི་ཁྲད་པར་མི་འཐད་དེ། བདེ་མཆོག་ལས་ཅའི་རྣམ་དག་སྟོན་པར་ཁས་
སྒྲུངས་ཤིང་། གྱི་རྫོང་ལས་བདག་མེད་ལྟ་མོ་བཙུ་ལྷ་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་རོ་བོར་སྒྲིམ་པའི་
རྣམ་དག་སྟོན་ལ། བདེ་མཆོག་ལས་ཀྱང་། གཟུགས་ཀྱི་ཕྱང་པོ་སོགས་བཅུ་བདུན་ལྟ་
བཅུ་བདུན་གྱི་རོ་བོར་སྒྲིམ་པའི་ཕྱང་སོགས་ཀྱི་རྣམ་དག་སྟོན་ཞིང་། དེ་ལས་ལྷག་པའི་
རྣམ་དག་གྱི་རྫོང་ལས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་པ་ལ་སྤར་ལྷར་རོ། །དེས་ན་
ཁྲད་པར་དེས་འཛོག་མི་བྱས་སོ། །

གསུམ་པ་ལྷ་བ་པོའི་ཁྲད་པར་གྱིས་རྒྱུད་གསུམ་སོ་སོར་འཛོག་པ་ནི། ལྷ་བ་པོ་
ལྟ་པོས་ལྷས་པ་གསང་བ་འདུས་པ་ལྟ་བུ་པ་རྒྱུད་དང་། ལྷ་བ་པོ་ལྟ་མོ་དོ་རྗེ་པག་མོས་
ལྷས་པ་བདེ་མཆོག་ལྟ་བུ་མ་རྒྱུད་དང་། བརྟག་པ་དང་པོ་དོ་རྗེ་སྟོང་པོས་ལྷས་པས་ལྟ་

མོས་ཁྱུས་ཤིང་། བརྟག་པ་གཉིས་པ་བདག་མེད་མས་ཁྱུས་པས་ལྷ་མོས་ཁྱུས་ལ། ལྷ་
མོ་མོ་གཉིས་ཀས་ཁྱུས་པས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ཟེར་ཞིང་། བན་ཚུན་ལག་ལ་
བར་ཡང་འདོད་དོ། །འོ་ན་གསང་འདུས་ཀྱང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འགྱུར་ཏེ། ཅ་
རྒྱུད་ལྷ་མོས་ཁྱུས་ཤིང་། བཤད་རྒྱུད་ལྷ་མོ་བཞིས་ཁྱུས་པ་ལྷ་མོས་ཁྱུས་པས་
སོ། །འདོད་ན་ལྷ་ལྷ་རྩེ་རོ། །

བརྟག་གཉིས་ཀྱང་བརྟག་པ་དང་མོ་པ་རྒྱུད་དང་། གཉིས་པ་མ་རྒྱུད་དུ་ཐལ་
ལོ། །ཡང་རྫོང་བྱེད་སྒྲིའི་ཁྱད་པར་གྱིས་རྒྱུད་གསུམ་སོ་སོར་འཛོག་པ་བྱུབ་ཆེན་ནག་
མོ་སྟོད་པའི་བཞེད་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེའི་བཞེད་པ་ནི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐོག་
མར་འདི་སྐད་བདག་མོས་འབྱུང་བ་དང་། གསང་བ་མཆོག་གིས་དབྱེས་པ་ན། ཞེས་
སོགས་འབྱུང་བ་རྣམས་ཆོག་མི་འདྲ་ཡང་། སྒྲིང་གཞིའི་ཆོག་རྣམས་ཀྱིས་བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་བརྫོང་བྱར་སྟོན་པས། རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་སྟོན་
པའི་བྱིར་དུ། རང་བཞིན་དབྱེ་བ་ཡོད་མིན་ཞེས། །ཐུགས་ཀྱི་དོ་རྗེས་དེ་སྐད་
གསུངས། །ཞེས་གསུངས་ཀྱི། ལུང་དེ་ཉིད་སྒྲིང་གཞིས་རྒྱུད་གསུམ་སོ་སོར་འཛོག་
པའི་རྒྱ་མཆོན་དུ་འདོད་པ་ལ་འབྲེལ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་དུས་འཁོར་རྒྱུད་འབྲེལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། དེའི་ཐུགས་སུ་
ཆོ་མས་ཏེ། རྒྱ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་འབྱེད་པ་སྐྱ་རི་བཞིན་པར་
གཟུང་དུ་མི་རུང་བའི་བྲང་དོན་དང་། རྒྱ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་
པས་བྱུབ་པ་སྐྱ་རི་བཞིན་པའི་ངེས་དོན་དུ་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་འདོད་བཞིན་དུའང་། རྒྱ་
མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གསུམ་དུ་འབྱེད་ཅིང་། དེ་རྣམས་

ཀྱི་འདོག་བྱེད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ཉིན་མཆན་མཉམ་པ་དག་པས་ལྷ་གཙོ་འཁོར་
ཐམས་ཅད་ཞལ་བྲག་མཉམ་པ་སྟོན་པའི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་པ་རྒྱུད་དེ་གསང་འདུས་ལྷ་
བྱ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་སྡེ་ཕྱིའི་ཐུན་མཆན་པས་དག་པས། ལྷ་གཙོ་འཁོར་ཞལ་
བྲག་མི་མཉམ་པ་འས་ཆེར་སྟོན་པའི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་པ་རྒྱུད་དེ་བདེ་མཆོག་ལྷ་བྱ་
དང་། དེའི་འཁྱགས་ཀྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ལྷ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་བྲག་མི་མཉམ་
ཞིང་། འཁོར་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་བྲག་མཉམ་པར་སྟོན་པའི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ནི་གཉིས་མེད་
ཀྱི་རྒྱུད་དེ་དུས་འཁོར་ལྷ་བྱའོ། །ཟེར་ཞིང་། དེ་ནམས་ནི་དུས་འཁོར་གྱིས་བསྟན་པར་
འདོད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེས་ན་འདུས་པ་ཡང་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དུ་འགྱུར་ཏེ།
སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་པས་བྲབ་པ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པའི་དེས་
དོན་ཡིན་པས་སོ། །འདོད་ན། ལྷ་གཙོ་བོ་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་བྲག་མི་མཉམ་ཞིང་། འཁོར་
ཡབ་ཡུམ་ཞལ་བྲག་མཉམ་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དུས་འཁོར་ལས། སྒྲ་
མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་བྱེ་བ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་མིན་པའི་བྲང་དོན་དུ་
བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ཉིད་ལས་པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་དུ་འབྱེད་ཚུལ་བྲང་པར་བ། སྒྲ་མེད་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་བྱེད་པ་ན། ལྷ་པོ་ཡང་དག་པར་རྒྱ་
ཞིང་། རྣལ་འབྱོར་མ་མི་གཡོ་བར་གནས་པར་སྟོན་པ་པ་རྒྱུད་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གང་
དུ་ཡེ་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་བྱེད་པ་ན། རྣལ་འབྱོར་མ་རྣམས་ཡང་དག་པར་རྒྱ་ཞིང་།
ལྷ་པོ་མི་གཡོ་བར་གནས་པ་སྟོན་པའི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་རྣམས་མ་རྒྱུད་དུ་སྟོན་པའི་རྣམ་
གཞག་མཛད་པ་ནི། ཚུལ་དེས་འདུལ་བའི་གདུལ་བྱ་བྲང་བའི་ཕྱིར་དུ་རེ་ཞིག་གཞན་
པོར་མཛད་པའི་རྣམ་གཞག་ཡིན་པས། དེ་འདྲ་བ་སྐྱ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་བྲང་དོན་

དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཉིན་མཆན་མཉམ་པ་དག་པས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཞལ་བྲག་མཉམ་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་
ཐུན་མཆན་པ་དག་པས་ལྷ་ཐམས་ཅད་ཞལ་བྲག་མི་མཉམ་པར་སྟོན་པའི་དགྲིལ་
འཁོར་དུས་འཁོར་ལས་གསུངས་པ་པ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་ཀྱི་འཛོག་བྱེད་དུ་བྱེད་པ་ནི་
འབྲེལ་མེད་ཡིན་ཏེ། དེའི་དོན་ནི་དེ་ཉིད་ལས་གསུངས་པའི་འདུས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་
དང་། སྤྱི་འབྲེལ་བ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ཀྱི་ལྷ་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཞལ་བྲག་མཉམ་
པར་སྟོན་པ་དེ་ཉིད་དུས་ཀྱི་དག་པ་སྦྱོར་བའི་ཆེ་ན། ཉིན་མཆན་མཉམ་པ་དག་པས་
ཞལ་བྲག་མཉམ་པའོ། ཞེས་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་ལས་བསྟན་པའི་བདེ་མཆོག་སྤྲོམ་པ་ཆེ་
ཆུང་གི་དགྲིལ་འཁོར་ལྷ་ཞལ་བྲག་མི་མཉམ་པར་སྟོན་པ་རྣམས་དུས་ཀྱི་དག་པ་སྦྱོར་
བའི་ཆེ་ན། སྤྱི་ལོ་ཐུན་མཆན་པ་དག་པས་ཞལ་བྲག་མི་མཉམ་པའོ། ཞེས་དགྲིལ་
འཁོར་ཀྱི་དག་པ་སྦྱོར་བ་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་ལུགས་ནི། ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ། ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་
དུ་བྱས་པའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ཐབས་དང་། པ་རྒྱུད་ལ་ཐབས་སུ་བྱས་པའི་ཐབས་གཉིས་
མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲ། དེའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ཤེས་རབ་དང་། མ་རྒྱུད་ལ་ཤེས་རབ་ཏུ་
བྱས་པའི་ཤེས་རབ་གཉིས་མིང་འདྲ་ཡང་དོན་མི་འདྲའོ། །དེའི་ཡ་གྲུལ་གྱི་ཐབས་
ཤེས་རིམ་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་ཐབས་ནི་བདེ་ཆེན་ལྷན་ཅིག་སྦྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ།
ཤེས་རབ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས།
ལྷ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིན་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཐབས་ཤེས་དབྱེར་མེད་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པས་
བྱབ་སྟེ། འདུས་པའི་རྒྱུད་ཕྱི་མར་སྟོན་པ་ལ་འཁོར་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་

ཀྱིས། རྣལ་འབྱོར་རྒྱ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དོན་རི་ལྟ་བུ་ལགས། ཞེས་ཀྱིས་
པའི་ལན་དུ། སྟོན་པས། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་སྟོན་པ་འཇུག་པ། རྣལ་འབྱོར་ཞེས་
ནི་བྱ་བར་བཤད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་སོ། །

དེས་ན་དེ་འདྲ་བའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་སྟོན་པ་མ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་སོ་སོར་འདོག་མི་
ཀྱིས་ཉ། དེ་ལྟ་ན་འདུས་པ་མ་རྒྱུད་མིན་པ་དང་། གྱིདོར་མ་རྒྱུད་མིན་པར་ཐལ། དེ་
གཉིས་ཀས་གཉིས་མེད་བརྗོད་བྱར་སྟོན་པ་ལ་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དུས་
འཁོར་རྒྱུད་འགྲེལ་དང་། རོ་རྩེ་སྟོང་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དོ། །དེས་ན་སྤར་
བཤད་པ་དེ་འདྲ་བའི་ཐབས་ཤེས་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དེ་བའི་ཡ་བྱལ་དུ་མི་བགང་
བར། དེ་ཉིད་དེ་གཞིར་བྱས་ནས་མ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་འབྲེད་པར་བྱེད་པ་
ཡིན་ནོ། །

མ་རྒྱུད་དང་ཐབས་རྒྱུད་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཐབས་དེ་གང་། མ་རྒྱུད་དང་
ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུད་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་གང་ཡིན་སྟུང་ན། ཐོག་མར་
ཤེས་རབ་ངོས་གཟུང་བར་བྱ་སྟེ། གྲུར་གྱི་ལེ་འུ་བཅུ་བ་ལས། འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་
སྟོན་པ་ལ། བཅོམ་ལྟན་འདས་རི་ལྟར་ན་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཆན་རབ་ཏུ་
འཇུག་པ་ལགས། རོ་རྩེ་འདྲིན་གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤེས་རབ་པ་རོལ་ཕྱིན་པའི་
ཐབས། །འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་མར་བརྗོད་དོ། །ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་རབ་སྦྱོར་བས། །གང་
ཕྱིར་དེ་ཉིད་ལ་འཇུག་པ། རྣལ་འབྱོར་མ་ཡི་རྒྱུད་ཅེས་བྲ། ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་
བཤད་ན། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ནི་འདིར་བདེ་ཆེན་ལྟན་སྟེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། དེ་གང་
དུ་སྦྱོར་ན། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཏུ་འཇུག་པའི་སྟོན་པ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བས་ན་དེ་འདྲ་བའི་བདེ་

སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་སྟོང་བ་འདི་ནི་རྣལ་འབྱོར་ཞེས་བརྗོད་དེ། དེ་ལ་མ་ནི་སྐྱུ་གཉིས་
ཀྱི་ནང་ནས་ཆོས་སྐྱེའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རིགས་འབྲེལ་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། སྤང་
ཕྱོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆ་དང་། སྟོང་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟོང་
ཕྱོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མ་སྟེ། དེ་འབྲེལ་སྟོང་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་
ཆར་གྱུར་པའི་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་རྩལ་དུ་
སྟོན་ནས་འཆད་ཅིང་། སྤང་ཕྱོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པའི་གཟུགས་སྐྱེའི་སྤྱན་མོང་
མ་ཡིན་པའི་རིགས་འབྲེལ་རྒྱ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་དང་། དེའི་སྐྱུ་བ་ཚུ་ལ་རྩལ་དུ་སྟོན་ནས་མི་
འཆད་པས་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྒྱུད་ཅེས་བྲ་བར་བཤད་དོ། །

དེ་ལྟར་ན་མ་རྒྱུད་ཀྱི་འཛོག་བྱེད་ནི། སྟོང་ཕྱོགས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་བདེ་སྟོང་
དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོར་བྲས་ནས་འཆད་ཅིང་། སྤང་ཕྱོགས་
ཐབས་ཀྱི་ཆ་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་ཚུ་ལ་སོགས་རྩལ་དུ་སྟོན་ནས་མི་འཆད་པའི་རྒྱུད་
དངོས་སམ། དེའི་སྟེར་གཏོགས་ཀྱི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་གང་རུང་ཡིན་པའོ། །མ་རྒྱུད་དང་
ཐབས་རྒྱུད་དོན་གཅིག་ཏུ་བྲས་པའི་ཐབས་དེ་གང་ཞེ་ན། བཤམ་འགྲོ་རྒྱ་མཆོ་ལས།
རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ལ་རྒྱུད་རྒྱལ་དུ། །དེ་དང་དེ་ཡི་ཆོག་དབྱེ་ཤེས། །འོད་གསལ་ལ་སྐྱུ་
མ་བདག་གིས་ནི། །སྐྱུ་མ་འཛིག་ཉེན་ལ་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་བསྟན་ཏེ།
དེའི་དོན་བཤད་ན། བཤད་ཅེས་བྲང་ངོ་། །གང་གིས་ན་རྟོ་རྟེ་འཆང་བདག་གིས་
སོ། །གང་ན་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་སྐྱུ་བ་པའི་ཐབས་སོ། །གང་ལ་ན། གཤུལ་བྱའི་འཛིག་ཉེན་
རྣམས་ལ་འོ། །གང་དུ་ན། སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་རྒྱུད་དང་། རྣལ་འབྱོར་
མའི་རྒྱུད་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཡ་གྲུལ་རྣལ་འབྱོར་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་བོ་རྣམས་སུ་འོ། །

ཚུལ་རིམ་ལྔ་ནས། སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་འོད་གསལ་དང་བཅས་པ་ལུགས་
འབྱུང་དུ་བསྐྱེད་ཅིང་། དེ་ལས་ལུགས་ཐོག་ཏུ་ལྷང་བའི་ཆེ། སྤང་བ་བཞིའི་བཞོན་
པའི་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྔ་བ་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་སྐྱབ་ཚུལ་ཅལ་དུ་བཏོན་པ་སོགས། དེ་དང་
དེའི་ཆོག་འདི་དབྱེ་བ་རིམ་ལྔ་བ་བཞོན་དུ་ཤེས་པའི་སྐྱོན་སྤྱོད་ལ། འོད་གསལ་ལས་སྐྱུ་ལུས་
སྤང་ཚུལ་ལོ། །

དོན་བསྐྱུས་ན། སྤང་ཕྱོགས་བདེ་སྤང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་བརྗོད་བྱུང་
རྒྱས་པར་ཉེན་པའི་རྒྱུད་གང་ཞིག །སྤང་ཕྱོགས་ཐབས་ཀྱི་ཆར་གྱུར་པའི་སྤང་བ་
བཞིའི་བཞོན་པའི་རྒྱུད་འོད་ཟེར་ལྔ་བ་ལས་སྐྱུ་མའི་སྐྱུ་སྐྱབ་ཚུལ་ཅལ་དུ་བཏོན་ནས་
རྒྱས་པར་འཆད་པའི་བྲམ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་དངོས་སམ། དེའི་སྤང་གཏོགས་ཀྱི་རྒྱུད་གང་
དུང་ཡིན་པ་ཞེས་པའོ། །དེ་ནས་སྤང་ཀྱི་མཆོན་གཞི་ལྷང་ཟད་གཅིག་དངོས་བཟུང་ན།
འདུས་པ་ལྔ་བ་ལྔ་བ་རྒྱུད་དངོས་དང་། གཤམ་མེ་གཤམ་དམར་ནག་གི་རྒྱུད། རྣམ་སྤང་
སྐྱུ་འབྲུལ་བ་བ་སྟེ། བྲམ་མེད་སྐྱུ་བ། དོ་རྩེ་སྤྱིང་པོ་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱུད་ནམས་པ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤང་
གཏོགས་པའི་རྒྱུད་ཡིན། བདེ་མཆོག་ཀྱི་དོན་དུས་འཁོར་། སྐྱུ་ཐོད་གང་ན་གསུམ།
ལུག་ཆེན་ཐིག་ལེ། སངས་རྒྱས་མཉམ་སྤྱོད་སོགས་མ་རྒྱུད་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་པ་
རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་འདུས་པ་ཡིན་ཞིང་། མ་རྒྱུད་ཀྱི་གཙོ་བོ་བདེ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། འདུས་
པ་ནས་སྤོན་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་། ལས་ཆོགས་རྒྱས་པ་འབྲུ་བ་པ་རྒྱུད་གཞན་
གང་ནས་ཀྱང་མི་འབྱུང་ཞིང་། བདེ་མཆོག་གིས་སྤོན་པའི་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་ལས་
ཆོགས་རྒྱས་པ་འབྲུ་བ་མ་རྒྱུད་གཞན་གང་ནས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་
པ་རྒྱུད་མ་རྒྱུད་གཉིས་སུ་སྤྱེ་བའི་བྲམ་མེད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ནམ་པ་གཉིས་སུ་འབྱུར་ཏེ།

རྫོང་བྱེད་སྦྱེའི་རྒྱུད་དང་། བརྫོང་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱུད་དོ། །

དེ་ལ་རྫོང་བྱེད་སྦྱེའི་རྒྱུད་ནི། རྩོམ་འཆང་གིས་གསུངས་པའི་སྒྲ་མེད་གྱི་རྒྱུད་
གཞུང་མཐའ་དག་གོ། བརྫོང་བྱ་དོན་གྱི་རྒྱུད་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། རྒྱུའི་རྒྱུད། ཐབས་
གྱི་རྒྱུད། འབྲས་བུའི་རྒྱུད་རྣམས་སོ། །དེ་ལྟ་ན་རྒྱུའི་རྒྱུད་དང་། གཞིའི་རྒྱུད་དོན་
གཅིག་ ཐབས་རྒྱུད་དང་། ལམ་གྱི་རྒྱུད་དོན་གཅིག་ །གཞིའི་རྒྱུད་ནི། ལྷ་རྩེ་པས་སྒྲ་
མེད་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བུའི་གཙོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་བུའི་གང་ཟག་ལ་བཞེད།
ལྷ་རྩེ་པ་དང་། ལ་རྩེ་ལས་སློ་བུར་བྱི་བཅས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་
དག་ལ་བཞེད་དོ། །འབྲས་བུའི་རྒྱུད་ནི། ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་དེ་རྩོམ་འཆང་གི་གོ་འཕང་
ངམ། མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་གམ། ལ་སྦྱོར་ཡན་ལག་བདུན་ལྔ་ཀྱི་གོ་འཕང་
རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དེ་དོ། །

ཐབས་སམ་ལམ་གྱི་རྒྱུད་ནི། ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་
ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་དོ། །མདོར་ན་རྒྱུའི་རྒྱུད་དམ། གཞིའི་
རྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་ལྷ་བུའི་གང་ཟག་དེས། ཐོབ་བྱ་མཐར་ཐུག་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་
གི་གོ་འཕང་"དེ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཐབས་སམ་ལམ་གྱི་རྒྱུད་
མཐའ་དག་བསྟན་ན་རྣམ་པ་བཞིར་འདུ་སྟེ། ཐོག་མར་རྒྱུད་མ་སྟོན་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་
དབང་གི་རྒྱུ། སྟོན་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱར་བ་དམ་ཆིག་དང་སྟོན་པའི་རྒྱུ། ཉམས་
སུ་སྐྱར་བུའི་རོ་བོ་བསྐྱེད་རྟོགས་ཀྱི་རྒྱུ། ཉེ་རྒྱུད་སྟེད་པའི་རྒྱུད་དང་བཞི་དོ། །

སྟོན་བྱེད་དབང་གི་ལམ་ཞེས་པ་ནི། རྩོམ་འཆང་གི་སྟུན་མོང་མིན་པའི་
ལམ་གྱི་ཐོག་མར་དེས་པར་དབང་བསྐྱར་འགོ་དགོས་པས་ལམ་གྱི་ཐོག་མ་ཡིན་

མོ། །དེ་ལ་གསུམ།

།གང་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་མཆན་ཉིད་བཤད་པ། །

གང་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་མཆན་ཉིད། གང་གིས་དབང་བསྐྱར་
བ་དོན་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད། དེས་དགྲིལ་འཁོར་གང་དུ་སློབ་མ་ལ་རྗེ་ལྷར་
དབང་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཐོག་མར་སློབ་མ་དགྲིལ་འཁོར་དུ་བཅུག་
ནས། དེའི་རྗེས་སུ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་དུ་གཞུག་པར་བྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་ནི།
སློབ་དཔོན་དོན་རྗེ་བྱེད་པས། དབང་བསྐྱར་དགྲིལ་འཁོར་སྟོན་འགྲོ་བར། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། དགྲིལ་འཁོར་ལ། རྩལ་ཆོན། རས་གྲིས། བསམ་གཏན།
ལུས་དགྲིལ་དང་ནམ་པ་བཞིར་ངེས་ལ། དེ་ལ་བསམ་གཏན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་ནི།
སློབ་དཔོན་དང་སློབ་མ་གང་ཡང་རྩལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་ནི་སློབ་
དཔོན་ཉིང་ངེ་འཛིན་གཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། སློབ་མ་དབང་པོ་གཤིན་ཏུ་རྩོམ་མོས་པ་
བརྟན་པ་སོགས་མཆན་ཉིད་བྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པ་ལ་དམིགས་བསལ་དུ་
གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལུས་དགྲིལ་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ལ། ཐོག་མར་སྒྲ་མེད་ཀྱི་རྩལ་
ཆོན་དང་རས་གྲིས་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་གང་ཡང་རྩལ་བར་དབང་བསྐྱར་མཆན་ཉིད་
ཆང་བ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ནས་ལུས་དགྲིལ་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་གྱི། ཐོག་མར་ཕྱི་དགྲིལ་
དུ་དབང་མ་ཐོབ་པར་ལུས་དགྲིལ་དུ་དབང་བསྐྱར་དུ་མི་རུང་ངོ། །ཐོག་མར་རྒྱུད་མ་
སྟོན་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དབང་བསྐྱར་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་རྩལ་ཆོན་དང་
རས་གྲིས་གང་དུ་ཐོབ་ཀྱང་དབང་གི་གོ་ཆེད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སློབ་མ་ཆོགས་གསོག་པ་
དང་སྟོབ་པ་སྦྱོར་བའི་སྟོ་མང་ཞིང་། སྒྲགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྟོན་བྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་

བའི་དགོས་པ་ཆེ་བས། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུད་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ཆད་ལྷན་པལ་ཆེ་བ་
ལས། རྒྱལ་ཆོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་མཆོག་ཏུ་གསུངས་སོ། །

༼གང་གིས་དབང་བསྐྱར་བའི་རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་མཆོན་ཉིད། ༽

གཉིས་པ་ནི། བརྟན་ཞིང་དུལ་ལ་སློབ་གོས་ལྷན། །ཞེས་སོགས་སྒྲ་མ་ལྷ་བརྩུ་བ་
ནས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཕྱི་ནང་གི་དེ་ཉིད་བརྩུ་དང་། མདོ་ལྷགས་གྱི་བསྟན་བཅོས་
དང་། རྒྱུད་ལ་མཁས་པ་སོགས་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཆད་པ། བྱད་པར་དུ། ཅ་བའི་ལྷུང་བ་
རབ་འཛུམས་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ཅ་ལྷུང་གིས་དང་པོར་མ་གོས་པའམ།
རྒྱ་ལ་གོས་ཀྱང་བདག་འཇུག་སོགས་ཀྱིས་སྒྲོམ་པ་སོར་རྒྱུད་པར་བྱས་ཏེ། སློབ་མ་
ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེ་ན་ལྷགས་སྒྲོམ་དང་ལྷན་པར་བྱས་ནས་དབང་བསྐྱར་དགོས་
ཀྱི། དེ་ལྟར་མ་བྱས་པར་དབང་བསྐྱར་ན། སློབ་མས་དབང་ཐོབ་པའི་གོ་མི་ཆོད་པས་
དེའི་རྒྱུད་ལ་ལྷགས་གྱི་ལམ་གྱི་གཞི་མེད་པར་སོང་བའི་ཕྱིར་རང་གཞན་གཉིས་ཀ་
བསྐྱུས་པར་འགྱུར་རོ། །གཞན་ཡང་། བསྟེན་སོགས་དག་པར་མ་བྱས་པར། །དགྲིལ་
འཁོར་ལས་ལ་འཇུག་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལས་དང་།
བསྟེན་སོགས་གྱི་ཆོད་རིམ་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལ་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་ལས་ནི། རང་ཉིད་
བདག་འཇུག་ལེན་པ་དང་། གཞན་ལ་དབང་བསྐྱར་བ་དང་། རབ་གནས་དང་། སྦྱིན་
སྟེག་སོགས་ཡིན་ལ། ལས་དེ་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ན། གང་ལ་བརྟེན་པའི་ལྷའི་རྣམ་
འབྱོར་བསྟེན་པ་ཁ་སྐོང་དང་བཅས་པ་སྦྱོར་དུ་བཏང་ནས་བྱེད་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་
ན། སྦྱིང་པོ་མདོར་བསགས་ལས། རང་ཉིད་སྦྱོར་འབྲིན་པ་དང་ཉམས་པར་བྱེད་ཅིང་
རང་ལ་གཞོད་པ་བྱེད་པར་གསུངས་པས་སོ། །

བསྟེན་པའི་ཆད་ནི། བརྟག་གཉིས་ལས། དཀྱིལ་འཁོར་བདག་པོའི་བརྒྱས་པ་
འབྱུམ། དཀྱིལ་འཁོར་བ་ཡི་ཁྲི་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལྷ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་པ་ལ་ཆེ་བ་ལས། གཙོ་པོའི་བརྒྱས་པ་འབྱུམ། འཁོར་རྣམས་ལ་ཁྲི་སྟག་རེ་རེ་བྱ་
དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་། བདེ་མཆོག་ལས། རྒྱས་པ་དེ་ལྟར་བྱེད་ཅིང་། འཕྲིང་དང་
བསྐྱུས་པའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་ལ། རྒྱས་འཁོར་ལ་ཡང་གཙོ་བོ་ལ་འབྱུམ་དང་།
འཁོར་ཀྱི་བསྟེན་པ་སྟགས་དཀྱིལ་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལ་ཁྲི་སྟག་རེ་རེ་བརྒྱས་པས་ཆོག་
པར་གསུངས་སོ། །བཟང་བོ་ཡོངས་གཞུང་དང་། དཀྱིལ་ཆོག་དོ་རྩེ་བྱེད་བ་ལས། མེ་
ཏོག་པོག་པའི་ལྷ་ལ་འབྱུམ་བརྒྱ་དགོས་པར་གསུངས་ཀྱང་། འདིར་དེ་ལྟར་ངེས་པར་
བྱེད་དགོས་པར་མི་བཞེད་དོ། །སྟགས་རིམ་ལས་ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་སྟགས་ལ་
བསྟེན་པ་ཁྲི་སྟག་གཅིག་དང་། དེའི་བཅུ་ཆའི་སྦྱིན་སྟེག་བྱེད་དགོས་པ་ནི། རྒྱས་
འཁོར་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ལ་ངེས་པར་དགོས་པར་
མ་གསུངས་ལ། བརྒྱས་པའི་ཁ་སྐོང་གི་སྦྱིན་སྟེག་བྱ་མི་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་།
འདུས་པའི་དཀྱིལ་ཆོག་ལས། ཡེ་ཤེས་འབེབས་པའི་བརྒྱས་པ་འབྱུམ་དང་།
བགེགས་མཐར་བྱེད་ཀྱི་བྱེད་སྟགས་ཁྲི་བརྒྱ་བར་གསུངས་ལ། བསྟེན་པའི་ཁ་སྐོང་གི་
སྦྱིན་སྟེག་བྱེད་མི་བྱེད་གཉིས་ཀ་མ་གསུངས་ཀྱང་། གཤིན་རྗེ་གཤེད་དམར་ནག་གི་
དཀྱིལ་ཆོག་ལས། བསྟེན་པའི་ཁ་སྐོང་གི་སྦྱིན་སྟེག་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པར་
གསུངས་པས། སྤྱིར་རྣམས་ཀྱང་བསྐྱིགས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བསྟེན་པའི་
སྟགས་ལ་ཅ་སྟགས་ངེས་པར་མི་དགོས་པས། སྦྱིང་པོ་རྣམས་ལ་བསྟེན་པ་སོང་ན་
ངེས་བདག་འཇུག་སྟགས་ཀྱི་ལས་ལ་ནི་གོ་ཆོད་པར་གསུངས་སོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། གཙོ་པོའི་བརྒྱུས་པ་འབྲུམ། འཁོར་རྣམས་ལ་ཁྲི་བརྒྱ་བར་
གསུངས་པ་སྤྱིར་ཡིན་གྱི། ད་ལྟ་ཙེ་ད་ལྟས་སུ་བཞི་འབྲུར་བརྒྱ་བར་སྒོམ་འབྲུང་ལས་
གསུངས་སོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྒོམ་འབྲུང་ལས་གསུངས་པ་ནི། ལས་
ཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་སྒྲུབ་པའི་ལས་བསྟེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་
གྱི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་ལ་འབྲུག་པའི་སྒོན་རོལ་གྱི་བསྟེན་པ་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་
པར་སྒོམ་འབྲུང་ལས་མ་གསུངས་ཤིང་། གཞན་ཆད་ལྷན་གང་གིས་ཀྱང་མ་གསུངས་
པའི་ཕྱིར་རོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། གྱི་རྟོག་ལྟ་བུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་གི་གཙོ་འཁོར་གྱི་བསྟེན་
ཆད་སོང་ན། དཀྱིལ་འཁོར་གཞན་ལ་སྒོམ་གྱི་བསྟེན་པ་བྱ་མི་དགོས་པར་དབང་
བསྐྱར་སོགས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལས་ལ་ཞུགས་པས་ཆོག་སྟེ། ལྷ་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་
གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ལ། དེ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཏུ་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར་བ་དང་། རྒྱུད་གཅིག་ཅིང་བདེ་སྟོང་དུ་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ཞེས་པ་གང་ཟེར་ཡང་འདྲ་བས། འུ་རྒྱུད་ཀྱི་རྩེ་ཏ་རིའི་ཆེ་དཔག་མེད་ལྷ་དགུ་ལྷ་བྱ་
ཞིག་གི་དབང་ཐོབ་ན། ལྷ་མེད་སོགས་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་ཐོབ་
པར་འབྲུར་ཏེ། ལྷ་ཐམས་ཅད་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པས་སོ། །

ཁ་ཅིག་ན་རེ། བསྐྱེད་རིམ་སྟུན་བཞིར་བསྒོམས་ནས་བསྟེན་པའི་ཆད་རྫོགས་
པར་བྱས་སུ་ཟིན་ཀྱང་། སྒོ་བ་མས་དབང་བསྐྱར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་། སྒོ་བ་
དཔོན་གྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་སྐབས་སུ་བྱམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་བསྟེན་པ་གསོ་
བ། ། དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱི་དང་། རྒྱུད་པར་དུ་བདེ་མཆོག་ནག་པོ་བ་ལ་བྱ་དགོས་

སོ། ། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་ཐོད་ཀྱི་རྟོག་བཟོ་འབའ་ཞིག་ཡིན་གྱི། ཆད་ལྡན་གྱི་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་དེ་དག་གསུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། ། དེས་ན་བསྐྱེད་རིམ་ལྟན་བཞིར་བསྐྱོམས་ནས་བསྟེན་ཆད་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་དང་། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གི་སེམས་དག་པའི་མཆོན་མ་བྱུང་བ་དང་། ལྷས་དབང་བསྐྱར་བ་མ་བཀག་པ་ཙམ་གྱི་མཆོན་མ་ནི། དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་ལ་འཇུག་པ་ལ། མ་མཐར་ཡང་ཆད་དགོས་སོ། ། ཡང་ལྷའི་གཞན་བ་བྱུང་ན་ནི། བསྟེན་པའི་གྲངས་མ་རྫོགས་ཀྱང་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལས་ལ་ཞུགས་པས་ཆོག་སྟེ། དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟེན་ཆད་ཀྱི་དོད་ལུབ་ཅིང་། དེ་ཉིད་མཆོག་ཡིན་པས་སོ། །

༼ དེས་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་སློབ་མ་ལ་རི་ལྟར་དབང་བསྐྱར་བའི་ ཚུལ། ༽

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རུལ་ཆོན་དང་། རས་གྲེས་དང་། ལུས་དཀྱིལ་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བའི་ཚུལ་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་དང་། བསྐྱབས་ནས་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་ལ་གསུམ། སའི་ཆོ་ག་དང་། ལྟ་ལོན་གྱི་ཆོ་ག་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བའི་ཆོ་ག་དང་ས་བརྟན་པའོ། །

དང་པོ་ལ་ལྷ། ས་བརྟག་པ། ས་བསྐྱང་བ། ས་སྦྱང་བ། ས་གཞུང་བ། ས་བསྐྱང་ཞིང་གིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། ། དང་པོ་ནི་སའི་ཕྱོགས་དེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བའི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་མི་ལྡན་བརྟག་པའོ། །

ས་བསྐྱང་བ་ལ་གཉིས། མངོན་པ་ལས་བསྐྱང་བ་དང་། མི་མངོན་པ་ལས་བསྐྱང་བ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་བརྟགས་ནས་རྩང་བའི་མཆོན་ཉིད་དང་ལྟན་པར་ཤེས་ན། ལྟར་མཐོང་ལ་སྤང་བ་རྩང་བའི་ས་དེའི་བདག་པོ་རྒྱལ་པོ་དང་། ཁྱོང་དཔོན་སོགས་ལས་ཕྱོགས་དེར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བའི་གནང་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །

གཉིས་པ་ནི། ལྟར་མཐོང་ལ་སྤང་བ་མི་རྩང་བའི་ཞིང་སྤྱོད་སྟེ། མི་མངོན་པའི་ས་དེའི་བདག་པོ་ལ་གནང་བ་གསོལ་ནས། གནང་བ་བྱུང་བའི་མོས་པ་བྱེད་པ་སོགས་ཅམ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོག་ལ་དགོས་པར་བྱུང་པར་མེད་དོ། །ཡང་བདེ་མཆོག་དང་། དུས་འཁོར་སོགས་ལ་ནི། སའི་ལྟ་མོ་ལ་གནང་བ་ལྟ་བུ་དང་། བདེ་མཆོག་ལ་བྱུང་པར་བདེ་གཤེགས་ས་བསྐྱང་ཞེས་པ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་གནང་བ་གསོལ་བ་ཡོད་ཅིང་། དུས་འཁོར་ལ་ཡང་དེ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པ་ཅམ་ཞིག་གསུངས་པ་རྣམས་ནི། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོག་འདི་བྱུང་པར་ཡིན་གྱི། འདུས་པ་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་ཀྱང་། ཆོག་ཆད་པའི་སྤྱོད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷགས་སོ་སོ་བ་ཡིན་པས་སོ། །

གསུམ་པ་ས་སྤྱང་བ་ལ་གཉིས། བརྟེན་པས་སྤྱང་བ་དང་། རྟོ་མི་དགོས་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁང་བ་ཐོག་མར་བཟོས་ནས་དེར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱལ་པོའི་པོ་བྱང་གི་ཕྱི་རོལ་དང་། ཁྱོང་ཁྱེར་སོགས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དབྱེ་ཐང་ཁ་ལྟ་བུར་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བ་ལ་ནི། ས་བརྟེན་ནས་རྟོ་བ་དང་། ཆོར་མ་དང་། ཁྱོ་མོ་ལ་སོགས་པའི་སའི་ལྷག་རྩ་འབྱེན་པས་སྤྱང་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་མ་བྱས་ན་མི་རྩང་བས། དེ་ལ་ཐོག་མར་ས་གང་ནས་བརྟོ་བའི་ལྟོ་འབྱེའི་མཆོན་ཁང་ཐོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། ལྟོ་འབྱེ་བརྟག་པའི་ཐིག་བཏབ་སྟེ། དེའི་མཆོན་ཁང་

ཐེགས་པར་བྱས་ནས། ཐོག་མར་དེ་ནས་འབྱོར་ཁམ་གཉིས་གསུམ་ཞིག་བཞོ་བར་
བྱ་སྟེ། དེ་ནས་ཕྱོགས་གང་ནས་བཞོས་ཀྱང་ས་བདག་དང་མི་བྱག་པའི་དགོས་པ་
ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གཙུག་ལག་ཁང་དང་། ལྷ་ཁང་དང་། ཁང་བྲིམ་ལ་སོགས་
པར་བྲི་བ་ན། ས་བཞོས་པས་སྤྱང་མི་དགོས་ཤིང་། རྩས་སྤྱགས་ཉིང་རེ་འཛིན་
གསུམ་གྱིས་སྤྱངས་པས་ཆོག་ལ། དེ་ལ་རྩས་ནི་ཚུ་ཐལ་བ། ཡུངས་ཀར་ལ་སོགས་
པ་དང་། སྤྱགས་ནི། ཨོ་བྱ་ཁི་ལ་སོགས་པའོ། ཉིང་རེ་འཛིན་ནི། སྤྱང་བ་ཉིད་
བསྐྱོམས་ནས་སྤྱང་བའོ། །འདི་ནི་བཞོས་ནས་སྤྱང་བ་ལ་འདུག་སོ། །བཞི་བ་ས་
གཟུང་བ་ནི། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་སྤྱངས་པའི་ས་དེའི་དབྱས་སུ་རང་ཉིད་དཀྱིལ་
འཁོར་གྱི་འར་སྐྱོ་གང་དུ་འོང་བ་དེའི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་བཟླས་ལ་འདུག་སྟེ། སྤྱབ་ཐབས་
རྩོགས་པར་བསྐྱོམས་ནས། ས་དེར་ཡང་རི་ལྟར་བསྐྱོམས་པ་དེ་འབྲ་བའི་དཀྱིལ་
འཁོར་བྲི་བར་བྱའོ་སྟེ་དུ་སྐྱོས་དམ་བཅའ་བ་ནི་ས་གཟུང་བའོ། །

ལྷ་པ་ནི། དེ་ནས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒོ་བ་དཔོན་བཞིས་སྒོ་བཞི་ནས་མཚལ་སྒོན་དུ་འགོ་
བའི་མཆོད་པ་ལུལ་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་བྲི་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། བདག་བསྐྱེད་
ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཉིང་བསྐྱ་མི་བྱེད་པར་འདེགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་དང་། སྤྱགས་ཀྱིས་
ནས་མཁར་བཏེག་ལ་བྱ། དེ་ནས་རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ལས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་
ཆད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་སྐལ་བཟང་གང་ཡིན་ཀྱི་ཁྱོ་བའི་དབང་པོར་བསྐྱར་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་
ཁྱོ་བོ་གང་དུ་བསྐྱར་ན། བདེ་དཀྱིས་ལྟ་བུ་ལ་ཁམས་གསུམ་ནས་རྒྱལ་དང་། དུས་
འཁོར་ལ་རྩི་རྩེ་འུགས་དང་། འདུས་པ་ལ་ཞེ་སྤང་རྩི་རྩེ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ལྟར་རང་རང་གི་
ཁྱོ་བོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ར་རྒྱལ་བཟུང་སྟེ། སྒོ་བ་དཔོན་དབང་ལྡན་དུ་སོང་ནས། བགེགས་ལ་

བཀའ་བསྐྱོད་བྱས་ཏེ། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཞི་ལ་སོགས་
པར། ཀྱང་སྟབས་ཁ་སྐྱོར་སོགས་རྒྱས་བསྐྱུས་ཅི་རིགས་པར་བྱས་ལ། བགེགས་
ལྷག་མ་ནམས་ལ་ཕྱར་གདབ་བྱ་བ་དང་། བསྐྱར་འཁོར་བསྐྱོམས་ནས་བགེགས་
བསྐྱར་ཞིང་ལྷགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ས་གཞི་རྩོ་རྩེའི་རང་བཞིན་དུ་
བྱིན་གྱིས་སློབ་བཤོ། །ས་ཆོག་གི་རིམ་པ་འདི་ནི། ལྷ་མེད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་མ་ཆེ་
བའི་ལྷགས་ཡིན་ལ། དུས་འཁོར་ལྟ་བུ་ལ་ཅུང་ཞིག་མི་མཐུན་པ་ཡོད་དོ། །

༼ ལྟ་གོན་བཤད་པ། ༽

གཉིས་པ་ལྟ་གོན་ལ་བཞི། སའི་ལྟ་མོ་ལྟ་གོན་དང་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྟ་ལྟ་གོན་
དང་། བྱམ་པ་ལྟ་གོན་དང་། སློབ་མ་ལྟ་གོན་ནོ། །དེ་ལ་ལྟ་གོན་དང་ལྷག་གནས་དོན་
གཅིག་ཅིང་། དབང་བསྐྱར་བའི་སྐབས་མ་ཡིན་པའི་སྐབས་མཆོད་དང་། བདག་འཇུག་
སོགས་ཀྱི་དུས་སུ་སློབ་མ་ལྷག་གནས་བྱ་མི་དགོས་སོ། །

སའི་ལྟ་མོ་ལྷག་གནས་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་བྱི་བའི་ས་དེའི་
དབྱས་སུ་སའི་ལྟ་མོའི་ཆོམ་བྱ་བཀོད་ལ། དེར་དམ་ཆོག་པ་བསྐྱེད། དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་
བཅུག་མཆོད་པ་ཕྱལ་ནས་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བར་གནང་བ་གསོལ་ཞིང་། དབང་པོ་
འཆོལ་བཤོ། །སྐབས་དེར་གཏོར་མ་འབྱུང་མི་འབྱུང་གྱི་ལྷགས་གཉིས་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལྟ་ལྟ་གོན་ནི། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་རི་ལྟར་ཞེན། དགོས་
པ་ནི་ས་ལ་རྒྱལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་འབྲི་བར་འགྱུར་བ་བྱིན་གྱིས་སློབ་པའི་དོན་དུ་
ལྟ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་སྟན་གསན་འབེབས་པའོ། །བྱ་ཚུལ་ནི་གང་དུ་འབྲི་བའི་ས་
དེར་བྱིའི་ཐིག་ལེ་དང་། མེ་ཏོག་གི་ཆོམ་བྱ་བཀོད་ནས་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བྱིའི་ཐིག་

ཡེ་སོགས་གང་དུ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་དུ་རྩལ་ཆོན་གྱི་ལྷ་མཆོན་གྱི་གནས་མི་འཇུག་པར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐོག་མར་ཐིག་འདེབས་དགོས་ཀྱི། ཐིག་མ་བཟབ་པའི་སྔ་རོལ་དུ་ལྷག་
གནས་བྱེད་པའི་ལག་ལེན་ནི་ལེགས་པར་མ་མཛོང་ལ། དེས་ན་ཐིག་འདེབས་པ་ལ་
ཡང་ལས་ཐིག་དང་ཡེ་ཐིག་གཉིས་ཡོད་པའི་ཐོག་མར་ལས་ཐིག་བཟབ་སྟེ་དེ་ནས་ཡེ་
ཐིག་འདེབས་པ་ཡིན་གྱི། ཐོག་མར་ཡེ་ཐིག་བཟབ་སྟེ། དེ་ནས་ལས་ཐིག་འདེབས་པ་མི་
འཐད་དེ། ཡེ་ཐིག་ནི་ལས་ཐིག་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་བྱེད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷ་
སྐྱེད་པའི་ཆེ་ནའང་དང་པོར་ཡེ་ཤེས་པ་བསྐྱེད་ནས། དེ་ལ་དམ་ཆིག་པ་གཞུག་དགོས་
པ་སོགས་གཞོད་བྱེད་དུ་མ་ཞིག་འོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སྤྲ་མ་སྤྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱག་
ལེན་ལ། ལས་ཐམས་ཅད་བར་སྐྱེད་པའི་ལྷགས་མེད་ཀྱང་། རང་ལྷགས་ལ་ལས་ཐིག་
དཀྱིལ་འཁོར་གང་ཡིན་པ་དེའི་ལས་ཐམས་ཅད་པར་བསྐྱེད་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
ཏེ། ཐིག་འདེབས་པར་བྱེད་དགོས་སོ། །

དཔེར་ན། ལས་ཐམས་ཅད་པའི་ལྷ་གང་དུ་བསྐྱེད་པའི་བྱམ་པ་ལ་ལས་བྱམ་
ཐེར་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེད་དགོས་པར་བརྟེན་ཏེ་དོན་ཡོད་རྟོག་ལ་སོགས་པ་
མཁས་པ་དུ་མས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ལས་ཐིག་འདེབས་བྱེད་ཀྱི་ཐིག་སྐྱེད་ནི་སྔར་
བྱ་དཀར་བོ་ཁ་དོག་གཅིག་པ་རྩོ་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་ཐིག་ཆལ་གྱིས་གཤེར་བར་བྱས་
ནས་རྫོན་ཐིག་བཟབ་ལ། ཡེ་ཐིག་མ་བཟབ་པའི་བར་དེར་རྩིའི་ཐིག་ལེ་སོགས་བྱས་
ཏེ། ལྷ་གོན་གྱི་ལྷ་དམ་ཆིག་པ་བསྐྱེད་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་པའི་ཆེ། སྤར་ས་ཆོག་
གི་སྐབས་སུ་ནམ་མཁར་བཏེག་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ཉིད་མར་པབ་ནས་བསྟེན་པ་
མ་གཏོགས། ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་ཚུལ་གཞན་བྱ་མི་དགོས་པས། དེ་བསྟེན་ནས་

མཆོད་བསྟོད་བདུད་ཅི་མུང་བ་སོགས་བྱས་ཏེ་སྙན་གསན་འབེབས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ནས་ཡེ་ཐེག་འདེབས་པ་ནི། འདེབས་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་སྐྱེད་ནི་རིགས་ལཱའི་ངོ་བོར་བསྐྱེད་
པའི་སྤད་བྱ་ཁ་དོག་ལྷ་བ། དེ་རེ་རེ་ལ་འང་རང་དང་མཐུན་པ་ལྷ་ལྷ་བྱས་ལ། ལྷ་ལྷ་ཉི་
ཤུ་ཅུ་ལྷ་བོ་དེ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེལ་ནས་སྐྱམ་ཐེག་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་བྱམ་པ་སྟོ་བོན་ནི། སྟོ་བོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནས་མཁར་བཏེག་ནས།
ཡེ་ཐེག་མ་བཏབ་པའི་གོང་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་ཐོག་མར་བྱམ་པ་སྟོ་བོན་བྱས་ལ།
དེ་ནས་སྟོ་བོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཏེག་སྟེ། ཡེ་ཐེག་འདེབས་པའི་ལུགས་གཉིས་
ཡོད་པ་ནི་རང་རང་གི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱའོ། །དེ་ནས་རང་རང་གི་སྐབས་པའི་
ཚུལ་ལེགས་པར་ཤེས་པས་དགོང་ཅིང་། དེ་ལ་རྒྱུ་མ་པར་བྱེད་ན་བྱམ་པ་ལྷ་གངས་
དང་མཉམ་པ་དང་། མ་གྲུབ་ན་བྱམ་པ་ལྷ་བྱས་ལ། གཙོ་བོ་ཡབ་ལྷུ་མ་ལ་གཅིག་དང་།
ཤར་ལ་སོགས་པའི་ཕྱོགས་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་བསྐྱེད་པའི་བྱམ་པ་བཞི་དང་བཅས་པ་
རྣམས་བཤམས་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱོགས་རྣམས་སུ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དགོང་པ་དང་།
བྱམ་པའི་ནང་དུ་ལྷ་རྣམས་སྐྱེད་ཚུལ་ཤེས་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་མ་གྲུབ་ན་བྱམ་པ་
གཉིས་ལ་བཏེན་ནས། གཅིག་རྣམ་རྒྱལ་དང་། གཅིག་ལས་བྱམ་དུ་བྱའོ། །བྱམ་པ་
བསྐྱབས་པའི་དགོས་པ་རྣམ་རྒྱལ་བྱམ་པ་ནི། དབང་བསྐྱར་བ་དང་བདག་འཇུག་
སོགས་ཀྱི་ཆོ། རྒྱ་དབང་མང་དུ་བསྐྱར་བ་དང་། ལས་བྱམ་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་།
མཆོད་རྩས་དང་། བདག་དང་། གནས་དང་། སློབ་མ་ལ་བསང་གཏོར་བྱ་བའི་ཕྱིར་
ཡིན་ནོ། །བྱམ་པ་བསྐྱབས་པའི་ཚུལ་ལ། ཁ་ཅིག །རྣམ་རྒྱལ་བྱམ་པར་ལྷ་ཐམས་ཅད་
སྐྱེད། དེ་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་བཞག་པའི་དྲང་ཆོས་དང་། ཐོད་པ་སོགས་སུ་ཡང་ལྷ་

རྫོགས་པར་སྐྱེད་པའི་ལུགས་གཅིག་དང་། ཡང་དུང་ཚོས་སུ་ལྟ་དངོས་སུ་མི་སྐྱེད་
པར་ནམ་རྒྱལ་དུ་སྐྱེད་པའི་ལྟ་དེ་ནམས་དུང་ཚོས་སུ་མི་ལོང་ནང་དུ་གཟུགས་བརྟན་
ཤར་བ་ལྟ་བུར་སྒྲོམ་པའི་ལུགས་གཅིག་དང་། ཡང་ནམ་རྒྱལ་དུ་སྐྱེད་པ་འབྲ་བ་ལ་
དུང་ཚོས་སུ་གཙུག་པོ་ཡབ་ཡུམ་ཙམ་སྐྱེད་པའི་ལུགས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུགས་གསུམ་
བྱུང་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཚད་ལྡན་སུས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དོ། །

དེ་ནམས་ཀྱི་འབྲུལ་གཞི་ནི། གྲུབ་ཆེན་མཆོ་སྐྱེས་ཀྱིས། སྤོ་ལས་བྱུང་བའི་བྱམ་
པ་ནི། །རིན་ཆེན་བྱམ་པའི་སྟེང་གཞག་བྲ། །དེར་ནི་ལྟ་ནམས་བསྐྱེད་པར་བྲ། །ཞེས་
གསུངས་པའི། དེར་ནི་ཞེས་པ་ནམ་རྒྱལ་ལ་མ་གོ་བར། དུང་ཚོས་ལ་བཟུང་བས་
འོར་བ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་དུས་འཁོར་ལས། རྒྱལ་བ་དང་། རྒྱལ་པར་རྒྱལ་བ་དང་།
རྒྱལ་རྒྱལ་ཆེན་པོ་གསུམ་གསུངས་པའི་རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་རྒྱལ་ནི་བྱམ་པ་བཅུ་
གསུངས་པའི་སྟེང་འོག་གི་བྱམ་པ་གཉིས་ཡིན་ལ། རྒྱལ་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ནི་དུང་ཚོས་ལ་
བྱམ་ནས། དེར་ལྟ་ཐམས་ཅད་བསྐྱེད་པར་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱལ་རྒྱལ་སོགས་བྱམ་པ་
གཞན་ནམས་སུ་ལྟ་རེ་རེ་ལས་བསྐྱེད་པར་མ་གསུངས་པས་ཤེས་བྱེད་དུ་མི་
འགྲོ་ལོ། །རང་ལུགས་ལ་རྒྱལ་རྒྱལ་བྱམ་པར་དཀྱིལ་འཁོར་གང་ཡིན་པ་དེའི་ལྟ་ཐམས་
ཅད་སྐྱེད་དགོས་པར་བྱུང་བར་མེད་ཀྱང་། གཞལ་ཡས་ཁང་སྐྱེད་པ་དང་མི་སྐྱེད་པའི་
ལུགས་གཉིས་ཡོད་དོ། །

རྒྱལ་རྒྱལ་བྱམ་པའི་སྟེང་དུ་བཞག་པའི་དུང་ཚོས་སོགས་ཁྱི་བཟང་གི་རྒྱས་
བཀའ་པ་དེ་ཉིད་ནི། ལུང་ཀ་དང་། ཡི་གེ་གསུམ་བརྒྱས་པས། རྫོང་བདུད་ཅིའི་རྒྱར་
ཐོག་མར་བསྐྱབས་ནས་རྒྱལ་རྒྱལ་དུ་སྐྱེད་པའི་ལྟ་ལ་མཆོད་ཡོན་དབུལ་པའི་ཕྱིར་དུ་

ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིན་པར་གྲུབ་ཆེན་ལྷ་བ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་མོད་པའི་དཀྱིལ་
ཆོག་ལ་སོགས་པ་ཆོད་ལྡན་དུ་མས་གསུངས་སོ། །

དེ་ནས་དུང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱས་མཆོད་ཡོན་ལུལ། མེ་ཉོག་དང་གཉོར་མ་ལུལ་ལ།
མཆོད་བསྟོད་བྱས་ནས། ཡོ་ག་མན་ཆད་ལ་བཞུ་བའི་ལུགས་མེད་ཀྱང་། སྒྲ་མེད་ཀྱི་
སྐབས་སུ། ལྷ་རྣམས་བྱམ་རྒྱ་དང་རོ་བོ་གཅིག་དུ་བཞུ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་
ཡབ་ལུམ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས། ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་ཞུ་སྟེ་བྱམ་རྒྱ་དང་དབྱེར་
མེད་དུ་གྱུར་པར་སེམས་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་འཁོར་རྣམས་ཡབ་ལུམ་དུ་མེད་པས་རྩེ་
ལྟར་བྱ་སྟམ་ན། སྟོན་མེད་དེ། དཀྱིལ་འཁོར་དེའི་གཙོ་འཁོར་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་གཅིག་
ཡིན་པས། གཙོ་བོ་ཡབ་ལུམ་བདེ་བས་ཞུ་ནས་དབྱེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཁོར་རྣམས་
ཀྱང་ཞུ་བ་ཡིན་ལ། རང་ལུགས་ལ་མཆོན་མའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་བཞུ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་
ནོ། །ཁ་ཅིག་དོ་རྩེ་བདུད་ཅིའི་རྒྱ་ཞེས་པ། དོ་རྩེའི་མགོ་ལ་རྒྱ་སྐྱགས་ནས་དེ་ལ་བྱེད་
པར་སྒྲུང་སྟེ། དེ་འབྲ་བ་དེ་ནི་ཤེས་པས་བལྟས་ན་བཞད་གང་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ། །

བཞི་བ་ནི། སྟོབ་མ་སྟོག་བྱས་པའི་དགོས་པ་གང་ཡིན་སྟམ་ན། སྐྱགས་ཀྱི་
སྟོད་རུང་དུ་བྱས་ནས་རྒྱུད་སྟོང་བ་དང་། སྟོག་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྒྲ་མས་ནང་དབང་
བསྐྱར་ཉེ་དོ་རྩེ་ཐེག་པར་རིགས་ངེས་པར་བྱས་ནས་དབང་བསྐྱར་བ་དགོས་ཀྱི། དེ་
ལྟར་མ་བྱས་པར་དབང་བསྐྱར་དུ་མི་རུང་སྟེ། དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་བསྐྱར་བའི་
རིགས་སུ་སྟེས་པའི་གཞོན་ནུ་དེའི་རྒྱལ་སྲིད་དུ་དབང་བསྐྱར་དུ་རུང་གི། དམངས་
རིགས་ལ་སོགས་པ་དེའི་རྒྱལ་སྲིད་དུ་དབང་བསྐྱར་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །

༼དགྲིལ་འཁོར་གྱི་བའི་ཆ་ག་དངོས་བསྟན་པ།༽

གསུམ་པ་ནི། ཡེ་ཐིག་བཏབ་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་རྩལ་ཆོན་གྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་
ལ། དེ་ལྟར་གྱིས་ཟིན་ནས་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྐབས་སུ་བྱག་རྒྱ་གསུམ་
གང་རུང་དགོད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་བྱག་རྒྱ་གསུམ་ནི། ཐུགས་དམ་ཆོག་གི་བྱག་རྒྱ།
དེ་མཆོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་རང་རང་གི་ལྷ་གནས་སུ་རང་རང་གི་བྱག་མཆོན་
དགོད་པའམ། གསུང་ཆོས་ཀྱི་བྱག་རྒྱ། དེ་མཆོན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལྷ་གནས་
ནམས་སུ་རང་རང་གི་ས་མོན་དགོད་པའམ། སྐྱ་བྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ། དེ་མཆོན་པར་བྱ་
བའི་ཕྱིར་དུ་ལྷ་གནས་ནམས་སུ་རྩལ་ཆོན་གྱི་ལྷའི་སྐྱ་གཟུགས་རྩོགས་པར་གྱི་
བའམ། ལྷ་གནས་ནམས་སུ་དེ་དང་དེའི་ལྷའི་སྐྱ་ཐུགས་མ་འཛོག་པ་གང་རུང་བྱས་
པས་ཆོག་གོ། །དེ་ལྟར་རྟེན་དང་བརྟེན་པར་བཅས་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱིས་ཟིན་ནས།
གཏུགས་དང་། རྒྱལ་མཆོན་དང་། མཆོད་པའི་ཡོ་བྱེད་ནམས་ཀྱིས་དགྲིལ་འཁོར་
བརྒྱན་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱིས་ཤིང་བརྒྱན་པ་
སོགས་བྱས་ཟིན་ནས་སྐྱབ་དགོས་པས། དེ་ལ་བདག་མདུན་ཐ་དད་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཐ་
མི་དད་དུ་བྱེད་པའི་ཐུགས་གཉིས་ལས། སྐྱབ་ཆེན་དྲ་རི་ཀ་པས་བདེ་མཆོག་ལ་བདག་
མདུན་ཐ་དད་དུ་མཛད་པ་དང་། དུས་འཁོར་ལ་ཐ་དད་བྱེད་པ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་འཕགས་
ཡུལ་གྱི་ཆེན་པོ་དག་གི་བཞེད་པ་ལ་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་དུ་མཛད་པ་ཤིན་ཏུ་མང་
ངོ། །ཐ་དད་དུ་བྱེད་པའི་ཐུགས་ནི། སྟོན་དུ་བདག་བསྐྱེད་རྩོགས་པར་བསྐྱོམས་ནས་
མདུན་བསྐྱེད་སྐྱབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ན། རང་ཉིད་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་

དབུས་སུ་བྱིན་པའི་དམིགས་པ་ཡང་མི་བྱེད། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོའི་ང་རྒྱལ་ཡང་
མི་བྱེད་པར་མདུན་བསྐྱེད་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཐ་མི་དད་དུ་བྱེད་པ་ལ། བོད་ཀྱི་
སློམ་སྤྱི་མ་རྒྱལ་ས་ཀྱི་ལུགས་དང་། འཕགས་ལུལ་ཀྱི་ཆེན་པོ་དག་གི་བཞེད་པ་གཉིས་
སུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་བོད་ཀྱི་སློམ་ཁ་ཅིག་ནི། དང་པོར་བདག་བསྐྱེད་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག་
པ་མཆོད་བསྟོད་བདུན་ཅེ་སྐར་བ་ཡན་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ། ཉེར་བསྟུ་མི་བྱེད་པར་
མདུན་བསྐྱེད་སྐྱབ་པར་བྱེད་ལ། དེའི་བདག་བསྐྱེད་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་གཙོ་བོའི་ང་རྒྱལ་
ཡང་མི་བྱེད་པར། མདུན་བསྐྱེད་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་ནས། དེ་ཆར་བ་དང་བདག་བསྐྱེད་
ཀྱི་གཞུང་ཡས་ཁང་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་གཞུང་ཡས་ཁང་དང་སྟེ། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་གཙོ་
བོ་སོགས་ལྷ་ཐམས་ཅད་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྒྱལ་ས་དང་སྟེ་བར་བྱེད་ལ། དེ་ལ་བདག་
མདུན་སྟེ་བཞེས་ཀྱང་ཟེར་རོ། །

དེ་ནས་རང་བཞིན་ཀྱི་གནས་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་སྐྱབ་བྱངས། རྡོ་རྗེ་གསོར་ཞིང་རྩ་
སྤགས་བརྫོད་ནས། བྱི་འབྲང་གི་བགོགས་བསྐྱེད། དམིགས་པས་བསྐྱེད་འཁོར་ཁ་བྱི་
ནས་ཡེ་ཤེས་པ་འཇུག །ཞུགས་པ་དང་རྒྱ་སོགས་བརྫོད་ནས་རྡོ་རྗེ་བསྐྱམས་པའི་
ཕྱག་རྒྱས་བསྐྱེད་འཁོར་ཁ་སྟོན་པར་བྱེད། དེ་ནས་སྐྱབ་མཆོད་ཞག་བདུན་ཅུ་མ་སྟེལ་
ནས་བྱེད་ན། ལྷ་གོན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁར་བཏེག་པ་དེ་ལས་མར་མེ་གཅིག་
ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཞག་རེ་བཞིན་དཀྱིལ་འཁོར་རེ་རེ་རྩལ་ཆོན་ཀྱི་དཀྱིལ་
འཁོར་ལ་སྟེལ་པར་བྱེད་ཅིང་། ཡང་གཤེགས་གསོལ་བྱེད་པའི་དོ་རྒྱབ་སྤྱ་གོན་ཀྱི་
དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁར་མི་འཛོག་པར་སྟེལ་པར་བྱེད་དེ། དེ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་
བདུན་བསྐྱེས་པའི་ཐ་སྟོན་བྱེད་དོ། །སྤར་ས་ཆོག་གི་སྐབས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་ལ།

དམ་ཚིག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས་བསྐྱེས་པ་དང་། དེ་གཉིས་སྟོན་གྱི་དཀྱིལ་
ལའོར་དང་བསྐྱེས་པས་སྐྱུ་བསྐྱེས་སྐྱུ་སོང་། བདག་བསྐྱེད་ཀྱི་དམ་ཚིག་པ་དང་ཡེ་
ཤེས་པ་གཉིས་དང་། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་དེ་གཉིས་བསྐྱེས་པས་བཞི་བསྐྱེས། དེའི་སྐྱེད་
དུ་སྐྱར་གྱི་གསྐྱུ་བསྐྱེས་པས་བདུན་བསྐྱེས་སྐྱུ་སོང་ལ། དེའི་ཚུལ་དེ་ནི་སྒྲ་མའི་
མན་ངག་ཡིན་པས་ཟབ་པར་འདོད་དོ། །

བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་འདོད་པའི་རྒྱ་གར་བའི་ལྷགས་ལ་རྣམ་པ་གཉིས་ཡོད་
པའི་དང་པོ་ནི། བདག་བསྐྱེད་སྟོན་དུ་བྱུང་དུ་མི་སྒྲོམ་པར་མདུན་བསྐྱེད་བསྐྱུ་བ་པའི་
རྒྱལ་ཚོན་ནམ་རས་བྱིས་ཀྱི་དབྱས་སྐྱུ་རང་ཉིད་བྱིན་པའི་མོས་པ་བྱས་ནས། དེ་ཉིད་དུ་
ཆོས་འབྱུང་དང་འབྱུང་བ་རིམ་བཅུགས་སྐྱེད་པ་དང་། ས་བོན་ལས་ཕྱག་མཆོན་དང་།
དེ་ལས་ལྟ་སྐྱེད་པའི་ཆོ་ག་སྐྱུ་བསྐྱེད་དུས་མཉམ་དུ་བྱས་ལ་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་བྱིན་
བརྒྱབ། ཡེ་ཤེས་པ་དབྱུག་གཞུག། རིགས་བདག་གི་རྒྱས་གདལ་རྣམས་ཟེན་པ་དང་།
རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ལས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཤར་སྒོ་ལོགས་སྐྱུ་
བྱེ་ནས་མཆོད་པ་འབྱུང་ཞིང་བདག་འབྱུག་ལེན་པ་སོགས་བྱེད། དེ་བྱིན་ཆད་སྒྲ་མ་
དང་གཙོ་བོ་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་པ་ལས་དབང་ལེན་པ་སོགས་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་འདྲ་བའི་ཚུལ་ནི་བྱུབ་ཆེན་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་ལ་མེད་ཀྱང་། བརྟེན་ཏེ་མཁས་
པ་དུ་མས་བཞེད་པར་སྤང་བས། གཤམ་ཆེ་གཤམ་དཔལ་ལ་འདི་ལྟར་བྱས་པས་
ཆོག་གི། །འདུས་པ་སོགས་ལ་འདི་ལྟར་བྱས་ན་ནི་སྐྱེ་འཆི་བར་དོའི་སྐྱུང་གཞི་དང་
ཆོས་མཐུན་པའི་མཛོན་ཉོགས་སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་མེད་པས་དེ་འདྲ་བ་བྱར་མི་རུང་ལ།
སྐྱུ་བྱང་སོགས་བྱུབ་ཆེན་གྱིས་མཛད་པ་ལྟར་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་དཀྱིལ་ཆོག་དང་། སྟོན་

གསལ་གྱི་མཆན་དུ་བཀོད་པ་ལྟར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་ཐོག་མར་བདག་བསྐྱེད་
དགྱིལ་འཁོར་རྒྱལ་མཆོག་ཡན་ཆད་རྫོགས་པར་བསྐྱོམ། མཆོད་བསྐྱེད་བདུད་ཅི་
ཟུང་བ་སོགས་ཆར་བ་དང་། བདག་བསྐྱེད་ཉིར་བསྟུ་བྱས་ནས། བདག་ཉིད་གཙོ་བོ་
རྒྱུད་བའི་རྣམ་པར་གནས་པར་བྱས་ལ། དེས་རྒྱལ་ཆོན་ནམ་རས་བྲིས་གྱི་དགྱིལ་
འཁོར་གྱི་དབྱས་སུ་བྱིན་བའི་མོས་བ་བྱས་ནས། ལས་བྱམ་གྱི་རྒྱུས་དགྱིལ་འཁོར་
ལ་མི་གཞོད་པར་གཏོར་ལ་བསང་། དེ་ནས་དགྱིལ་འཁོར་འོད་གསལ་དུ་བརྟག་སྟེ།
དགྱིལ་འཁོར་གྱི་རྣམ་པ་སོགས་སྒྲོས་པ་བསྟུ་བ་ཡིན་གྱི། ཅང་མེད་དུ་གཏོར་བ་མ་
ཡིན་པའི་བྱེད་པར་བྱེད་པར་བྱས་ནས། ཆོས་འབྱུང་དང་འབྱུང་བ་བཞི་བསྐྱེད་པ་
དང་། དེ་ནས་གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་པ་དང་། གཞལ་ཡས་ཁང་བསྐྱེད་ཟིན་ནས་
ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདན་རྣམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ས་
བོན། དེ་ལས་ཕྱག་མཆོན། དེ་ལས་སྐྱུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་ནས། རང་ཉིད་
གཙོ་བོའི་སྐྱེད་ཆོག་གིས་བསྐྱེད་དེ། དེའི་ང་རྒྱལ་ལ་གནས་པས་སྐྱུ་གསུང་ཐུགས་
བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་སེམས་དཔའ་སུམ་བཅེགས་དང་། ཡེ་ཤེས་བ་དབྱུག་གཞུག་
རིགས་བདག་གི་རྒྱས་འདེབས་རྣམས་ཆར་ནས། རང་ཉིད་གཙོ་བོ་ལས་མར་མེ་
གཅིག་ལས་"གཉིས་ཆད་ཀྱི་རྒྱལ་གྱིས་དགྱིལ་འཁོར་གྱི་ཤར་སྐྱོར་འདུག་སྟེ། མཆོད་
ཅིང་དབང་ལེན་པ་སོགས་ནི་སྤར་དང་འདྲ་ལོ།

ཡེ་ཤེས་བ་འདུག་པ་ན། སྟོན་དུ་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ནས་ཐུན་བྲངས་པའི་ཡེ་
ཤེས་བ་བརྟག་སྟེ། དེའི་འོག་དུ་སྤར་ནམ་མཁར་གཏེག་པའི་སྟོན་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་
རྫོགས་པར་པལ་ནས་བྱབ་སྤར་མ་ལ་འདུག་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ནས་ཡང་བྱབ་བྱི་མ་ལ་

འཕེབས་རྒྱ་མེད་དོ། །དེ་ལ་ལྷ་བསྐྱེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གཞུང་གིས་མ་
བཤད་ལ། སྤགས་རིམ་ལས་གཅིག་ནས་དྲུག་གི་བར་ཞེས་གསུངས་ཀྱི། དེ་ལས་
ལྷག་པའི་སྡེ་ཚུལ་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྒྱ་གར་བ་ལ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཅིང་། བཞི་བསྐྱེས་དང་
སུམ་བསྐྱེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཡོད་དོ། །དེ་ལ་ལྷ་བསྐྱེས་ཀྱི་ཚུལ་ནི། སྤར་ས་ཆོག་གི་སྐབས་
ཀྱི་དམ་ཆོག་པ་དང་ཡེ་ཤེས་པ་གཉིས། དེ་གཉིས་སྟོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་
བསྐྱེས་པས་སུམ་བསྐྱེས། དེ་འདྲིར་མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་དམ་ཆོག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་པ་
གཉིས་དང་བསྐྱེས་པས་ལྷ་བསྐྱེས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ཀྱི། བདག་བསྐྱེད་ནི་“ཉེར་བསྐྱེད་
ཆར་བས་བསྐྱེད་རྒྱ་མེད་ལ། སྤྱིར་བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་པའི་ཐ་སྙད་རྒྱ་གར་བ་ལ་
ཡོད་ཀྱང་། བདག་མདུན་བསྐྱེས་པའི་ཐ་སྙད་མེད་དོ། །

བདག་མདུན་ཐ་མི་དད་པའི་དོན་ནི། མདུན་བསྐྱེད་ཀྱི་རྩལ་ཆོན་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་
དེ་ཉིད་གཞལ་ཡས་ཁང་དངོས་དང་། རང་ཉིད་དེའི་དབྱུས་ཀྱི་གཙོ་བོ་དངོས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་
འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡང་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་ཚུལ་ལ། ལྷ་མ་ཁ་ཅིག་བྲག་ལེན་ལ། སྐྱབ་
མཆོད་ཞག་“སྤེལ་ནས་བྱེད་པའི་ཆོ། ཉི་མ་སྤེལ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབས། ཡེ་ཤེས་
པ་བརྟག་ནས་ཡོད་པ་ལ། ཉི་མ་བྱི་མ་ལ་སྐྱབ་པའི་ཆོ། རྩུག་ཏུ་ལ་སོགས་པས་སྐྱང་བའི་
སྟོན་དུ་རྩལ་ཆོན་དང་རས་བྲིས་གང་ཡིན་ཡང་སྤར་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་པ་ནམ་མཁའ་བརྟག་
ནས་སྐྱངས་ཏེ། བསྐྱབས་ཆར་བ་དང་ཡང་འཕེབས་པར་བྱེད་དོ། །

དེ་ནི་ལེགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གནོད་པ་དུ་མའི་གནས་སུ་སྐྱར་པའི་བྱིར། འདི་
ལྟར་རས་བྲིས་ཡིན་ན། བརྟན་བཞུགས་བྱས་པའི་རབ་གནས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་

ཕ ཉར

ཆ སྐྱབ

དང་། རྩལ་ཚོན་ལའང་། སྤར་རྩལ་ཚོན་ཉིད་རིགས་ལྡེའི་རོ་བོར་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ་ཡེ་
ཤེས་པ་བརྟུག་པ་དེ་ཉིད་ཀྱང་འདེགས་དགོས་པ་དང་། རིག་ལ་ཡང་ཡེ་རིག་རིགས་
ལྡེའི་རོ་བོར་བསྐྱེད་ནས་དེ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བརྟུག་སྟེ། ལས་རིག་གི་སྟེང་དུ་འདེབས་པ་
ལ། ལས་རིག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་ལས་རིག་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་རིམ་པའི་མོས་པ་
བྱས་པ་དེ་ཡང་འདེགས་དགོས་པ་དང་། རྒྱ་དབང་གི་སྐབས་སུ་སྟོབ་མ་མི་བསྐྱོད་
པར་བསྐྱེད་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་པ་བརྟུག་ནས་ཡོད་པ་ལ། ཅོད་པན་གྱི་དབང་བསྐྱར་བའི་
སྟོན་དུ་སྟོབ་མ་བསང་སྤྱང་བྱེད་དགོས་པས། དེའི་སྟོན་དུ་མི་བསྐྱོད་པ་དེ་ཉིད་བཏེག་
ནས་བྱེད་དགོས་པ་སོགས་གཞོན་བྱེད་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་རྒྱ་
གང་ལ་ཐུག་ན། སྟོངས་པར་སྤྱངས་པའི་དོན་ཅང་མེད་དུ་བརྩུང་བས་ལན་ནོ། །དེ་ལ་
སྟོང་ཚུལ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་འོད་གསལ་གྱི་ངར་དུ་སྐྱེ་ལ་སོགས་པའི་ནམ་པ་བསྐྱུས་
པ་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་རས་བྲིས་དང་རྩལ་ཚོན་གྱི་ཆོ་གའི་ཁྱད་པར་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་
གསུམ་སྟེ། ས་ཚོག་གི་ཁྱད་པར་དང་། ལྟ་བོན་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། དངོས་གཞིའི་ཁྱད་
པར་རོ། །དང་པོ་ནི། སྤར་ས་ཚོག་ལན་མང་པོ་བྱས་པའི་འསྟོན་རེ་བ་ཡིན་ན་ནི།
རས་བྲིས་དང་རྩལ་ཚོན་གཉིས་ཀ་ལ་ས་ཚོག་མི་དགོས་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཅིང་།
རས་བྲིས་ལ་ས་ཚོག་གང་དུ་བྱེད་ཀྱང་བཞོས་ནས་སྤྱང་བ་མི་དགོས་པར། རས་
སྤགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་གྱིས་སྤྱངས་པས་ཚོག་ལ། བརྟག་པ་དང་། བསྐྱང་བ་
ཡང་མི་དགོས་སོ། །གཟུང་བ་དང་། སྤྱང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པའི་ཆོ་ག་རྩལ་ཚོན་
དང་འབྲས་བུ་བྱེད་དགོས་ཏེ། ས་སྤྱོགས་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་པ་དང་། བགོགས་སྤྱང་བ་

སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་གཉིས་ཀ་ལ་བྱང་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྩམ་སྒྲགས་སོགས་
ཀྱིས་སྦྱང་བ་ཡང་ངེས་གཟུང་དུ་དགོས་པ་མིན་པས། བྱས་ཀྱང་ཕྱན་སུ་ཆོགས་པ་
ཡིན་ལ། མ་བྱས་ཀྱང་ཆོག་ཆད་པའི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་སྟོན་གྱི་བྱང་པར་ནི། སྒྲ་གཅན་འཛིན་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱིས་
མཛད་པའི་རས་བྱིས་རྒྱང་བ་ལ་བརྟེན་པའི་འདུས་པའི་དགྱིལ་ཆོག་བྱང་འཇུག་
གསལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་རག་དབང་གྲགས་པ་དང་། ཉག་པའི་དོ་རྩེས་མཛད་པའི་
རས་བྱིས་རྒྱང་པའི་དགྱིལ་ཆོག་རྣམས་ལས། རས་བྱིས་ལ་སྟོན་དགོས་མི་དགོས་
གཉིས་ཀ་མ་བཤད་ཀྱང་། རང་ལུགས་ལ་སྒྲགས་རིམ་ལས་རས་བྱིས་ཀྱི་སྟོན་གྱི་
བྱང་པར་བརྟེན་པའི་སྐབས་སུ། བྱས་པ་སྟོན་དང་། སློབ་མས་དབང་བསྐྱར་བ་
ཡིན་ན། སློབ་མ་སྟོན་གཉིས་རས་བྱིས་ལ་བྱེད་དགོས་པར་གསུངས་ཤིང་།
གསུངས་པ་ལྟར་བྱེད་ཀྱང་དགོས་ལ། ས་ལྟ་སྟོན་དང་། ལྟ་སྟོན་གཉིས་བྱེད་པར་
ཡང་མ་གསུངས་ལ། བྱེད་ཀྱང་མི་དགོས་ཏེ། སའི་ལྟ་མོ་སྟོན་གྱི་དགོས་པ་ནི། ས་
ཚོགས་དེར་དགྱིལ་འཁོར་བྱི་པའི་གནང་བ་གསོལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པས། དགྱིལ་
འཁོར་མི་འབྲི་ན་དེ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལྟ་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་བྱིའི་ཐེག་ལེ་དང་
མེ་ཏོག་གི་ཆོམ་བུ་འགོད་པ་ནི། འབྲི་བ་ཡིན་ན་ལྟ་མཆན་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་
ལ། སྟོན་གྱི་སྒྱུབ་ཅིང་མཆོད་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། སང་འབྲི་པའི་དགྱིལ་
འཁོར་བྱིན་གྱིས་སློབ་པའི་དོན་དུ་སྟོན་གསན་འབབས་པའི་ཕྱིར་ཡིན་པས། མི་འབྲི་
ན་དེ་ལྟར་བྱེད་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཅི་སྟེ་ལྟ་སྟོན་བྱེད་ན་རས་བྱིས་ཀྱི་དགྱིལ་
འཁོར་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་དུ་ལས་ཐེག་དང་ཡེ་ཐེག་གཉིས་ཀ་རྩོགས་པར་འདེབས་

དགོས་པ་འགྱུར་རོ། །དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ནི་རྩལ་ཆོན་དང་ཁྱད་པར་མེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལུས་དཀྱིལ་སྐྱབ་ཚུལ་ལ། བོད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཁ་ཅིག་ནི། བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་པ་ལྟར་དུ། བསྐྱབ་གཞིའི་དཀྱིལ་འཁོར་མདུན་གྱི་ནམ་མཁར་བསྐྱེད་དེ། དེའི་གཙོ་བོ་དང་རང་གི་སྒྲ་མ་གཉིས་ཐ་མི་དད་དུ་མོས་པའི་ལུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་བཀོད་ནས་སྐྱབ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། དེ་འབྲ་བ་དེ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྐྱབ་ཚུལ་དུ་སོང་གི། །ལུས་དཀྱིལ་སྐྱབ་ཚུལ་གྱི་དོན་མེད་ཀྱི་ལུས་དཀྱིལ་བསྐྱབ་གཞིའི་གནས་གཞལ་ཡང་ཁང་མ་བཅོས་པ་དགོས་པ་ལས། དེ་ལ་ནི་དངོས་གནས་ལ་བྱུབ་པའི་ལུས་ཀྱི་ཆ་གང་ཡང་བསྐྱབ་གཞིར་མ་སོང་བར་རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བསྐྱབ་གཞི་ཞིག་ཏུ་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འབྲ་བས་སློབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་ཀྱང་ལུས་དཀྱིལ་དུ་དབང་བསྐྱར་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབས་པ་དེར་དབང་མ་བསྐྱར། སྒྲ་མས་མ་བསྐྱབས་པའི་ལུས་ལ་སློབ་མ་དབང་ལེན་དུ་བཅུག་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་མེད་དུ་འགྱུར་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་བསྐྱབས་པ་དེ་ཉིད་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་ན་ནི། ལུས་དཀྱིལ་དུ་དབང་བསྐྱར་བར་མ་སོང་། བསམ་གཏན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་དུ་སོང་བ་ཡིན་པོ། །ས་སྐྱའི་རྗེ་བཙུན་གོང་མ་རྣམས་ནི། ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བྱར་དུ་མི་སྐྱབ་པར། སྒྲ་མས་ལུས་དཀྱིལ་གྱི་མངོན་རྟོགས་སློམ་པ་དེ་ཉིད། ལུས་དཀྱིལ་སྐྱབ་པར་བཞེད་པ་ལྟར་ལེགས་པས། རང་ལུགས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱའོ། །

དེ་ལ་ལུས་དཀྱིལ་དུ་བདག་འཇུག་ལེན་པའི་ཚུལ་ནི། མངོན་བྱང་ལྷ་ལས་གཞིའི་ཉེ་རུ་ཀ་བསྐྱེད་པ་ལ་རང་ཉིད་རྒྱལ་འཛོག་ཅིང་། དེ་ནས་སྙིང་པོའི་ནལ་

འབྱོར་མ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་དྲུག་ཅུ་ཙུག་གཉིས་ལོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ང་རྒྱལ་
བཞག་ནས། བྱད་པར་དུ་གཞིའི་ཉེ་རུ་ཀའི་སྤྱགས་ཀར་དབྱིད་ཐིག་ལས་ནང་གི་ཉེ་
རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་བསྐྱེད་པ་ལ། རའོ་སྤྲུལ་པའི་ང་རྒྱལ་ཤུགས་དག་བསྐྱེད་པར་
བྱའོ། །དེའི་ཆེ་ནའང་གཞིའི་ཉེ་རུ་ཀ་དང་། བྱད་པའི་ཉེ་རུ་ཀ་གཉིས་རོ་ལོ་གཅིག་ལ་
ནམ་པ་ཐ་དད་དུ་སྤྲང་བའི་མོས་པ་བརྟན་པོའི་ངང་ནས་བྱམ་པ་བསྐྱབས་ལ། དེ་ནས་
རང་ཉིད་གཙོ་བོའི་ང་རྒྱལ་བ་བྱུང་བ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོ་ལས་མར་མེ་གཅིག་ལས་གཉིས་
ཆད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བྱེ་ནས་ཤར་སྒོ་ལོགས་སུ་གནས་པར་བྱས་ལ། དེ་མན་ཆད་ནང་གི་
ཉེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡུམ་དང་རང་གི་རྩ་བའི་སྤྲ་མ་དབྱེར་མེད་དུ་མོས་པར་བྱས་ནས། དེ་
ལས་དབང་ལེན་པ་དང་། བདག་ཉིད་འཇུག་པ་སོགས་བྱས་ཏེ། སློབ་མ་ལ་དབང་
བསྐྱར་བའི་དུས་སུ། རང་ཉིད་གཞི་དང་ནང་གི་ཉེ་རུ་ཀ་གཉིས་དང་འབྲེས་བར་མོས་
"ཉེ་ལྷ་ནམས་གསལ་བཏབ་ལ། དེ་ནས་སློབ་མ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་གཞུག་པའི་ཆེ་
ནའང་དུལ་ཚོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འཇུག་པ་ལྟར་མ་ཡིན་གྱི། སྤྲ་མའི་སྤྱི་ཆ་དེ་
དང་དེ་གཞལ་ལས་ཁང་དུ་བསྐྱེད་པ་དེར་གཞུག་ཅིང་། མེ་ཏོག་འཕོར་དུ་འཇུག་པ་
ནའང་། སྤྲ་མའི་སྤྱགས་ཀའི་ནང་གི་ཉེ་རུ་ཀའི་སྤྱགས་ཀར་གཏོར་བའི་མོས་པ་བྱེད་
དུ་འཇུག་ལ། བྱམ་པའི་དབང་སོགས་ཀྱང་སྤྲ་མའི་སྤྱི་ལས་ལེན་དུ་འཇུག་པ་ཡིན་གྱི།
དཀྱིལ་འཁོར་སྤྱབ་པ་དང་དབང་བསྐྱར་བ་གཉིས་འབྲེལ་མེད་མི་བྱའོ། །ལུས་དཀྱིལ་
དུ་དབང་བསྐྱར་བའི་ཚུལ་འདི་ཡང་བྱིས་བྱ་བ་ལྷ་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་གྱི། གསང་
འདུས་ལ་ལུས་དཀྱིལ་ཡོད་ཀྱང་དེར་དབང་བསྐྱར་བ་མེད་དོ། །

དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་དང་། ཟླགས་པ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི།
འཇུག་པའི་དུས་སུ་དམ་ཚིག་དང་སྟོམ་པ་བཟུང་ནས་འཇུག་དགོས་པས། དེ་ལ་
"རིགས་ལྡེའི་སྟོམ་གཟུང་བྱས་ནས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྟགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་སྤར་
མེད་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། ཉམས་པ་སོར་ཚུད་པ་ལ། མ་མཐའ་རྩོམ་དཔོན་གྱི་
དབང་བསྐྱར་བ་མན་ཆད་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོན་ས་རིགས་ལྡེའི་སྟོམ་གཟུང་ལན་
གསུམ་བྱས་པ་དགོས་ཀྱི། དེ་མ་ཡིན་པའི་མཛོན་རྟོགས་ཅམ་སྟོམ་པ་དང་། རེས་
གནང་ཅམ་གྱི་སྐབས་སུ་རིགས་ལྡེའི་སྟོམ་པ་གཟུང་བ་ལན་གསུམ་བྱས་ཀྱང་སྟོམ་
པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་དང་། སྟོམ་པ་སོར་ཚུད་པར་མི་འགྱུར་མོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱས་
པ་ལ་དགོས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད་དེ། སྤར་ཡོད་བཟན་ཞིང་གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་པར་དུ་
འགྱུར་བའི་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་ཡོད་པས་སོ། །

༩ རགས།

ལུགས་མ་འཆོལ་བར་བྱའོ། །

དེ་ཡང་དབང་དང་བདག་འདུག་གི་སྐབས་སུ་སྒྲིམ་གཟུང་བྱེད་པའི་སྒྲོན་དུ་སྒྲོབ་
དཔོན་གྱིས་བརྟུན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཁྲུང་དོར་གྱི་གནས་ཆམས་རགས་པ་པལ་
ཆེ་བ་མ་མཐའ་ཡང་ངེས་པར་བྱས་ནས་ལེན་འདོད་དང་བསྐྱུང་སེམས་ཀྱི་འདུན་པ་
ལུགས་བྲག་གིས་ལེན་པ་དགོས་ཀྱི། གཞན་དུ་དབང་གཉལ་དུ་འདུག་པ་ཙམ་གྱིས་
དབང་ཐོབ་པར་འགྲོ་བ་དགའ་འོ། །སྒྲོམ་གཟུང་གི་སྐབས་སུ་ཡང་སྒྲོབ་དཔོན་དང་
མཉམ་དུ་འཇུག། སྒྲོན་དུ་བཞུགས་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་མི་སྦྱེ་བར་འཕགས་པ་
ཐོགས་མེད་སོགས་ཆད་ལྡན་ཆམས་ཀྱིས་གསུངས་པས། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་བཞུགས་པའི་
རྗེས་སུ་བཞུ་བ་དང་། བདག་འདུག་གི་ཆེན་འང་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོ་དང་སྤྲུལ་ཐ་
མི་དད་དུ་མོས་པ་དེས་སྒྲོམ་གཟུང་གི་ཆོག་ཆམས་བརྗོད་པ་དེའི་རྗེས་སུ་རང་གིས་
བཞུགས་པའི་མོས་པ་བྱས་ནས་བརྗོད་པ་ངེས་པར་དགོས་ལ། འདི་ཆམས་ལ་ཅལ་དུ་
སྒྲོན་ནས་དམིགས་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེ་སྟེ། སྤགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་གཞི་ཅར་གྱུར་པས་
སོ། །དེས་ན་སྤགས་སྒྲོམ་སྦྱེ་བ་ངེས་པར་དབང་བསྐྱུར་བ་ལ་ལྟོས་དགོས་ཀྱང་། དབང་
བསྐྱུར་བ་རྗེས་པ་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་ཏེ། དཔེར་ན་དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་སྦྱེ་བ་གསོལ་
བཞིའི་ལས་ལ་ལྟོས་དགོས་ཀྱང་། ཆོ་གའི་གཙོ་བོ་ཆམས་ཆད་ནས་བརྗོད་པ་གསུམ་
པའི་དོན་གྱི་སུམ་གཉིས་ཡན་ཆད་རྗེས་པའི་དུས་སུ་སྦྱེ་བ་བཞིན་ནོ། །

དབང་བསྐྱུར་བ་ལ། ཁྱ་མེད་ཀྱི་བསྐྱུར་རྒྱའི་དབང་ལ་བཞིར་ངེས་ཏེ། བུམ་པ།
གསང་བ། ཤེས་རབ་ཡོལ་ཤེས། དབང་བཞི་བ་ཆམས་སོ། །བུམ་དབང་ལ་བཞི་སྟེ་
དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་འཐོབ་པ་དང་། བྱངས་རི་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། རོ་མོ་གང་

ཡིན་པ་དང་། བྱེད་ལས་རིམ་ལ་ཞིག་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྩལ་ཆོན་ནམ་རས་
བྲིས་གང་རྩལ་དུ་བྱམ་དབང་བསྐྱར་བ་ན། བསྐྱབས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་ཀྱི་
བྱམ་པ་བཟུང་ནས་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱ་བ་དངོས་སུ་མཛད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དེ་
ལྟར་སྒྲོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་། དབང་ལྟ་བུར་ནས་སྐྱབ་བྱངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་
སྐྱབ་མ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱམ་པ་བཟུང་ནས་དངོས་སུ་དབང་བསྐྱར་བའི་
མོས་པ་བྱེད་ཀྱང་། བྱམ་པ་འཛོག་མཁན་སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་བྱེད་ཅིང་། དབང་བསྐྱར་
མཁན་ནི་དབང་ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེད་ཀྱང་། བསྐྱབས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་ལ་
སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་མཆོད་ཅིང་། སྒྲོབ་མ་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་དགོངས་པ་གཏོང་བའི་
གསོལ་བ་འདེབས་པ་ཡིན་ལ། གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལྟར་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་པ་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་། དེ་ལ་དགོངས་པ་གཏད་ནས་དབང་བསྐྱར་བའི་བྱ་བ་མཛད་པར་མོས་པ་
བྱེད་དགོས་པས། རྩལ་ཆོན་ནམ་རས་བྲིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བྱམ་དབང་ཐོབ།
ཅེས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གངས་ནི་གཞན་རྣམས་ལ་མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་ཀྱང་། འདུས་
པའི་ལུགས་ལྟར་བྱས་ན། བྱམ་དབང་བཅུ་གཅིག་དང་། དབང་གོང་མ་རྣམས་དང་
བཅས་པས་བཅུ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། བཤད་རྒྱུད་དོན་རྒྱུད་པ་ལས། དབང་བསྐྱར་རེ་རེ་
ས་རེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་ལས་ས་བཅུ་བཞིར་བཤད་པ་དང་བསྐྱབ་
པའོ། །བྱམ་དབང་ལ་སྐྱབ་མོང་བ་རྗེ་རྗེ་སྒྲོབ་མའི་དབང་དང་། སྐྱབ་མོང་མ་ཡིན་པ་རྗེ་
རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་དབང་རོ། །

དེ་ཡང་མི་བསྐྱོད་པ་ཚུའི་དབང་། རིན་ཆེན་འབྱུང་ལྗན་ཅོད་པན་གྱི་དབང་། འོད་
དཔག་མེད་རྗེ་རྗེའི་དབང་། རོན་ཡོད་གྲུབ་པ་རྗེའི་དབང་། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་

མིང་གི་དབང་དང་ལུ་སྟེ། དེ་རྣམས་ལ་རིག་པའི་དབང་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་
ནི། སྤྱན་མ་ལ་སོགས་པའི་རིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱམ་པ་འཛིན་མཁན་བྱས་ནས་
བསྐྱར་བའི་དབང་ཡིན་པས་ན་དེ་སྟངས་དང་། ཡང་མ་རིག་པའི་གཉེན་པོར་རིག་པ་ཡེ་
ཤེས་སྦྱེད་པའི་རྒྱས་པ་འཛོགས་བྱེད་ཡིན་པས་དེ་སྟངས་ཅེས་བྱའོ། །ཨ་རྟ་ཡས་
གསུངས་པའི་དབང་དང་སོ་མེ་ཏྲོག་འཕྲེང་བའི་དབང་ཞེས་པ་བྱམ་དབང་བཅུ་གཅིག་
ལ་མི་ཐེ་ཡང་ངེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དེའི་དགོས་པ་ནི་གང་ལ་མེ་ཏྲོག་སོགས་པའི་ལྷ་དེ་
ལ་ལྷ་མས་སྟོབ་མ་གཏད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་རིགས་སུ་
མངོན་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བར་ཤེས་ཤིང་དེའི་རྒྱས་པ་འཛོགས་ཚུལ་སྟོན་
པའོ། །ཅུ་དབང་གིས་ནི་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་སྟོམ་པ་ན། རིགས་དེར་འཆང་རྒྱ་བ་
ལ་གོགས་བྱེད་ཀྱི་བི་མ་འཁྲུག་པའི་རྒྱས་པ་དང་། ཅོད་པན་གྱི་དབང་གིས་ནི་དེ་
བསྟོམས་པ་ལས་རིགས་དེར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་མཆོན་སོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
དབྱའི་གཙུག་ཏྲར་བལྟར་མི་མངོན་པའི་རྒྱས་པ་དང་། རིགས་བདག་གང་གིས་བྱེད་
པའི་རྒྱས་པ་འཛོགས་ལ། རྫོ་རྗེའི་དབང་གིས་ནི་རིགས་དེར་སངས་རྒྱས་པའི་ཐུགས་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འགྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་དང་། བིལ་བྱའི་དབང་གིས་ནི་
རིགས་དེར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆེ་ན། གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྟོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་
གིས་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་འགྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་དང་། མིང་གི་དབང་གིས་ནི་རིགས་
དེར་སངས་རྒྱས་པ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཆོན་འདི་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་
རོ། །ཞེས་པ་དེ་འདྲ་བའི་མཆོན་གྱི་རྒྱས་པ་འཛོགས་གོ།

དེ་རྣམས་ནི་རིགས་སོ་སོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྫོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་

དབང་གིས་ནི། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་
ཐོབ་པ་དང་། སྐྱིར་རྒྱ་ན་མེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་ལས་བྱིར་མི་ཐོག་ཅིང་། བྱང་པར་ལས་
འདི་ལས་རྡོ་གས་པའི་བྱང་རྒྱལ་འཛོལ་པ་ལས་བྱིར་མི་ཐོག་པའི་རྒྱས་པ་དང་། ས་
བརྩ་པ་ལ་ཞུགས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཁམས་
གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོར་དབང་བསྐྱར་བ་དང་རྩལ་མཚུངས་པར། ཁམས་གསུམ་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་རྒྱལ་མིན་དུ་དབང་བསྐྱར་བ་ཡིན་པས་གཞན་ལ་རྒྱུད་འཆད་པ་
དང་དབང་བསྐྱར་བ་སོགས། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བའི་
རྒྱས་པ་བྱང་པར་ཅན་བཞག་པའི་སློན་ནས་དེ་ལ་དབང་བ་ཡིན་ནོ། །བྱམ་དབང་རྣམས་
ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། རྒྱ་དང་ཅོད་པན་སོགས་ཀྱི་རང་རང་གི་ཆོ་གས་དབང་བསྐྱར་བའི་ཆེ་
དབང་པོ་རྣོན་པོ་ལ་བདེ་བ་དངོས་སུ་སྦྱེ་བ་འོང་བས། དེ་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ཕུ་
ཐག་ཆོད་པ་གཉིས་སྦྱར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། དེ་མིན་ནའང་
དེའི་ཆེ་བདེ་བ་སྦྱེས་བའི་མོས་པ་བྱས་པ་དང་། ལྷ་བ་འབྲུག་པའི་བདེ་སྟོང་མོས་པ་ཡིད་
བྱེད་ཀྱིས་འབྲུག་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་སློབ་དཔོན་གྱི་དབང་གི་ངོ་བོ་ཡང་དངོས་དང་བསྟོམས་
པའི་རིག་མ་གང་རུང་དང་རང་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་དུ་གསལ་བ་གཉིས་འབྲུད་པ་ལས་
བྱང་བའི་བདེ་བ་དང་ལྷ་བ་འབྲུག་ནས་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སྦྱེས་པའི་མོས་པ་བྱེད་པ་
མ་མཐའ་ཡང་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྷ་བ་མ་ཡིན་ན་དབང་དེ་རྣམས་ཐོབ་པར་གཞག་མི་
རྒྱས་སོ། །སྐྱ་བཤད་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམ་པའི་རྒྱའི་བྱ་བ་རྗེས་སུ་འགོ་བས་དེ་
སྐད་ཅས་བྱའོ། །བྱེད་ལས་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷའི་གསལ་བའི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་
པ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཐམས་ཅད་རིགས་སོ་སོ་བ་ལྟ་དང་། སྐྱ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་

གསུམ་དང་། དེ་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་བྱུག་པ་དོན་རྗེ་
འཆང་དུ་མ་འདུས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས། བྱམ་པའི་དབང་གིས་ཀྱང་། སྐབས་
འདིར་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་བསྐྱེད་རིམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་སྒྲོམ་པ་
ལ་དབང་ཞིང་དེའི་སྒོ་ད་ཅུང་དུ་བྱེད་པ་དང་། འབྲས་བུ་སྐྱུ་བཞིའི་ནང་ནས་སྐྱུ་ལ་བའི་
སྐྱུ་འབྲུབ་པའི་རྒྱས་པ་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་གསང་བའི་དབང་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ཐོབ་པ་ལ་འགའ་ཞིག་ན་
གའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཐོབ་ཟེར་བ་ནི་མི་འཐད་དེ། ཟླ་གར་ཐོབ་པར་ཆད་ལྟན་སྲུས་
ཀྱང་མ་བཤད་ཅིང་། དུས་འཁོར་ལས་ན་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་བར་
གསུངས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོམ་གྱི་ཁྱད་བར་ཡིན་ལ། སྒོ་བ་མ་ལ་ན་ག་བསྟན་པའི་སྒོ་
ནས་བསྐྱར་བར་གསུངས་ཤིང་། དེ་འབྲ་བ་གཞན་གང་ལ་ཡང་མ་གསུངས་སོ། །དེ་
ཡང་རྒྱུད་ལྗེ་དང་ཆད་ལྟན་གྱི་གཞུང་ལས་དངོས་ཀྱི་རིག་མ་ལས་རྒྱལ་བརྟེན་ནས་
དབང་བསྐྱར་བར་བཤད་པ་ནི་སྒྲ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་
དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ནི་སྒྲ་མ་ལས་རྒྱ་བསྟེན་པའི་མཆོན་ཉིད་ཆང་
བས་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་ལྟ་ཐམས་ཅད་དམིགས་པས་སྐྱེད་བྱངས་པ་རང་གི་ལྷས་ལ་
བཅུག་ནས་རིག་མ་དང་སྒྲོམས་པར་ཁྱེགས་པས་ཆགས་པ་ཆེན་པོའི་མེས་བཞུ་བ་
ཐེག་ལའི་རོ་བོར་གྱུར་པ་ཡུམ་གྱི་བསྐྱར་པ་བ་དང་ཡུམ་གྱི་ཁམས་དམར་པོ་
གཉིས་འབྲེས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བྱང་རྒྱལ་སེམས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཞེས་ཐ་སྙད་བྲས་པ་
དེར་ཐོབ་སོ། །

བསྐྱར་རྒྱལ་ནི། ཡབ་ཡུམ་གྱི་ཁམས་དཀར་དམར་ཡུམ་གྱི་བསྐྱེད་ནས་ཡབ་

ཡུམ་གྱི་མཐེབ་སྤྱིན་གྱིས་སྦངས་ཏེ། རང་གི་ལྷ་ཐོག་ཏུ་བཞག་པས་སོ། །རོ་བོ་ནི་
 ཁམས་དེ་མགྱོག་པར་སླེབ་པ་ན། སྦྲུང་ཡུམ་གྱིས་བདེ་སྟོང་སྦྲུང་བའི་རྟེན་ཡིན་
 བ་དང་ལྷ་ཐམས་ཅད་བཞུ་བའི་རོ་བོ་ཡིན་པས་བདེ་བ་བྱུང་བར་ཅན་དངོས་སུ་སྦྱེད་
 བྱས་ཤིང་དེའི་ཆེ་ལྷ་བའི་རྒྱས་བཏབ་པའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ལ། ད་ལྷའི་དུས་
 སུའང་སྦྲུང་པ་དང་ཡེ་རྒྱ་སྟོམས་འཇུག་བྱས་པར་མོས་པའི་སྟོན་པ་ཁམས་དཀར་
 དམར་གྱི་རོ་བོར་བསྦྱེད་པའི་བདུད་ཅི་ལྷ་ལ་བཞག་པའི་ཆེ་ན་དབང་པོ་རྣོ་བ་ལ་བདེ་
 བ་དངོས་སུ་སྦྱེ་བ་སྤྱིན་ཅིང་དེ་ལྷ་མིན་ནའང་བདེ་བ་སྦྱེས་པའི་མོས་པ་བྱས་པ་དང་
 ལྷ་བ་སྦྲུང་བ་ངེས་པར་དགོས་སོ། །གང་དང་སྟོམས་པར་འཇུག་པའི་ལས་རྒྱ་དང་ཡེ་
 རྒྱའི་སྦྲུ་བ་ཤེད་ན་སྦྱེ་བ་སྦྲུ་མའི་ལས་གྱིས་བྱུང་མེད་ཀྱི་ལུས་སུ་འཕངས་ཤིང་དེར་
 བྱུང་པས་ལས་རྒྱ་ཞེས་དང་། ཡན་ལག་གིས་མན་ཚུན་འཇུག་པ་སོགས་ཀྱི་ལས་
 རྣམས་རང་གིས་བསྟོམས་པ་ལ་ལྷོས་མི་དགོས་པར་བྲག་རྒྱ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པས་
 བ་ལས་རྒྱ་ཞེས་བྱའོ། །ད་ལྷ་སྤྱི་ལ་ཡོངས་སུ་བྲགས་པའི་ཡེ་རྒྱའི་སྦྲུ་བ་ཤེད་ནི།
 དངོས་གནས་ལ་བྱུང་མེད་དུ་བྱུང་བ་མེད་ཀྱང་། ཡེ་ཤེས་ནི་རང་གི་ཉིང་ངེ་འཇིན་
 ཡིན་ལ། དེ་རྒྱས་ཤིང་སྦྱེད་པའི་བྲག་རྒྱ་ཡིན་པས་ན་ཡེ་རྒྱ་ཞེས་བྱའོ། །བྲེད་ལས་ནི།
 སྦྲུང་པ་ཡུམ་གྱི་བྱང་སེམས་དངོས་སམ། དེར་མོས་པ་བྱས་པའི་བདུད་ཅི་དེ་ཉིད་
 བྱངས་བས་རང་གི་ཅའི་གནས་རྣམས་སུ་སླེབ་པ་ན། དེ་ན་གནས་པའི་ཁམས་དཀར་
 དམར་དང་། དག་གི་ཅ་བ་རྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཤིང་ལས་རྒྱུད་དུ་བྱས་པ་ལ་
 བརྟེན་ནས་རྫོགས་རིམ་གྱི་ལུས་དབེན་དང་དག་དབེན་སེམས་དབེན་ཀྱན་རྫོབ་སྦྲུ་
 མའི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་སྟོམ་པ་ལ་དབང་བར་བྱས་ཤིང་། དེའི་སྟོང་རྒྱུད་དུ་བྱས་

པའི་སློན་ནས་ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱབ་ནས་བསློམས་པས། ལམ་དུས་སྟུང་ཏེ་ནང་
དུ་རྒྱུད་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པ་ལས་སྟོང་པ་བཞི་སྟེ་བ་དང་། དེའི་སྟོབས་
ཀྱིས་རྒྱུད་སེམས་ཙམ་ལས་བྱུང་བའི་སྟུང་མའི་ལུས་བྱུང་ནས་མཐར་འབྲས་བྱ་ངག་
གི་ཅ་བ་རྒྱུད་དག་པའི་ལོངས་སྟོང་རྩོད་རྩོགས་པའི་སྟུང་འབྲུབ་པའི་བྱས་པ་འཛོག་པ་ཡིན་
ནོ། །སྟུང་བཤད་པ་ནི། རྩས་གསང་བ་ཕྱངས་པ་ལས་ཐོབ་པའི་དབང་ཡིན་པས་ན་དེ་
སྟངས་ཅེས་བྲལོ། །

གསུམ་པ་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ལ། དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་ཐོབ་པ་ནི་སྒྲ་
མ་དང་། སྟོབ་མ་དང་། རིག་མ་རྒྱུད་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པ་ལྟར་ཀྱི་སྐྱབ་མོང་བའི་ལམ་
ལ་སྟོང་བ་ཐོན་ཅིང་སྐྱགས་ཀྱིས་རྒྱུད་བྱིན་ཀྱིས་བརྒྱབས་པ། འདོད་པའི་རྒྱ་ཅལ་
དུག་ཅུ་ལ་མཁས་པ་ལ་སོགས་པ། མཆོན་ཉིད་རྣམས་ཆང་བའི་སྟོབ་དཔོན་སོགས་
ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། སྒྲ་མས་གསང་དབང་གི་དུས་སྟུང་སྟོམས་འབྲུག་བྱས་པའི་
རིག་མ་དེའམ་དེ་དང་འབྲ་བ་གང་ཡང་རུང་བ་སྟོབ་མ་ལ་གནང་ཞིང་། སྟོབ་དཔོན་
ཀྱིས་བརྟེན་ལེགས་པར་སྟངས་ནི་བ་ནི་ལན་སོགས་རི་ལྟ་བ་བཞིན་བྱས་ཏེ་སྟོམས་
པར་ཞུགས་པའི་ཆེ་དགའ་བཞི་སྟེས་པ་ལས་ཐོབ་པས་ན་ཟླ་གའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །

རོ་བོ་ནི་སྟོམས་པར་ཞུགས་པ་ལས་རྒྱ་ཏེར་རྒྱུད་ཞུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
ཁམས་དཀར་པོ་ཞུ་བ་སྟེ་བོ་ནས་མགིན་པར་སྟོབ་པ་ན་དགའ་བ་དང་། དེ་ནས་སྟེར་
གར་སྟོབ་པ་ན་མཆོག་དགའ་དང་། དེ་ནས་ལྟེ་བར་སྟོབ་པ་ན་བྱུང་བར་ཀྱི་དགའ་བ་
དང་། དེ་ནས་རྩོམ་ཏེ་མོར་བྱའི་ཅེར་སྟོབ་པ་ན་བྱུར་མི་འཕོ་བའི་མན་ངག་གིས་བརྒྱང་

ནས་དེའི་ཆེ་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་དགའི་ཡེ་ཤེས་སྐྱེས་པ་ན་དེ་དང་སྟོང་བ་ཉིད་སྐྱར་བའི་
བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དབང་པོ་རྣམས་ལ་དབང་དུས་སུ་སྐྱེས་པ་འོང་ཡང་། དེ་ནི་རིམ་
གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྐབས་གང་དུ་འཛོག་ན་རྫོགས་རིམ་དུ་གཞག་དགོས་སོ། །དེ་
ཡང་རྒྱ་ཁྲིའི་ནང་ནས་བབས་པའི་ཁམས་ཡིན་ན་ལྷན་སྐྱེས་མ་མཆོན་པར་བྱིར་འཕོ་
བ་མི་སྲིད་ཅིང་སྐབས་འདིའི་དགའ་བཞི་ལ་ནི་ཡས་བབས་མིན་པ་མས་བརྟན་མི་
འོང་ངོ་། །དེའི་སྐབས་ཀྱི་དགའ་བཞི་དང་སྟོང་ཉིད་སྐྱར་བའི་དངོས་སོ། །ད་ལྟ་དེ་འབྲ་
བའི་དཔོན་སློབ་རིག་མ་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་བཞིན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་མི་འོང་
བས། སྒྲ་མས་གནང་བར་མོས་པའི་ཡེ་རྒྱ་དང་། འི་བ་སོགས་བྱེད་ཚུལ་བརྟེན་འབྲེད་
པར་བྱས་ལ། རང་དང་རིག་མ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་འདོད་ལྷ་ཡབ་ལུས་དུ་ཡིད་རོར་
གསལ་བཞིན་པའི་རང་ནས་སྟོམས་འཇུག་བྱས་པར་བསམས་པས་དབང་པོ་རྣམས་ལ་
ལ་བདེ་བ་དངོས་སུ་སྐྱེས་པ་འོང་ལ། དངོས་སུ་མ་སྐྱེས་ནའང་དེའི་ཆེ་གོང་ལྟར་
དགའ་བཞི་སྐྱེས་པའི་མོས་པ་བརྟན་པོ་དང་ལྷ་བ་བྲན་པའི་སྟོང་ཉིད་སྐྱར་བའི་སྟོན་པས།
བདེ་སྟོང་སྐྱེས་སོ་སྟམ་པའི་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་བརྟན་པོ་མ་མཐའ་ཡང་དགོས་ཀྱི། དེ་
ཅམ་ཡང་མ་སྐྱར་ན་ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་ཐོབ་པར་འཛོག་མི་བྱས་སོ། །བྱེད་
ལས་ནི། ལྷར་བ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་ངོ་བོར་འཆར་བའི་གོགས་ཀྱི་འི་མ་སྐྱར་ས་
ནས་དེ་འཆར་བའི་བྱས་པ་དང་། རིམ་པ་བཞི་བའི་འོད་གསལ་སྟོམ་པའི་སྟོན་རུང་དུ་
བྱས། འབྲས་བུ་ཁྱེ་བ་དེ་ལྷན་སྐྱེས་ཆོས་སྐུ་འབྲུག་པའི་ལག་རྒྱུས་འཛོག་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ཆོག་དབང་ནི། དངོས་སུ་ད་ལྟ་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། སྟོན་རུང་གི་དབང་
བཞི་བར་འབྱར་བ་ནི། དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བསྐྱར་བའི་སྐབས་སུ། གསུམ་པ་

མོས་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་ངེས་པའི་ཆོ་ན་དེ་ཉིད་དཔེར་བྱས་ཏེ་དེས་མཆོན་པའི་བྱང་
འཇུག་གི་གོ་བ་སློབ་མ་ལ་བད་སྤྱད་ནས་དེ་ལ་གོ་བ་ཆགས་པ་ལ་ཆིག་དབང་ཐོབ་
པར་འཇོག་ལ། དེའི་ཚུལ་ནི། བཞི་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། །ཞེས་པས་དབང་གསུམ་
པའི་དུས་སྤྱི་རང་དང་རིག་མ་གཉིས་ཀྱི་ལུས་འདོད་ལྟ་ཡབ་ལུས་དུ་དངོས་གནས་ལ་
བྱུང་བ་མེད་ཀྱང་། ཡིད་ངོར་གསལ་བཞིན་པའི་རང་ནས་སེམས་བདེ་སྟོང་དཔེའི་
འོད་གསལ་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བ་བཞིན་དུ། ལས་དུས་སྤྱི་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་
ནས་བསྐྱོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་པ་བཞི་པའི་མཐར་ལུས་ཤིན་ཏུ་སྤྱི་བའི་རྒྱང་
སེམས་ཅིམ་ལས་བྱུང་པའི་འཇུག་ལུས་དོ་རྗེའི་སྤྱི་དངོས་སྤྱི་སོང་བ་དང་། སེམས་
སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་དུ་སོང་བ་གཉིས་དུས་མཉམ་
དུ་བྱུང་བ་ནས་དེ་འབྲུ་བའི་སྤྱི་དང་སྤྱི་གསལ་དོ་སོ་གཅིག་པའི་བྱང་འཇུག་ཐོབ་པ་ནི་
སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཅེས་པ་དང་། དེའི་རིགས་འབྲའི་རྒྱན་གོམས་པ་ལས་འབྲས་བུ་
དེ་དང་ནམ་པ་མ་ཐུན་པའི་མི་སློབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཁ་སྤྱོད་ཡན་ལག་བདུན་ལྟན་གྱི་
གོ་འཕང་སྤྱི་ཚུལ་ལ་དོ་སྤྱོད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དེ་ལྟར་དབང་བཞི་བསྐྱུར་བ་ལས་
སྤྱི་བཞིའི་ས་བོན་ཐེབས་པའི་བསྐྱུར་ཚུལ་དང་ཐོབ་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གཤམ་ཆེའོ། །

དབང་དོན་ལམ་གྱི་རིམ་པར་བསྐྱིགས་ནས་ཉམས་སྤྱི་རྒྱངས་པའི་བྲ་མེད་ཀྱི་
ལམ་ནི་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སྤྱི་ངེས་ལ། དེ་ལ་ཐོག་མར་བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱོམས་ནས།
དེས་རྒྱུད་སྤྱིན་པར་བྱས་ཏེ་རྫོགས་རིམ་སྟོམ་དགོས་ཀྱི། དེ་ལྟ་མིན་པར་རིམ་པ་
གཉིས་པ་བསྐྱོམས་ཀྱང་བཤད་པ་ལྟར་མི་སྤྱི་བས་ཐོག་མར་བསྐྱེད་རིམ་དགོས་ཤིང་
དེའི་སྟོན་རུ་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དང་པོར་བྱམ་དབང་བསྐྱུར་དགོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་

ལྷར་རིམ་པ་དང་མོས་རྒྱུད་སྒྲིལ་པར་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་རིམ་པ་གཉིས་པ་བསྒྲོམ་དགོས་
པས་དེ་ལ་ཐོག་མར་ལུས་དབེན་དང་དག་དབེན་སོགས་ཀྱིས་རོ་རྒྱུད་གི་རྒྱུད་རྣམས་
རྒྱ་རྒྱར་ཞུགས་གནས་ཐེམ་གསུམ་བྱས་པའི་ལག་རྩེས་ལ་སྤང་མཆེད་ཐོབ་གསུམ་
དང་དཔེའི་འོད་གསལ་དང་བཅས་པའི་སེམས་དབེན་འབྲེན་ལ། དེ་ལས་མཐར་རྒྱུད་
སེམས་ཅམ་ལས་བྱུབ་པའི་མ་དག་པའི་རྒྱུ་ལུས་འབྱུབ་སྟེ་དེ་རྣམས་རིམ་ཅན་དུ་སྦྱེ་
བས་ལམ་དེ་རྣམས་སྒྲོམ་པའི་སྟོན་རུད་དུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་དེའི་རྩེས་སུ་གསང་དབང་
བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་མ་དག་པའི་རྒྱུ་ལུས་དེ་ཉིད་རིམ་འཛིན་དང་རྩེས་གཞིག་
གི་བསམ་གཏན་གཉིས་ཀྱིས་འོད་གསལ་དུ་བཅུག་ནས་དག་པར་བྱས་པ་ལས་སྟོང་
ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དོན་གྱི་འོད་གསལ་མཆོན་ཉིད་པ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་
བས། དེའི་སྟོན་རུད་དུ་བྱེད་པའི་དབང་གསུམ་པ་གསང་དབང་གི་རྩེས་སུ་བསྐྱར་བ་
ཡིན་ནོ། །དོན་གྱི་འོད་གསལ་དེ་ལས་ལུགས་ཐོག་ཏུ་ལྷང་བ་ན་སྦྱ་དག་པའི་རྒྱུ་མའི་
སྦྱ་དང་ཐུགས་དོན་གྱི་འོད་གསལ་གཉིས་རོ་བོ་གཅིག་པའི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་
ཐོབ་ལ། དེའི་རྒྱན་གོམས་པ་ལས་མི་སྟོབ་པའི་བྱང་འཇུག་ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་
ལྷན་གྱི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་པས་དེའི་སྟོན་རུད་དུ་བྱེད་པའི་དབང་བཞི་པ་གསུམ་
པའི་རྩེས་སུ་བསྐྱར་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཐོབ་བྱ་དེ་ལས་མཐར་ཐུག་པ་མེད་པས་
དབང་བཞི་པ་ལས་གོང་ན་དབང་གཞན་མེད་དོ། །དབང་གི་གངས་དང་གོ་རིམ་དེར་
ངེས་པ་བཞིན་དུ་ལམ་གྱི་གངས་དང་གོ་རིམ་ཡང་ཇི་ལྟར་བཤད་པ་དེ་ལྟར་ངེས་པས།
དབང་བསྐྱར་བྱེད་པ་དང་རང་ཉིད་བདག་འཇུག་སོགས་"བྱེད་ན་འང་ལམ་དེ་ལྟ་བུའི་
ཆེད་དུ་བྱེད་དགོས་ཀྱི། གོ་བ་དམིགས་བྱེད་པ་གལ་ཆེའོ། །

དམ་ཚིག་དང་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་གཞག་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་གལ་ཆེ་བས་དབང་མཆོན་
 ཉིད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་ནས་རྩ་ལྷུང་བཅུ་བཞི་དང་སྒྲོམ་པོ་བརྒྱད་ལ་སོགས་པའི་རྩ་བ་དང་
 ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བ་རྣམས་ལེགས་པར་ངེས་པར་བྱས་ཏེ། རྩན་ཤེས་རྒྱན་ལྷན་ཏུ་
 བསྟེན་ནས་རྩ་ལྷུང་ལ་སོག་བསྒྲོམ་བྱེད་ཅིང་སྒྲོམ་པོ་སོགས་ཡན་ལག་གི་ལྷུང་བ་
 རྣམས་ཀྱིས་གོས་ནའང་རང་རང་གི་ཕྱིར་བཅོས་ཀྱིས་ལེགས་པར་བཅོས་ནས་ཞག་ཏུ་
 མི་འགྲོགས་པར་བྱའོ། །གང་དག་བྱམ་དབང་མ་བསྐྱར་བར་དབང་གོང་མ་བསྐྱར་བར་
 བྱེད་པ་ནི་མི་འཐད་དེ། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་བཅུག་པ་དང་ལྷ་རོ་མ་བསྟན་པར་དབང་
 གོང་མ་བསྐྱར་བས་ནི་དབང་གང་ཡང་ཐོབ་པའི་གོ་མི་ཆོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མ་
 བྱས་པར་གསང་དབང་བསྐྱར་བ་ན་སྟོབ་དཔོན་གྱི་རྒྱད་ལ་སྒྲགས་སྟོམ་ཡོད་ན་རྩ་ལྷུང་
 འབྱུང་ཞིང་སྒྲོམ་པ་གཏོང་བས་དེ་འདྲ་བའི་དབང་བསྐྱར་བའི་སྟོབ་དཔོན་གྱིས་སྒྲགས་
 གྱི་ལམ་བསྟོམས་ནས་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་ཀྱང་དཔུལ་བར་སྦྱེ་བར་གསུངས་པས། གནས་
 འདི་ལ་གཟབ་པར་བྱའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་དུས་འཁོར་གྱི་ལུགས་ལའང་དབང་བདུན་མེད་
 པར་མཆོག་དབང་ཅོམ་བསྐྱར་ནས་འཁྲིད་འབོགས་པ་ཡོད་དོ། །

དེ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། རི་བོ་དག་ཀྱང་མ་སྟོན་མི་ལ་གསང་བ་སྦྱིན་ལས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་རྩ་ལྷུང་འབྱུང་བས། རང་གཞན་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་
 འབྱུང་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དེ་ལས་གཞོད་པ་མེད་དོ། །དུས་འཁོར་ལ་ནི་
 ངེས་པར་རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བསྐྱར་དགོས་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་
 བཞེངས་ནས་སྦྱིན་པར་བྱ། ཞེས་པའི་འགྲེལ་བར། རྩལ་ཆོན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་
 དབང་བསྐྱར་བར་བྱ་ཡི། རས་བྲིས་སོགས་སུ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་

ལྷར་དབང་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་ཐོབ་ནས་དམ་ཆིག་དང་སྒོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤང་
དགོས་ལ། དེ་ཡང་སྒོམ་པོ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་པ་རྒྱུད་དུ་ས་གོས་ན་དེ་མ་ཐག་བཤགས་
པར་བྱ་ཞིང་། ཅ་རྒྱུད་རྒྱུད་ན་བདག་འདུག་སོགས་ཀྱི་སྒོམ་སྤང་སོར་རྒྱུད་པར་
བྱའོ། །གཙོ་བོར་ཅ་རྒྱུད་གིས་གཏན་ནས་མ་གོས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། འདུལ་བའི་པམ་
པ་བཞི་གཅིག་ཅར་རྒྱུད་པ་ལས་ཀྱང་སྤྲུགས་ཀྱི་ཅ་རྒྱུད་རྒྱུད་པ་ནམ་སྤྲིན་ཆེའོ། །དེ་
ལྷར་བསྐྱེམས་ནས་ཅ་རྒྱུད་གིས་གཏན་ནས་མ་གོས་ན་ཆེ་འདིར་ལམ་མ་བསྐྱེམས་
ཀྱང་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ནམས་སུ་བཤེས་གཉིན་དམ་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་ལམ་ཉམས་སུ་
ལེན་དུ་འོང་བས་ཁྲབ་པ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་བདུན་ནས་བཅུ་
དུག་ཚུན་ལ་འཆང་བྱ་བས་ཁྲབ་པོ། །

དེ་ལྷར་དམ་ཆིག་དང་སྒོམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་སྤང་བའི་གང་ཐག་གིས་ཉམས་སུ་
སྤང་བའི་ལམ་ལ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སུ་ངེས་པའི་རྒྱ་མཆོན་གྱིས། བསྐྱེད་རིམ་
ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བསྐྱེམས་པས་སྤྲིན་གྲེད་ཀྱི་ལམ་ཆ་ཆང་བར་འགྱུར་ལ། དེ་
ནས་རྫོགས་རིམ་ཡན་ལག་དང་བཅས་པ་བསྐྱེམས་པས་གྲོལ་གྲེད་ཀྱི་ལམ་ཆ་ཆང་^༡
བར་འགྱུར་ཞིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོ་བ་པའི་ལམ་ཐམས་ཅད་སྤྲིན་གྲེད་ཀྱི་ལམ་དང་
གྲོལ་གྲེད་ཀྱི་ལམ་གཉིས་སུ་འདུས་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་རིམ་མཆོན་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་
སྒོན་དུ་བཏང་ནས་རྫོགས་རིམ་སྐྱོམ་པར་གྲེད་དགོས་པས་ན་གོ་རིམ་ཡང་དེ་ལྷར་
ངེས་ཏེ། བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་སྤྲིན་པར་མ་བྱས་ན་རྫོགས་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་གྲོལ་
བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་སྤྱོད་ཞིང་རྫོགས་རིམ་
གྱིས་འཆི་བ་སྤྱོད་བས་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་སྤང་གཞི་མི་གཅིག་པར་སྤྲོ་བ་དང་།

ཡང་བསྐྱེད་རིམ་གྱིས་སྒོར་སྐྱེས་སོགས་སྐྱེ་གནས་བཞི་སྒོར་བའི་བྱེད། ལྷའི་སྐྱེད་
ཆོག་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་ཟེར་བ་སོགས་ནི་སྤྲེལ་བའི་ཁྱེད་ཀྱི་ལམ་བསྐོས་ནས་ཆེ་གཅིག་
ལ་སངས་རྒྱལ་འགྲུབ་ཚུལ་ལ་གོ་བ་མ་ཆགས་པར་སོང་འདུག་པས་མི་འཐད་ཅིང་།
རང་ལུགས་ལ་ནི། བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས་ཀས་སྐྱེ་འཆི་བར་དོ་གསུམ་སྤྱད་གཞིར་
བྱས་ནས་ལམ་བསྐོད་པར་བྱེད་དགོས་ལ། དེ་ཡང་འཇམ་བུ་སྤྱིར་བའི་མི་མངལ་
སྐྱེས་ཁམས་བྱུག་ལྟ་བུ་འདྲ་བར་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པར་རྒྱ་གར་མཁས་པའི་གཞུང་
ལས་བྱུང་ཞིང་། རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་པར་བཞེད་པ་ལེགས་སོ། །བསྐྱེད་རིམ་
ཞེས་པའི་སྒྲ་བཤད་ནི། རྟོག་པས་བཏགས་པའམ། སྒོས་བཅོས་ཤིང་བསྐྱེད་པའི་སྒོ་
ནས་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་པས། དེ་སྐད་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། རྫོགས་
རིམ་ནི་སྒོས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གྲུབ་ཅམ་ནས་ཡོད་པའི་ལུས་ཀྱི་ཅ་
རྒྱུང་ཐིག་ལེ་ལ་དམིགས་ནས་རྩ་ཉིའི་ནང་དུ་རྒྱུང་ཞུགས་གནས་ཐིམ་གསུམ་བྱ་བའི་
བྱིར་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་རིམ་པ་ཡིན་པས་ན་རྫོགས་རིམ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གདོད་མ་
ནས་རང་བཞིན་གྱི་གྲུབ་པས་སྒོར་བའི་སྒོར་བ་ཉིད་དང་། ལུས་ལ་གནད་དུ་བསྐྱུན་པ་
ལས་སྐྱེས་པའི་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་དབྱེར་མི་བྱེད་པར་བསྒོམ་པར་བྱ་བའི་
རིམ་པ་ཡིན་པས་ན། དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །

དེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་རིམ་པ་ནི་ཟུར་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། རྫོགས་
རིམ་ལ་ཐོག་མར་ཨེ་ཨྱི་དོན་བཤད་ན། སྤྱིར་སྤྲེལ་བའི་ཀླུ་དྲེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་བདེ་སྒྲོང་དབྱེར་མེད་ནི་ཨེ་ཨྱི་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་མཚོན་དོན་
ཡིན་པས། བརྗོད་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི་ཡི་གེ་གཉིས་ཀྱི་མཚོན་དོན་དུ་འདུས་སོ། །དེ་ལ་

ཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་ཨེ་ཨྱ། ཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་ཨེ་ཨྱ། འབྲེན་བྱེད་རྟགས་གྱི་ཨེ་ཨྱ་དང་
གསུམ་གྱི་དང་པོ་ནི། ཨེ་བྱ་གསུམ་གྱིས་མཆོན་པའི་ཆོས་འབྱུང་བྱ་གསུམ་གྱི་ནང་
དུ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱི་ཡེ་ཤེས་རང་སྤང་ལས་བྱུང་པའི་
གཞལ་ཡས་ཁང་གདན་དང་བཅས་པ་དང་། ཨྱ་ཡིག་གི་མཆོན་པའི་གཙུག་པོ་དོ་རྩེ་
འཆང་འཁོར་གྱི་ལྷ་དང་བཅས་པ་སྟེ། མདོར་ན་སྟོན་བྱུང་གི་རྒྱུད་གསུང་པའི་དུས་གྱི་
རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་མཆོན་པར་བྱེད་དོ། །

ལམ་གྱི་ཨེ་ཨྱ་ལ་སྟོང་བ་བཤད་པ། བདེ་བ་བཤད་པ། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་དུ་
སྟོར་ཚུལ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཉིས་
པར་རྣམ་སྤང་གིས་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་ཆོགས་བཅད་གསུངས་པ་དེ་བཤད་
གཞིར་བྱས་ནས། དེ་འཆད་བྱེད་གྱི་འབྲེལ་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་འབྲེལ་ཞེས་པ་
མགོན་པོ་སྟུ་སྟུ་གྱིས་མཛད་པ་དེའི་ནང་ནས་སྟུགས་ལ་སྟོན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོས། དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེམས་པའི་སྟོན་ནས་བསྟེན་
པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དོན་སེམས་ཅམ་པས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་དེ་ཁོ་ན་
ཉིད་ལ་འདོད་པ་བྱིན་ཆད་རིགས་པས་བཀག་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་བྱུང་
པས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་རིགས་ཆོགས་ནས་ངེ་ལྟར་གཏན་ལ་པལ་བ་ལྟར་སྟུགས་
ལའང་ལྟ་བ་དེ་ཁོ་ན་ལྟར་ཡིན་གྱི། དེ་ལས་ལྟག་པའི་ལྟ་བ་སྟུགས་ལ་མེད། ཅས་པའི་
དོན་དུ་གསུངས་སོ། །

དེ་བས་ན་གང་ཟག་རང་སྟུ་བྱུང་པའི་རྣམ་ཡོད་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་དང་
བདེ་བ་ཆེན་པོ་སྟོར་བར་བཤད་པ་མེད་ལ། འོན་ཀྱང་སེམས་ཅམ་པའི་ལྟ་བ་དང་

སྒྲོར་བ་ཤུ་ཉེ་པས་བཤད་ཅིང་། རང་རྒྱུད་པའི་ལྷ་བ་དང་སྒྲོར་བ་རྩ་ལ་རྩ་བ་དང་། ལ་
རྒྱ་ཀ་ར་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱ་མེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་
ཡིན་ན། བར་ཕྱིན་ཐེག་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣེ་ཤོས་ལས་ཀྱང་ཆེས་དབང་པོ་
ལོན་ཏུ་རྣེ་བས་བྱུང་བས། དེ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷ་བ་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་སྟོན་དུ་
བྱང་བའི་ཕྱིར། ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་དགོངས་ནས་རང་རྒྱུད་པ་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་
ལྷ་བའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་མེད་གསུང་ངོ་། །

དེས་ན་རྫོགས་རིམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རྒྱས་པར་གཞན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་།
གོང་གི་བཤད་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་པའི་ཤེས་བྱེད་མཐའ་ཆོད་པར་ཤེས་པར་
འདོད་ན། སྒྲགས་རིམ་ཆེན་མོ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱུད་ལྡེ་སྤྱིའི་རྣམ་
པར་གཞག་པ་རྒྱས་པར་བརྗོད་ཐིན་ཏོ། ། ། །མཁས་བྱུང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་མཛད་པའོ། ། ། །

རྣལ་འབྱོར་རོལ་བའི་དགའ་སྟོན་གྱི་སྟོམ་ཆིག་ནི། རྫོ་རྩེ་རིལ་བུ་ཅང་ཉེ་ལུ་
བཟང་ཐེང་དང་། །ལུས་རྒྱན་ཁ་འྲུ་ག་དང་བརྟུང་བའི་སྟོན། །བགོ་བའི་གོས་དང་སྟན་
ལ་སོགས་པ་གཞན། །རྣམ་པ་འདི་བདུན་བཤད་བྱའི་དངོས་པོ་ཡིན། །ཞེས་
པའོ། །བརྟུལ་ཞུགས་རི་མེད་གཡང་གཞི་འཆང་ཞིང་ལྷག་བསམ་དག་པའི་ཐོར་
ཚུགས་ཅན། །མང་དུ་སྟོས་པའི་བརྒྱས་བརྗོད་མཐར་སོན་བསམ་གཏན་མཆོག་གི་མེ་
ཐབ་ཏུ། །ཉོན་མོངས་བྱད་ཤིང་སྤེལ་བའི་སྒྲོར་བས་ཉིན་དང་མཆན་མོ་འདའ་བྱེད་
པ། །དཔེན་པའི་ནགས་སུ་ལུས་འདི་ཡོངས་གཏོང་བྱང་སྟོང་དེ་ལ་སྒྲོ་བ་དགལ། །

༥ དྲར་སྤྱིག་ཆོས་གོས་བྱང་དག་གིས། །རབ་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ལུས་མཛེས་

ཀྱི། །རབ་བྱུང་བྱིས་པའི་རྟགས་འཆང་བ། །བསྟན་པ་འདིག་པའི་བརྟལ་ཞུགས་
ལགས། །བསྐྱབ་གསུམ་སྤང་ཅི་གང་བ་ཡི། །བསྐྱས་བསྟན་པའི་ཚུ་མཆོ་
མཛེས། །ཁྲིམས་འཆལ་དུར་སྒྲིག་གོས་འཆང་བ། །བདུད་རྣམས་མཆོག་ཏུ་ཡིད་
དགར་བཤིད། །དེ་ཉམས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་དང་། །བདུད་ཀྱི་གཉེན་གྱུར་གང་ལགས་
པ། །རྗེས་སུ་གཟུང་དང་ཆར་གཙོད་པའི། །ཐིན་ལས་ཐབས་མཁས་ལྟན་པ་
མཛོད། །གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀྱི། །དགོངས་དོན་སྦྲེལ་རྒྱས་མེད་
པ། །ལོངས་སྟོད་ལྟན་པའི་སྤྱེ་བོན། །མང་ཡང་བསྟན་ལ་དགོས་རྒྱས་མེད། །ལེགས་
བཤད་འོད་བརྒྱའི་སྤང་བ་ཅན། །བཤེས་གཉེན་ཉི་མ་གཅིག་གིས་ཀྱང་། །ཐུབ་བསྟན་
སྤིང་བཞི་མ་ལུས་པ། །ཅིག་ཅར་ཉིད་དུ་གསལ་བར་རུས། །འུ་རྩྭ། ། །

སྙ་མྱི། བན་བདེའི་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་འདུའི་^{༡༥}ལྟོན། །རབ་རྒྱས་
འགོ་ཀུན་ཐར་མཆོག་འབྲས་བཟང་ལ། །སྟོད་ཕྱིར་བཀྲ་ཤིས་ལྟན་གྱུ་བ་ཆོས་གྲར་ཆེད།
ཆོས་སྤྱིན་འཛད་མེད་དལ་འགོའི་རྒྱན་འདི་སྤེལ། །སཐ་ཇ་གཏོ། ། །

པར་བྱང་སྟོན་ཆོག

ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་གླུང་།
ཆོག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲུག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུན་ཅི་འདི།

དཔར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་པ་བརྒྱ།
གདངས་ཉེ་རྒྱུད་ལྗེ་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།
རེས་ལེགས་ཅོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅེས་འདྲམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འབྲུག་སེའི་རིང་ལུགས་སྟོ་ཀུན་
ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འབྲལ་ཡུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། བར་བསྐྱུན་གྲུབ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་
རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྟོའི་སྟོན་ཆོག་ཏུ་བླ་ཀྱའི་དགེ་སྟོང་ཆོས་་
སྒྲ་བ་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྐྱུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།

༡། བཅུ་མཐའ་བྱུང་རྒྱུ་། ཨ་ཅི་བྱུང་བྱུང་རྒྱུ་། ཨོ་ཏུ་རེ་སྒྲ།

ཡི་གེ་ཉི་ཤུ་ཅ་དྲུག་པ་འདི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་བཞུགས་ཆེ་འགོམ་ཡུག་གི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་འདྲམ་དཔལ་
ཅ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ།